

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 118/Ekim 1991/3.-DM

Kürdistan'da siyasi zafer başarılı askeri hamlelerle taçlanıyor

Kürdistan'da soluk kesici tarihi gelişmelerin peşpeşe yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. 1991 yılı sonuna hızla yaklaşırken daha şimdiden bu yıl, ulusal kurtuluş mücadelemizin altın yıllarından biri, belki de başta gelenlerinden olduğunu ortaya koyuyor. Ekim ayı bu gelişmelerin yoğunlaşarak ve çarpıcı sonuçlar ortaya çıkararak sürdüğü bir ay oldu.

PKK IV. Ulusal Kongresi'nden bu yana giderek yenilenen; bağrında taşıdığı eksiklik ve yetmezliklerden adım adım sıyrılarak hem nicelik ve hem de nitelik açıdan atılım kaydeden Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu yöneldiği hedefler ve kaydettiği gelişmeler açısından da ileri bir gelişme düzeyine ulaşmış bulunuyor. Partimizin önüne koyduğu, ikili iktidarı Kürdistan sathında adım adım geliştirme ve Botan-Behdînan savaş hükûmetine yürüme hedefi doğrultusunda askeri eylemlilik genişliğine ve derinliğine güçlü bir şekilde geliştirilirken, buna siyasal zeminde de giderek yoğunlaştırılan bir bilinçlendirme ve örgütlenme faaliyeti eşlik ediyor.

Ekim ayı, erken genel seçimlerin yarattığı ortamdan da yararlanılarak tüm Kürdistan sathında adeta bir

serihildanlar zinciri halini alan kitle-sel eylemlilik, ajitasyon-propaganda ve örgütlenme faaliyetine tanıklık etti. Seçim propagandaları dönemi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin en geniş kitlelere anlatıldığı, ev ev, köy köy, mezra mezra dolaşarak kitlelerle bağların güçlendirildiği, ulusal birlik ve baskaldırı ruhunun dalga dalga yayıldığı bir dönem oldu. Halkımızın öncüleri bu dönemi halkı bilinçlendirme ve kendi çıkarları etrafında kenetleme dönemi olarak ele aldılar. Aynı durum metropol alanlarında bulunan Kürdistanlılar arasında da yaşandı. Seçim sonuçlarının ortaya koyduğu gerçek, mücadelemizin dayandığı tabanın muazzam genişliği oldu. Bu faaliyetliliğin yanısıra Kürdistan halkı maruz kaldığı baskı, zulüm ve katliamlara karşı sesini yükseltmek; şehitlerinin cenazelerine sahip çıkmak gibi vesilelerle çeşitli alanlarda kitle-sel eylemlilikler düzenledi. Sömürgeciliği sineye çekmeyeceğini bir kez daha açıkça gözler önüne serdi.

ARGK eylemliliği de Ekim ayı içinde muazzam bir gelişme ortaya koyarak hem siyasal eylemliliği daha da besledi ve hem de askeri kazanımlara yenilerini ekledi. PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCA-

LAN yoldaşın 7 Ağustos talimatı ile ortaya koyduğu "Botan-Behdînan savaş hükûmetine doğru yürüme" hedefi doğrultusunda ARGK birlikleri eylemlerini yoğunlaştırdılar. Hem Güney'deki Behdînan bölgesinde ve hem de Kuzey'deki Botan bölgesinde düşman otoritesini en alt sınıra kadar indirerek siyasi ve as-

keri üstünlükle otoritesini hakim kılmak isteyen kurtuluş güçlerimiz, bu yolda bugüne kadar oldukça yol almış bulunmaktadır. Güney'de sömürgeci Irak rejiminden ve işbirlikçi Kürt örgütlerinden kaynaklanan tüm tehlikelere rağmen, mevzilerini güçlendirerek Güneyli halkımızın desteğini de her geçen gün

daha fazla almaktadırlar. Hakeza Botan'da 8. yılına giren savaşımız sömürgeci Türk devletinin askeri ve siyasi varlığını önemli oranda darbelemiş, halk kitlelerine derinliğine nüfuz ederek ulusal kurtuluş saflarına çekmiştir. Yaratılan bu kazanımları derinleştirerek daha da ileri

Devamı 2. sayfada

PKK Zindan Direniş Konferansı belgelerinden özeleştiriler...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SEÇİME DAYALI ÖZEL SAVAŞ POLİTİKASININ BOŞA ÇIKARILMASI VE TÜRK SİYASAL SİSTEMİNE SİYASİ HAMLEMİZ ÜZERİNE

20 Ekim seçimlerinin sonuçlarına bakıldığında; halkımız nezdinde girilen büyük siyasi ve ulusal uyanışa, bilinçlenmeye, örgütlenmeye ve son tahlilde ulusal kurtuluş savaşımıza karşı özel savaşın bir taktiği olarak geliştirildiği gözönüne getirilirse, Kürdistan'ı esas itibarıyla teşkil eden 25 civarında il bazında daha şimdiden kesinlikle bağımsızlık çizgisinin kazandığı söylenebilir. Bu, yüzbinlerce jandarma, özel tim, koruyucu ve her türlü işbirlikçi-ajan şebekesiyle oluşturulan ordu gücüne ve bunun ezici baskı, sindirme, işkence yöntemlerine, maddi gücü sınırsız kullanma ve her türlü aldatma siyasetlerine karşın özellikle siyasal örgütlenmemizin en az donanımlı ve geri olduğu, örgütlenmeye fırsat bulamadığımız bir dönemde ve yine her türlü çizgidişiliğe ve özellikle parti anlayışının kitleye bir türlü doğru oturtulamamasına rağmen, önderlik hattının büyük bir azim ve kararlılıkla ortaya çıkardığı bir gelişmedir. Hiç şüphesiz gerek güncel, gerekse yakın gelecek üzerinde çok ciddi sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Her şeyden önce, cumhuriyetin kuruluşundan beri ve hatta kuruluşdan daha öncesi de dahil olmak üzere, Türk egemen siyasal sisteminin bir darbe alması söz konusudur. Sistemde bir gedik açılmış olup bu, onun için onulmaz bir yara anlamına gelmektedir. Aslında özel savaşın seçim taktiğinin esas hedefi, büyük bir ivme kazanan siyasal gelişmenin ve halkımızın özgür iradesinin bu sistemde delik açmasını engellemektir, fakat bunu başaramadı. Bu anlamda, bu seçimin kesin başarısı nedir, galibi kimdir, diye sorulursa; daha şimdiden gerek Türk, gerekse uluslararası yorumcuların dile getirdiği gibi, Parti çizgimizin başarısı ve halkımızın mücadelesinde çok önemli bir mevziye tırmanış göstermesi gerçeği söz konusudur. Hiç şüphesiz bunun üzerine birçok değerlendirme yapılacaktır ve gerçekten, oldukça öngördüğümüz bir gelişmenin gerçekleşeceğe benzemesi söz konusudur.

Her şeyden önce, kemalizmin Kürdistan halkı için bir soykırımdan ibaret olan politikası ve imha siyasetinin en kudretli çağında, en büyük askeri, siyasi, ekonomik, kültürel vd. özel savaş yöntemlerine rağmen, bir bütün olarak iflası ve 12 Eylül'ün gerçekten yoğunlaşmış ve esas itibarıyla Kürdistan'daki gelişmeleri boğmaya yönelik gelişiminin de bu

Devamı 4. sayfada

"Bu komple saldırıda yenilmemenin, ayakta durmanın tek yolu devrimi kişilikte en ihtilalci biçimde yaşamaktır"

"Düşman, açık zoruyla imha edemediği zindan sürecimizle, ince yöntemlerle savaşıarak oynamayı başardı"

Yazısı 16-18. sayfalarda

Sonbahar atılımımız düşmanın özel savaşını boşa çıkardı

Yazısı 24. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yoldaşın Zindan Direniş Konferansı'na sunduğu Politik Rapor'dan...

TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü

"...Cumhuriyet ideolojisi en şoven, başından itibaren gelişmeye kapalı ve bu haliyle, lanetlenen milliyetçiliklerden çok daha geri bir milliyetçiliktir. Bu ideolojinin çerçevesinde sadece diğer halkların inkarı ve buna dayalı katliam yoktur, aynı zamanda kendi halkının da inkarı söz konusudur. Türk milliyetçiliğinde, Türk halkını sevmek diye bir durum söz konusu değildir. Türk milliyetçiliği kendi halkını da horlayan bir milliyetçiliktir. Bugün Türkiye halkının dünya çapında horlanmışlık düzeyini göz önüne getirdiğimizde, bundan kesinlikle bu milliyetçiliği sorumlu tutmamak mümkün değildir. Aslında ulusçuluk, bir yerde bütün sınıfların sınırlı da olsa temsilciliğini, sözcülüğünü yapar ama, Türk milliyetçiliğinde bu da yoktur. Çok üst bir tabakanın iğrenç çıkarlarını, ulusal çıkarlar adı altında, hem de en zorba bir rejimle kendi halkına da dayatmayı içeriyor..."

Yazısı 10. sayfada

Abdullah ÖCALAN:

Acıları azaltmak için, kör şiddet politikasını ısrarla uygulayanlardan, halk hesap sorsun!

"Halkları gerçekleri saptırma temelinde yönetmek, halkları kendi gerçekleri, kendi tarihi, kendi emeği, kendi çıkarları dışında şartlandırmak, bu temelde siyaset yapmak, siyasi parti kurmak, hatta devlet yönetmek asıl en büyük suçu veya en büyük zararı işlemek anlamına gelir..."

Yazısı 19. sayfada

Kürdistan'da siyasi zafer başarılı askeri hamlelerle taçlanıyor

Baştarafı 1. sayfada

mevzilere varmak için ulusal kurtuluş güçlerimiz muazzam bir atağı yaşamaktadırlar.

Geçmişte hemen tüm yerleşim birimlerine dağıtılmış bulunan sömürgeci işgal güçleri, süreç içinde artan ARGK saldırılarından korunmak için belli alanlardaki karakollara çekilmeye başladılar. Aynı şekilde, "sınır güvenliğini sağlama" amacıyla, özellikle Botan'la Güney Kürdistan'ı ayıran "sınır" üzerinde büyük karakollar konumlandırıldı. ARGK gerillaları, düşmanı ülkemizden adım adım söküp atma hedefi doğrultusunda kırsal alanlardan başlayıp kentlere doğru yayılan bir savaşım, düşmanın mevzilerinin giderek daraltılmaktadır. İçinde bulunduğumuz süreçte askeri saldırıların önde gelen hedefleri karakollar durumundadır. Bu da, düşmanın artık sığındığı ve korunmak için çok iyi tahkim ettiği karakollarında dahi güvenlikte olmadığını gösteriyor. Nitekim son ay içinde Kürdistan'ın dört bir yanında çok sayıda düşman karakolu ARGK baskınlarına hedef oldu, yüzlerce asker ve subay öldü veya yaralandı.

ARGK gerillalarının baskınlarına hedef olan karakolların başında Botan'ı Güney Kürdistan'dan ayıran "sınır" üzerinde bulunanlar gelmekteydi. Botan-Behdînan savaş hükümetine yürürken düşmanın siyasi otoritesinin yanısıra askeri varlığını da felce uğratma görevini önüne koyan ARGK, önde gelen hedefleri arasında bulunan "sınır" boyundaki karakollara peşpeşe saldırılarla düşmana ölümcül darbeler vermektir. 7 Ekim'de Çel(Çukurca)'in Eriş(Çayırılı) köyü yakınlarındaki Çukurca Hudut Taburu üslerine saldırı düzenleyen gerillalarımız, onlarca düşman askerini safdışı ederek başarıyla geri çekildiler. Yedikleri darbeyle serseme dönen sömürgeci güçler, Güney Kürdistan topraklarına yönelik harekate geçerek birçok sivil yerleşim alanını bombaladılar, onlarca insanımızın ölümüne ve yaralanmasına yol açtılar. Gerillalar ise hiç kayıp vermediler bu saldırılarda. Daha bu olayın yankıları sürerken bu kez de 25 Ekim günü Çel yöresindeki Çayırılı Bölüğü ile Mevzitepe ve Çınarlı karakollarına baskın düzenlendi ve bunların etrafındaki 18 mevzi ARGK birliklerince imha edildi. Onlarca asker ve subayı imha edip, çok sayıda silaha el koyan gerillalar 3 askeri de esir aldılar. Bu eylemler büyük bir yankı yaratırken düşmanın çıkmazını da daha da derinleştirdi. Sömürgeciler, gerillalar karşısındaki acizliklerini bir kez daha Güney Kürdistan'daki sivil halka saldırılar düzenleyip, şehir ve kasabalar üzerinde gözdağı uçuşları yaparak bertaraf etmeye çalıştılar. Gerillalar bu kez de harekattan hiçbir kayıp vermeden başarıyla çıktılar.

Bu her iki eylemlilikte de sayısı yüzlere varan ARGK güçleri yer almaktaydı. Bu, ARGK birliklerinin sayısal olarak büyüyüp, bu alanda daha büyük birlikler halinde eylemler gerçekleştirdiklerini gösteriyor. Bu nicelik büyümeye gerillanın taktik alandaki büyümesi ve savaş gücünün yetkinleşmesi eşlik ediyor. Kürdistan'ın diğer alanlarındaki gerilla grupları da sayısal olarak daha küçük olmakla birlikte benzer bir yetkinleşmeyi yaşıyorlar ve bu eylemlerdeki başarılarla da yansıyor.

Nitekim, sömürgeci bir yetkili, geriladan söz ederken, "hata yapma oranları azaldı ve daha etkili vuruyorlar" diyerek çıkmazlarını ve ARGK'deki güçlenmeyi itiraf etmek zorunda kalmıştır.

Sömürgeciler, ARGK gerillaları karşısında büyük bir çözümsüzlüğü yaşıyor ve umutlarını Güney Kürdistanlı işbirlikçi güçlere bağlamış bulunuyorlar. Ekim ayı içinde iki kez peşpeşe gerçekleştirdikleri Güney Kürdistan'a yönelik saldırılarda ARGK güçlerine en küçük bir zarar veremediler, ama sivil halktan birçok kişiyi öldürüp yaraladılar, birçok köyü bombaladılar. Bu açık ki sömürgecilerin hedef şaşırmışından kaynaklanmıyor, aksine hedefler son derece bilinçli seçiliyor. Sömürgeciler hareketli durumdaki gerillaya darbe vuramayacaklarını, aksine kendilerinin pusuya düşürülerek kayıp vereceklerini Ağustos ayındaki harekatta açıkça görüp anlamışlardır. Bu nedenle taktiklerini esas olarak, Güney Kürdistanlı güçleri ve halkı PKK'nin üzerine sürmek şeklinde geliştirmektedirler. Sivil yerleşim alanlarını bombalayarak, ilkel milliyetçi ve reformist Kürt örgütlerini sıkıştırıp vaatlerle de yanlarına çekerek güçlerimizi Güney Kürdistan'dan çıkarmalarını sağlamayı hedeflemektedirler. Güney Kürdistanlı güçler her ne kadar TC ile sıkı ilişkiler içine girmişlerse de bu saldırılara açıkça onay verememekte ve halkın tepkisini üzerlerine çekmemek için görünüşte karşı çıkmaktadırlar. Ancak diğer taraftan PKK'nin Güney Kürdistan'dan çıkarılması gerektiğini de söylemekte, sömürgecilere açıkça, "Sivil halka zarar vermeyin ama PKK'nin kökünü kazıyın" demektedirler. Halkımız ise bu işbirlikçilerin gerçek yüzünü her gün daha da iyi kavrayıp hem bunlara ve hem de sömürgecilere cephe almakta, PKK'ye verilen destek Güney Kürdistanlı halkımız arasında da artmaktadır.

Sömürgeciler, PKK'nin desteklediği PAK'ın Güney Kürdistan'daki başarısının Güneyli işbirlikçi güçleri ne denli rahatsız ettiğinin bilinciyle bir de bu noktadan bu güçleri kendi politikalarına çekmeye çalışmaktadırlar. Birçok işaret bu konuda bazı adımlar atıldığını göstermektedir. Sömürgeciler bağımsızlık çizgisinin za-

fere gidişi karşısında bir tampon olarak işbirlikçi güçleri görmüş ve cumhuriyet tarihinde ilk kez Kürtleri resmen tanıma pahasına bunlarla ilişkiye geçmişlerdir. Bugün de bağımsızlık çizgisini ezmede bu güçlere daha fazla misyon yükleme çabasındadırlar. Bu temelde bu güçlere "PKK'nin Güney'de yaptığını gelin siz de Kuzey'de yapın, yani kendi adınıza örgüt kurun" demektedirler. Alınan haberlere göre, MİT yetkilileri, geçmişte Kuzey-Batı Kürdistan'da kurdukları örgütlenmelerin zayıf olduğunu belirterek, KDP ve YNK'den yeni örgütlenmelere gitmeleri ve PKK'ye alternatif olmalarını istemiştir. Talabani'nin Türkiye'yi komşu kapısı yapmasının bir nedeininin de bu olduğu ve böylesi bir örgütlenme çabasının sürdüğü çeşitli kaynaklardan öğrenilmiştir. Bu planın bir parçası da PKK'den dışlanan tüm provokatörlerin ortak hareketini yaratmaktır. Bu temelde, provokatörleri bir araya getirip toplantı yapma çalışmalarının sürdürüldüğü ifade edilmektedir. Kürdistan halkının bilinçlilik düzeyi ve mücadelemizin ulaştığı boyutlar dikkate alındığında bu tür girişimlerin PKK'den çok onu geliştirenlerin ve alet olanların başını ağrıtaacağı ve sonunu getireceği açıktır. Bugüne kadar binbir renge bürünmüş provokasyon, saldırı ve komplolar nasıl boşa çıkarılmışsa, bundan sonra da boşa çıkarılacağından kimse şüphe etmemektedir.

Ekim ayı içinde ARGK'nin güçlü saldırılarının yöneldiği hedeflerden biri de kent merkezlerindeki düşman güçlerdi. Bu ay içinde Mûş (Mûş), Çewlik(Bingöl), Bêdlis(Bitlis) il merkezlerinin yanısıra Gim-gim(Varto), Ereban(Araban), Gök-sun, Reşadiye, Oilaban(Uludere), Ba-şan(Aralık), Pasûr(Kulp), Bismil, Nisêbin ve Tatos(Tekman) ilçe merkezlerindeki birçok sömürgeci askeri ve siyasi hedef darbelendi. Bu durum ulusal kurtuluş güçlerimizin askeri alandaki gelişmesinin açık bir örneğidir. Kırsal alanda sömürgeci güçleri artık karakollarda dahi barınamaz hale getiren güçlerimiz şimdi şehir merkezlerinde de sömürgecilere acil terleri döktürmekte, şehir baskınları adeta her gün gelişen olağan eylemlere dönüşmektedir.

ARGK'nin askeri yönden gelişmesini ortaya koyan bir diğer örnek de eylemlerde alınan esirlerdir. Ağustos ayında gerçekleştirdikleri karakol baskınında 7 sömürgeci askeri esir alan ARGK gerillaları, Ekim ayındaki ilk sınır ötesi harekatta da 1 askeri esir aldılar. Ayrıca ülke içinde de çeşitli yol kontrolleri ve eylemlerde esir aldıkları asker ve subaylar vardı. Son yapılan sınır karakolu baskınlarından birinde de yine 3 askeri esir aldılar. Sömürgeciler kendi askerlerinin hayatlarına karşı dahi ne kadar duysuz olduklarını, onlara en küçük bir değer vermediklerini bu olaylarda da ortaya koymaktadırlar. Esir alma olaylarını kamuoyundan ve esirlerin ailelerinden gizleme çabasına girmektedirler. Ağustos ayında esir alınan 7 askerin saliverilmesi için partimiz çeşitli defalar girişimde bulunduğu halde, askerleri teslim alacak bir merci bulunmadığı için bu uzun süre gerçekleşmedi. Sömürgeciler kendi "mehmetçik"lerine sahip çıkmak için en küçük bir çaba içine girmediler. Sonunda partimiz, Türkiye halkına dostluk duygularını göstermek ve halk evlatlarının kanının dökülmesini istemediği mesajını iletmek için 7 askeri ve sınır ötesi harekatta esir düşüp sömürgecilerin kaybını gizlediği bir askeri salverdiler. Daha önce Çatak yöresinde esir alınmış bir asker ise gönüllü olarak ARGK saflarına katıldı. Ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından maddi ve manevi anlamda bir zaferi ifade eden bu gelişmeler sömürgeciler için ise bir hezimet ve utançtır. Türk sömürgeciliğinin her yönden çürüdüğünü ve pul pul döküldüğünü ortaya koyan bir belgedir. Türk ordusu efsanesinin hazin sonudur.

Kürdistan'da yaşanan bu gelişmeler sömürgecilerin korku ve telaşlarını boyutlandırmakta, yenilgilerinin bertaraf edilmesi için çeşitli arayışlar içine sokmaktadır. Partimizin, sorunun çözümünün ancak siyasal yolla mümkün olduğu, terör ve askeri zorla hiçbir sonuç alamayacağı tesbitlerine ve çağrılarına karşılık sömürgeciler umutlarını teröre bağlamış görünüyor ve pratikte de bunu uyguluyorlar. Son aylarda Kürdistan'da eski MHP'li, yeni MÇP'li faşistlerden teşkil edilen kontrgerilla timlerinin estirdikleri terör,

işledikleri cinayetler TC'nin yeni yönelimlerinin işaretlerini vermektedir. Bu uygulamalarla paralel geliştirilen ve son günlerde daha da yüksek perdeden dile getirilen "iç savaş", "Kürt-Türk çatışması" tahlilleri de bir tehdit niteliğindedir. Sömürgeciler içinde bulundukları çıkmaz katliam, ırkçılık ve şovenizmle aşabileceklerini sanıyor, bu politikayı daha katmerli bir şekilde gündeme koymaya hazırlanıyorlar.

Bunun yanısıra eski-yeni, askeri-siyasi tüm yetkililer, gazeteciler vd. yoğun bir tartışmayla bunalımdan çıkış "çare"leri üretiyorlar. Bu "çare"lerden bazıları şöyle ifade ediliyor: Olağanüstü hal bölgesinde sıkıyönetim ilan edilsin ve bir süpürme hareketiyle tüm bölge taranarak bölücülerden temizlensin! -Bunun esas anlamı; Kürdistan'da geçmiş isyanlarda görüldüğü türden katliamların geliştirilmesidir. Nitekim, Genelkurmay Başkanı'na varıncaya kadar, "Biz istesek sorunu 60 günde hallederiz"denmektedir. -Bütün partiler, ilgili kurum ve kuruluşlar bir araya gelerek milli bir politika belirlesinler ve bu temelde harekete geçilsin. Bölgede etkili bir istihbarat mekanizması kurulsun. Irak'a yapılan harekatlara benzer harekatlar PKK'yi destekleyen diğer ülkelere karşı da gerçekleştirilsin. Bölgede sıkı kontrol kurulsun ve eylemlerden hemen sonra veya önce harekete geçebilecek ani mukabele gücü konumlandırılsın. Düzenli ordu yerine iyi eğitilmiş özel birlikler savaşa sürülsün. Pusu sisteminde uzmanlaşma sağlansın. Askeri, siyasi, ekonomik her türlü tedbir geliştirilsin... Çare olarak öne sürülen görüşler bunlar ve benzerleri. Görülüyor ki, hemen tüm yöntemler şu veya bu oranda zaten yürürlükte olan yöntemler, yani sömürgeciler çözümsüz, "çare" üretmekte başarısız. Çünkü denenmemiş hiçbir yöntem bırakmadılar, siyasi çözüm yöntemi dışında. Ona da güçleri ve mantıkları yetmiyor!

Milliyet yazarı, M. Ali Bırand, 12 Ekim 1991 tarihli köşe yazısında, "Doğu tam bir tedirginlik içinde" başlığı altında şunları yazıyor bu konuda:

"Herkesin kendine göre bir çözümü var. Ancak kimse doğru yolu bulamıyor. Çıkmaza girdikçe de sıkıntılar artıyor.

Özellikle güvenlik görevini yüklenmiş olanların çözümü sert tepkiyi öngörüyor:

1) "Üzerinde silah bulunan herkesin düşman ilan edilmesi, PKK'yi besleyen veya barındıranların da sert biçimde cezalandırılması isteniyor. Belki kurunun yanında ya da yanacak, ancak öylesine bir gözdağı verilmeli ki, gerilla Türk topraklarına adım atmasın. Biz yuvalarına kadar ulaşıp bunları yok etmesini biliriz, ancak elimiz kolumuz bağlanıyor" diyorlar."

Bu yaklaşımın riskleri ortada. Her şeyin başında, sonuçtan emin olunamaması geliyor. Her ne kadar kendilerinden emin görünüyorlarsa da, yine de kimse kesin güvence veremiyor.

Diğer tehlike yöre halkının tepkisi.

Herkes PKK'nın halktan destek gördüğünün ve ancak bu şekilde ayakta durabildiğinin bilincinde. Güvenlik kuvvetlerinin sert tepkisi yöre halkını da içerecek.

İşte bu noktada diğer önemli bir soru çıkıyor:

"PKK'yı susturacağız derken halk daha fazla kıskırtılmaz mı? Karşı tepkiler daha da büyük olmaz mı?"

Bir de dünya kamuoyu var.

Kimse PKK ile KDP veya başka bir Kürt grubu birbirinden ayırdetmiyor. Herkesin gözünde tüm Kürt grupları aynı potanın içinde eritiliyor. Irak olaylarından dolayı da, kim Kürtlere karşı silahlı bir girişimde bulunsa hemen tepkiler doğuyor.

Özetlemek gerekirse, bu yaklaşım, sonucu belli olmayan son derece riskli bir yöntem..."

Alıntıdan da görüleceği üzere, TC'nin umudunu bağladığı şiddet ve terör politikası kendisi açısından önemli handikapları içeriyor. Günümüz koşulları bir halk katliamının fütursuzca ve hiçbir bedel ödemediği geliştirilmesine olanak vermiyor. Sadece Kürdistan'ın iç koşulları değil, uluslararası koşullarda buna olanak tanımıyor. Bu açıdan şiddet politikası belki daha çok kan dökülmesine yol açacak ama, TC'nin çöküşünü daha da hızlandırmaktan başka kendisine hiçbir çıkar sağlamayacaktır.

TC'nin geliştireceği terör politikası kaçınılmaz olarak kendi karşıtı- nı da doğuracaktır. Nitekim Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş, 29 Ekim'de BBC radyosunda yayınlanan röportajda bu konuda dikkat çekerek şunları söylüyor:

"Son olarak, Demirel başbakan olacak. Ne diyor? Daha fazla terör, daha fazla kan; kökümüzü kurutmaktan bahsediyor. Şimdi bunlar hükümetin, resmi çevrelerin demecileridir. Biz buna karşı hazırlıklarımıza devam edeceğiz. Bu ekonomik olur, siyasi olur. Diğer partiler de

var; Ecevit'i de bu düşünceye sahip, Erbakan da buna sahip. Bunlar gerçekten de gözükara bir biçimde halkımızın üzerine geliyorlar. Bu nedenle biz savaşı daha da tırmandıracacağız. Bunlar şiddetten başka bir dilden anlamıyorlar... Bu arada savaşı giderek daha da tırmandırabiliriz. Bu 'terördür' aynı zamanda. 1992'ye kadar eğer uzlaşmaya yanaşmazlarsa, siyasi görüşme yöntemlerine yanaşmazlarsa, savaş kesinlikle gelişir.

Hazırlıklar kesinlikle bu düzeydedir. Kim terörden yanadır, kim değildir? Biz kayıtsız şartsız siyasi görüşmelere açık olduğumuzu söyledik. Bu ekonomik sorunlar için de geçerlidir. Bu şirketler meselesi için de geçerlidir. Görüşme çok iyi bir yöntemdir. Görüşmeden kaçınan biz değiliz. Bundan sonra, 'Bizim makineleri tahrip ettiler, fabrikaları tahrip ettiler' demesinler diye bu çağrımı yapıyorum. Yine, 'Onlarca asker öldürülüyor, Anadolu askeri ölüyor' deniliyor. Biz onlara diyoruz ki, gelin, ortada bir sorun var. Kendileri de bu sorunu kabul ediyor. Onun için Kürt falan diyorlar. Bunların gerçekten sorunları vardır ve bu sorunları biz ortaya çıkarttık. Diyoruz ki, gelin bu sorunları, kendinize güveniyorsanız, siyasi temelde, görüşme yoluyla halledelim. Ama kaçıyorlar. Kendileri devlet, dünya arkanında, bütün dünya arkasında. Bir halkın kimlik sorunu, varsa birtakım hakları, bunu tartışmak istiyoruz. Kaçan kimdir? Bu konuda işi terörle, kökü kurutmakla halletmek isteyen kimdir? Ben ne diyorum? Bu politikadan vazgeçilmezse, biz 'terörü' geliştireceğiz. Devrimci şiddeti ta Ankara'da, İstanbul'da geliştireceğiz. Şimdi burada biraz da sert söylememin sebebi şu;

gerçekten Anadolu askerlerine de acımıyorlar. Bunlar savaşı tırmandırmıyorlar. Biz de savaşı biraz Türkiye'nin batısına yaymaya, bunu yapmaya mecburuz. Bu iş böyle gelişir. Ve bunun da sorumlusu gerçekten biz değiliz. Biz, çok insanca, gelin bu sorunları görüşelim diyoruz. Bunlar yanaşmazlarsa, dediğim gibi, bu temelde savaş çok yönlü, özellikle ekonomik alanı da kapsar bir biçimde gelişecektir."

Alıntıdan da anlaşılacağı gibi, savaşımız her alanda daha da boyutlanacağı bir sürece giriyor. Kürdistan zemininde bir yandan kitlesel temeldeki siyasal mücadele daha da beslenip büyütülürken diğer taraftan ARGK eylemliliği düşman mevzilerini söküp atma temeline yoğunlaşacaktır. Başta Botan zeminindeki düşman gücü sökülüp atılmaya çalışılarak Botan-Behdînan savaş hükümetinin dayanacağı zemin güçlendirilirken bunun yanı sıra Kürdistan'ın diğer eyaletlerinde de doğacak savaş hükümetini besleyip desteklemeye yetecek düzeyde gelişmelere ulaşmak için savaşım yoğunlaşacaktır. Bunun yanı sıra, düşmanın terör politikasını boşa çıkarmak ve savaşı metropol alanlarına da taşımak amacıyla metropollerdeki eylemlilik artış gösterecektir. Güney Kürdistan'da da hakeza gerek askeri, gerekse siyasi çalışmalar yoğunca geliştirilip Botan-Behdînan savaş hükümetinin bu zeminde de desteklenmesinin koşulları yaratılacaktır. Tüm bu faaliyetlilik yansımaları uluslararası alanda da bulacak, daha şimdiden dikkatleri yoğunca üzerine çekmeye başlayan ve giderek daha fazla dikate alınmak zorunda kalan mücadelemin uluslararası zemindeki dayanakları daha da güçlenecektir.

ezici iradesini görmemezlikten gelemeyecektir.

Kürdistan halkının iradesinin seçimlere bu kadar güçlü yansımalarının en önemli sonuçlarından birisi de, demokratik mücadele ve Kürt-Türk kardeşliğinin beslenmesinde önemli bir mevzinin elde edilmiş olmasıdır. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki çökmesine çare olarak koyu bir şovenizmi, ırkçılığı, anti-demokratikliği geliştirmeye yöneldiği dikkate alındığında bu daha da anlam kazanmaktadır. Parlamento bünyesinde geliştirilecek, Kürdistan ve Türkiye halklarına düşman politikalar önünde, Kürdistan'dan seçilen yurtsever milletvekillerince bir set oluşturulacak, bu platformun faşistlerin, ırkçıların, halk düşmanlarının istedikleri gibi at oynattıkları bir zemin olmasının önüne geçilmeye çalışılacaktır. Belki tek başlarına bu milletvekilleri kararların alınmasında belirleyici bir rol oynayamayacaklar, sayıları buna yetmeyecektir, ama en azından halklarımızın çıkarlarını dile getirilmesi, halk düşmanı karar ve politikaların teşhir edilmesinde, kamuoyunun harekete geçirilmesinde önemli rol oynayabileceklerdir. Halklarımızın istek ve taleplerini parlamentoda dile getirebilecekler, bu anlamda onların legal platformdaki sözcüleri olabileceklerdir. Böylelikle nasıl halkın gerçek vekilleri olunabileceğini ortaya koyacak, bu alanda da bir öncülük sergileyebileceklerdir.

Öz olarak, erken seçimler Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından yeni bir mevzinin doğmasıyla sonuçlanmıştır. Silahlı mücadele temel olmak kaydıyla legal parlamenter mücadelenin nasıl geliştirilebileceği, sömürgecilğe karşı bir araca nasıl dönüştürülebileceği çarpıcı bir biçimde gösterilmiştir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin taktik geliştirmedeki ustalığı gözler önüne serilmiş ve bu alanda sol güçlerde yıllardır süregelen kalıpcı bakış açıları yerle bir edilmiştir. Bu nedenle daha ilk adımları atılmış olsa dahi, bu deneyden genelde devrimci mücadele için çıkarılacak önemli dersler vardır.

Erken genel seçimlerin sonuçları nasıl Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi açısından bir zaferse, sömürgeci Türk devleti açısından da, o denli bir çıkmaz, bir yenilgidir. Türk burjuvazisi erken genel seçime, iyice derinleşen bunalımından çıkış için bir kapı aralamak amacıyla girdi. Askeri, siyasi, ekonomik, toplumsal her alanda yaşadığı derin kriz onu yeni arayışlara sürüklemekteydi. Ancak erken genel seçimlerin sonuçları, bırakalım çözüm üretmek, çözüm umutlarını da yerle bir etti, çözümsüzlük doğurdu. Burjuvazi iyice ağırlaşmış sorunlarına çözüm bulabilmek için her şeyden önce siyasi istikrara, güçlü bir hükümete ihtiyaç duymaktaydı. Oysa seçim sonuçlarında ortaya çıkan tam bir dağılma olmuş, hiçbir parti tek başına iktidara gelmesine yetecek desteği alamamıştır. Seçimler istikrarlı ve güçlü hükümet yerine, koalisyon doğurmuştur. Bu durum hiçbir partinin sorunların çözümünü konusunda halka güven vermediğini gösterir. Halkın bunlardan umudunu kestiğini gösterir. Seçimlerin gelip dayandığı son ana kadar kararsız seçmen kitlesinin büyük bir çoğunluğu teşkil etmesi de bunun kanıtlarından biridir. Türk burjuva sisteminin halka acı, zulüm, pahalılık ve işsizlikten başka bir şey veremeyeceği gerçeği her geçen gün daha geniş kesimlerce kavranıyor. Ancak güçlü alternatifler ortaya çıkarılmadığı için halk umut beslemediği partilere yine de oy vermek durumunda kalıyor.

Seçim sonuçlarının ortaya çıkarıldığı çarpıcı bir gerçek, Türk devletinin ideolojik bir keşmekeşi yaşadığıdır. Devleti ayakta tutacak, birliğini geliştirecek, kitleleri etrafında toplayacak güçlü bir ideolojiden yoksundur TC. Bugüne kadar halkı etkilemek için kullandığı tüm ideolojiler pul pul dökülmekte, yerine yenisi konulamamaktadır, kemalizm den islamiyete, milliyetçilikten sosyal-demokrasiye kadar, hepsi bir çürümeye ve dağılmaya yaşamaktadır. Seçim sonuçlarında ortaya çıkan tablonun yamalı bohçaya benzemesi, bu ideolojik keşmekeşi çarpıcı bir biçimde gözler önüne sermektedir. Eğer devrimci demokratlar bu gerçeği güçlü kavrar ve ortaya mûdahale ederlerse, Türkiye'de devrimci-demokratlığın gelişme şansı bugün daha fazladır.

Seçimlere erken gidilmesinin başta gelen nedenlerinden birisi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önlenemeyen gelişmesi, diğeri de TC'nin içinde bulunduğu ekonomik çıkmazdı. Her iki konuda da seçimler öncesi varolan kriz şimdi de sürüyor ve hiçbir parti bu iki temel sorunu nasıl çözeceğini bilemiyor, geçmiş aşan çözüm yollarını ortaya koyamıyor. Bu da seçimlerin çözümsüzlük doğurduğunun, sandıktan yeniden çözümsüzlük çıktığının bir diğer göstergesi. Burjuva düzende seçimler düzene yeni makyaj sağlayarak görüntüsünü biraz daha katlanılır kılmaya ve ömrünü uzatma rolünü oynar. Erken genel seçimler TC için bu rolü dahi oynayamamıştır. Seçimlerden çıkan tablo hiç kimseyi, partilerin kendilerini dahi tatmin etmemiş, rahatlatmamıştır. Öyle ki daha yeni hükümet kurulmadan, yeni bir erken seçim tahminleri yürütülmeye başlanmıştır. Bu durum TC'nin çıkmazının çarpıcı boyutlarını ortaya koyuyor.

Seçimlerden en yüksek oyla çıkan DYP koalisyon arayışlarını sürdürüyor. En büyük olasılık olarak, üçüncü parti SHP ile koalisyon olacağı tahmin edilirken, özellikle sermaye çevrelerinin tercihi DYP'nin ikinci parti ANAP'la koalisyon yapması ve giderek tek çatı altında birleşmesi yönünde. Halkın sorunlarına hiç bir olasılığın gerçek bir çözüm gücü olmayacağı açık. Ancak, insan hakları ihlalleri ve anti-demokratik uygulamaların frenlenmesinde, Kürdistan halkına yönelik katliam planlarının önüne geçmede SHP'nin içinde yer aldığı bir koalisyondan daha fazla yararlanma şansı olabileceği açık. Burjuvazinin bu olasılığı alabilirdiğine güdükleştirmeye çalıştığı da görülüyor. Nitekim, yoğun bir biçimde, HEP'in dışında olduğu bir SHP ile ittifak öneriliyor, SHP listelerinden parlamentoya giren HEP kökenli milletvekilleri dışalanmaya çalışılıyor. Türk burjuva parlamentosunda en küçük bir demokratik tutuma açık kapı bırakmama yolundaki bu çırpınışlar, Türk burjuva şovenizminin ne denli körüklendiğini gösteriyor. Sömürgecilerin çıkmazını gözler önüne seriyor.

Sonuç olarak, sömürgecilerin içinde bulundukları bunalımı hafifletme şansları erken seçimle birlikte artmamış, yeni bir bunalım ortaya çıkmıştır. TC'nin ırkçı-faşist, halklar düşmanı politikalarının kaçınılmaz sonucudur bu. Buna karşılık Kürdistan halkı, öncüsünün doğru devrimci çizgisi ve usta taktikleri sonucunda yeni bir mücadele mevsimine kavuşmuştur. Ana mücadele araçlarından vazgeçmeden, onları daha da güçlü devreye sokarak, ama bu yeni mücadele mevsimini de sonuna kadar kullanarak, halkların kardeşliği ve enternasyonalizmin en güzel örneklerini ortaya koyarak mücadelesini yükseltecektir.

Erken seçimlerin galibi Kürdistan halkıdır

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi gelişmelere damgasını vurmaya devam ediyor. Ekim ayı da mücadelenin gelişmesinde önemli mevzilerin elde edilmesine tanıklık etti. Bu ayın ortaya çıkardığı çarpıcı gerçek, artık sömürgecilerin kendi çizdikleri zeminlerde dahi zaferin Kürdistan halkının olmasıdır. Evet, TC'nin Kürdistan halkının iradesini yansıtmamak için binbir çeşit oyun çevirdiği erken seçimlerin galibi Kürdistan halkı oldu. Kürdistan halkı ortaya koyduğu ulusal tavırla iradesini TC parlamentosuna kadar yansıtmayı başardı. Buna karşılık TC, çözüm yolu bulmak umuduyla sarıldığı erken seçimlerden tam bir siyasal çıkmazla çıktı. Erken genel seçimler Türk rejiminin ekonomik, askeri, toplumsal bunalımına ek olarak siyasal alanda da büyük bir bunalımı yaşadığını ve bu bunalımdan çıkış gücünde olmadığını gözler önüne serdi.

Sömürgeciler seçimleri kendi istekleri doğrultusunda yönlendirmek için tüm güç ve olanaklarını seferber ettiler. Milyarlarca lira harcayarak halkın gözünün boyanması için elden gelen her şey yapıldı. Basın-yayın kuruluşları, bu doğrultuda seferber edildi. Türkiye zemininde şaşaalı görüntüler ve demagogilerle halkın beyni yıkanmaya çalışılırken, Kürdistan zemininde ön planda yine terör ve tehdit vardı. Seçim güvenliği adı altında, zaten sömürgeci kolluk kuvvetlerinin kaydandığı Kürdistan'a yeni birlikler aktarıldı. Seçim propagandaları boyunca işbirlikçilere her türlü kolaylık sağlanırken, halkın kendi öz temsilcilerinin çalışmaları sekteye uğratılmaya çalışıldı. Kitleler açıkça tehdit edilerek, yer yer tutuklamalara gidilerek, işkenceden geçirilerek halkın tem-

silcilerine oy vermeleri engellenmek istendi. ırkçı-şoven liderler seçim propagandalarının odağına "terör ve bölücülük" safsatasını koyarak, aynı doğrultuda ellerinden geleni yaptılar. Tüm bunlara bir de devrimcilik adına yola çıkan bazı çevrelerin talihsiz anti-propagandaları eklendi. Özcesi, seçimler esas olarak, Kürdistan halkının iradesinin baskı altına alınması ve çarpıtılması hedefine yöneltildi.

Ancak tüm bu çarpıtma, tehdit ve engellemelere karşı Kürdistan halkı seçimlerde özgür iradesini ortaya koyarak seçimlerin gerçek ve tek galibi olmasını bildi. Kürdistan tarihinde ilk kez halkımız seçimlerde kendi öz çıkarları doğrultusunda kendi öz adaylarına oy verdi. İlk kez, Kürdistan halkını temsilen ve onun sözcüsü sıfatıyla milletvekilleri gidiyor parlamentoya. Ve yine, ilk kez, sömürgeci partiler Kürdistan'da böylesine muazzam boyutlarda bir hezimetle karşılaşıyor; aralarında yılların parlamenterlerinin de bulunduğu ağa, şeyh, aşiret reisi, komprador vd. işbirlikçiler seçimleri kaybediyor. İlk kez politika artık gerçek sahiplerinin ellerinde gelişiyor; üretimin, kavganın esas sahipleri sadece seçenler olmakla kalmayıp seçilenler sıfatını kazanıyor. Evet, bu seçimlerde Kürdistan halkı kendisine oy verdi, parlamentoya kendisini taşıdı, kendi çıkarlarının sözcülüğünü yapmaya soyunuyor.

Seçimler ortaya çıkardığı sonuçlarla, bir referandum niteliğine bürünmüştür. Kürdistan halkı ezici bir çoğunlukla ulusal kurtuluşçu adaylar etrafında kenetlenerek ulusal birlik ve beraberliğinin boyutlarını ortaya koymuş, mücadeleden yana kararlılığını göstermiştir. Sömürge-

ciler ve işbirlikçilerinin Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini kitlelerden soyut, ondan kopuk olarak gösterme çabaları boşa çıkmıştır. Kürt halkının "ayrılıkçıları" desteklemediği, kendisini ayrı bir halk olarak görmediği, devletin yanında olduğu safsataları iflas etmiştir. "Kürt oyları" olgusu ortaya çıkmıştır. Ve sömürgeciler dahi bu gerçeği gözardı edememektedirler.

Kürdistan halkı seçimlerde ortaya koyduğu celikten birlikte, her türlü işbirlikçiliğe, reformist küçük-burjuva devrimciliğine, sosyal-şovenizme karşı tavrını da ortaya koymuş, onların ayakları havada politikalarını benimsemediğini göstermiştir. Bu açıdan erken seçimler aynı zamanda: Kürdistan halkının gerçek öncüsünün bir kez daha tüm dünyaya ilan edildiği bir referandum niteliğindedir. Parlamenter mücadele yolunun şampiyonları küçük-burjuva reformistler, yıllardır savundukları ve tüm umutlarını bağladıkları bu yolda da başarılı olamamışlardır; reformistlerin kendilerine bayrak edindikleri bu mücadele yolu, ulusal kurtuluş hareketimiz başanlı bir taktikle kendi hizmetine sokmuş, bu mücadele yolunun silahlı mücadeleye tabi olduğunu pratikte kanıtlamıştır. Bu açıdan seçimlerde doğan sonucu devrimci direnişçi çizginin, bağımsızlık çizgisinin zaferi olarak nitelendirmek gerekiyor.

Seçim sonuçlarıyla doğrulanmış gerçekler mücadelenin uluslararası arenada kendini kabul ettirmesi ve sesini duyurmasında önemli avantajlar sağlayacaktır. Artık sömürgeci Türk parlamentosuna kadar giren ve kendini tartıştıran Kürdistan sorununu hiçbir güç gözardı edemeyecek, Kürdistan halkının

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SEÇİME DAYALI ÖZEL SAVAŞ POLİTİKASININ BOŞA ÇIKARILMASI VE TÜRK SİYASAL SİSTEMİNE SİYASİ HAMLEMİZ ÜZERİNE

Baştarafı 1. sayfada

onikinci yılında başarısızlığa uğraması kesindir. Bu bizim açımızdan, özellikle de benim açımdan çok büyük bir olaydır. Bu çok büyük bir karşı koyuş, çok amansız bir direniş takipciliği, düşünce kadar yürek ve inanç, stratejik yaklaşım kadar taktik üretkenlik ve belki de denilebilir ki, partiyi gittikçe daha doğru temellerde bin defa yeniden ve yeniden yetkin ve yaratıcı geliştirmeye an be an dikkat etmemiz kadar üretkenlik gerektiriyordu. Karşımızdaki özel savaş, esas itibariyle, çok tartışmasız olarak, gerçekten partiye, parti çizgisine, Parti Önderliği'ne yöneliktir. Türk siyasi sistemi, onun ekonomik, kültürel, askeri yapılarının hepsini kapsayan, esas itibariyle Evren-Özal önderliğinde ve hatta Demirel, İnönü, Ecevit, Erbakan, Türkeş ve benzerlerinin çok alçakça ve onlardan beter bir alçaklıkla Barzani, Talabani, Burkan gibi Kürt işbirlikçileriyle TKP, Haydar Kutlu vb.'lerinin de yer aldığını eklersek, hepsinin son tahlilde devrimci-direnışçi bağımsızlık çizgisine karşı Özal icazeti altında bir araya gelerek, bu çılgınca savaşı sürdürdükleri ve en son güne kadar özünde devrimci ulusal bağımsızlık savaşımıza karşı birleşik hareket ettikleri görülecektir. Bu durum göz önüne getirildiğinde, bizim yürütmekte olduğumuz ulusal kurtuluşçu, bağımsızlıkçı, demokratik ve enternasyonalist savaşımın ne denli önemli bir durumla ve bu anlamda bir gelişmeyle bugüne geldiği görülür. Gerçekten de özel savaşa kendini boğdurtmaması, ezdirtmemesi, daha da ötesi onu çok ciddi bir siyasal yenilgiye uğratması, öyle anlaşıyor ki, tarihi olduğu kadar güncel, güncel olduğu kadar da geleceği çok yakından ilgilendirecek, etkileyecek bir gelişmedir. Kürdistan'da öncü düzeydeki bu gelişme, kesinlikle bir daha sarılmamacasına bir kilometre taşı olduğu kadar, Türkiye'nin demokratik savaşımının da ilk defa ayakları üzerine oturtulacağı bir zorlamayla karşı karşıya bırakılmasıdır. Yine, uluslararası alanda artık Türkiye'de demokrasinin, Kürdistan'da ulusal kurtuluşçuluğun ne olduğunun da anlam ve önemini hepsinin gündemine getirecek ve bundan sonrasının temel gündemini böyle belirleyip sürdürececek bir gelişmenin sağlanması demektir. Ve daha da ötesi, en az özel savaşa karşı olduğu kadar, parti içinde çizgiye karşı görevlerini bir türlü yerine getirmeyen, alabildiğine yenilgili, bunalımlı, bozgunculuk yanı ağır basan, provokasyon, tasfiyecilik, reformizmle yüklü bütün çabalara, kişiliklere karşı da büyük bir başarı anlamına geliyor. Reel sosyalizm kadar, ilkel-milliyetçilik, her türlü kaçış eğilimi, inançsızlık, düşkünlük belirtilerine ve dayatmalarına karşı da gerçekten manevi planda bir zafer olduğu kadar, örgütsel, siyasal, ideolojik alanda da büyük bir başarı anlamına geliyor. Elbette biz, kendimizi böyle bir başarıyla avutmayız. Bunu ciddi bir veri ve gelişme sayar, ne anlama geldiği ve olası sonuçları üzerinde önemle dururuz.

Şu gerçekler görülmelidir: Sözüm ona bu demokratik seçimler nedeniyle koparılan gürlütlü bir defa gerçeği örtbas etmek içindir. Fırtına, ANAP, DYP, SHP vb.'leri arasında değildir. Bu tamamen bir özel savaş

aldatmacası oluyor. İşin özüne bakmak gerekir. Seçim tarihinin öne alınması, özellikle bizim etkilediğimiz kitle tabanımızın giderek kendi kimliğini vurduğu HEP'i, hepsinin çok somut biçimde dışlamak istemesi gerçeği vardır. ANAP, tamamen dışlamak istedi. SHP, çok açık bir şekilde "milli bütünlük içine alıyoruz" diyerek içine alıp eritmek, İnönü'nün oğlu İnönü tarafından sosyal demokratlık adına bir özel savaş

"...Aslında özel savaşın seçim taktiğinin esas hedefi, büyük bir ivme kazanan siyasal gelişmenin ve halkımızın özgür iradesinin bu sistemde delik açmasını engellemektir, fakat bunu başaramadı. Bu anlamda, bu seçimin kesin başarısı nedir, galibi kimdir, diye sorulursa; daha şimdiden gerek Türk, gerekse uluslararası yorumcuların dile getirdiği gibi, Parti çizgimizin başarısı ve halkımızın mücadelesinde çok önemli bir mevziye tırmanış göstermesi gerçeği söz konusudur. Hiç şüphesiz bunun üzerine birçok değerlendirme yapılacaktır ve gerçekten, oldukça öngördüğümüz bir gelişmenin gerçekleşeceği benzemesi söz konusudur..."

politikası dayatılmak isteniyordu. Ve reformistler, bunu daha da solda tamamlıyorlardı. Sanki HEP oluşumunda herhangi bir katkılar varmış gibi "İnönü'ye satılıyor" dediler. Kim kimi sattı, kim kimi eritti? Şimdi bu alçaklar da, herhalde biraz düşünmesini bilecekler. Aslında bütün bunlar, koparılan gürlütlünün, savrulan toz-bulutunun altında yatan gerçeği görmemizi engellemelidir, diyoruz. Ve hatta seçim fırtınası, esas taktiği uygulayan özel savaş kumandasını görmemizi engellemelidir. Bu aylarda özel savaşın Kürdistan'da yürüttüğü terör çok somuttu. Birkaç defa geniş çaplı uçak saldırıları, büyük ordu yığınaklarının sınır ötesine kadar taşınması, çok geniş tutuklama kampanyaları cumhuriyet tarihinde ilk defa bu seçim günlerinde gerçekleştirildi. Ve dipte çok gizli bir kontrgerilla faaliyeti yürütülürken, yüzeydeki görüntüde hepsinin kilit noktalarını işgal eden özel savaş yönetiminin seyircileri oyalamak için oynatılan kuklalar misali, bu kuklaları oynatarak, asıl varlığını gizlemek istediğini çok açık gördük. Bu, aslında Kürdistan'da amansız bir terörü uygulayarak siyasal ordulaşmamızı, halkımızın siyasal örgütlenmesini felç etmek istiyordu. Bunu dipten yaparken, insanları açıkça evinden alıp kurşuna diyor, diğer yandan Kürt işbirlikçilerini Ankara'ya davet ediyor, bütün muhalefete zirveler düzenletiyor, Erbakan-Türkeş ittifakını yaptırarak, Türk şovenizminin bu görülmemiş faşist örgütlenmesini daha açık bir tehdit aracı haline getiriyordu. Velhasıl özel savaş yönetimi ne kadar eski

ve yeni silahları varsa, hepsini kullanıyordu. Bunları, ABD'den olağanüstü ölçülerde seçim milyarları, bölge gericiğini temsil eden Suudi'den, ayrıca Avrupa'dan görülmemiş siyasi, askeri, ekonomik destek alma temelinde yürütüyordu. Hatta Sovyetler'deki savrulma ve bunun öncü güçleriyle görülmemiş ittifaklar temelinde yapıyordu. Şu anda TC'nin gerçek yönetimi olan özel savaş yönetiminin ana kaygısı, sıradan bir basın incelemesi veya günlük gelişmeyi yorumlamanın bile Kürdistan'da olup bitenler hakkında olmasıdır. Dolayısıyla gizli-açık, siyasi-askeri, maddi-manevi planda yürütülen savaş, kendini bu seçim olgusunda oldukça iyi ele verdi, bir temel dönüm noktası olarak öne koydu ve başarılmadığını bunlara gösterdi. Gerçekten de, bu, bizimle özel savaş arasında kıran-kırana geçen bir taktik savaştır.

Genel stratejimizde, ulusal kurtuluş savaşımı yürüyor, ulusal kurtuluş savaş stratejisinin gelişmesi yürürlükte, fakat içinde bulunduğumuz süreç veya güncellik, gerçekten müthiş bir taktik evre anlamına geliyor. Yani stratejinin genel gelişmesinin mutlaka bu taktikle yürütülmesi gerekiyordu. Eğer güncel taktik başarılı olmasaydı, herhalde bizim stratejimizin de büyük darbe yiyeceği, oldukça işlemez duruma getirileceği kendiliğinden belli olurdu. Attığımız bu son taktik adım anlamını çok geç kavrayan, dolayısıyla kendini tam veremeyenlerin içimizde bile az olmadığını, bu nedenle ucu ucuna dayattığımız bir taktik olduğunu düşünürsek; gerçekten de taktik savaşımın ne kadar müthiş derecede önemli olduğunu ve bazen bir strateji kadar anlam ifade ettiğini çok parlak bir biçimde görürüz.

Devrimci sol gruplar da dahil Türkiye solu sadece "seçim çare değil" dedi. Seçime katılan Sosyalist Parti, bizim taktiğe karşı oldukça olumsuz davrandı, bu taktiği doğru anlayamadı. İlkel-milliyetçilik Özal'a oynarken, reformizm, bizi güçten düşürme çabalarıyla özel savaşa yardımcı olma görevine sadık kaldı. Bunların hepsi taktiktir. Ve hatta içimizde parti taktiğine bir türlü yatmayan, bunun anlam ve önemine göre kendini zamanında ayarlamayan kişilik de engel olmaktan öteye bir taktik yetenekte olmadığını, yetersizlikten ibaret olduğunu ve taktikten birşey anlamadığını ortaya koydu.

Ama işte buna rağmen, önderlik hattı olarak, neredeyse biraz da tek başımıza - tabii ki tek başıma derken, bütün inancı ve gücüyle çalışanları dışlamıyorum ama, bunu güçlü bir Merkez ve çok iyi işleyen kadrolar anlamında söylüyorum, bunun ne kadar yetersiz kaldığı göz önüne getirildiğinde- yürüttüğümüz bir taktik savaş oldu. Ve bence bizim açımızdan çok ciddi bir mevzi sıçraması vardır. Özellikle benim açımdan, bu ciddi bir mevzidir. Hemen kısaca belirtmek gerekir ki, biz, politikayı nasıl oluşturduğumuzu, nasıl yaptığımızı ve yürüttüğümüzü biliyoruz ve fakat yapımızın politik düzeyinin oldukça geriliği, hatta politik çizgi dışılığı göz önüne getirildiğinde, bu durumun çok önemli olduğu da açık. Kürdistan halkına politika yaptırmak, PKK'nin öncülüğünde bir politika yürütmek öyle sanıldığı kadar kolay değildir. Hatta en önemli sonuçlarından birisi de,

Kürdistan halkını silahlı-silahsız bir politik savaşımın içine çekmedir. Bence en büyük sonuç, bu oluyor. Kürdistan halkını kendi öz çıkarları temelinde, öz kimliğiyle çok radikal devrimci bir çizgi altında savaşa kaldırmak, olağanüstü güç denge-sizliğine rağmen onun savaşımını parlamentonun içine kadar yansıtmak, sanıldığından çok daha fazla büyük bir siyasi zafer olsa gerek.

Bunu özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik sisteminde, temel amacı Kürdistan halkının en ufak siyasal-ulusal uyanışını ezme olan 12 Eylül faşizminin bu en yoğunlaşmış sürecine dayatmak, Kürdistan halkının savaşımına böyle büyük bir siyasi hamle kazandırmak, dostun da düşmanın da daha şimdiden üzerinde çok durduğu gibi, bizim de üzerinde en çok duracağımız altın değerinde bir dönem, bir fırsat, bir olanak olarak değerlendirmemiz gereken ve bu anlamıyla gerçekten devrimci politikacılığın ne olduğunu biraz da Türkiye devrimciliğine de öğretecek, hatta Türkiye halkına ve aynı şekilde bölge halklarına da demokratik bir atılımı yaptıracak denli anlamı yüksek olan bir siyasi hamle olmaktadır. Biz bunu öğretmek, bu hamleyi çok büyük öğretici bir hamle haline getirmek istiyorduk. Büyük bir inatla buna gelmemeye rağmen bu sonucu dayattık. Bu anlamda sınırlı da olsa amacımıza ulaştığımıza inanıyoruz.

Şimdi işbirlikçisi, reformisti, Türkiye solu ne yapar? Ne yaparsa yapsın! Ortada çok berrak, anlam yüklü, alabildiğine devrime, devrimci savaşa, gerillaya açık bir hamle, açık-gizli örgütlenmeye, eyleme açık, hiç kimsenin kusur bulamayacağı kadar bir devrimci taktik zafer vardır. Kaldı ki, dayandığı stratejik temel de çok açıktır. Biraz dürüst olanların bundan kesin sonuç çıkarılması ve kendi mücadelelerine bir temel dönemeç olarak esas almaları söz konusu olacaktır.

Düşman, zaten özel savaş yönetimince yapacağını yapmış, elden gelen her türlü silahı kullanmıştır. Artık ricat halindedir. Özel savaş, bu

hamle karşısında gerileme durumuyla yüz yüzedir. Bu çok önemlidir. Bir defa resmi ekonomik cepheye gerçekten açılmaya değer büyük bir bozgunu yaşıyor. Ekonomik iflasın gelişmeye çılgınca yol açacağı açıktır. Aslında o büyük ekonomik seferberlik, savaşımı boğmaya yönelikti. Özel savaş ekonomisi deyip geçmemek gerekiyor. Bütün ayarlama, aslında toplumu parayla satın almayı amaçlıyordu. Bugün ANAP'ın yüzde yirmidörtlük desteği, hiçbir ahlak kuralı bırakılmadan tamamen parayla satın alınan insanlardı. Gerçekten uluslararası mali sistemin, bölge mali güçlerinin desteği müthiş alınmış ve hepsi insanın satın alınmasına yatırılmıştır. Denilebilir ki, bu insanlar, ister şöyle tekel-holding haline gelsinler, ister küçük bir maaş karşılığında satın alınan kişilikler olsun, adeta yeni baştan satın alınan insanlardır. Özel savaşın ekonomik cepheye insanı ele geçirme, satın alma, düşürme şeklinde bir yatırımı vardı. Bu parayla satın alınan insan, ahlaksız, düşürülmüş, kesinlikle kurallı olmayan, her türlü alçaklığa açık insan olup, toplumun yüz karası, tortusudur. Böyle-sine dönemlerin satın alma olayı, aslında tarihte ve günümüzde, toplumların, egemenleri tarafından en düşürülmüşlük, en baştan çıkarılmışlık durumunu ifade ediyor. İşte mali cepheden satın alınan, böylesi bir toplumdur. Bu açıdan önemlidir.

Rejim, gerçekten siyasi-askeri olarak ordu gücünü ve siyasi manevralarını tarihin hiçbir döneminde görülmemiş bir biçimde kullandı. İçeride kullanmadığı siyasi mihrak kalmadı. Çankaya'daki zirvelerde bütün düzen-içi partileri bize, ulusal kurtuluş savaşımıza karşı birleştirdi. Başta TKP ve yine Talabani, Barzani vb. Kürt işbirlikçi güçleri olmak üzere hepsini icazetine alarak Ankara'ya getirdi. Bunların hepsi, siyasi taktiklerdir. AT'yi, ABD'yi, özellikle Almanya'yı bize karşı kendi siyasi savaşımının yanına aldı. NATO desteği var, AT desteği var. Zaten dünyanın beşinci ordusu konumunda olan ordusunun tümünü üzerimize sürdü. Ahlakla oynadığını, kültürü,

sporu özel savaşın en yetkin bir aracı olarak kullandığını biliyoruz. Bunları tamamen bir özel savaş aygıtı haline getirdi. Dini sonuna kadar kullandı. Görülüyor ki, hepsinin odağında biz varız ve kullanılan taktikler, öyle sıradan taktikler değildir. Yalnızca son yıllarda Kürdistan'da binbir biçimiyle geliştirilen askeri taktikleri düşünelim: Koruyucu taktiği, özel tim taktiği, komando taktiği, jandarma taktiği, aşiret alayları taktiği ve diğer geleneksel köhnemiş yapıları kullanma taktiğinin günlük olarak nasıl dayatıldığını göz önüne getirirsek, karşımızda özel savaşın öyle basit çalışmadığı daha iyi anlaşılır. Bunların hepsi tek merkezli, yüksek bir emir-komuta zinciri altında yürütülen taktiklerdir. Örneğin, kültür savaşının taktik temellerini düşünelim: Kürdistan'da televizyon, basın, her türlü yayıncılık, tipik olarak bir yandan ayakta kalan ne varsa yok etme, asimile etme, diğer yandan arabesk adı altında çok soysuz yoz bir yaşamı gerçekten el altından destekleyerek egemen kılma amaçlıdır. Bu kültür savaşının taktikleri de çok iyi bir şekilde gözden geçirilecektir.

Din adına yürütülen taktikler, kırk türlü tarikat kurma, bu tarikatların içine sızma ve o tarikatlarla binbir ayrılık-tefrik yaratma, çok genç yaşta çocuklardan yetmiş yaşına kadar hepsini kırka, yüze bölerek, inançlarını, düşüncelerini paramparça etme amaçlı olup, görülmemiş özel savaş taktikleri oluyor. Evet, sporla ne kadar kesimin uyuşturulduğunu düşünelim. "Muhafezet, Çankaya'dan şöyle indiririz, birbirimize şöyle bindiririz" demeleri sahte siyasi taktiklerdir, bunlar aslında bize karşı bu yılları birbirleriyle idare ettiler. Bize yönelik hamlede tam birlik içindedirler, hatta muhalefet ANAP'ı geri buluyor! Bunlar, siyasi taktiklerdir.

Sahte solculuğa bakalım: Bu yıllarda başta TKP'nin işi gücü düzenden bir kırıntı, bir icazet almak için bize uluslararası alanda savaş açmak oldu. Kürt işbirlikçiliği bir kırıntı, bir çuval un için en büyük ihanete soyundu. Bunlar özel savaşın taktiklerini ne kadar yetkin kullandığını

Sol, demokrasi cephesi, bu kadar geriliğini, taktiklerinin devrime-demokrasiye hizmet etmekten öteye, sağa hizmet ettiğini, sağ-faşizm karşısında bir hiç olduğunu, savaşımın emaresini bile göstermediğini neyle izah edecek? Bunun üzerinde de çok duracağız. Bu, ne biçim devrimcilik, demokratlık, solculuk, sosyalistlik ki, yaşamıyla, örgütlemesiyle, taktiğiyle sağ-faşizmi geliştiriyor? Türkiye'de devrimci demokratlık iddiasında namuslu ve dürüst olarak varım diyen varsa ve özel savaşa oynamıyorsa, bu soruya çok iyi cevap vermek zorundadır. Hepsinin bizim kadar baskı görmediği, koşullarının bizden daha olgun olduğu da açık. Demokrasi, sosyalizm için neden bu kadar başarısızlık, diyeceğiz. Bir daha sosyalizm, demokrasi, devrimcilik adına ortaya çıktıklarında, demokrasi, sosyalizm için neden bu kadar başarısızlık, diye soracağız. "Seçim çare değil" diyorlar, peki faşizm mi çaredir? Sağ blokun -ki faşistlikte birbirlerinden geri değiller- gelişmesi mi çaredir? O zaman çare nerede? Sen, kendi halkını bu kadar öncüsüz, örgütsüz, taktiksiz bırakacaksın, çok sorumsuz bir biçimde ortalıkta görünmeyeceksin ve halen utanmadan demokrasicilik, devrimcilik yaptığını iddia edecek, "seçim çare değil" deyip sorumsuzluğun alasını göstereceksin! Evet, çare olan nedir ve gelişen faşizme karşı ne yapacaksınız? Her gün halk ve sosyalizm sözcüklerini ağızlarından düşürmeyen, demokrasi adına ahkam kesenler artık kendilerine geleceklerdir. Bizim bu taktik gelişmemiz karşısında büyük bir demagoji dönemi yargılanacak, işlerin artık demagojiyle ilerlemediği, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde çok iyi anlaşılacaktır...

Köhnemiş Kürt ilkel-milliyetçiliği gizli-açık biçimde özel savaşa, sömürgecilğe bu kadar bağlanmıştır. Gerçekten daha da iğrenç bir biçimde, özel savaş yetkilileriyle görüşmelerini son ana kadar kesmediler. PKK'yi Güney'den Kuzey'den tecrit etmek için ne lazım geliyorsa, hem de Kürtçülük adına birlikte

Ben, daha fazlasını kendi içimizdeki özel savaş yılğınlarına, yenilgili ruh hallilerine, ölü çizgisinde yürüyenlerine söylüyorum; özel savaşın bu yıllarda çok açık bir saldırıda bulunarak her cepheden, her taktikten üzerimize gelmesine karşın, bizim de buna karşı gerçekten bir direnme çizgimiz varken, hiç olmazsa bu çizginin hatırı için bu çizgiye

gücümüze karşı inançsızlığa; stratejik ve taktik düzeyde net çizgi gerçeğimize karşı bunalımlı, muğlak ve her türlü şekilsiz yaklaşıma karşı PKK'nin çok önemli siyasi, örgütsel, manevi zaferi söz konusudur. Daha da ötesi, genelde devrimci saflardaki durum böyle olurken, Türkiye söz konusu olduğunda sosyal-şovenizme, sosyal-demok-

artık kimsenin duramayacağı, bunun engellenemeyecek kadar bir mevzi tuttuğu ve bu mevzinin bırakılmı gereiletilmesi, olağanüstü bir gelişme temposu içine girmesidir. Siyasi savaşımın anlayanlar, gerçekten kaderini halkların kurtuluşuna bağlayanlar, mevcut siyasi gelişmenin anlam ve önemini bilenler için bu mevzi gerçekten altın

"...Sol gerilemiş deniliyor. Güya yüzde otuzlara kadar gerilemiş. Evet, doğrudur; daha da geridir. Sol, demokrasi cephesi, bu kadar geriliğini, taktiklerinin devrime-demokrasiye hizmet etmekten öteye, sağa hizmet ettiğini, sağ-faşizm karşısında bir hiç olduğunu, savaşımın emaresini bile göstermediğini neyle izah edecek? "Seçim çare değil" diyorlar, peki faşizm mi çaredir? Sağ blokun -ki faşistlikte birbirlerinden geri değiller- gelişmesi mi çaredir? O zaman çare nerede? Sen, kendi halkını bu kadar öncüsüz, örgütsüz, taktiksiz bırakacaksın, çok sorumsuz bir biçimde ortalıkta görünmeyeceksin ve halen utanmadan demokrasicilik, devrimcilik yaptığını iddia edecek, "seçim çare değil" deyip sorumsuzluğun alasını göstereceksin! Evet, çare olan nedir ve gelişen faşizme karşı ne yapacaksınız? Her gün halk ve sosyalizm sözcüklerini ağızlarından düşürmeyen, demokrasi adına ahkam kesenler artık kendilerine geleceklerdir. Bizim bu taktik gelişmemiz karşısında büyük bir demagoji dönemi yargılanacak, işlerin artık demagojiyle ilerlemediği, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde çok iyi anlaşılacaktır..."

güç vermek, bu çizgiyi örgütlemek, biraz namuslu olmak gerekirdi. Ama buna karşı inanılmaz bir biçimde gaflet içinde olan, sıradan ihtiyaçlarına gösterdiği ilgiyi bile göstermeyen, en basit sıkıntılarını, güdülerini bizim ve partinin başına bela eden, asgari bir çabayla bile, elini sallasa rahatlıkla başarabileceği görevlere hor bakan ve yıllarca bizi arkadan geriye çektikçe çeken, düşürmeye çalıştıkça çalışan, inancımızla-bilincimizle oynamak istedikçe isteyen, inanılmaz yaramazlıklarını marifet bilen bu iç cephedeki direkt veya dolaylı özel savaş yardımcılarına karşı da, büyük bir taktik başarı anlamına gelir. Kusura bakmasınlar ama, özel savaşın karşımızda açıktan veya gizlice, ama direkt yürüttüklerini ben fazla önemsememim, ama ona içeride yandaş, zemin teşkil eden ve en önemlisi de objektif olarak böyle olan; genel olarak sömürgeciliğin, özel olarak özel savaşın ruhsal, siyasal, maddi dürtülerini, özelliklerini esas alan, ondan vazgeçmeyen, ona çılgınca sarılan ve bize dayatan tutumun kendisi ve sahipleri özel savaş taktiklerinden daha tehlikeli bir biçimde devrimci taktiklere engel teşkil ettiler, taktiklerimizin yüksek başarısını büyük oranda kestiler. Ve ben, en çok da bunlara karşı kazandığım zafer için mutluyum. Onlara göre, olmazdı, yürüyemezdi; bir güdü, bir düşkünlük için her şey mübahtı. Davasına, insanlığına bu kadar hor bakmak, kabul görür mü? Evet, özel savaş cephesidir, düşmandır; yapacağını yapar, bellemiştir yapar. Ya size ne oluyor, sana ne oluyor? "Ölüme gelirim de, doğru çizgiye, taktiğe gelemem" diyene ne oluyor? Ben savaşı biraz da bunlara karşı geliştirdim. Bunların inançsızlığına, ölgünlüğüne, yenilgisine, bozgunculuğuna, bunalımına, sefaletine, kısaca yaşama kastına karşı yaşamın zafer taktiğini dayattım.

Bundan sonra ne diyecekler? Bundan sonra gün yüzüne çıkan bir gerçek var. Gerek ulusal, gerekse uluslararası alanda dostun da düşmanın da karşısında şapka çıkacağı bir doğuş vardır. Bir varlık söz konusudur. Gözlerini nasıl kapayacak, nasıl ölü dolaşacaklar? Doğmuştur ve sağlıklı büyüyor; nasıl inkar edecekler? İçteki ölgünler artık neyle saldıracaklar? Onların işi, en az özel savaş kadar zordur.

Görülüyor ki, partinin iç cephesinde de genelde temsil ettiğimiz sosyalizme, özelde devrimci ulusal çizgisine karşı reformizme; yine devrimci militan tipimize karşı bozguncu bunalımlı tipe; devrimci inanç

rat sahtekarlığa; Kürdistan söz konusu olduğunda ilkel işbirlikçi sahte milliyetçiliğe karşı bir zafer söz konusudur. Türkiye devrimciliğinin mevcut ideolojik-siyasi düzeyinin PKK'nin ideolojik-siyasi düzeyi karşısında yenilgisi, başarısızlığı veya doğru olanın PKK'nin ideolojik-siyasi çizgisi olduğu biçiminde kesin bir başarı söz konusudur. Sosyal-demokratlığın demokratlık olmadığı açıktır. Zaten herkes çok açık bir şekilde tutarlı bir demokrasiyi teşkil etmedikleri için sosyal-demokrasi, CHP, SHP, DSP çöküşe gitti diyor. Demokratlık adına sosyal-şovenizmi aşmadıkları için gerçekten bunlara 60-70 yıllık tarihlerindeki çöküşü, hem de içlerine girerek sağlatabildik. Türkiye'deki sosyal-şovenizmin de içine girerek böyle yaptık. Şimdi Türkiye'deki sosyal-demokratlığın da sahteliğini göstermek için içine girdik ve hak ettikleri bir dersi çok güzel bir biçimde verdik. Kürt işbirlikçi ilkel-milliyetçiliğinin de maskesini düşürdük. Ta onların karargahına kadar giderek ne mal olduklarını, neye-kime hizmet ettiklerini, onların da en az 60-70 yıldır Kürtlük adına bu halkın ulusal kimliğine, varlığına nasıl kastettiklerini ve alçakça işbirlikçi-ajanlık konumundan öteye bir rol sahibi olamayacaklarını ispatladık.

Bunların, çok önemli başarılarımız olduğu görülüyor. Devrimci bir siyasi çizginin sadece Kürdistan için değil, bölge çapında bir başarısı oluyor. Bölge çapında, hatta uluslararası çapta devrimci-siyasi çizgimize müthiş dayatmalar olduğu için ve sadece emperyalizmin işbirlikçileriyle değil, sosyalist sistemin de -ki, şimdi onu bıraktılar- en az emperyalist-sömürgeci cephe kadar bir cephede yürüttüğü savaşın karşısında sağlanan başarı anlamına geliyor. Evet, komünizm maskesinden turalım da Kürtçülük maskesine kadar hepsine bürünerek, çok birleşik bir biçimde, çok kapsamlı bir kuşatmaya aldıkları bir gelişmenin, sınırlı da olsa boşa çıkarılması söz konusudur. Şimdi buna ne kadar inanılıyor? İnananlar kimdi, ne kadar bilinçliydi, ne kadar örgütlüydüler? Bu da ayrı bir konu. Dediyim gibi, buna çok sağlam tarihi bir incelemeyle cevap verilebilir.

Ama biz, işin başındaydık. İnanç, ağırlık, bilinçlilik, örgütlülük, amanşız eylemlilik altında biz işleri buraya getirdik. Sonuç: Sonuna kadar devrime açık Kürdistan halkının ulusal kurtuluşçu, devrimci büyük bir siyasal güç haline gelmesinin önünde

değerinde bir mevzi oluyor; biraz namus ve onurdan bahsedenler, tarihten beri devam eden muazzam haksızlıklara, zorbalıklara karşı biraz intikam duygusu ayakta kalanlar ve geleceği biraz özgürleştirmek isteyenler için bu mevzi inanılmaz savaşa ve başarıya fırsatı sunuyor. Eğer politikadan birşey anlaşılıyorsa, eğer temel kilit çözüm aracı olarak politika düşünülüyorsa -ki bilimsel olarak öyledir, pratikte kendini göstermiştir- bu mevzi öyle sıradan bir mevzi değildir, diyorum.

Biz bunun üzerine şunu söyleyeceğiz: Mevziler kolay kazanılmaz. Bunu muazzam örgütlemeye çalışacağız. Mevzi nedir? Mevzide elde edilen silah nedir, nasıl kullanılır? Bunu ısrarla en teorisyeninden tutalım en pratik militanım diyenine kadar çok iyi öğretmemiz gerekir. Biz bütün solun ceremesini çektik. Türkiye'de 20-30 yıldır -daha da ötesi var- solculuk adına, sosyalizm adına birçok halt karıştırıldı. Bütün pisliklerini şimdi biz temizlemek zorunda kaldık. Kürtçülük adına aynı şekilde yapılmadık alçaklık kalmamıştır, şimdi onu da doğru yola koyduk. Sosyalizmin ve ulusal kurtuluşçuluğun doğru yolunun ne olduğunun açığa çıkarılması ve bunun bir halka geri adım attırmayacak kadar benimsenmesi bu dönemde ve Ortadoğu'da öyle sıradan ve olağan bir iş değildir. Bunu anlayacağız. Başta "PKK çizgisiyle yürüyorum", "sempati duyuyorum" diyenlere söylüyorum; bunu anlayacaksınız. Şimdiye kadar ben, anladığınız kanısında olmadığım gibi, sizi özel savaş cephesinin içerdeki çıldırtıcı zemini, dayanakları olarak değerlendiriyorum. Nedenleri çoktur tabi. İnsanımızın en muhtaç kesiminden turalım, yaşamın günlük olarak saptırılmasına kadar birçok şeyde özel savaşın parmağı vardır. Özel savaşın en büyük başarısı, psikolojik anlamda, maddi bir yaşam tarzını egemen kılmasında yatar. Ve bu temsil ediliyor. Sizleri basitçe suçlamak için belirtmiyorum, devrimcilik büyük uğraş isteyen bir meslektir. Görüş ufku kadar yürek de ister. Azim kadar sabır da ister. Eylem kadar uyum ister, esneklik ister. Bunların kenarından ne kadar geçiyorsunuz? Düşünmeye değer. Buna rağmen sizleri az çok bu çizgi altında buraya getirirken hangi yükün nasıl taşındığını, bir ben bilirim. Bu tür şeyleri anlayacaksınız, diyorum.

Mevzi nedir? Daha iyi anlayacaksınız. Çünkü bu, halkın savaştığı bir mevzidir. Aydın artık oynayamaz.

"...Kürdistan halkını kendi öz çıkarları temelinde, öz kimliğiyle çok radikal devrimci bir çizgi altında savaşa kaldırmak, olağanüstü güç dengesizliğine rağmen onun savaşımını parlamentonun içine kadar yansıtmak, sanıldığından çok daha fazla büyük bir siyasi zafer olsa gerek. Bunu özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenlik sisteminde, temel amacı Kürdistan halkının en ufak siyasal-ulusal uyanışını ezme olan 12 Eylül faşizminin bu en yoğunlaşmış sürecine dayatmak, Kürdistan halkının savaşımına böyle büyük bir siyasi hamle kazandırmak, dostun da düşmanın da daha şimdiden üzerinde çok durduğu gibi, bizim de üzerinde en çok duracağımız altın değerinde bir dönem, bir fırsat, bir olanak olarak değerlendirmemiz gereken ve bu anlamıyla gerçekten devrimci politikacılığın ne olduğunu biraz da Türkiye devrimciliğine de öğretecek, hatta Türkiye halkına ve aynı şekilde bölge halklarına da demokratik bir atılımı yaptıracak denli anlamı yüksek olan bir siyasi hamle olmaktadır..."

çok açık gösteriyor. Hepsinin amacının ne olduğu çok açıktır; amaç, genelde devrimcilik, özelde bizim önderlik ettiğimiz ulusal kurtuluşçu demokratik sosyalist devrimcilik boğmaktır. Türkiye zemininde zaten çok kısa bir zamanda devrimcilik boğduruldu; geriye kalanlar, direkt veya dolaylı özel savaşa hizmet ettirilen gruplar olmaktan kurtulamadılar. Reformizmden bile daha kötü duruma düştüler. Evet, seçimlere bakalım; solun sesi-soluğu var mı? Sol gerilemiş deniliyor. Güya yüzde otuzlara kadar gerilemiş. Evet, doğrudur; daha da geridir.

yapmaya çalıştılar. Bunlar da, bu taktik atılımımız karşısında Kürtlüğün, gelişmenin ne olduğunu çok iyi görecektir ve boylarının ölçüsünü daha da fazla alacaklar. Özel savaşa oynamanın ne olduğunu, ulusal kurtuluşçuluğun ne olduğunu eskisi kadar örtbas edemezler. Bundan sonra o iğrenç oyunlarını eskisi kadar rahat oynayamazlar.

Görülüyor ki, özel savaş tarafından bizi bitirme taktiği olan seçim taktiğinin böylesine boşa çıkarılmasının anlam ve önemi sanıldığından daha fazla derin, kapsamlı ve sonuç alıcıdır.

Kendine sevdalı, düşkün devrimci artık oynayamaz. Dedim ya, bu zafere biz yalnız özel savaş cephesine karşı değil, onun dolaylı düşürmelerine, yansımalarına, hatta onun üzerine yürüyemeyenlere, çizgiye gelmeyenlere karşı da kazandık. Bunlar az tehlike midir? Doğruda yürümek, doğru çizgiyle sürekli oynamak, asgari gereklerini bile yerine getirmek, tüm bunları da iyi niyet adına yapmak, dürüstlük adına yapmak nedir? Çılgınca dayatmalar nedir? Bir parti imkanını, ortamını ele geçir, gasp et, kötü kullan ve sonra da sıvış. Namus nerede? Dürüstlük nerede? Bunların yaygınlığı göz önüne getirildiğinde şimdi bunlar ne diyecek artık?

Tabi ki savaşta akıllı olduğuma inanıyorum. Bu değerlerin çok zor yaratıldığına çok eminim. Ve bu değerlerle oynamanın ne anlama geldiğini şimdi bunlara daha iyi göstereceğim. Savaşta ahmak olmamak da çok önemlidir, kül yutmamak da çok önemlidir. Sezar'ın hakkını Sezar'a vermek önemlidir. Bunlara çok iyi bağlı kalacağım. Elin züppesini, serserisini, düşkünü, hatta zavallısını, ölüsünü herhalde eskisi kadar taşımayacağız. Eskisi kadar oynama fırsatı vermeyeceğiz. Bu mevzi sayesinde vermeyeceğiz. Bu mevziyi bu temelde değerlendirip bunu yapacağız. Halkın bir varlık haline gelmesi, yeni bir doğuş yapması, bu mevzi içinde, bu mevzi sayesinde ne kadar önemliyse, bu anlamda bizim için de önemlidir. Bizim için de bir doğuş hamlesi daha üst seviyededir. Bunun üzerinde tabi ki çok duracağız.

Öncü kendine çok yönlü eğilecek, gözden geçirecektir. İnanç zayıflığından tutalım ince taktik ayrıntıları değerlendirmeye kadar, neden çizgiye gelmedi? Niçin gelemedi? Mutlaka gelmek zorunda, mutlaka gelmek zorunda olduğunu bilecek. Özüyle, biçimiyle kendini adam etmek zorundadır. Bu taktik sayesinde, bu gelişme aşamasını da çok iyi görecektir. Eskisi kadar oynamayacak, ama mutlaka başarmak için de dürüst olacak ve dürüst olduğu kadar katkı sunacaktır. Ancak sonuç alıcı ve yaşamsal bir düzeye gelmeyi bilenler yaşayacaktır. Bu mevziye gelecek, bu mevziye layık olacak, bu mevziye savaşacak ve yaşayacaktır. Anlamaya gelmezse istediği yere gidebilir. Gelişmenin önu açılmıştır. Savaşmanın yolu açılmıştır.

Bazıları, bu önderlik çıkış yapamaz, bu çizgi, bu parti yenilecek diyordu. Umudu yoktu, inancı yoktu; direnmesi de sıradan, namusu kurtarmaktan öteye bir anlam ifade etmiyordu. Ama şimdi anlayacağız, yaşam yolu var. Bugün, en işbirlikçisi bile görüyor ki, yaşamın yolu buradan geçiyor. Bizim militan artık görmemezlikten gelebilir mi? Eskisi kadar kendini ağırdan alabilir mi? Çizgiyle oynayabilir mi? Mümkün değil. Çünkü binlercesi şimdiden bu mevziye akın edecektir. Yaşamın yoluna akın akın gelecekler. Düşkün militana artık yer var mı? Hayır, savrulup atılacaktır. Ve bu anlamda taktiğe muazzam bir işlerlik kazandıracak, bir hamle gücü haline gelebilecektir. Bu önemlidir. Taktiğe gelmeyen sonunun getirilmesi, canına okunması, bu taktik gelişmeyle de yakından bağlantılıdır. Usta devrimcilik alanda da kendini kanıtlayacaktır. Parti taktiğine muazzam bir atılım gücünü verdirme ve bu eşsiz fırsatı çok iyi değerlendirmeyi bilme biçiminde üzerine düşeni yapacaktır.

Uluslararası güçlere de çok açık bir mesaj verilmiştir. Partimizin "Türkiye'nin doğusu" dedikleri Kürdistan'da ulusal kimlikli, radikal çizgili bir devrimci gelişmeyi yaşadığını,

bir halkı esas aldığını görecektir, artık bunu tanımak, buna göre adım atmak, buna göre Türkiye değerlendirmesi, Kürdistan değerlendirmesi, Ortadoğu değerlendirmesi yapmak zorunda kalacak ve ister yanında ister karşısında olsunlar, bu gerçeğe bağlantılı bir yaklaşım içine mutlaka gireceklerdir. Bu sahanın sahipsiz olmadığı, eskinin o global değerlendirmeleriyle buraya bakamayacakları, hele hele çok uzun süredir Kürt işbirlikçileriyle icra ettikleri Kürtçülük politikalarını yürütemeyecekleri, yine Türk eliyle yürüttükleri imha ve inkar politikasına bel bağlayamayacakları çok net ortaya çıkmış oluyor. Ve yine sanıyorum, büyük ihtimalle -emperyalizmin genel değer yargıları kadar, demokrasinin ölçüleri de göz önüne getirildiğinde-, bir halkın ulusal kurtuluş meşruiyetini kabul edecekler ve her gün artan bir tempoyla bu gerçeğe yüz yüze geleceklerdir. Yanında veya uzağında tavır takınacaklardır. Çok azı da eskiden yaptığı gibi inkar politikasına alet olabilecektir. İlkel milliyetçiliğe bel bağlayabilecektir. Bu anlamda uluslararası yaklaşımların da kök-

"...Görülüyor ki, partinin iç cephesinde de genelde temsil ettiğimiz sosyalizme, özelde devrimci ulusal çizgisine karşın reformizme; yine devrimci militan tipimize karşın bozguncu bunalımlı tipe; devrimci inanç gücümüze karşın inançsızlığa; stratejik ve taktik düzeyde net çizgi gerçeğimize karşın bunalımlı, muğlak ve her türlü şekilsiz yaklaşıma karşın PKK'nin çok önemli siyasi, örgütsel, manevi zaferi söz konusudur. Daha da ötesi, genelde devrimci saflardaki durum böyle olurken, Türkiye söz konusu olduğunda sosyal-şovenizme, sosyal-demokrat sahtekarlığa; Kürdistan söz konusu olduğunda ilkel işbirlikçi sahte milliyetçiliğe karşın bir zafer söz konusudur. Türkiye devrimciliğinin mevcut ideolojik-siyasi düzeyinin PKK'nin ideolojik-siyasi düzeyi karşısında yenilgisi, başarısızlığı veya doğru olanın PKK'nin ideolojik-siyasi çizgisi olduğu biçiminde kesin bir başarı söz konusudur..."

lü bir dönüşüme uğraması söz konusudur.

Bu taktik adım karşısında uluslararası sistemin esas itibarıyla Kürdistan'ı inkar etme, Kürt halkını bir ulusal kimlik, bir demokrasi ve hatta insan haklarına layık görmeme biçimindeki politikası ölümcül bir darbe almıştır. Yine Kürtçülükle oynama, demokrasicilikle oynama ve bu temelde uluslararası sistemle çok sahtekarca yürüme -ki buna oportünistleri, işbirlikçileri dahil ediyorum- olayı iflas etmiştir. Talabani diplomatçılığı, Barzani diplomatçılığı, ölümcül bir darbe yemiştir. Burkey'in Avrupa diplomatçılığı, yirmi yıldır oluşturdukları Kürt politikacılığı ölümcül bir darbe yemiştir. Doğruyu görmek durumundadırlar artık. Bundan sonra böyle işbirlikçi politikanın uluslararası alanda sonunun gelmesi, Kürdistan sorunu söz konusu olduğunda yürüyememesi, buna karşı bizim devrimci, ulusal kurtuluşçu politikamızın kendine alan ve dayanışma yaratması kaçınılmaz oluyor.

Ama esas itibarıyla, bundan sonrası anlamında en önemli sonuç, TC özel savaşının ne olacağıdır. Bütün gözler daha şimdiden bu gelişmeler üzerindedir. Özel savaşın iflası kesindir. Kemalizmin iflası kesindir. Zaten şu anki bunalımın esası da budur. Deniliyor ki: "Bu sabah Ankara ölü sessizliğinde!" Büyük bir seçim olmuş, fırtına koparılmış, gazete bayileri önünde hiç bir günle kıyaslanmayacak kadar ölü sessizliği var! Çok anlamlı bir gün aslında! Neden? Aslında çok açık. Özel savaştan umut yok. Hiç bir parti başarısına inanmıyor. Sevinemiyor.

Hepsi rahatsız. En tanınmış uluslararası yayın kurumu BBC'nin yorumu, değerlendirmeleri şöyle: "Tek bir partinin taraftarları ortaya çıkıp da biz başardık demiyor. Alış yok. Tedirginlik, rahatsızlık çok derin. İnönü, Ecevit, Demirel, ANAP hepsi böyle." Bu ne anlama geliyor? Özel savaş tacirlerinin umutsuzluğu anlamına geliyor. Ankara'da seçimin sonuçlandığı ilk günde, işlerin hiç de düşündükleri gibi olmadığı, eski istikrarı bulamayacakları, eski sahtekarlığı, tacirliği yürütemeyecekleri anlamına geliyor. Kemalizmin gerçekten büyük bir terörle ve hemen hemen bütün hükümetlerce, bütün partilerce yürütülen bu amansız politikasının Ankara'nın bu gününde bu biçimde bir umutsuzlukla yüz yüze gelmesi düşündürücüdür. Ve onlar için gerçekten bundan sonrasının ne olacağına ilişkin hayli kaygı vericidir, endişe vericidir.

Partilere bakalım: Gelecek itibarıyla ANAP, para gücüyle, toplumu satın almayla, çeyreğe düşmüştür. Ve artık hükümet olmaktan çıktıktan sonra da kalmayı çok zor. DYP hükümet olma imkanına sahip değildir. SHP çökmüş, DSP çok-

durum bunu çok açıkça gösteriyor.

Mesele çok kurnazlık edip ittifak yapmak da değildir. Bunların ittifakı zaten eskiden de vardı. Cumhuriyet tarihi boyunca CHP ana parti idi, sonra DP oldu. Bir ara ana parti, Adalet Partisi oldu. Daha sonrası, CHP'nin sözümona sol, sosyal demokratlaşması biçiminde oldu. 12 Eylül partileri biçiminde, ANAP'ın tek başına dört görüşü birleştirmesi biçiminde, yeniden kendini monte etmek istediler. Yani kemalizm son bir çırpınla kendini siyasi düzeyde yürütmek istedi. Fakat ancak bu kadar olabildi. Kurulacak yeni ittifaklar kemalizmin yeni CHP'leri, yeni DP'leri, yeni AP'leri olmaktan öteye bir şey değildir.

Yeni bir ANAP kurulabilir mi? ANAP'ın kendisi bugün bu durumda olduktan sonra, yeni bir ANAP'ı on tane 12 Eylül de kurmak istese, yine de bir ANAP'ı artık deneyip başarıya götüremezler. Dolayısıyla yakın gelecekte Türk siyasi sisteminde kriz vardır. Büyük bir bunalım vardır. Eskisinde de, yenisinde de program itibarıyla bunalım çok açıktır. Dolayısıyla program yırtıldı, yürümüyor. Kadro, eski veya yeni düzeyiyle artık yetmiyor. Müthiş laçkalaşmış, bir de doyum noktasına ulaşmış. Bu devletten alacaklarını almışlar, vuracaklarını vurmuşlar. Gırtlığına kadar paraya boğuldular. Gırtlığına kadar iğrenç bir biçimde yaşadılar. CHP'si onlarca yıl halkın iliklerini kuruttu. DP'si öyle yaptı. AP'si öyle yaptı. ANAP, tarihin en vurguncu, talancı partisi olarak iliklerine kadar halkı soydu ve doyuma ulaştı. Bu kadar doyuma ulaşan bir kadro eskisiyle yenisiyle gelecek için hiçbir şey vaatmez. Boğazlarına kadar tıkmışlar midelerine. SHP kadrosu da öyle, ANAP kadrosu, DYP, hepsi öyle. Dolayısıyla bunlar üretmez. Bunlar çok ölgün, çok yorgun, çok bitik bir durumu yaşıyorlar. Yani, esasta dediğimiz gibi TC'nin kemalist dokusu artık çürüyor; pul pul olup dökülüyor. Bunlar hangi parti tarafından temsil edilirse edilsin, bu pul pul dökülme devam edecektir. Şimdi bunlardan yeni bir güç ortaya çıkartmak, bir canlılık organı haline getirmek mümkün olmuyor. O açıdan, "Refah'ın çıkışı, çok ilginçtir" deniliyor. Refah az-çok kemalizmi eleştiren ve daha çok da islamcılığa, alttan alta da Türkçülüğe, şoven Türkçülüğe yanaşan bir partidir. Kemalizmi bu anlamda aşıyor. Geriden ve sağdan. Dediğim gibi islamcı maskeyle yürür. Bu da büyük bir bunalım demektir. Türk laiklik sistemi, kemalist sistem ne kadar yozlaştırırsa yozlaştırсын, Refah islamcılığıyla bağdaşamaz. Bu yüzden bunalımı daha da derinleştirecektir diyorum. Kemalizm demek ki, kendi içinde pul pul dökülürken, onun alternatifini gibi çıkan Türk-İslam Sentezi şimdi daha fazla değişmeyle yüz yüzedir.

Bütün bunlardan ortaya şu çıkıyor: Türk siyasi sistemi öyle bir bunalım dönemine girmiştir ki, sadece yapacağı iş, günü kurtarmadır. Şu anda, "kim hükümet olur?" diyorlar. Hükümetlilik olayı vardır. Hükümet kurulabilir ama, program itibarıyla neyi uygulayacak? Türk islamcılığını mı uygulayacak, kemalizmi mi uygulayacak? İkisi de bitik. TC'nin, ağır ekonomik, sosyal, siyasal sorunlarından kurtuluşunu sağlayamazlar. Şüphesiz birlik toplantıları yapabilirler, koalisyon hükümeti kurabilirler. Bunlar görüntüyü kurtarmak içindir. TC'nin birlik-bütünüğü, hani anayasasının meşhur ilkesi var ya! Bu seçimden bir gün önce, Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ne söyledi? "Ordunun esas görevi" -ki bu bir hatırlatmadır. Esasında, kemalizmin dağıldığını genelkurmay çok iyi biliyordu. TC'nin, çözülüşünü gör-

düğü için söyledi. Sovyet ordusu, "Sovyetler Birliği"ni nasıl kurtaracağız?" diyor. Bu da aynen böyle söylüyor. Yugoslavya ordusu nasıl Yugoslavya'yı korumak, birleştirmek istiyorsa, aynı onun gibi bir demektir. Türkiye'nin birlik-bütünlüğünün korunmasından ordu sorumludur. Yani aslında dağılan bir şey var. Onu korumak için demec verme gereğini duydu. Zorlandığını gösterir. Siyasi cephede kaybedildiğini gösterir. Artık işin orduya düştüğü, genel kurmayın son artan demeclerinden anlaşılıyor. Türk Genelkurmaylığı işin kendi omuzuna düştüğünü, siyasi otoritenin çok zayıf olduğunu ve fazla inandırıcı ve sonuç alıcı olmadığını bildiği için, darbe yapmadığı halde, bir 12 Eylül gibi, bir 12 Mart gibi olmadığı halde, gerçekte yürürlükte olan rejimi esas itibarıyla götürür. Yine bir askeri yönetim söz konusu oluyor. Yani, bu diğerleri de o kadar anlaşılmalı, o kadar rahat uyusmalı ki, askersiz ve genelkurmayın yönlendirmesi dışında bir şey yapamayacaklarına eminler. Ve böylece, Türk siyasi sisteminin bir türlü kişilik bulamaması artık bu aşamada çok açık ve net bir biçimde kendisini gösteriyor.

Unutmamak gerekir ki, Türk sisteminde her zaman söz, ordundur. Esas itibarıyla politikayı ordu yönlendirir. Türkiye'de politika, politik partiler, politik taktikler esas itibarıyla ordu güdümlüdür. Ordu alttan yönlendirir. Bazen de 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül'deki gibi çok açık yönlendirmeler yapar. Politika, Türkiye'de sahtekarlıktır. Politika, kişiliksizliktir, politika inançsızlıktır, politika aslında çok kötü vurgunculuktur. Ve bu politikanın da ömrü yoktur. Biraz kemalizm politikacılığıdır. Kemalizm, özünde politikayı bir oyun olarak alır. Bu, cumhuriyetin kuruluşundan beri böyledir. M. Kemal en yakın mücadele arkadaşlarını politik yöntemlerle, oyunlarla tasfiye ederdi. Cumhuriyeti kurarken oyun yapardı. "Bir gecede aniden ilan ettim" der. Bu bir oyundur. Gerçek bir cumhuriyet kuruluşu değildir. CHP'yi kurarken, varolan diğer partileri tasfiye ederken oyun yapardı. Önce provokasyon, ardından bitirme. Ama esas itibarıyla güç ordudur. Ve daha sonra Türk kapitalizminin belli bir gelişme evresine tekabül eden, sözümona siyasi ağırlık veren DP-AP dönemleri, 27 Mayıs, 12 Mart'la sonuçlandı. Fazla bir siyasi yeteneklerinin olmadığı ortaya çıktı. Görülüyor ki kemalizm politikacılığının daha baştan oyunbazlığının, sahtekarlığının, politikadan başka her anlama gelen, üretmez ve geliştiremez niteliğinin artık günümüzde eskisinden daha da beter olarak kriz olmaktan, başa bela olmaktan öteye bir anlama gelmediği kesinleşiyor.

Bugünkü kaygılar onun içindir. Hiçbir parti başarılı olacağına inanmıyor. Birleşerek de karşı çıkarak da olabileceklerine inanmıyorlar. İster Çankaya'dan indirsinler, ister çıkartsınlar olmuyor. Tükenmişlik artık bu konuda esas hükmünü gösteriyor. Burada SHP neyi kullanmak istedi? Sözümona bizim siyasi etkinliğimizi içine alıp eritecekti. Yani tek marifeti şu olacaktı: "Zaten" diyordu, "Kürdistan denetimden çıkmış, siyasi bir gelişme vardır. Ecevit bunu daha da karşısına alıyor. Yani tehlikeli bir biçimde kemalizme karşı konuma getiriyor. Bu akıllı bir taktik değil, ben onu içime alıyorum. İçimde eriteceğim ve ulusal birlik politikasını egemen kılacağım." Bu ne anlama geliyor? Kemalist politikayı egemen kılmak anlamına geliyor. Ancak DYP dışladı. Adını-şanını silmek istedi, SHP ise daha ince bir yolla içine alıp özümsemek istedi. Aynı bir politika.

derin sessizlik, kaygı, endişe verici

Peki, Türkiye'nin yakın geleceği neyi yaşayacak, esas itibarıyla neler karşı karşıya gelecek, uzlaşacak veya tartışacaktır? Açık, bunu da görmek gerekir. Geleneksel politik yaklaşımlar demek ki çıkmazda. ANAP-DYP birleşse de fazla çözüm gücü olamayacaklar. Yine, DSP-SHP birleşseler de çöküşü durduramazlar. Birbirleriyle çatış-

le hatalarını çok yakinen görme durumları söz konusu olabilir. Tutarlı, dürüst demokratların şoven olmayanları özellikle bir seçenek oluşturabilirler. Bu da PKK'yle çok sıkı bağ içinde olabilir. Özellikle seçim bunu ispatlamıştır. Eskiden biz söylüyorduk, ama ciddiye almıyorlardı. Hatta "teröristtir", "ne gücü vardır", "dış kökenlidir" biç-

"...Bu taktik adım karşısında uluslararası sistemin esas itibarıyla Kürdistan'ı inkar etme, Kürt halkını bir ulusal kimlik, bir demokrasi ve hatta insan haklarına layık görmeme biçimindeki politikası ölümcül bir darbe almıştır. Yine Kürtçülükle oynama, demokrasicilikle oynama ve bu temelde uluslararası sistemle çok sahtekarca yürüme -ki buna oportünistleri, işbirlikçileri dahil ediyorum- olayı iflas etmiştir. Talabani diplomatçılığı, Barzani diplomatçılığı, ölümcül bir darbe yemiştir. Burkey'in Avrupa diplomatçılığı, yirmi yıldır oluşturdukları Kürt politikacılığı ölümcül bir darbe yemiştir. Doğruyu görmek durumundadırlar artık. Bundan sonra böyle işbirlikçi politikanın uluslararası alanda sonunun gelmesi, Kürdistan sorunu söz konusu olduğunda yürüyememesi, buna karşı bizim devrimci, ulusal kurtuluşçu politikamızın kendine alan ve dayanışma yaratması kaçınılmaz oluyor..."

salar da, birisi ileri çıksa da sonuç alamayacaklar. Türklerde Türk-İslam Sentezi'nin aşırı milliyetçiliği gelişme gösterebilir. Ki bu gelişme de çeyrek bir gelişme olur. Daha fazla olması zordur. Çeyrek gelişme, Türk-İslam Sentezi olur. Çeyrek gelişme, liberalizm olur. Bu yakın dönemde çeyrek gelişme de bu haliyle sosyal demokrasi, demokrasi olamaz. Yani onların payı da çeyreğe yetiyor, fakat sahibi yok. Türkiye'de ister burjuva anlamda, ister halk demokrasisi anlamında, bir demokratçılığa sınır konulsa yüzde yirmibeştir. Çeyrektir. Sahibi ni bekliyor. Bunun SHP tarafından da DSP tarafından da doldurulamayacağı açıktır. Peki bir demokratik halk seçeneği çıkar mı? Bizim SHP'ye, DSP'ye yaptırdığımızı göz önüne getirsek, herhalde bunu da biz yaptırabileceğiz. Yani bizim mücadeleimiz ister Türk-İslam, yani aşırı milliyetçiliğe, isterse onun liberal görüntüsüne karşı Türkiye halkının demokrasi seçeneğine güç verme konusunda kesinlik kazanıyor. Bu, son seçimle çok açık bir biçimde kendini ortaya koymuştur. Öyle anlaşılıyor ki, daha şimdiden Türkiye'nin gerçek demokratları, devrimcileri, PKK'nin açtığı yolda bir araya gelmeye çalışacaklar. Bizim geçmişteki Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephemiz, yine geniş bir demokratik devrimci blok oluşturma çabamız tek doğru seçenek olarak kendini Türkiye ortamına dayatıyor. Dolayısıyla, varsa Türkiye halkını düşünen, kendi demokrasisinde tutarlı olan bazı devrimci odakları, artık onların da kendilerini bir güç haline getirmekten başka bir çarelerinin olmayacağı, bunun da bir devrimci halk bloğu, birliği olmaktan başka bir anlama gelmeyeceği anlaşılmıştır. PKK'nin önderliğinde artık bu sürece girmekten başka bir çareleri yoktur. Aksi halde ne yapacaklar? Ya mevcut liberalizme -ki Türkiye'de liberalizmin de ne kadar liberalizm olduğu tartışılmalıdır- gidecekler ya da Türk-İslam Sentezi'ne kapılıp gideceklerdir. Ve herhalde hepsinin de bunu yapması çok zordur. Zor olduğuna göre geriye bir çeyreklik, devrimci demokratlık kalıyor. Ana hatlarıyla diyelim, halka hizmet eden bir demokratlık şansı vardır. Bu durum öyle inanıyoruz ki, biraz da etkili çalışmalarla, gelişme şansı gösterebilir. Önemizdeki yakın gelecek içinde, Türkiye'nin demokrasi güçlerinin kendilerini gözden geçirme, özellik-

minde kendilerini avutuyorlardı. Şimdi çok açık görecekler ki, Türk-İslam Sentezi veya faşizmi, ANAP-DYP liberalizmi, alacağını almıştır. Geriye kalanlar eğer kendilerini savunmak istiyorlarsa, yapmaları gereken tek şey PKK'nin öncülüğünde demokrasi savaşımına alçakgönüllüce girmeleridir ve artık bundan başka bir seçeneğin olmadığını görmeleridir. İnanıyoruz ki, gelişmeler bu temelde hızlanacaktır.

Ama esas itibarıyla yakın geleceğin en önemli sonucu, kemalizmden, genel itibarıyla TC'den, bunun kemalist uygulamalarından ve Osmanlıcılıktan -ki bu, Türk-İslam Sentezi biçiminde biraz da Refah'ta ifadesini buluyor- Kürdistan'ı kurtaracak olmamızdır. Siyasi-ideolojik düzeyde kurtuluş kesindir, örgütsel düzeyde de aslında kesinleşiyor. Demek ki, en önemli sonuç veya geleceği belirlemede en belirleyici dinamik faktör, Kürdistan'ı PKK önderliğinde Türkiye Cumhuriyeti'nden koparmamızdır. Ordusu işgal edebilir, mühim değil. Bugün Yugoslav ordusu da altı cumhuriyeti işgal ediyor, Sovyet ordusu da öyledir. Ama gerçekte bağımsızlık var oradaki uluslar içinde. Türk ordusunun Kürdistan'daki varlığı, Kürdistan'ın kopuşunu engellemeyeceği gibi, birçoğuna karşı artan bir savaşımın yüzyüze gelecektir. Yani Kürdistan'da da, Türkiye genelinde de nüfusuyla, coğrafyasıyla, üçte biri zorlayan, yüzde otuzluk bir kesim gerçek kopuşunu, radikal devrimci ulusal kurtuluş temelinde yapmıştır. Yüzyıllarca devam eden Türk egemenlik sistemi ve yine kemalistlerin müthiş egemenliği yıkılmıştır; kültür, ideoloji, ekonomi, siyaset ve hatta askeriyedeki egemenliği ölümcül bir darbe almıştır. Zaten bu kopuş nedeniyle, Türkiye'deki bu Türk-İslamcı cepheye karşı veya liberal cepheye karşı bir devrimci cephe gerçekte ezici bir biçimde Kürdistan somutunda duruma hakim olacağı gibi, Türkiye'nin demokrasi cephesine de çok büyük güç verecektir. Ve böylelikle yakın gelecekte PKK'nin önderliğinde Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımının önderlik ettiği bir halklar devrimci mücadelesi seçeneği vücut bulacaktır. Bu da önemli bir gelişme olarak kendini daha da netleştirecektir. Yakın geleceğin bu da büyük oranda esas dinamik rolü, motor rolü PKK'nin yarattığı bir gelişmeyle belirlenecektir. Artık sağ

da, sol da daha çok bu gelişmeye göre kendini ayarlamaya çalışacaktır. Yani öncü güç oluyoruz. Bütün yaşamın alt üst edilmesi, siyasi, askeri, kültürel, manevi cephe ve hatta ekonominin bütün sorunları mücadele tarafından bizzat belirlenecektir. Artık Türkiye'nin kaderi, Kürdistan'ın kaderi bir anlamda önderlik ettiğimiz mücadeleyle belirleniyor. En önemli yenilik zaten budur. Bu açık bir gerçektir. Dostun da, düşmanın da farkettiği bir gerçektir.

Bu yakın gelecek içinde ister liberal kesim, ister muhafazakar kesim acaba bir uzlaşma imkanı arar mı? Özal son demecinde "Milletime yapabileceğim en son hizmet Kürt sorununu çözmektir" diyor. Şimdiye kadar bu sorunu nasıl çözmek istediğini gördük: İşbirlikçileri Ankara'ya çağırarak, PKK'yi güneyden kuşatmak, tecrit ve imha etmek. Bu bir çözüm! Özal için tabi. Ama şimdi yeni şeyler söylemeye çalışıyor. "PKK, federasyonu tartışıyor, biz de tartışacağız" diyor. Acaba bunda dürüst ve samimi midir? Ki, Türkiye'nin dediğim gibi, siyasi cephesi zorlanıyor. Eğer ille yaşamak istiyorsa, orduya rağmen yaşamak istiyorsa, hamle yapmak zorundadır. Bizi tecrit ederek imhaya almanın sonuç vermeyeceğini bu seçimle çok iyi gördük; en büyük ders oldu. Hatta itikam dersi oluyor. Peki, buna rıza gösterip bir uzlaşma yoluna girebilir mi? Göreceğiz. Eğer gerçekten bir siyasi kuvvet olarak kalmak istiyorsa, eğer ekonomik, sosyal, siyasal bunalımın üstesinden gelmek istiyorsa -Türkiye'de çok ciddi bir kriz yaşanıyor- uzlaşmayı denemek isteyebilir. Ve denerken de yine hedef hiç şüphesiz, radikal devrimi, ulusal kurtuluşumuzun ve onun Türkiye'deki yansımalarını sınırlandırmaktır. Ama kendileri çok zorlanırsa, başka seçenekleri kalmazsa, uzlaşmaya girebilirler.

Muhafazakar veya faşist Türk-İslam kesimi tüm gücüyle biraz

Fakat bir noktaya dikkat etmek lazım; bunların yerine Ecevit göz diyor. Yani kemalistler, özellikle Ecevit kesimi bunlarla birleşebilir; bunların rolünü üstlenebilir; yeni bir Türk milliyetçiliği atağa geçebilir mi? Ecevit'in önderlik ettiği Türkleşme, MHP'leşme, hatta Erbakanlaşma, Refahlaşma veya hepsinin bütünleşmesi tarzında bir gelişme olabilir mi? Bunun bazı emareleri olmakla birlikte olmayacağını da görüyoruz. Ecevit'in açık bir şekilde faşistleşmeye yönelmesi, şoven-milliyetçiliğe yönelmesi, kendisini şimdikinden daha fazla güçlendirmeyecektir. Bir İstanbul'da, Zonguldak'ta -ki buralar en yüksek gelişmeyi sağladığı yerler oluyor- işçilerin, direnişçilerin çıkarları faşizmde olamaz. Eğer iyi anlatılırsa, Ecevit daha da daraltılacaktır. Dolayısıyla, milliyetçiliği ne kadar körüklerse körüklesin, Türk milliyetçiliğine yeni bir hamle yaptıramaz. Devrimci mücadele karşısında faşist terörün -ki özel savaşın bir kolu olarak bahsediyorum- iyi çalıştırılması, devrimcilere 12 Eylül'de olduğu gibi ve yakın dönemde üzerimize saldırdığı gibi saldırtılarak başarı aldırılması çok zordur. Tam tersine bizim yüklenmemiz, tamamen ezmemiz imkan dahilindedir ve herhalde önemli bir taktik olarak Türkiye devrimciliğinin de önündeki bir hedeftir. Bizim de yakın desteğimizle bu bloğu tasfiye edeceğiz. Ecevitçilik biçiminde de olsa, Refahçılık biçiminde de olsa, tasfiye edeceğiz, fazla gelişme şansı vermeyeceğiz. Onlar da bizi, bizim kökümüzü kurutmakla tehdit ettiler. Ecevit, "Tek bir adam olarak kalsam bile onlara karşı mücadele edeceğim" dedi. Biz de açık ki, onların kökünü kurutmakla veya onlara hiçbir gelişme şansı vermeyecek bir biçimde üzerlerine gitmekle, Türkiye halkının demokrasisine de en iyi desteklerimizden birisini sunmuş olacağız.

Burada, demek ki çarpışma yönü

Fakat ordunun bu kadar denetiminde, orduya bu kadar asma yaprağı görevini gören, onun diplomatik-ekonomik işleriyle bu kadar uğraşan bu kesimin, ordunun denetiminden çıkması çok zor görünüyor. Dolayısıyla uzlaşma olanağı, çok zor oluyor. Ama nihayet ordu da çok zorlanıyor. Ve devrimci terör, Türkiye'de de biraz gelişecek, zorlayacak ve bunun öncü gücü biziz. Dolayısıyla ordunun içerisinde bir uzlaşma yanlısı grup gelişebilir. Bunun belirtileri şimdiden ortaya çıkabilir. Çünkü Kürdistan'daki ordu, çok yıpranmış ve bu savaşı çok yüksek bir başarıyla sağlayamayacağına iyi biliyor. Genelkurmay Başkanı'nın kendisi son demecinde, "Her türlü demokratik kuralları çiğneyerek, altı ayda bitiririz, ama..." diyor. Tabii ekliyor, "ama"sı var. Uluslararası alanda, halk nezdinde kökümüz kurutulacak, fakat şimdi dünya buna uygun değil, buna müsaade etmez. Genelkurmayın kendisi bile inanmıyor. Ki, eskiden ömrümüze 24 saat biçiyorlardı. Genelkurmay Başkanı, ordunun en ihtişamlı döneminde bile öyle kolay yenemeyeceğini itiraf edebiliyordu. Şimdi işleri aslında daha da zordur. Ordunun içinde bulunduğu durum, daha da zor olup temel çıkmaz odaklarından birisidir. Ordu, kendini gözden geçirmek zorundadır. Önümüzdeki dönemde kendini gözden geçirmese, Türkiye'nin sorunu artar. Türkiye'nin sorunları çığ gibi büyüyor. Kendini küçültecek, kendini demokratikleştirmek zorunda kalacak dış gelişmeler yüzünden. Bütün bunlar da ne anlama geliyor? Kendini uzlaşmaya hazır tutmak zorunluluğunu ortaya koyuyor. Şovenizm güçlü, fakat işe yaramıyor. Kan kaybediyor. Cumhuriyeti ekonomik iflasa götürüyor, siyasi sistemini boğuyor. Bunu ordu ne kadar devam ettirecek? Niçin devam ettirecek? Kör bir şiddet anlayışından başka bir anlama gelmez. Ve bunun da günümüzün normal ekonomik, siyasal

"...Düşmanın özel savaşım cephesinin bu son seçim taktiğiyle yaşadığı, çok açık ve bütün tarihi çelişkilerinin ortaya çıkmasına oldukça yol açan başarısız konumu, kendisini bütün tarihiyle, geleceğiyle ve yine ekonomisinden tutalım, siyasi, askeri üst yapısına kadar gözden geçirmesi gibi bir sonuçla karşı karşıya bırakmıştır. Savaşı pek umutlu bir biçimde ilerletemeyeceklerini çok açık görmüşlerdir. Biz onlara daha fazla şunu dayatarak hizaya gelmelerini sağlayacağız: Eğer Türkiye, eşit ve özgür temelde uzlaşma istiyorsa, yürüttüğümüz mücadeleyi tanımak ve kabul etmek zorundadır. Şimdi bu soruya çok net şekilde cevap verdik. Bu son seçim taktiğindeki başarı, hiçbir şüpheye, tereddüte yer bırakmayacak bir biçimde bu cevabı, bu mesajı vermiştir. Bunu daha da görmemezlikten gelebilirler mi? Şimdiye kadar bütün yaptıkları aslında allem edip kullem edip bu savaşı inkar etmedir. Bu problemleri inkar etmenin dönemi geçti. Zaten yürütülen yorumların yarısı, artık bunun inkar edilemeyeceğine dairdir. Sorun bir nolu sorundur, çözüm kendini dayatmıştır..."

terörü geliştirmek isteyecektir. Nitekim bu son terör hamlesi bu ittifaktan gelmiştir. Biz, çok kısa bir süre içerisinde bu ittifakın Kürdistan'daki kolunu tasfiye edeceğiz. Birçok ilde biraz zedeleniyor. Yakın dönemde şiddet yolu esas alınmak üzere, kesin tasfiye edeceğiz. ANAP'ın, DYP'nin artık Kürdistan'da kalacağını sanmıyorum. Onlar şimdiden yüzde on düzeyinde yoktur. Ve onları da herhalde ikna, biraz da zorla çekeceğiz. Zaten SHP, DSP bitmiştir. Esas itibarıyla biz varız anlamına geliyor; diğerlerini içimizde erittik. Milliyetçi cephe veya Türk-İslam Sentezi, terörünü daha da geliştirebilir. Fakat bizim şansımız, devrimci şiddet açısından daha fazla. Sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'nin metropollerinde de bu bloka ölümcül darbeler indirebiliriz. Türkiye'nin devrimci muhalefeti taktik icabı biraz örgütlersek -ki bence bunun şansı çok yüksek- bu ittifakı daha doğmadan ezmemiz söz konusu.

ağır basan bir durum söz konusu olacaktır. Önümüzdeki dönemde çatışacağız. Terör yönü ağır basan bir mücadele olacaktır. Bir ara gündem, bu çatışmayla belirlenecektir. Özel savaşın etkin bir kolu haline getirilmek istendiği için, uzlaşma kolu, ister ANAP, ister DYP, ister ikisi birleşsin; acaba dediğim gibi çalıştırılabilir mi? Burasını gözardı etmiyoruz. Hiç şüphesiz iktidar özel savaşın esas belirleyici gücü ve onun sivil maskesidir. Bu konuda hiç tereddüt yok. Şimdiye kadar düşündüğümüz gibi, bundan sonra da böyle olacaktır. Hiçbir zaman bunları demokrat olarak görmedik. En köhnemiş, adeta günü kurtarmaktan öteye gidemeyen, liberal de, demokrat da olmayan, ama ona öykünen bu klik, ordu işlerinin sivil kliğidir. Yürüttüğü özel savaşın siyasi cephesidir, -diplomatik, ekonomik cephesidir. Eğer ille varlık olmak isterse, ille "orduya rağmen bir çözüme gidebilirim" derse, bir uzlaşma yolunu araması olasıdır.

yeni düzenlemesine karşı, AĞIK çerçevesinde olsun, AT çerçevesinde olsun, hatta NATO çerçevesinde olsun kabul görmesi zordur. NATO bugün burjuva demokratik ilkelerini gözetin bir siyasal kuruluş haline getirilmek isteniyor. Eğer bu süreç daha da hızlanırsa Türk ordu-suna bunu daha da dayatabilirler. Bunu dayattılar mı, Türk ordusunun kör şiddette fazla ısrarlı olması zordur. NATO'nun da başına bela olur.

Yakın gelecekte, demek ki, Türk ordusunun dayanacağı NATO çerçevesidir. Yine, Türk siyasi-ekonomik düzeninin dayanacağı AT'den, hatta Balkanlar'dan, Sovyetler'den umutlanması boşuna olup, dolayısıyla umutları daralacak, daraldıkça kendisini yeniden gözden geçirecek ve bu da bir uzlaşmayla sonuçlanırsa bir anlam ifade edecektir. Uzlaşmanın olması için de, gerçekten Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve Türkiye'ye yansımalarının gün geçtikçe güçlenmesi gerekiyor. Bu gelişti mi, uzlaşma kaçınılmazdır.

Ve uzlaşma da öyle bir tarafın çok güçlü olduğu, bir tarafın taviz verdiği biçimde değil, denge durumuna gelmiş güçlerin uzlaşması biçiminde olacaktır.

İşte bu temelde önümüzdeki dönemin üzerine gidiyoruz. Düşmanın özel savaşım cephesinin bu son seçim taktiğiyle yaşadığı, çok açık ve bütün tarihi çelişkilerinin ortaya çıkmasına oldukça yol açan başarısız konumu, kendisini bütün tarihiyle, geleceğiyle ve yine ekonomisinden tutalım, siyasi, askeri üst yapısına kadar gözden geçirmesi gibi bir sonuçla karşı karşıya bırakmıştır. Savaşı pek umutlu bir biçimde ilerletemeyeceklerini çok açık görmüşlerdir. Biz onlara daha fazla şunu dayatarak hizaya gelmelerini sağlayacağız: Eğer Türkiye, eşit ve özgür temelde uzlaşma istiyorsa, yürüttüğümüz mücadeleyi tanımak ve kabul etmek zorundadır. Şimdi bu soruya çok net şekilde cevap verdik. Bu son seçim taktiğindeki başarı, hiçbir şüpheye, tereddüte yer bırakmayacak bir biçimde bu cevabı, bu mesajı vermiştir. Bunu daha da görmemezlikten gelebilirler mi? Şimdiye kadar bütün yaptıkları aslında allem edip kullem edip bu savaşı inkar etmedir. Bu problemleri inkar etmenin dönemi geçti. Zaten yürütülen yorumların yarısı, artık bunun inkar edilemeyeceğine dairdir. Sorun bir nolu sorundur, çözüm kendini dayatmıştır. Ama partiler hazır değildir. Kemalizm, oluşan yeni oluşumlar hazır değildir. Ama, sorun da dev boyutlu bir biçimde kendini her geçen gün hissettiriyor. Anlamazlarsa, daha da yükleneceğiz gündeme, hem de müthiş yükleneceğiz. Dedim ya, mevzi yeni kazanıldı, altın değerindedir ve iyi savaşmaya fırsat sunuyor. Bunu sıfırlardan amansız bir dönemde amansız bir takiple buraya kadar getirenler, hiç şüphesiz artık bundan sonrasını ilerletmeyi de bilirler. Devrimci inancın yaratılmasından tutalım maddi gücüne ulaşmaya, onun basit taktik imkanlarının yaratılmasından tutalım şimdiki dev olanaklara kadar bu gelişmeleri böylesine yaşadıkdan sonra, bundan sonrasını geliştirmek, geliştirip de başarıya götürmemek, ancak kendi kendimize yapabileceğimiz büyük bir kötülükle mümkün olur ki, bu da elbette düşünülmez.

Biz, önümüzdeki dönemin üzerine şüphesiz bu temelde yürüyeceğiz. Parti bu gelişmelerin birincil sorumlu gücü olduğu gibi, bundan sonrasında da sorumlu gücü olacaktır. PKK, çok tartışılacak, çok yorumlara tabi tutulacaktır. Haklı veya haksız, içinden veya dışından yapılacak değerlendirmelere rağmen, bugünü yakalamıştır. Bu bir ispatır, artık geçmişe ilişkin ancak bu tarihten çıkarılacak dersler başında bir inceleme söz konusu olabilir. Ama politik gerçek, yaşamsal gerçek, mevcut pratiğin başarı kazanmasıdır. Önderliğiyle, çizgiyle, savaşım tarzıyla, vuruş tarzıyla bir kesin somut pratik yaşam tarzı söz konusudur, diyoruz. Doğal bir varlıktır, oldukça uzun süre büyüme yolundadır ve teorik değil somuttur. Kolayca yıkılabilecek değildir, her geçen gün kök salacak durumdadır. Yenilecek durumda değil, gittikçe yenecek durumdadır. O halde, bundan sonra açılan doğru yolda, çok doğru, iyice kanıtlanmış taktiklerle bu işi doğal sonucuna götürmek; işte PKK'nin sorunu budur. PKK'nin tarihi önemi vardır. Belki başlangıçta bu kadar bilinçli, örgütlü, planlı değildi, ama şimdi bir bilinç, bir plan, bir geleceği kararlaştırma merkezi, organı, kurumudur. İçindekiler, dışındakiler bunu ne kadar anlamaz, görmez, görmemezlikten gelirlerse gelsinler, bu böyledir. Do-

layısıyla sorumluluğunu her zaman kenden daha fazla duyacaktır. Bir defa artık dost-düşman herkesin ilgi merkezi olacağı açık; Kürdistan halkının ezici bir çoğunluğu daha şimdiden bu önderliği esas itibarıyla ve inanılmaz işkence-baskı ortamında bile benimsemiştir. Her geçen gün daha da gelişen bir birlik, bir örgütlülük, daha da gelişen bir halk militanlığı, kararlı gösteriler, serihildanlar, daha sürekli, daha yoğun, derinliğine ve genişliğine açılım üstüne açılımlar, bu halkın kendi savaşımı olarak, kendini zafere kadar ardi arkası kesilmeden sürdürecektir.

PKK öncülüğü, bütün eleştirilere rağmen, istenildiği gibi kadrolaşmasını, merkezileşmesini, örgüt-

“...PKK bundan sonra hiç şüphesiz, önder konumunu her düzeyde yoğunca, sürekli geliştirmekten alıkonulamayacak; tam tersine daha fazla kendini kabul ettiren, daha fazla muhatabı olan, çözüm gücü olan bir konumda bu sorumluluğunu yürütecektir. PKK'nin tarihi-güncel anlamı kadar, özellikle geleceği çok net olan bir parti olduğu anlaşılabilecektir. Geleceğe hükmetmede, geleceği kararlaştırmada, geleceği çözmede gerçekten de Türkiye de dahil, o bütün mevcut partilerden daha fazla gelişkin nitelikte bir partidir. Türkiye sorunlarının çözümünde olduğu kadar Kürdistan sorunlarının, hatta bölge sorunlarının çözümünde gittikçe artan bir rolü olacaktır...”

leşmesini sağlayamasa da, gelişiminin esas itibarıyla yürütücü gücüdür. Bütün yetmez, yanılıgı, hatta geriye çeken tutumlara, provokasyon ve tasfiyeciliklere rağmen, bu öncü konumunu, yirmi yılı aşkın bir süredir basitten karmaşığa doğru gittikçe gelişen, az şiddetten çok şiddete, az yetkinlikten çok yetkinliğe tırmandıracak bir biçimde yürütebilmiş ve bugünü yakalayabilmiştir. Bu, çok önemli bir gelişmedir. İnisiyatifin ele geçirilişidir. Tarihte ilk defa Kürdistan halkı adına inisiyatif kazanılıyor, ilk defa bağımsız ve özgür kimlik, siyaset kavranılıyor. İlk defa örgüt gücü, savaş gücü haline getiriliyor ve hali hazırda mevzisini daha da genişletmiş olarak geleceğe azim ve kararlılıkla bakıyor. Buna dayanarak diyeceğiz ki, PKK bundan sonra hiç şüphesiz, önder konumunu her düzeyde yoğunca, sürekli geliştirmekten alıkonulamayacak; tam tersine daha fazla kendini kabul ettiren, daha fazla muhatabı olan, çözüm gücü olan bir konumda bu sorumluluğunu yürütecektir. PKK'nin tarihi-güncel anlamı kadar, özellikle geleceği çok net olan bir parti olduğu anlaşılabilecektir. Geleceğe hükmetmede, geleceği kararlaştırmada, geleceği çözmede gerçekten de Türkiye de dahil, o bütün mevcut partilerden daha fazla gelişkin nitelikte bir partidir. Türkiye sorunlarının çözümünde olduğu kadar Kürdistan sorunlarının, hatta bölge sorunlarının çözümünde gittikçe artan bir rolü olacaktır.

Biz, PKK'yi bu temelde götürürken, bu temelde buraya kadar getirirken hiç şüphesiz, bundan sonrasının da öyle basit, kendiliğinden olmayacağını çok iyi biliyoruz. PKK'nin ideolojik yetkinleşmesi, PKK'nin politik düzey kazanması, gerçekten en önemli sorunu olarak sağlam bir örgütlenmeyi gerçekleştirmesi veya sağlam örgüt ölçülerıyla netçe yürütmesi ve en önemlisi de onun sosyalist-demokratik niteliğinin net, açık ve tartışmasız kabulü her zamankinden daha fazla anlam bulacaktır. Özellikle şimdiye kadar sınırlı yaptığımız, ama bundan sonra tam başarısını sağlayacağımız, PKK'nin içinin sosyalistleştirilmesini, yaşamın demokratikleştirilmesini, sosyalist-demokratik yaşamı geliştireceğiz. Her türlü sınıfdışı etkiler, ağılık

etkileri, kemalist etkiler, reel-sosyalist etkilerin aşılması, hiç bir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde ilerleme sağlayacaktır. Geçmiş deneyim, bize bu konuda oldukça olanak sağlıyor. Epey ders çıkarılmıştır ve buna dayanarak hiç şüphesiz, sadece Kürdistan için değil, Türkiye, Ortadoğu ve uluslararası alanda da sosyalizmin yetkin bir gücü olduğunu, iyi bir demokrasiyle bunu yürüttüğünü gösterebilecek inisiyatifte sahip olup onun sorumluluğuna kadirdir, onun güç ve olanağına sahiptir. Bu açıdan PKK öncülüğünü özenle yürüteceğiz.

Şimdiye kadar özel savaşa karşı bir türlü yola girmeyen, özel savaş taktiklerine karşı parti taktiğiyle cevap veremeyen, tam tersine özel

bir oranda ortama dayatması söz konusu olacaktır. Partinin özellikle halk için öngördüğü siyasal cephenin, ERNK oyununu daha somut biçimlere bürünme ihtimalini göz önüne getirdiğimizde, Kürdistan Ulusal Kongresi, Ulusal Meclis gündeme gelebilecektir. Türk parlamentosuna gidecek bir avuç halk milletvekilleri eğer orada mücadelelerini yürütürken dışlanırlar, tehdit edilirler ya da tutuklanırlarsa bu, aynı zamanda Kürdistan Ulusal Meclisi'ne doğru yürüyüşte bir kıvılcım görevi de göreceklerdir. Artık Kürdistan için bir meclis, Kürdistan için milletvekillikleri. Kürdistan'ın kendi merkezinde ve bağımsızca geliştirilecektir. Türk parlamentosunu bir taktik alan olarak değerlendireceğiz ve bu taktik alanda sorunları halletmek üzere kendi üzerlerine düşeni yapacaklardır. Bunu yapacakları kadar yapacaklar, Kürdistan Ulusal Parlamentosu'na doğru gitme biçiminde, onun öncü adımlarını atma biçiminde, daha şimdiden bu yolun yürüyüşçüsü olma biçiminde bir rol oynayacaklardır. Yani, PKK'nin siyasi çizgisinin açılımı oldukça hız kazanacaktır. Siyasi çizgi, legal düzeyde olsun, açık kitle savaşımı düzeyinde olsun, kendini, halkın meclisini somut olarak gerçekleştirmeye gibi bir görevle karşı karşıya bulacaktır. Şimdiden içine girilen bu siyasal açılım, daha da hız kazanacağına benziyor, önemli sonuçlar getirmeye adaydır. Yani Kürdistan Ulusal Meclisi'nin hazırlıkları şimdiden geliştirilmek durumundadır.

Daha önce teorik olarak, programatik düzeyde öngördüğümüz bu gelişme, artık örgütlenme ve bizzat geliştirilme aşaması içinde olacaktır. Partinin diğer kendi iç örgütlenme meseleleri vardır. Her zamankinden daha fazla yetkin kadroyla bütün sahaların öncü örgüte kavuşturulması zor olmayacaktır. Belirtilen gibi, mücadelemizi geriye çeken sağ-reformist-tasfiyeci öğeler aşılacağı gibi, çok diri güçlerle kendisini oldukça güçlü bir örgütlenmeye kavuşturacağı, önümüzdeki dönemde kesindir. Yürütülen hazırlıklar, kadro eğitimi, kadro tecrübesi gerçekten PKK'yi her düzeyde öncü kılacak denli gelişkindir; sonuç alıcıdır. Bunun önlenmesi imkansızdır.

Yine, partinin en temel taktiklerinden birisi olarak, yürüttüğü silahlı savaşım-gerilla, önümüzdeki dönemde kesinlikle aşama yapacaktır. Daha şimdiden gerilla, ülke geneline yayıldı ve gerçekten bütün yetmezliklerine rağmen kendi alt-yapısını oluşturdu. Nicel olarak da yıllarca dayanamayacak bir sayıyı tuttu ve her geçen gün kendini daha da artırıyor. Ayrıca, nitelik tecrübe oldukça artıyor, gelişiyor. Bu haliyle bile gerillanın yıllarca dayanacağı, kendisini geliştireceği açıktır. Ve denilebilir ki, gerilla cephesi, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da gelişmelerin esas belirleyici gücü olarak rolünü oynamaya devam edebileceği gibi, bunu Türkiye'ye taşıma, hatta Kürdistan'ın güneyine taşıma biçiminde açılım da sağlayacaktır. Türkiye'nin de silahlı savaşımına gerillamızın vereceği çok şey vardır. Daha şimdiden devrimci şiddete imkan hazırladığı gibi, bunu Türkiye'nin kırsal alanında gerçek bir gerillaya da götürebilir. Yine, Güney Kürdistan'da aynı denli bir gerilla gelişmesi ortaya çıkabilir. Ondan da ötesi, gerilla ordulaşmamız, gerçek nizamla, tüzük ve talimatlara dayanarak, özellikle bir türlü gerillaya gelmeyen, gerilla yaşamını esas almayan, her türlü köylü isyancılığını, köylü savaşçılığını, avare-asi çeteciliği, emir-komutaya gelmeyen çete anlayışını aşacaktır. Oldukça nizamlı, emir-komutaya iyice oturmuş, kendini büyüme sistematiğine kavuş-

muş, derinliğine ve genişliğine gelişmesini sürdüren bir yapıya kesin sahiptir. Bunun en zor aşaması geride bırakılmıştır.

İçinde bulunduğumuz aşama, her yönüyle gerillanın yetkinleşme aşamasıdır. Bu kurum, gerçekten, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşımının belirleyici kurumudur. Bu kurum aynı zamanda, ulusal kurtuluşçu militanlığın, hatta ulusal kimliğin geliştirilmesinin temel ögesi oluyor ve hatta devrimci militanın gelişmesinin vazgeçilmez kurumu oluyor. Doğayısıyla, üzerinde çok duracağız, daha çok yetkinleştireceğiz. Bileceğiz ki, esas itibarıyla siyasi gelişmeleri belirleyen gerilla savaşımıdır. Sonuca gitmede de gerilla savaşımı belirleyici roller oynayacaktır. İç düzenlemesi, araziye genişliğine yayılması, emir-komutadan tutalım kendini en alttan askerileştirmesi çok sağlam esaslarla bundan sonra daha iyi yürütülecek ve gerçek bir yaşamın ancak savaşımın mümkün olduğu daha iyi ortaya çıkacaktır. Halk olarak yaşayıp yaşamayacağımızda, insan olarak şerefli ve onurluca yaşayıp yaşamayacağımızda esas itibarıyla gerilla savaşımının başarısı belirleyici rol oynayacaktır. Biz, bu savaşı vermeden, başarıyla geliştirmeden halk olarak yaşama şansına hiç inanmadığımız gibi, kişi olarak da namuslu ve onurlu olacağımıza inanmayız. Bu savaşım kurumuna bu denli önem veriyoruz.

“...Şimdiye kadar özel savaşa karşı bir türlü yola girmeyen, özel savaş taktiklerine karşı parti taktiğiyle cevap veremeyen, tam tersine özel savaşın etkilerine dolaylı olarak zemin sunan, adeta onun içimizdeki yansıması olan bütün tutum, davranış ve kişilikleri tasfiye edeceğiz. Eskiden bu olanak azdı, ama şimdi fazla, şimdi bir gider yüz gelir. Nicel ve nitelik olarak artık eskiden olduğu gibi omuzumuzda taşımanın anlamı ve gereği de yoktur. Dolayısıyla taktiği güçten düşüren, iç düzen, iç örgütlülük, yaşam öğeleri, ya hızla kendilerini düzeltip taktiğe işlerlik kazandıracak denli militanlaşacaklar ya da tasfiye olacaklardır...”

Ve mutlaka zafere dek rolünü oynayacağız.

Uluslararası ilişkiler düzenine hiç şüphesiz önümüzdeki dönemde iyi bir temel sağlanmıştır. Her zamankinden daha fazla, işbirlikçilik yerine, yine dayatılan inkarcılık yerine, Kürdistan gerçekliğini esas alan, ulusal kurtuluşun radikal çözümüne saygı duyan, başta Türkiye'yle olmak üzere eşitliğe ve özgürlüğe dayalı çözümü sürekli açık tutan ve giderek Ortadoğu halkları arasındaki ilişkilerin demokratik bir ortam içinde ve halkların rızasıyla çözümüne fırsat sağlayan bir gelişmemiz söz konusu olacaktır. Daha şimdiden içinde bulunduğumuz süreç, bunun böyle olduğunu gösteriyor. Geleneksel işbirlikçi ve inkarcı yaklaşımlar aşılmıştır. Ama kendi demokratik ortamını gerekli kılan, eşit ve özgür olmayı esas alan yaklaşımımızı tam oturtamamışsak da bunun olanaklarının artmış olduğunu söylüyoruz. Bu temelde, önümüzdeki dönem, gelişmeye olduk-

"...Yine, partinin en temel taktiklerinden birisi olarak, yürüttüğü silahlı savaşı-gerilla, önümüzdeki dönemde kesinlikle aşama yapacaktır.

Daha şimdiden gerilla, ülke geneline yayıldı ve gerçekten bütün yetmezliklerine rağmen kendi alt-yapısını oluşturdu. Nicel olarak da yıllarca dayanabilecek bir sayıyı tuttu ve her geçen gün kendini daha da artırıyor. Ayrıca, nitelik tecrübe oldukça artıyor, gelişiyor. Bu haliyle bile gerillanın yıllarca dayanacağı, kendisini geliştireceği açıktır. Ve denilebilir ki, gerilla cephesi, şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da gelişmelerin esas belirleyici gücü olarak rolünü oynamaya devam edebileceği gibi, bunu Türkiye'ye taşıma, hatta Kürdistan'ın güneyine taşıma biçiminde açılım da sağlayacaktır. Türkiye'nin de silahlı savaşına gerillamızın vereceği çok şey vardır. Daha şimdiden devrimci şiddete imkan hazırladığı gibi, bunu Türkiye'nin kırsal alanında gerçek bir gerillaya da götürebilir. Yine, Güney Kürdistan'da aynı denli bir gerilla gelişmesi ortaya çıkabilir..."

ça açık bir dönemdir, diyoruz.

Diplomasinin devrime hizmet etmesi, önümüzdeki dönemde daha fazla olasılık dahilindedir. Görülüyor ki özel savaşın özellikle kitlesel-siyasal ordulaşmamıza dayattığı bu taktiğinin boşa çıkarılmasının altında çok önemli gerçekler ve en önemlisi de çok yakıcı ve daha çok da lehte sonuçlar söz konusudur. Biz, şimdiye kadar böylesi bir dönemde ve daha çok da sıkça aleyhimize dayatılan taktik hamleleri boşa çıkarmak için nasıl yaşadığımızı, nasıl savaştığımızı biliyoruz. Parti Önderliği, bir kurum olarak, yüksek bir sorumlulukla özel savaş taktiklerinin derin bilinci içindedir. Bu temelde, Kürdistan halkını yürütmek sanıldığından daha fazla büyük bir inanç, kararlılık, azim, bilinç ve örgütlülük gerektirmektedir. Bunun da savaşımla mümkün olduğunu iyi bilmektedir. Yine Parti Önderliği, kesinlikle gelinen noktanın kendiliğinden, tesadüfen veya "demokrasi aşkına" geline bir aşama olmadığını biliyor. Bu güne tamamen savaş amacıyla gün be gün, ay be ay, yıl be yıl gelindiğini biliyor ve bu günü de tamameri iki savaşıran tarafın karşı karşıya geldiği bir gün olarak de-

sas alacaktır. Artan savaş olanaklarını hiç şüphesiz çok iyi değerlendirecek parti öncülüğünde götürme ve çok önemli bir gelişmeyle yüz yüze kalan halkın ordulaşmasına büyük önem verme, onun savaşına yön verme ve yürütme, yine altındaki temel dinamik olarak gerillayı daha da işler kılma ve yürütme bundan sonra üzerinde amansız bir biçimde duracağımız ve yürüteceğimiz önderlik faaliyetlerimiz olacaktır.

Şunu çok açık olarak belirtiyim; biz, gerçek bir önderlik yürüttük ve bazı gelişmeleri sağladık ama, bazıları da önünde çok kötü durdular. Arkadan çektiler, sağdan-soldan yalpalatmak istediler. Tüm bunlara müsaade edilmemiştir. Neredeyse yaşama ihanet temelinde anlam biçme, inanılmaz ölçüde zayıf, duygusal yaklaşımlar, çarpık kişilikler, bir bütün olarak; basit bir tutku, kendine gelememe, tarihe gelememe, kaderini çözmeye gelememe, komutaya gelememe, doğru çizgiye gelememe ve kendini bütün ruhsal hastalıklara açık tutma ki, çocuk hastalıklarından tutalım da rasitizme, cüceleşmeye kadar hepsi, az çok önderlik gerçeğini uğraştırmak istediler, ama beyhude.

tiğin özgürlüğe layık ol! Özgürlük hamlesine bütün manayı ver, onun bütün esenliğini, görkemliliğini sağlamla al. Bu konuda hatır işi, ahab-çavuş işiyle lekeleme. Tam tersine her şeye gerçek bir yaşam gücü verecek olan böylesine bir özgür gelişme şansına tüm gücünle layık ol. İşte ben de kendime böylesine anlamlı hükümler çıkarıyorum. Şimdiye kadar yaptığım buna hizmet etti, bu iyi bir hizmetti ve şimdi bu hizmeti daha da egemen kılmak için rolümü oynamayı daha büyük bir güvenle, sorumlulukla ve beceriyle yapmalıyım, diyorum. Eğer uğruna verilen sözler varsa, yine eğer gerçekten başta şehitlerin anısına bağlılık varsa, bu konuda tutarlı olmayı, kesin olmayı daha iyi sağlamalıyım, diyorum. Hem zorluklar beni buna mecbur ediyor, hem de olanaklar bunu emir koyuyor. Şunu çok iyi biliyorum: Buraya kolay gelmek ne kelime! Tarihe bakalım, o korkunç haksızlıklarla, zorbalıklarla, zulümle dolu olan, ilmi ilmi böyle örülen bir tarihten, böyle bir özgürlük şansını çıkardıktan sonra, benim, çoğunuzun içinde bulunduğu ahmaklıkla kendimi yaşatmam ve çok ahmakça, yine bu devrimciliktir deyip ardına kadar kendini her türlü yenilgiye açık tutmaya izin vermem, kendim için, çevrem için, parti için, halk için ne kelime! Böylesine bir tarihten geleceğiz, doğru dürüst hiç zorbalığın, zulmün hesabının sorulmadığı bir tarihten geleceğiz, nefes alamamış, haksızlık adına ne yapılmışsa zalimin-haksızın yanına kar kalmış bir tarihten geleceğiz ve şimdi biz, hesap sormayacağız; ne kelime! Şimdi biraz sonuç alma dönemine gireceğiz ve çoğunuzun yaşadığı gibi yaşamaya rıza göstereceğim! Bu, benim açımdan içine girilebilecek en soysuz, en düşkünce tutumlardan birisi olur. Bunun derin bilinciyle hareket ediyoruz. Davaya bağlı olanların daha fazla hareket etme gereği vardır. Bu, ne

zorba tarihin tam yenilgiye uğraması açısından zorunlu olduğu kadar, onun kalıntılarının her an büyük tehlikesini bertaraf etmek için de kaçınılmazdır. Ben, bu temelde kendimi yanıltmam gerektiği kanısındayım. Şimdiye kadar kendime çok yöneldim. Yanıltmamak için çok uğraştım ve biraz başardığıma inanıyorum. Kim ne derse desin, neye mal olursa olsun, doğru yoldayız ve biraz başarılıyız. Bizimle yürümek isteyenler, kesinlikle bu esaslar dahilinde yürüebilir. Her zaman söylüyorum; ben de, önderlikle oynamak şurda kalsın, hepsinden daha fazla gereklerine uymaya kendimi zorluyorum. Kendimi disipline ediyorum. Emeğim, çabam sonuna kadar bunun içindir. Elbette, benim için geçerli olan, sıradan militan savaşçı için de, nitekim halkımız için de geçerlidir. Ve bu da kendini az çok kanıtlamıştır. Demek ki, önder kişilik de bundan sonra sağlam yürümeyi, mutlaka daha bir olgunlukla, dirayetle becermelidir. Şimdiye kadarki başarılarla avunamaz, üzerine yatamaz. Tam tersine, mevcut olanı iğne ucundan tutalım en kapsamlı olanağa kadar, geleceğe taşımak, geleceğin tam zaferine dönüştürmek için belirleyici rolünü büyük oynamak zorundadır. Biz önderliği böyle ele aldık, böyle geliştirdik, böyle kurumlaştırdık ve böyle müm-

"...Dostlar da artık bunca olup bitenlerden sonra gerçeğimize saygıyla eğilmeli ve insanlığa, temel insani ilkelere, insan hak ve özgürlüklerine, ulusların hak ve özgürlüklerine inançları oranında kavrama ve dayanışmalarını göstermeliler. Biz bütün bunlara gereken doğru yaklaşımı göstereceğiz, layık olmaya çalışacağız ve inanıyoruz ki, gelişmeleri böyle almak, böyle kavramak, böyle uygulamak başarıya götürüyor. Eğer şimdi sınırlı bir başarıysa, bundan sonrası bu temellerde ısrarla yürütülürse bu kesin bir başarı olacaktır. Bizim için de böylesine kesin bir başarıdan başka, hiç bir yaşam seçeneği yoktur..."

künse zafere kadar götüreceğiz. Israr edilirse başarı oluyor. Israr edilirse inanılmayan gerçekleşiyor. Umut bir yaşama dönüşüyor. Özel savaşın düşürdüğü her şey ayağa kalkma şansı elde ediyor. Bu çok büyük bir olaydır! Özel savaş, neyi nasıl düşünüyor? Hepimizin ruhuna, beynine ne kadar sinmiş? Ne kadar işkence, ne kadar açlık, ne kadar yokluk, ne kadar her türlü düşme... İşte bunların hepsine karşı bir cevap, bir ayağa kaldırma, umutlu kılma ve yaşam gücü haline getirme... Bunlar az önemli gelişmeler değildir. Biraz dürüst, kendinden emin ve gerçekten sonuna kadar dava adamıym diyenlerin -ki mutlaka birileri böyle olmak durumundadır- işte böylesi bir yaşama büyük değer biçme, bu yaşamı koruyup geliştirme, bundan başka bir yaşama asla izin vermeme gibi bir görevleri vardır.

Önderlerin, bu tip görevleri vardır ve biz bunlara bağlıyız. Bizler böyle tanınmalı, böyle kavranılmalı ve böyle uygulamalıyız. Başka türlü yaşanma, yaklaşma, kavrama yakışmaz ve gerçekçi de değildir, sonuçsuzdur.

Diyorum ki bu temelde ve bu esaslar dahilinde, bugüne kadar, sınırlı birkaç kelimeden savaşımın bugün en geniş kazanım olanaklarına kadar geldik. Basit ideolojik savaşımından kapsamlı savaşa ulaştık. Kimsenin ciddiye almadığı, hatta yıllarca yanından geçmediği ve boşa çıkarmak için de her şeyin seferber edildiği bir halk gerçeğinden ve önderliğinden, bugünkü önder halk gerçeğine ve önderliğine geldik. Şımarıyoruz fakat, çok alçakgönüllüce anlam ve önemini de amansız bilenlerdeniz. Bütün parti, partililer ve savaşçılar bunu böyle kavramalı, mümkünse uygulayabilmelidirler. O güçleri yoksa, hiç olmazsa kendilerini engel haline getirmemeliler. Halkımız bu temelde, iyi anlamış, iyi mevzi tutmuş, konumuna anlam verebiliyor. Ve bunu artık tam bağımsızlık yolunda, özgürlük yolunda, birlik yolunda bir zafer yürüyüşüne çevirmeli ve anlayışı, kavrayışı, uygulayışı buna elvermelidir.

Dostlar da artık bunca olup bitenlerden sonra gerçeğimize saygıyla eğilmeli ve insanlığa, temel insani ilkelere, insan hak ve özgürlüklerine, ulusların hak ve özgürlüklerine inançları oranında kavrama ve dayanışmalarını göstermeliler. Biz bütün bunlara gereken doğru yaklaşımı göstereceğiz, layık olmaya çalışacağız ve inanıyoruz ki, gelişmeleri böyle almak, böyle kavramak, böyle uygulamak başarıya götürüyor. Eğer şimdi sınırlı bir başarıysa, bundan sonrası bu temellerde ısrarla yürütülürse bu kesin bir başarı olacaktır. Bizim için de böylesine kesin bir başarıdan başka, hiç bir yaşam seçeneği yoktur.

O halde diyoruz ki, bundan sonra bu temelde kesin başarıyı yakalamak için her yönüyle kendimize yüklenelim. Mevcut tüm eksiklikleri, yetmezlikleri, yanlışlıkları aşalım, başarıya götüren doğruları doğru kavrayalım ve uygulayalım; bize zaferden başka, ne yaraşan ne de imkan bırakan yaşam tarzlarına şans vermeyelim. Ve bundan sonra, o tarihin amansızlıklarına karşı, o mutlaka yerine getirilmesi gereken intikam görevlerine karşı bu şansımızı layıkıyla kullanalım. Bu temelde her an, başta şehitlere olmak üzere partimize ve halkımıza verdiğimiz sözün gereklerini yerine getirelim. Ve nihai zafere dek, özellikle de yüce sosyalizme duyduğumuz inançla, onun bilimiyle, bilinciyle, doğru temsiliyle ifadesini bulan rolümüze layık olalım. Bu, gerçekten hepimizin ilk kez yakaladığı ve gerçekten hem çok şanslı hem de çok zorlu görevleri olan bir yaşam şekli oluyor. Kolay kazanılmamıştır. Nefes nefese kazanılmıştır. Onu kaybetmemek için, onda gerçekten en yüce umutları, en soylu bir yaşamın zaferini yakalayacağımızı çok iyi bilerek, yüklenerek bu temelde mutlaka başarmalıyız diyorum. Yine çok iyi görüldü ki, biz bu yaşamımızla, sadece buna layık olmak değil, mecburuz da. Ben bundan sonra bu temelde bütün partililerin, bütün halkımızın ve dostlarımızın mücadelesini üstün bir sorumlulukla ve başarıyla yerine getireceklerine inanıyorum. Bunu diliyorum. Bir kez daha, halkımızın zaferini sağlamak için yükleneneğiz ve mutlaka başaracağız.

**- Kahrolsun 12 Eylül faşizmi ve her türden yarıdakçılar!
- Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemiz!**

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın Zindan Direniş Konferansı'na sunduğu Politik Rapor'dan...

TC'nin ideolojik-politik tükenişi ve olası gelişmelerin yönü

TC ideolojisinde sadece diğer halkların inkarı ve buna dayalı katliam yoktur, aynı zamanda kendi halkının da inkarı söz konusudur

İdeolojik-politik tükeniştikten kast nedir? Kuruluşunda bir bütün olarak, gerek Türk milliyetçiliği ve gerekse onun zafer kazanmış biçimi olarak Türkiye Cumhuriyeti, çok sınırlı bir amaca sahip, çok sığ bir milliyetçiliktir. Aslında denilebilir ki, cumhuriyet ideolojisi en şoven, başından itibaren gelişmeye kapalı ve bu haliyle, lanetlenen milliyetçiliklerden çok daha geri bir milliyetçiliktir. Bu ideolojinin çerçevesinde sadece diğer halkların inkarı ve buna dayalı katliam yoktur, aynı zamanda kendi halkının da inkarı söz konusudur. Türk milliyetçiliğinde, Türk halkını sevmek diye bir durum söz konusu değildir. Türk milliyetçiliği kendi halkını da horlayan bir milliyetçiliktir. Bugün Türkiye halkının dünya çapında horlanmışlık düzeyini göz önüne getirdiğimizde, bundan kesinlikle bu milliyetçiliği sorumlu tutmamak mümkün değildir. Aslında ulusçuluk, bir yerde bütün sınıfların sınırlı da olsa temsilciliğini, sözcülüğünü yapar ama, Türk milliyetçiliğinde bu da yoktur. Çok üst bir tabakanın iğrenç çıkarlarını, ulusal çıkarlar adı altında, hem de en zorba bir rejimle kendi halkına da dayatmayı içeriyor. Dışa karşı da, "Türkün, Türkten başka dostu yoktur", "Bir Türk dünyaya bedeldir" değerlendirmelerinde olduğu gibi, çok yalıtılmış, bir yandan kendini çok aşağılık gören, ama diğer yandan çok üstün gören çelişkili ifadeye de sahiptir ve böylece ulus olarak da Türk halkının gelişmesine ket vuruyor. Bu durum, içinden çıkılmaz bir ideolojik keşmekeşliğe yol açıyor.

Bu ideolojik keşmekeşlik şu temelde kendisini gösteriyor: Gelecekteki islami ideoloji reddedildi. Tabii ki, asırlık bir temeli vardır. Böyle yasaklamakla, inkar etmekle ortadan kalkmaz, varlığını sürdürecektir ama, gayri-resmi olarak, oldukça tahrip edilerek, oldukça toplumsal fonksiyonu bozularak, bir yerde islamla da oynanarak iğdiş edilecek, reformize de değil, deformize edilecektir. Öyle bir karmaşıklığa yol açıyor. Sosyalizmle, sosyalist ideoloji ile oynuyor. Sosyalist ideolojinin TKP'nin şahsında ne hale getirildiğini biliyoruz. Sosyalizm, kemalizmin soldan bir yaması durumuna getirilmiştir, özünden boşaltılmıştır. Yine, müslümanlıkta bile, sosyal-şoven bir müslümanlık, sosyal-şoven bir sosyalizm -artık ne kadar müslümanlık ise, ne kadar sosyalizm ise, o kadar duralım üzerinde- diye tam bir karmaşıklık yaratılmıştır. Bu sosyalist ideolojiyi de iğdiş ediyor. Ve çok sahte müslümanlarla, çok sahte sosyalistler ortaya çıkıyor. Böylece kemalizm, gerçekten çok sahtekarca bir biçimde kendisini maskeliyor. Bunun yıkıcı sonuçlarını, ortaya çıkan insan şekillenmesinde görmek gerekir.

Türk insanı, bugün kara Afrika'nın insanından daha fazla bir oyuncaktır, demokrasiden uzaktır, temel haklardan uzaktır. Türk halkı, 12 Eylül faşizmi gibi belki de dünyada eşine ender rastlanan bir faşizme karşı nefes alamayacak duru-

ma getirilen bir halktır. Kendi halkını bu duruma getirdikten sonra Kürt halkını veya diğer halkları ne duruma getireceğini kestirmek zor değildir. Böyle bir ideoloji, gerçekten insanlığa, kendi halkına, hatta kendi mensuplarına kargaşadan başka bir şey verebilir mi? Bu anlamda Türk ideolojisi tükenmiştir. Türkçülük veya Türk milliyetçiliği, onun en son biçimi Özal bile tükenmiştir. Kemalizm, Türk milliyetçiliğiyle yapay bir uluslaşmaya yol açtı. M. Kemal, Türk uluslaşmasını çok geri ve diktatörce yöntemlerle de olsa, biraz oluşturdur. Bu anti-demokratik

emperyalizme bağımlı, hem sosyalizm aleyhinde, hem ulusal kurtuluş hareketlerinin aleyhinde bir tutuma dayalı, içerde gittikçe geliştirilen baskı rejimi olarak güçlendirilmek istendi. Ekonomik olarak da, dış politikada da fazla gelişme yeteneğinde değildir. Çok hırsızca, talancı bir biçimde değerleri koparmaları söz konusudur. Oldukça normal bir kapitalizmin bile uygulanmadığı, kapitalizmin normal yasalarının bile işletilmediği; istenildiği kadar liberalizm uygulanıyor denilsin, onunla alakası olmayan ve hatta mevcut sosyalist ülkelerdeki devletçilik-

"...Aslında terör veya özel savaş terörü TC'nin kuruluşunda vardır. M. Kemal'in kendisi gerçekten bir teröristtir, en yakınlarını bile oldukça haksız temelde tasfiye etmiştir. Bütün bu mücadele arkadaşlarının durumunu incelersek, hepsini çok haksız bir biçimde, ciddi bir gerekçeyle dayanmadan tasfiye ediyor. Halka karşı uyguladığı tamamen terördür. Halklara karşı uyguladığı normal bir sömürgeci savaş değil, özel bir savaştır. Kürdistan'da yürütülen uygulamalar, Ermenilerin, Rumların göçertilmesi normal bir savaşın sonucu olmamaktadır. Özel savaşı günümüzdeki bir olaymış gibi ele almak hatalıdır. Cumhuriyetin kuruluş temelinde bu vardır; felsefe, uygulama itibarıyla, ideolojik-politikada bu vardır. Daha sonraki süreç bunun gelişmiş ifadesidir. Yaşadığımız süreç ise onun tükeniş ifadesidir..."

temeldeydi, teröristti, faşist nitelikteydi. Fakat, yine de sınırlı da olsa bu milliyetçilik belli bir uluslaşmaya yol açtı. Daha sonraki süreçler tükeniştir. Türk milliyetçiliği oldukça olumsuz bir işleve sahiptir. İçerden körüklenen bir şovenizm vardır, dışarıya karşı bağımsızlık çoktan yitirilmiştir. Zaten başta da bağımsızlığı fazla söz konusu değildi. Giderek uydulaşma, bağımlılaşma, tıkanma daha da gelişti. 12 Eylül faşist rejimi, CHP'si, DP'si fazla bir ayrıma el vermiyor, hepsi aynı olaylar. Bazı sol çıkışlar oldu. CHP'nin sollaştırılması, DP, AP'nin, günümüzde ANAP'ın liberalleştirilmesi gibi deneyimlerle aslında bu ideolojik çıkmazdan kurtulunmaya çalışıldı. Özellikle devletçilik, milliyetçilik sözüm ona aşımaya çalışıldı. Lakin özü korunduğu için, bu mümkün değildir. Ecevit solculuğu çok tehlikeli bir sosyal-şovenizmdir ve gerçekten daha da kör çıkmaz olmaktan öteye bir içeriği yoktur.

İdeolojik-politik tükenişin olduğu yerde terör, özellikle de özel savaş gündeme girer ve bu da tesadüfi değildir

12 Eylül'ün koruması altında geliştirilen, özellikle ANAP-Özal deneyimi, bütün o görüşleri birleştirme adı altında son bir faşist çabaydı veya Türk milliyetçiliğinin son bir çabasıydı. Ama görüyoruz ki, ANAP gerçekten dini de çok kötü kullanan, solculuğu da kullanan bir oluşum olmuştur. Denilebilir ki ANAP, kemalist milliyetçiliğin veya faşist bir milliyetçiliğin en son ama, en karmaşık, en muğlak, en bunalmış, toplumu en çok baştan çıkaran bir biçimi olarak işlev görmüştür. Bu milliyetçilikten kaynaklanan politikada çok belirgindir. Politikalar gerek ülke içi, gerek ülke dışında halka yönelik olarak son derece anti-demokratik, dışarıya yönelik olarak

lerden bile daha tehlikeli bir devletçilik politikası söz konusudur ve şimdi gerçekten tam bir çıkmaza karşı karşıyadır. Cumhuriyetin politik tükenişi hiçbir dönemde '90'ların başlarında gördüğümüz kadar şiddetli değildir. Cumhuriyeti kurtaracak ideolojik-politika nerede diye, her gün o gördüğümüz kör dövuşleri yapılmaktadır. İktidarıyla ve muhalefetiyle tavanda su dövmekten başka bir şey yapmadıkları çok iyi bilinir. Halk oldukça uzaklaşmıştır ve gerçekten, bırak ilerleme şansını, sonuç vermeyen durumu ile terörden başka yöntemle halledilemeyecek kadar çıkmazdadır. İdeolojik-politik tükenişin olduğu yerde terör, özellikle de özel savaş gündeme girer ve bu da tesadüfi değildir.

TC'de bugün yaşanan ideolojik-politik, giderek ekonomik tükeniş veya iflas karşısında ayakta kalmak için neye ihtiyaç hissedilir? Teröre! Tabii ki bu terör de kemalist dönemin terörünü aratmayacak cinsten bir terör olacaktır. Türkiye'de özel savaşın '50'lerde kurulduğu söylenir. Ama bu, belki yasal olarak böyledir. Aslında terör veya özel savaş terörü TC'nin kuruluşunda vardır. M. Kemal'in kendisi gerçekten bir teröristtir, en yakınlarını bile oldukça haksız temelde tasfiye etmiştir. Bütün bu mücadele arkadaşlarının durumunu incelersek, hepsini çok haksız bir biçimde, ciddi bir gerekçeyle dayanmadan tasfiye ediyor. Halka karşı uyguladığı tamamen terördür. Halklara karşı uyguladığı normal bir sömürgeci savaş değil, özel bir savaştır. Kürdistan'da yürütülen uygulamalar, Ermenilerin, Rumların göçertilmesi normal bir savaşın sonucu olmamaktadır. Özel savaşı günümüzdeki bir olaymış gibi ele almak hatalıdır. Cumhuriyetin kuruluş temelinde bu vardır; felsefe, uygulama itibarıyla, ideolojik-politikada bu vardır. Daha sonraki süreç bunun gelişmiş ifadesidir. Yaşadığımız süreç ise

onun tükeniş ifadesidir. İdeolojik-politik tükeniş, ekonomik iflas tek ayakta durma çaresi olarak terörü vazgeçilmez kılar. Kurulmuş terör vazgeçilmezdir, çünkü demokratik yolla gelişmiyor. Halklara özgürlük vererek gelişmiyor, terörle gelişecektir. Bundan başka bir çaresi yoktur ama, yine de belli bir kapasitesi vardır. Türk ulusunu, Türk kapitalistleşmesini biraz geliştireceği için, kemalizmin teröründe birşeyler bulmak mümkündür veya halkların aleyhine de olsa, kendi halkının aleyhine de olsa hiç olmazsa Türk uluslaşmasına, Türk kapitalizminin sınırlı geliştirilmesine yol açıyordu. Bu temelde bir anlamı vardır.

Ama, 12 Eylül faşizminin daha öncesi de vardır. 12 Mart vb. dönemlerin terörü herhangi bir sosyal, ulusal içeriğe sahip değildir. Yeni geliştirecek? Milliyetçilik zaten ideolojik olarak tükenmiştir. Politikalar içte-dışta tükenmiş; kapitalist ekonominin geliştirilmesi için artık yeni bir hamle yapması veya yeni potansiyelleri harekete geçirmesi söz konusu değildir. Bu anlamıyla tükenen bir cumhuriyet sözkonusudur. Ömrünü doldurmuş bir cumhuriyet vardır. Cumhuriyetin fideğinde yetişenler, menfaat takımı vardır. Cumhuriyetinki bir devlet olayı, yani gasp olayıdır; muazzam hırsızlaştırmıştır, değer biriktirmiştir. Bunlardan nasiplenene büyük bir bürokrasi var, büyük bir paşalar ordusu ve bir de büyük tekeller vardır. Zaten hepsi içiçe geçmiştir. Devlet sayesinde hem ekonomide, hem sosyal yapıda oldukça egemen olanlar var, yine orduda egemen olanlar vardır. Bunların hepsi ülkeye ve halka tamamen egemenler ve sömürüyorlar. İdeolojik-siyasi tükenişleri bunların kendiliğinden meydana terkedişlerine yol açar mı? Yok. Ama, tükeniş tükeniştir. Bunun yerine yine de ayakta kalmak için bir çareye ihtiyaçları vardır. O da özel savaştır, içine girilen son terörist yöntemlerdir. Bunu biraz gerçekçi görmek gerekiyor.

TC, uluslararası ve bölgesel çerçevede güçlü bir dayanaktan yoksundur ve ona kıymet veren dengeler bozulmuştur

'90'ların başlarındaki cumhuriyet kesinlikle '20'lerin başlarındaki cumhuriyet olmadığı gibi, taban tabana zıt aşamalarındadır. Öncesi yükseliş döneminin cumhuriyetidir, şimdi ise yıkılış döneminin cumhuriyetidir; terörle kurulmuştur, terörle ayakta tutulmaya çalışılıyor. Peki, uluslararası yeni gelişmeler böylesine bir rejimin, cumhuriyetin yaşamasına imkan sağlıyor mu veya lehinde bir durum yaratıyor mu? Şimdi bu rejimin başı Özal, özellikle kapitalizmin başıyla ilişkilerine çok büyük değer veriyor, oldukça yaltaklanıyor. Neden? Şunu çok iyi biliyor: Türkiye Cumhuriyeti elden gidiyor. Bazıları diyor ki: "Cumhuriyeti Amerika'ya kiraladı." Bu aslında biraz doğru, başka da onu ayakta tutacak güç yoktur. Adam yalvardı, her şeyi peşkeş çekti; "Bu cumhuriyeti ancak sen ayakta tutabilirsin" diyor. Herkes suçlu Özal'a yüklemek istiyor, bu o kadar kolay değildir. Cumhuriyetin kendisi ayakta duramayacak durumdadır. Bir koruyucuya, bir kollayıcıya ihtiyaç var. Bir yere rehine vermesi

gerekiyor, bir yere kiralaması gerekiyor. O da, Amerika'dan başkası olamaz. AT vasıtasıyla Avrupa'ya kiralamak istiyor ama, Avrupa fazla kârlı bulmuyor. Geriye dünya jandarması kalıyor, dünya jandarması olduğu için de en son ABD koruyacaktır. Nitekim yapılan da bu oluyor. Özal'ın geliştirdiği şahsi ilişkileri öyle dostluk ilişkileri ile izah etmek mümkün değildir. Aslında TC'nin tükenişine veya ayakta duramaz durumuna çare bulmak girişimleri olarak değerlendirmek gerekir. Uluslararası yeni durum bunu zorlaştırmıştır. Varşova Paketi, askeri olarak dağıldığından, yine sosyalist sistem de kendi kendini biraz da feshettiğinden veya o duruma geldiğinden, TC'nin kıymeti harbiyesi kalmadı. Sovyetler'e karşı artık bir rol oynamaya ihtiyacı yoktur. ABD, Sovyetler'le geliştirdiği ilişkilerle kendisini daha iyi hissediyor. TC'nin kıymeti kalmadı. Kendini pazarlayacak değerden yoksun. 12 Eylül döneminden günümüze doğru geldiğimizde özellikle uluslararası alanda cumhuriyetin böyle para etmemesi durumu söz konusudur.

Unutmayalım ki Türkiye, '50'lerden sonra NATO'nun Sovyetler'e ve Ortadoğu'ya karşı dayanmak istediği bir ülkedir. Uluslararası dengeler altüst olduğundan, aslında NATO bugün her ne kadar varım diyorsa da anlamını yitirmiştir. Sovyetler'in başını çektiği sistem bu duruma geldikten sonra, NATO'nun işlevi bitmiştir ama, adı vardır, TC'ye öyle fazla kıymet biçecek durumda değildir. En son Ortadoğu'da, özellikle de İsrail'in korunmasında bir taktik öge ve hatta stratejik öge olarak yer verilmek istenildi. Bugün İsrail lobisi, sanırım, ABD'de Türkiye'yi koruyor, kolluyor. Bu aslında çok ilginçtir. Bugün Türkiye'yi aslında Amerika'nın bütün kesimleri değil, -özellikle Yunan ve Ermeni lobisi aleyhindedir- daha çok Yahudi lobisi koruyor. Karşılığında ise, Arap alemine karşı bir kalkan görevini görmesini istiyor. İsrail'in stratejik Türkiye ittifakı da bu temeldedir. İsrail aleyhtarı gelişmeler olduğunda, Türkiye'yi bir ileri güç olarak veya kalkan olarak kullanmak istemektedirler. Nitekim Körfez olayında da gerçekleşen budur. Son tahlilde ABD'nin bölge üzerinde hükümlanlığını geliştir-mesi, çok iyi biliyoruz ki, İsrail'in güvenceye alınmasıdır veya Ortadoğu'daki "yeni düzen" aslında İsrail'in önemli oranda etkisinin, çıkarının olduğu bir düzendir ve Türkiye bunun koruyucu kalkanıdır. İşte bu temelde diyor ki: "Benim kıymetim Ortadoğu'da artıyor." Şimdi bu nasıl bir kıymet artışıdır? Bütünü ile Ortadoğu halklarının tepkisini çekecek bir kıymet artırılmasıdır. ABD'nin yeni düzenlemesini ve İsrail'in buradaki korunmasını sağlayan bir koruma kalkması, daha şimdiden büyük tepkiye yol açıyor. Dolayısıyla kıymetinin artması kendisi için artmamasından daha tehlikeli bir durum yaratıyor.

Nitekim, bizim bunu değerlendirmemiz söz konusudur. Onun Arap alemi ile çelişmesini, İran'la çelişmesini ve Yunanistan'la olan çelişmesini kullanmamız, bu kıymetinin ona ne kadar pahalıya ödettilerini iyi göstermektedir. Demek ki şu ortaya çıkıyor: Günümüze doğru geldiğimizde Türkiye Cumhuriyeti aslında uluslararası ve bölgesel

"...Mesele, TC'nin kendisini reformlarla yenileyemeyeceğidir, özel savaş dışında bir seçeneğinin kalmadığıdır. Bunu devrimci politikada, muhalif politikada, demokratikta ısrarlı olan herkesin, hele hele sosyalistim diyenlerin mutlak anlamda iyi görerek devrimciliklerine anlam vermesi gerekiyor. TC gerçeğini ve onun olası gelişmesini böyle değerlendiremeyen politika yapamaz; dolayısıyla parti kurmak, örgüt kurmak, eylem geliştirmek konularında gerçekçi olamayacağı veya bünyesinde büyük yanlışlar taşıyacağı için hüsrana uğramaktan kurtulamaz. Türkiye solunun hüsrana uğramasını göz önüne getirelim. Hatta muhalefetin çok sahte de olsa hiç başarılı olmamasını göz önüne getirelim. Bu nereden kaynaklanıyor? Bu, rejimin karakterini doğru değerlendirememekten, özellikle onun özel savaş tipindeki terörist karakterini görememekten ileri geliyor..."

çerçevede güçlü bir dayanaktan yoksundur veya ona kıymet veren dengeler bozulmuştur. Her ne kadar, "halen kıymetliyim, kolay kolay benden vazgeçmezler" diyorlarsa da, işin gerçeği bu değildir. Dolayısıyla dış politikada da büyük bir çıkmazla karşı karşıyadır. İç politikadan daha fazla dış politikadaki geleksel dengeleri aşılmıştır. TC'yi biraz da var eden, aslında reel sosyalizme dayalı konumuydu. '40'lara kadar Sovyetler'le ittifak temelinde güç kazandı. Daha sonra bunu adım adım satarak, bu sefer reel sosyalizme sırt çevirip Batı'nın Ortadoğu'daki jandarmalığına soyunarak kıymet kazanmaya çalıştı. İşte, bu son '80'lerin ortalarına kadar bir kıymet kazanmadır. Kredi aldı, ordu-sunu güçlendirdi, gerici faşist sistemi biraz daha gizledi. İşte şimdi yıkılan budur. '70 yıldır dayandığı zemin, dış ilişki dengeleri yıkıldı, içte de yıkıldı. Dikkat edilirse kemalizmin sınırlı uluslaşma işlevi çoktan bitti. Dolayısıyla milliyetçilik, TC'yi tutan bir harç olmaktan çıktı. Onun oluşturduğu tekkelci devlet kapitalizmi, zaten dünya çapında kapitalizmin içinde bile kabul görmüyor, bu kapitalizm tükenmiştir. Özal iki koldan, "işte liberalim, serbest piyasacıyım" diyerek, bu enkazı biraz güçlü bir yıkılışa ulaşmadan aşmak istiyor. TC'nin kendisi özünde bürokrat, tekkelci kapitalist bir devlettir. Milliyetçilik harcı da artık dediğim gibi tutamaz durumdadır.

Bir rejim, kendisini artık içte ve dışta ideolojik-politik olarak geliştiremiyorsa, ekonomik olarak yeniden üretilmiyorsa, bu rejim ancak ve ancak tek bir şeyle ayakta kalır: O da çıplak zordur

O zaman, 70 yıldır bu iç ve dış dengelere dayanan bu cumhuriyeti bundan sonra hangi dengeler korur? Şimdi en temel sorunu budur. Şöyle bir tartışma geliştirilmek isteniyor: Cumhuriyeti aşabilecek yeni ideoloji, yeni politikalar olabilir mi? Son dönemlerde CHP'nin kalıntısı SHP'de biraz tartışılan budur. Görünüşte de olsa, reformistçe de olsa, geleneksel devlete yön veren ve altı okta ifadesini bulan sistemi aşmak istiyor. İşte İnönü gibi birisi onu esas almak istiyor. Kendi içinde zaten bürokratik, devletçi bir partidir. Reformistleşmesi ne kadar mümkündür? Bu da tartışmalıdır. Onun için gelişmiyor. Zaten halktan da fazla destek alamıyor. Ecevit kopuşması da ikizlucedir. Ve daha fazla devletçidir. Daha fazla ince kemalisttir. ANAP, hatta DYP de dediğimiz gibi onun liberal ifadesi

olmak istiyorlarsa da, cumhuriyetin en az diğerleri kadar liberalliği de sahtedir. ANAP'ın aslında daha ileri bir uç olarak, "Ben yeniyim, bütün görüşlerin senteziyim" demesinin de, günümüzdeki sonuçları göz önüne getirildiğinde, en büyük demagogik, faşist nitelikte bir şaşırtma hareketi, en iğrenç çıkarların örgütlenen bir hareketi, en iğrenç, sinsî bir özel savaş aygıtının siyasi ifadesi olduğu iyi görülmektedir. Bu nedenle diyoruz ki, gerçekten cumhuriyetin ömrü ideolojik-politik, iç-dış, diplomatik dayanaklarıyla artık tükenmiş, iflas bunalımını yaşıyor durumdadır. İşte bu noktada özel savaşın çıplaklığı bütün anlamıyla karşımıza çıkıyor. Bir rejim, kendisini artık içte ve dışta ideolojik-politik olarak geliştiremiyorsa, ekonomik olarak yeniden üretilmiyorsa, bu rejim ancak ve ancak tek bir şeyle ayakta kalır: O da çıplak zordur. O çıplak zorun da halkın içinde olduğu baskı, sömürü göz önüne getirildiğinde ne kadar şiddetli olacağı öngörülür ve bu da özel savaşın şiddetidir, onun gelişmesidir. Türkiye'deki özel savaşın veya diğer bir deyimle onun kontr-gerillasının sıradan bir olay olmadığını, bazı "terörist örgütler"e karşı bir terör olmadığını iyi kavramamız gerekiyor. Bu sistemin ayakta kalmasının tek yolu veya yıkılış sürecindeki TC'nin zor bela ayakta tutulmasının ifadesidir.

Milliyetçilik ideolojik olarak bir görev yapamaz duruma getirildikten sonra islamcılık, sahte solculuk imdada çağrıldı

12 Eylül rejiminin kendisi zaten bir özel savaş rejimidir. Daha önce gizliydi. Evren'in kendisi ve diğer komutanların hepsi aslında özel savaş komutanlarıydılar, fakat gizli yürütüyorlardı. 12 Eylül'de açığa çıktılar. Özel savaş birlikleri ordu içinde sınırlıydılar, daha sonra orduya hakim oldular. Kemal Yamac'lar vd. bütün özel savaş komutanları halen devletin kilit noktalarını tutmuşlardır. 12 Eylül'de gerçekleşen aslında, özel savaş aygıtının gizli olmaktan, sadece ordu içinde bir aygıt olmaktan çıkarak, bütün devlete ve topluma egemen, açık terörist bir rejim olarak kendisini açığa vurmasıdır. 12 Eylül budur. Bu aynı zamanda, sadece çıplak zorla kendisini ayakta tutan bir gerçek olmaktadır. Özel savaşın yürürlükte olduğu bir rejim, aynı zamanda karşısında bir halkı, halkları görür. Özel savaş kime karşıdır? Elbette birkaç "terörist örgüt"e değil. Bu kadar yaygın, bu kadar rejime tümüyle hakim olmuş bir özel savaş tüm halka, halklara karşıdır. İşin bu yanı çok önemlidir.

'90'ların başlarında bunu ger-

çekten bütün yönleriyle görüyoruz. Herkes dehşetle bakıyor ki, özel savaş herkesin kapağındadır. Bunu, bir yanıltma ile maskeleyen girişimleri görüldü. Bu sahte reformist çabalar aslında özel savaşa bir örtüyü. Bir yandan iflas etmiş sol, hatta devletçi sol ve diğer yandan müslümanlık payanda olarak kullanılmak istendi. Ideolojik açıdan bu önemlidir. Milliyetçilik, ideolojik olarak bir görev yapamaz duruma getirildikten sonra islamcılık, sahte solculuk imdada çağrıldı. Liberalizm ideoloji olarak gündeme getirilmek istendi. Milliyetçiliğin bittiği yerde bunlar ortaya çıkarılıyor ve yapaydır. Yapay olduğu için de dökülmekten kurtulamayacaktır. ANAP kullanacağı kadar kullandı. Yama vurabileceği kadar bu ideolojilerle milliyetçiliğe yama vurdu. Ama eğer kendisi tükenmişse, lime lime olmuşsa, hiç bir yama bu milliyetçiliği kurtarmayacaktır. Nitekim olan da budur. Peki bir terör rejimi olarak özel savaş ne kadar yaşayabilir? Kendisini ne kadar yeniden üretebilir?

Gerçekten Türkiye içinde eğer sağlıklı bir tartışma açılmak isteniyorsa, rejimin karakterinin iyi görülmesi gerekir. Türkiye'nin muhalif, hatta devrimci güçleriyle de bazı tartışmalar yapıyoruz. Onlar, devleti hala onun diğer kurumları -örneğin parlamentosu, hükümeti, bürokrasisi- lekeli değilmiş, özel savaştan bağımsızmış gibi ele alıyorlar. Dolayısıyla Türkiye solu reformizmden kurtulamıyor. Devrimci bir muhalefet durumuna ve çözüm gücü haline gelememesi, aslında devletin ve rejimin tahliyle yakından bağlantılıdır. Türkiye solu veya genelde muhalefet için, ANAP'a alternatif olamıyorlar, deniliyor. Bir anlamda bu doğrudur. Şu nedenle: ANAP'ın sentezlediği veya yama ile de olsa, eklentiler ile de olsa yürütmek istediği cumhuriyeti diğerleri yürütemez. Bu nedenle de alternatif olamazlar. Yani ANAP çok ileri olduğu için değil de, ANAP'ın yönetim tarzının çok çeşitli ideolojileri birleştirmesi buna yol açıyor. Liberal oldum diyor. Bunları da çok ikizlülce ve kaptı-kaçtı tarzında yapıyor. Diğerlerinde bu marifet olmadığı için alternatif olamazlar deniliyor. Kendi içinde bu anlamda biraz da doğru. Eğer bunlar gerçekten demokratik bir muhalefet olsalardı ve tutarlı olsalardı, ANAP'ın şimdi esamesi okunmazdı. Çünkü, bu diğer partiler de aynı rejimin veya ideolojik-politik yapılanmanın tükeniş sürecinin ifadesidirler. O tükeniş aşmaları şurada kalsın, onun üzerinde yaşamaya çalışan ekiplerdir. Belki de yarın bu ekiplerden bazılarına iş verirler. ANAP çok döküldüğü için örtbas etme, maskeleyen mekanizması olarak DYP'ye veya SHP'ye rol biçebilirler veya hepsi birleşebilir. Bu bir maskeleyen olaydır. En uygunu nasılsa öyle yaparlar.

TC, kendini reformlarla yenileme kudretinde değildir

Rejim kendi içinde bir alternatif üretebilir mi? ANAP örneğin, reformistleşebilir mi, demokratikleşebilir mi? Resmi muhalefet bir reformist çıkış yapabilir mi? Kısaca kemalizm biçiminde somutlaşan ideolojik-politik yapılanma aşılabilir mi? Türkiye'li demokratlar bunu biraz tartışmaya çalışıyorlar. Fakat sadece bir kişi olarak tartışıyorlar. Arkalarında güçlü bir siyasi akım yok. Bazıları eleştiride cesur davranıyor. Artık kemalizm dar geliyor, kemalizm toplumu çok sıkı, deniliyor. Buna alternatif aranıyor. Bu temelde daha da artan sorunlarla karşılaşıyorlar. Fa-

kat kişisel düzeyde olmaktan öteye gidilemiyor. Reform denemelerinin bu son "Anti-terör Yasası", "Tecil Yasası", "Kürtçeye serbestlik yasası", "TKP'ye icazet yasası" gibi görüntüleri ile özel savaşın hizmetinde olmaktan öteye değeri olmadığı anlaşılıyor. Bu reformizm değil, solu tasfiye etmenin, devrimci çevreyi ve devrimci eğilimi tecrite almanın özel savaş çabalarıdır. Gerçek reformlar değildir. Eğer reforma umut bağlasaydılar, öncelikle özel savaş tasfiye etmeleri gerekirdi. Kontr-gerilla ve bir bütün olarak bu terör rejimi lağvedilmeliydi. Yani o bütün faşist ve her türlü gerici politikalar bir tarafa bırakılırdı. Devletin bütün kurumlarında tam bir demokratikleşmeye yol açılırdı. Toplum muazzam bir demokratikleşme süreci içine alınırdı, anayasa bu temelde değiştirilir, yasalar değiştirilir, en azından yeni seçim yasaları oluşturulur, yeni partiler kurulur, yeni eylem türleri geliştirilirdi. Böyle olsaydı, belki buna reform dönemi diyebilirdik. Ama şimdi TC'ye bakalım, bu tip bir reform dönemiyle uzaktan yakından alakası yok. Dolayısıyla reform sürecine girilmiştir, bir reform dönemi yaşanıyor, diyemeyiz.

TC, acaba kapsam ve biçim olarak buna uygun mudur? Sanmıyoruz. Bütün veriler şunu gösteriyor: TC kendi içinde kendini reformlarla yenileme kudretinde değildir veya kemalizm kendini reformlarla yenileme kudretinde değildir. '90'lardan itibaren çok açıkça ortaya çıkan, rejimin veya TC'nin esas olarak en kaba, en faşist, en eli kanlı terör dayanağından başka bir dayanakla kendisini ayakta tutmasının mümkün olmadığıdır. Gerçekleşen budur ve bu da köklüdür. Lafa değil, gerçekleşene bakmak gerekir. Özel savaşın bütün orduya hakim olduğu, 12 Eylül'ün bütün rejime hakim olduğu, ANAP'la bütün siyasi yaşama da hakim olduğu ve toplumun bütün hücrelerine kadar tarikat sistemini, sporu, sanatı ve her şeyi kullanarak dal-budak saldırdığı açıktır. Özellikle özel timler gittikçe yaygınlaştırılıyor. Bunlar, birakalım reformlarla alakası olmasını, dünyada eşî ender görülen ve belki de ilk planda yer alan bir zor rejimi veya zordan başka hiç bir araçla ayakta tutulamayacak bir rejimle, bir cumhuriyetle karşı karşıya olduğumuzu gösterir. Onun için, bu reform demagojisine fazla aldanmamak gerekir. Reform çabalarını fazla ciddiye almamak gerekir. İster DYP, ister SHP, ister diğer partiler olsun, bu gerçek değişmez.

Bu demek değildir ki, reformlar uğruna mücadele edilmez veya reformlar değerlendirilemez. Hayır, biz bunun bilincindeyiz. En ufak sahte reform girişimlerini bile iyi kullanmak gerektiğini biliyoruz. Parlamentosundan tut, derneklerine kadar her alanda sözle, siyasetle yapılabilecek işleri biz reform olarak da değerlendirmiyoruz. Ama hiç olmazsa özel savaş buralarda sıkıştırmanın bir politik yol olduğunu biliyoruz. Mesele, TC'nin kendisini reformlarla yenilemeyeceğidir, özel savaş dışında bir seçeneğinin kalmadığıdır. Bunu devrimci politikada, muhalif politikada, demokratiklikta ısrarlı olan herkesin, hele hele sosyalistim diyenlerin mutlak anlamda iyi görerek devrimciliklerine anlam vermesi gerekiyor. TC gerçeğini ve onun olası gelişmesini böyle değerlendiremeyen politika yapamaz; dolayısıyla parti kurmak, örgüt kurmak, eylem geliştirmek konularında gerçekçi olamayacağı veya bünyesinde büyük yanlışlar taşıyacağı için hüsrana uğramaktan kurtulamaz. Türkiye so-

lunun hüsrana uğramasını göz önüne getirelim. Hatta muhalefetin çok sahte de olsa hiç başarılı olmamasını göz önüne getirelim. Bu nereden kaynaklanıyor? Bu, rejimin karakterini doğru değerlendirememekten, özellikle onun özel savaş tipindeki terörist karakterini görememekten ileri geliyor. Rejime, cumhuriyete olmadık sıfatlar yüklüyorlar. Bu, TKP'nin cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki yaklaşımında da görüldü. cumhuriyete, anti-empyralist ve ileridir denilerek uşaklık ve işbirlikçilik yapıldı. Sonuç: TKP'nin tasfiyesi ve hiç bir şeyi üretemez, yapamaz duruma gelmesi. İşte şimdi ANAP "liberaldir", Demirel "demokratır", SHP "sosyal demokrat"tır deniliyor. CHP de öyleydi. Sonuç: Türkiye solu kendini en işlevsiz, en güçsüz, iğdiş edilmiş ve rejimin kusurlarını kapatmaktan öteye bir işlevi olmayan bir konumda tutuyor. Neden? Çünkü, yanlış bir değerlendirmeye sahipler. Yanlış bir değerlendirme, onları yanlış bir programa, örgütlenmemeye ve eylemsizliğe götürüyor. Dev-Sol vd.lerince geliştirilmek istenen devrimci-terör eylemlerinin ise, başarıya gidemeyeceğini biliyorlar. Aslında bu da eylemsizliğin verdiği öfkenin dışa vurmasının bir başka biçimi. Mevcut şiddet eylemleri rejimi zayıflatan değil, biraz güçlendiren karakterdedir. Çünkü, özel savaşa karşı topyekün bir mücadelenin bir aracı olarak düşünülmeyeceği için, özel savaşın aygıtını parçalamak şurda kalsın, zayıf konumda olduğu için, onu güçlendirmekten öteye bir rol oynayamıyor. Dolayısıyla ister solun radikal söylemi, ister liberal, reformist söylemi temelde TC gerçekliği karşısındaki hatalı kavrayış, hatalı pozisyon alışı, programlanış, örgütleniş yüzünden çıkmazdan, bunalımdan kurtulamıyor. En az TC kadar, o da bu konuda kendini yenileyemiyor. İşin özü ise, yaptıkları hatalı değerlendirmelerden ve buna dayalı program ve örgütlenmelerden kaynaklanıyor.

TC olayı ve onun muhalifi olması gereken güçlerin konumu tartışılmaya, eleştirilmeye muhtaçtır

Görülüyor ki, TC olayı ve onun muhalifi olması gereken güçlerin konumu tartışılmaya, eleştirilmeye muhtaç. Eğer TC kendini yenilemek istiyorsa, ki, birçok veri bunun pek olası olmadığını gösteriyor. Eğer soldan devrimci bir söylemle aşmak isteniliyorsa, kendi içinden veya Türkiye'nin ulusal, toplumsal yapısı içinden bir çıkış yaptırılmak isteniyorsa, bunların da TC gerçeğini doğru görme ve buna göre kendi çözümlemelerini geliştirmeleri gerekir. Tabi ki bu iş yalnız programla olmaz. En başta doğru kitle eğitimi, kitle çalışması gerekir. Sadece öncü tartışması da yetmez. Ama sadece öncüyü tartışıyorlar. Tartışmaktan öteye doğru bir öncüye ulaşmaları, yine kitlenin rolünü tartışmaktan öteye ayağa kalkan bir kitleyi yaratmaları gerekir. Bunlar olmadan Türkiye halkının devrimci seçeneği veya demokratik seçeneği ortaya çıkamaz. Birakalım sosyalist seçeneği, tutarlı bir demokrazizm, hatta tutarlı bir reform paketi bile oluşturulamaz ve dolayısıyla özel savaşın elinde eriyip gitmekten kurtulamazlar.

Cumhuriyet gerçeği zor rejimdir. Çürümeye mahkumdur. Bu rejimin reformlarla kurtulması da gündemde olmadığına göre, geriye devrim seçeneğine yer kalıyor. Karartılan ufuklar, oldukça düşürülmüş insan,

içinden çıkılmaz toplumsal kargaşa, her düzeydeki iflas bir gerçek ve bunu fazla değerlendirmeye de gerek yok. Yani herkes biliyor. İnanılmaz bir kargaşa yaşıyor. Toplumsal düşkünlük, çürüme iliklerine kaddır. Üstten yönetilemez durumu vardır. Altta halk artık canından bıkmıştır. Bütün bunlar bir devrimci dönemin, durumun oldukça olgunlaştığını gösterir. Bir bütün olarak zaten kriz durumu yaşıyordu. Fakat bu dönem artık bu krizin olgunluğundan, dolayısıyla olası bir devrimin gelişme şansının yüksekliğinden bahsedilebilir.

12 Eylül'ün kendisi karşı-devrimdir. Karşısında tutarlı, örgütlü bir devrimci hareket olmasa da, karşı-devrimci bir hareket olduğu için her zaman devrim tehlikesinin olduğu koşullarda gelişti. TC'nin kendisi bir karşı-devrimci örgütlenmedir. Bu şu anlama gelir: TC'nin karşısına aldığı süreç devrim süreci idi. Ulusal devrim, toplumsal devrim süreciydi. TC buna karşı kuruldu, karşı-devrimci bir cumhuriyet olarak geliştirildi. 12 Eylül onun en son aşaması ve en çok karşı-devrimci olduğu dönemidir. Bir devrim zemini var. Devrim zemininde yürüyen halklar vardır. Ona dayatılan bir rejimdir.

'90'lardan itibaren yol alınan durum, böyle çalgınca toplumsal koşullar, sonuna kadar bağımlılık, uluslararası gerçeklikle çelişki, Türkiye'nin peşkeş çekilmesidir. Ulusal onurdan bütünüyle düşme yaşıyor. Toplum bütünü ile dünyaya pazarlanıyor. Buna rağmen rağbet görmüyor. Bu kadar düşürülmüşlük ender görülür. Tabi ki bunun şekillendirdiği insanı da görelim. Beş para etmez insanlar, yığınla. Aileye dek düşürülmüş. Aile, aile olmaktan çıkmış. Birey, birey olmaktan çıkmış. Bütün veriler bu ortamda teneffüs edilemeyeceğini gösteriyor. İşsizlik milyonlara varıyor. Milyonlarca işsiz, sosyal yaşam zıvanadan çıkmış, ekonomik olarak gerçekten açlık sınırında yaşıyor. Bir de yurt dışına doğru ve bölgeler arası muazzam bir nüfus alt-üst oluşu vardır. Siyasi yönden tam bir kargaşa. Hiç umut vermeyen, incir çekirdeğini doldurmayan tartışmalar. Bütün bu durumlar aslında bir devrimin gündeme girmesi gerektiğini, devrimci bir yaklaşımın, hareketin mutlaka devreye girerek belli bir çözüm gücünü dayatması gerektiğini gösterir.

Yürüttüğümüz devrimci savaşı Kürdistan sorununun çözümünün dayatılması, Türkiye'de de demokratikleşmenin önünü açtı

Türkiye devrimci hareketi, sosyalizmi buna bir şeylerle cevap vermek istedi. TKP olayını biliyoruz. Tamamen tasfiyecilikle sonuçlanan bir yaklaşımdır. Dünya çapında olduğu gibi reel sosyalizm kökenli bu tasfiyecilik TC'yi son tahlilde güçlendirdi. '70'lerde ortaya çıkan devrimsel açılım birşeyler yapmak istedi. Ama gerek TC gerçeğini kavramadığı ve gerekse ona yönelik sabırlı, oldukça uzun vadeli bir mücadele alternatifini geliştiremediği, telaşla, aceleyle birşeyler kurtarılmak istendiği için sonuçta ezilmekten kurtulamadılar. Yani devrimin bilinen yasalarına tam bağlılık gösterilemediği için örgütlü karşı-devrimci şiddet karşısında fazla başarılı olamadılar. Şunu özellikle vurguluyoruz: Cumhuriyetin kendisini reformize etme, demokratikleştirme yeteneğinde olmadığı, Türkiye burjuvazisinin buna güç ge-

tiremediği, daha baştan itibaren bu yeteneği olmayan TC'nin çöküş aşamasında asla buna yeteneğinin olmayacağı, ama Türkiye halkının da devrimci seçeneğini oluşturmaması gerçeği söz konusudur. Türkiye

ideolojik-politik gelişimi, ardından örgütlenmesi ve eylemi meseleyi gündemin baş maddesi haline getirdi. Ve bu da gerçekten Türkiye'de hatırı sayılır bir demokratik tartışmaya yol açtı. Hatta bundan da

"... '70'lerde biz bu tartışmayı yaptık ve hatta inancımızı şöyle ifade ettik: Ulusal sorun çözülmeden Türkiye'nin demokrasi sorunu çözülmez. Yani bizim tezimiz onların tezinin tersiydi. Önce Türkiye'de devrim olur, ulusal sorun sonra çözülür düşüncesine tam karşıt olarak, ulusal sorun belli bir çözüm yoluna girerse, Türkiye'nin de demokrasi yoluna girmesi imkan dahiline girer, görüşünü savunduk. Tarih o zaman çok sınırlı sayıda güçle yapılan bu tartışmanın PKK lehinde sonuçlandığını çok açıkça gösteriyor. O zaman kimsenin ihtimal vermediği bu yaklaşım günümüzde burjuva liberallerinin bile kabul ettiği bir yaklaşım haline gelmiştir. Ulusal sorunun çözümünün belli bir gelişmesi, hatta sorunun ortaya konuluşu, kabul ettirilişi bile, Türkiye'de gerçekten bugün adına demokratik tartışma dediğimiz bir tartışmaya yol açmıştır. Unutmayalım ki, bu tartışma kesinlikle bu konuda attığımız adıma bağlıdır..."

halkının çok çeşitli nedenlerle, devrimci, demokratik veya sosyalist öncülüğünü bir alternatif düzeyine veya bir çözüm gücü haline getirememesi söz konusu. İdeolojik olarak çok şeyler söyleniyor. Yani sosyalizm tartışmaları ve demokrasi tartışmalarından geçilmiyor. Fakat pratik sonucu yok. Doğru bir örgütlenmesi ve eylemi yok. Biz bazı nedenlerini koyduk. Bundan şu çıkıyor: Eskiden, ulusal mesele Türkiye'nin devrimci-demokratik, sosyalist alternatifinin gelişimine bağlıdır, deniliyordu. Ulusal sorunun halledilmesi Türkiye'de devrimin gerçekleşmesine bağlanıyordu. Son 20 yıldır tartışılan, hatta başından beri tartışılan bu seçeneğin doğru olmadığı ortaya çıkıyor. Türkiye devriminin bırakalım ulusal sorunu halletmesi, kendisinin aşağı demokrasi talebini bile halletmesi pek mümkün gözüküyor. Demokratik bir devrimle TC'yi değiştirmek, geçmişte de, halihazırda da pek imkan dahilinde değil. En çok son dönemlerde atfı yapılan işçi hareketi bile fazla umut vaatetmiyor. Enflasyon sınırındaki ücretini kurtarma çabasından öteye geçmiyor. Temel toplumsal soruna, demokrasi sorununa sahip çıkmak pek umurunda değil. Dar bir ekonomik mücadele ile sınırlandırılmış bir işçi hareketi vardır. Dolayısıyla bundan demokratik çözüm beklemek, hele hele siyasal kurtuluş beklemek bu hali ile çok zor. Kendi içinde devrimsel bir çıkışı, bir alternatifi geliştiremeyeceğine göre -ki bu PKK'nin yaklaşımıydı- çözüm nereden geçer? '70'lerde biz bu tartışmayı yaptık ve hatta inancımızı şöyle ifade ettik: Ulusal sorun çözülmeden Türkiye'nin demokrasi sorunu çözülmez. Yani bizim tezimiz onların tezinin tersiydi. Önce Türkiye'de devrim olur, ulusal sorun sonra çözülür düşüncesine tam karşıt olarak, ulusal sorun belli bir çözüm yoluna girerse, Türkiye'nin de demokrasi yoluna girmesi imkan dahiline girer, görüşünü savunduk. Tarih o zaman çok sınırlı sayıda güçle yapılan bu tartışmanın PKK lehinde sonuçlandığını çok açıkça gösteriyor. O zaman kimsenin ihtimal vermediği bu yaklaşım günümüzde burjuva liberallerinin bile kabul ettiği bir yaklaşım haline gelmiştir. Ulusal sorunun çözümünün belli bir gelişmesi, hatta sorunun ortaya konuluşu, kabul ettirilişi bile, Türkiye'de gerçekten bugün adına demokratik tartışma dediğimiz bir tartışmaya yol açmıştır. Unutmayalım ki, bu tartışma kesinlikle bu konuda attığımız adıma bağlıdır. Ulusal sorunun teorik konuluşu,

öteye, özellikle birçok anti-demokratik yasanın işlemez duruma gelmesine, cumhuriyetin geleneksel terör politikasının büyük bir darbe yemesine yol açtı. Bir TKP'nin icazet alması, DISK davasının düşürülmesi, Barış Derneği davasının düşürülmesi, idamların durdurulması, en son da tecil yasasıyla bizim dışımızdaki herkesin bırakılması böyle gelişti. En son şu söyleniyor: "Bütün bunları PKK terörüne karşı yapıyoruz. Hatta PKK de kendi teröründen vazgeçerse, onu da affederiz". Burada, aslında şu ortaya çıkıyor: Devrimci eğilimimiz, TC'ye muazzam geri adım atıyor. Bunların hepsi de demokratik demesek bile, eski terörist politikasından geri adım atmasıdır ve önemlidir. Son yılların savaşımıyla etle-tırnak gibi yakından bağlantılıdır. Normal burjuva partilerinin bile oluşumu, unutmayalım ki, bu son atılımımızla bağlantılıdır. TC'ye muazzam geri

emrindeydiler. O terör zirvesinde zaten birleşmişlerdi. Dolayısıyla mevcut kazanımlar, devrimin yan ürünleridir. Bunu, bütün Türkiye solunun, devrimci hareketinin, muhaliflerinin bilmesi gerekir. Hatta Demirel'in, Ecevit'in, İnönü'nün de bilmesi gerekir. Onlar, devrimin yan ürünleridirler, üzerine ucuz konmak, tasfiye etmek isteyenleridirler. Ama yine de yaşamları bu devrimsel gelişmeye bağlıdır.

PKK çözümü, tükenen TC'nin alternatifidir

O halde çözüm, değişik bir tarzda da olsa, bizim dayattığımız devrimsel tarzda oluyor. '70-80'ler arasında ideolojik-politik bir eğilim ve giderek teorik-ideolojik-politik bir yaklaşım haline getirdiğimiz, Türkiye'nin demokratikleşmesine giden yol Kürdistan'daki ulusal kurtuluştan geçer, görüşü kendisini '80-90 arasındaki direnme ile kanıtıyor. Oldukça güçlü bir politik akım halinde gündeme ve onun baş maddesine oturuyor. '90'ların başından itibaren de, özellikle yükseltilen serhildanlarla ve gerillayla artık, bu cumhuriyetle kapışmış, şu veya bu biçimde değişikliğe uğratacağız; reformlarla değişikliğe uğratacağız inancı böylesine kesin bir noktaya getirilmiş bulunuyor. Daha önce ideolojik-politik olarak söylenenler pratikte de doğrulanmış oluyor.

Şu andaki tartışma düzeyi nedir? Doğru, PKK buna yol açtı, gündemin baş maddesini işgal etti ve beraberinde bir yığın değişikliğe de yol açtı. Ama yine de karşımızda bir özel savaş var. Cumhuriyeti yıktırmamak konusunda çok amansız. Son terör dalgası da bununla bağlantılıdır. Cumhuriyetin temelleri yıkılırken çalınlaştılar. Onun için terörü, özellikle de bu yasal kazanımlar üzerine yaydılar. Terörün HEP'in üzerine yayılması, İHD'nin üzerine yayılması ve yine bazı sol kuru-

midir gibi bir tartışma var şimdi. Onlar tartışmanın içinden kolay kolay çıkamazlar. Devrimci bir hareket yan kazanım olarak, yasal mevzileri kullanır. Öyle polisin terörle sindirmesiyle, özel timlerin terörle sindirmesiyle istedikleri sonucu yaratamazlar; tam tersine kitleyi devreye soktuğumuz için, bunları onlara pahalı ödettiririz. Bu, PKK'nin devrimci düzenleniş mantığıyla, onun politik gelişimiyle, kitle ilişkileriyle çok yakından bağlantılıdır. Dolayısıyla birkaç tedbirle önenecek veya PKK'nin aleyhine dönüştürülecek bir durum değildir. Devrim seçeneğini, devrimci yöntemleri, gerilla ve her ayaklanmaya çekilebilecek kitleyi sağlayabilmek demek, mevcut birçok yasal zemini, reform zeminini devrimin aleyhine kullanılmaktan alıkoymak, tam tersine devrimin lehine kullanılacak düzeyde tutmak anlamına da geliyor. Yani şu anlamlı gelişmeyi sağladık: Mevcut tüm yasal mevziler, reformcu gelişmeler devrimin hizmetinde kullanılacaktır. Şimdi gerçekleşen de budur. Bu iyi bir taktik ayarlamaydı ve sonuçlarını sınırlı da olsa gösteriyor. Demek ki, PKK çözümü şu anda gerçekten tükenen cumhuriyetin alternatifi oluyor. Biz bu anlamda sadece Kürdistan'da bir çözümü zorlamıyoruz; Kürdistan'daki çözülme, Türkiye'deki çözülme oluyor. Baştan da bizim görüşümüz buydu. Kürdistan çözümü giderse Türkiye de çözüme gider. Gerçekleşen bu oluyor. Hem de en üst düzeyde, hatta rejimin kendisi için de, Özal'ın kendisi için de çözümü zorluyoruz. PKK ile görüşülebilir mi, görüşülemez mi, ulusal sorun siyasi yolla hal edilir mi, edilmez mi tartışmasını da biz dayattık. Bizim yarattığımız gelişmelerin bir sonucudur. Rejimin bünyesinde bu olduğuna göre, bir de diğerini düşünelim. PKK'nin dayattığı çözüm zorluyor bunları.

İşbirlikçileri devreye sokma bir özel savaş politikasıdır ve başansızlığa mahkumdur

Önümüzdeki dönemin esas gelişme yönü, özel savaşın cumhuriyeti ayakta tutma çabalarıyla, PKK'nin esasta devrimci şiddet, gerilla ve serhildanla bu özel savaşı geri letmesi biçiminde cereyan edecektir. Mücadele bazı yan ürünler olarak reformları meydana getirebilir. Fakat her iki taraf da bunları kendisi için kullanmaya çalışacaktır. Karşı-devrim cephesi özel savaşın hizmetinde reformlara bel bağlayacaktır. Sadece Türkiye için de değil, Kürdistan'da da bu böyledir.

Biliyoruz ki, Kürt reformizmini veya işbirlikçiliğini yeniden canlandırma girişimleri vardır, hem de Güney'e el atarak. Bu da geleneksel bir yaklaşımdır. Geleneksel işbirlikçi güçleri tamamen özel savaşın hizmetinde toparlamaya çalışıyor. Bu daha önce aşiret alayları, korucu birlikleri şeklinde yapıldı. Şimdi bu yetmiyor. Bunun yerine biraz daha Kürtçülük yaftası vurulmuş işbirlikçi hareket devreye sokulmak isteniyor. Bir yandan sözüm ona reform böyle kullanılıyor, diğer yandan Türkiye'nin sözümona demokratikleşmesi yürütülmek isteniyor. Bu da özel savaşın hizmetinde sahte bir demokratikleşmedir. İkisi de sahtelik olsa da, bir gerçekliktir ve özel savaşın emrindeki reformizm ve demokrasi çabalarıdır. TC kendisini kurtarmak, gerçeğini örtbas etmek, gizlemek ve varlığını sürdürmek için buna muhtaçtır. Uluslararası alandan güç almak istiyor. Avrupa buna fazla ilgiyle

"... Görülüyor ki, özel savaşın dış destekleri önümüzdeki günlerde, aylarda oldukça daralacak. Avrupa başta olmak üzere ABD de bence fazla itibar etmeyecektir. Özellikle ABD Güney Kürdistan'da bir Kürt oluşumuna göz kulak oluyor. Bu Kürt oluşumu istediği kadar işbirlikçilerin önderliğinde sürdürülsün, içinde halk vardır ve halk kendi bağımsız seçeneğini mutlaka ortaya çıkaracaktır. Bu bağımsız seçenek, ABD'nin bile kontrolüne zor girer. Hele hele Türkiye'nin kontrolüne asla girmez. Dolayısıyla özel savaşın Irak'a dayalı güç kazanması, destek bulması çabası tam tersi bir sonuçla karşılaşacak, Kürdistan halkına karşı yürütülen özel savaş, bu politika nedeniyle büyük bir darbe uyacaktır..."

adım atırma söz konusudur. Onun terörist politikasına, anti-demokratik uygulamalarına muazzam geri adım attırmamız söz konusudur. Dolayısıyla bunları Özal'ın reformları olarak değil -ki, bu büyük bir saptırmadır-, PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluşun Türkiye'nin gündemine dayattığı ve ilerlettiği demokratik kazanımlar olarak değerlendirmek gerekir. Eğer ille birtakım reformlardan bahsedilecekse, bazı reformlar gündeme girmişse, bunları PKK'nin dayattığı devrimin yan ürünleri olarak değerlendirmek gerektiği açıktır. Gerçeği de böyledir. Birtakım reform kırıntıları var. Anti-demokratik yasalar biraz aşıyor. Bunların dayattığımız devrimin sonuçları olduğu çok açıktır ve bu unutmamalıdır. Onun için "rejim liberalleşti, reformistleşti" demek, bunda SHP ve DYP gibi partilerin katkılarını aramak doğru bir yaklaşım değildir. Onlar özel savaşın

luşlara yöneltilmesi, tabi sebepsiz değil. Özel savaş çok iyi biliyor ki, bu yasal kazanımları PKK'nin devrimsel gelişmesi sağladı. Dolayısıyla PKK'ye yararlı oluyor. Yararlı olduğu için eli oraya ulaşıyor, gücü ona yetiyor. Terörle sindirilmemiz, tasfiye edilmemiz gerektiğini söylüyor ve yaptığı da budur. Böyle değerlendirilmesi gerekir. Devrim ezilmediği için tabi ki, terör ters tepir. Devrimin gelişmesi, özellikle kitlelesel ayaklanma ve gerillanın gelişimi önlenemediği için yasal kazanımlar, aslında daha iyi işlev görür. Ve nitekim görüyor da. Bu yasal ortam şimdi PKK'ye mi yarıyor, bize mi yarıyor diye soruluyor. PKK mi HEP'i kullanıyor, HEP mi PKK'yi kullanıyor, sorusu üzerinde tartışılıyor. Mevcut yasal ortamı PKK mi kullanıyor, mevcut yasal ortamı PKK'yi kullanıyor, veya birtakım reformist gelişmeler var. Bunlar PKK'ye mi yarıyor, PKK'nin aleyhine

yaklaşmıyor, bu sahteliği görüyor. Avrupa biraz burjuva demokratizmini görmek istiyor veya ikiyüzlüce ve sınırlı da olsa biraz tutarlı olmasını istiyor. Mevcut özel savaşa Avrupa kapalı. Fazla yol alamaz. Biraz örtbas ederek sürdürmeye çalışsa da -ki 5-10 yıldır sürdürüyor- bundan sonra Türk özel savaşının Avrupa'ya yutturulması çok zordur. TC bunda zorlanacaktır ve zorlanıyor da. ABD'nin stratejik bazı amaçları vardır. O temelde Türk özel savaşına göz yumulmuştur. Özellikle Irak'a karşı yürüttüğü savaş nedeniyle Türk özel savaş birlikleri hudutta yoğunlaştılar. Botan'ı boşalttılar, toplumun milyonlarcasını uzaklaştırdılar. Bu bir yıl içinde oldu ve Körfez Savaşı'nın gölgesi altında gerçekleştirdi. Amerika buna muhtaçtı. Amerika, özellikle Kuzey Kürdistan'daki bütün uygulamalara göz yumma karşılığında İncirlik Üssü'nü, Silopi'yi, Türkiye'nin bütün olarak ordusunu kendi yedeğine çekti. Bunu iyi görmek gerekiyor. Avrupa da şüphesiz Ortadoğu'daki genel çıkarlar söz konusu olduğunda, bu özel savaşa göz yumacaktı. Çünkü petrol hepsi için gerekli. Onun için göz yumdular, özel savaşa. Şimdi Irak meselesi hal yoluna giriyor. Saddam ciddi bir tehlike olmaktan çıkmıştır. Dolayısıyla Türkiye'nin kıymeti harbiyesi veya özel savaşın kendini ABD'ye, Avrupa'ya kabul ettirmesi için dayanacağı gerekçesi kalmıyor. Ayrıca İsrail'e Arap ülkelerinin uzlaşmaya girme dönemi başlıyor. Bu da çok önemli bir noktadır. Arap ülkelerinin başta Suriye olmak üzere İsrail'e Ekim ayında bir konferansta buluşmaları söz konusudur. Eğer bu görüşmeler devam ederse, hafta belli bir uzlaşmayla sonuçlanırsa, Türkiye'nin, İsrail'e bir kalkan olma işlevi de oldukça daralacaktır. Petrol için bir kalkana gerek yok. Irak'ın içindeki oluşumlar, bunu sağlayabilir. Kendi aralarında ki sorunlarını veya çatışmalarını uzlaşmaya götürmek istiyorlar.

Çekiç Güç, TC'nin özel savaş ve Kürdistan politikasına bir çelişkidir

O zaman özel savaş hangi gerekçe ile kabul görecektir? Görülüyor ki, özel savaşın dış destekleri önümüzdeki günlerde, aylarda oldukça daralacak, Avrupa başta olmak üzere ABD de bence fazla itibar etmeyecektir. Özellikle ABD Güney Kürdistan'da bir Kürt oluşumuna göz kulak oluyor. Bu Kürt oluşumu istediği kadar işbirlikçilerin önderliğinde sürdürülsün, içinde halk vardır ve halk kendi bağımsız seçeneğini mutlaka ortaya çıkaracaktır. Bu bağımsız seçenek, ABD'nin bile kontrolüne zor girer. Hele hele Türkiye'nin kontrolüne asla girmez. Dolayısıyla özel savaşın Irak'a dayalı güç kazanması, destek bulması çabası tam tersi bir sonuçla karşılaşacak, Kürdistan halkına karşı yürütülen özel savaş, bu politika nedeniyle büyük bir darbe yiyecektir. Yani Irak politikası kapsamlı incelenmeye değer. ABD'nin desteği veya koruması da işbirlikçilerinin aleyhine işliyor artık. Çekiç Güç üzerinde yürütülen önemli bir tartışmanın da nedeni budur. Çekiç Güç gerçekten, nereden bakılırsa bakılsın Türkiye'nin özel savaş politikasına, Kürdistan politikasına bir çelişkidir. Belki kısa vadede bazı şeyleri kurtarabilir, Özal'ı kurtarabilir. Ama TC'yi kurtaramaz. Zaten çelişki, çatışma budur. Biri kabul eder, biri kabul etmez. Çekiç Güç'ün sembolik himayesi altında bir Kürt ulusunu -ki, bu bir devlete

kadar da gidebilir- kabul etmek isteyebilir. Bu ne demektir? Gelecekte özel savaş politikasının ölümcül bir darbe yemesi demektir. Sadece desteğini yitirmekle kalmayacak, aynı zamanda Güney Kürdistan'ın boydan boya devrime açılması ve bağımsız bir gelişmeye yol açılmasıyla muazzam bir cephe gerisinin doğmasıyla da devletin darbe yemesi gerçekleşecektir. İran'la zaten bu konuda ciddi bir ittifakı geliştiremez, tam tersine İran karşısında da bir ideolojik ve politik

bir ucubeyi asla kabul edemeyecek bir noktaya gelmiştir. Uluslararası durum artık TC'yi kabul etme değil, kabul etmeme biçimindeki bir eğilimin içine hızla girmiştir. Ve bu eğilim giderek daha hızlı devinmektedir. Bölgesel koşullar, Türk özel savaşı veya Türkiye Cumhuriyeti'ne bir bütün olarak gereksinme göstermek şurda kalsın, böylesine bir cumhuriyeti bela olarak görüyor. Bütün komşuları; Ermenistan, İran, Irak, Suriye, Kıbrıs, Yunanistan, Bulgaristan böylesine bir cumhuriyetin

lacak; dolayısıyla ABD kiralama işinin fazla yararlı olmayacağını görür. Özal aslında bedavadan da vermek istiyor. Yine de ABD fazla yaklaşmak istemiyor. Biraz dikkatli değerlendirilirse bu iyi görülüyor.

Türkiye'yi Batı'ya kiralama, AT olmadıysa ABD'ye kiralama, o da olmazsa Sovyetler'e kiralama olabilir mi? Sovyetler'in zaten kiralaktan canı sıkılmış veya büyük bir iflasla kendisi karşı karşıyadır, elinde birçok devlet var, onları bile boşlamak istiyor. Arap şeyhleri, Arap

kadar cüceleri oynasın, objektif zemin buna uygun. İşte Kürdistan halkı içinde eski işbirlikçi zemin öyle süratle yıkılıyor ki, halk artan bir biçimde devrime soluk oluyor. Kadro istediği kadar önünde engel olsun, halk devrim istiyor. Bugün gidin bakın bazı şehirlere; nabız %99 devrimden yana atıyor. Bizim bir-iki yaramaz kadromuz istediği kadar oynasın, durduramaz o gelişmeyi. Yani artık halkın önünde durulamaz, çünkü devrimsel gelişme bir yaşam haline gelmiştir.

Türkiye cephesinin de eskisi gibi cumhuriyeti yaşatan bir cephe değil, tam tersine, yıkılan bir zemin haline gelmesi söz konusudur. Biz orayı örgütlemelik ama, muazzam bir destek ve sempati geliştiriyor. Demek ki bütün bunlar şu anlama geliyor: İç ve dış objektif koşullar, ulusal olsun, siyasal olsun, ekonomik düzeyde olsun, bütünüyle PKK gibi bir oluşuma güç veriyor.

Tabi bu kendiliğinden olmadı. Belli bir stratejik-taktik dayatma olmasaydı, objektif koşullar ne kadar olgun olursa olsun kesinlikle kendiliğinden sonuç alınamazdı. Bizim bütün bu gelişmeleri aslında belli bir stratejik olduğu kadar taktik yaklaşımla da ele aldığımız belli. Öncü rolünü oynayamadı, kadro özellikle rolünü oynayamadı ama, stratejik-taktik planlamada ve asgari de olsa bazı uygulama esaslarına oturtmada biz büyük bir çabayla rol oynadık ve aslında halen peşinde koştuğumuz da budur. Nitekim şunu iyi görmek gerekir; birçok kadroya kalsaydı çoktan kırk türlü yenilmemiz gerekirdi. Birçok kadromuzun bizzat özdeyişleridir; inanmadığımız bir devrim veya güç getiremediğimiz bir devrim, bizi aşıyor, diyorlar. Kitleler bizi aşıyor, gelişmeler bizi aşıyor. Bu, planlamayla ve bir o kadar da stratejik ve taktik düzeyde asgari bir temsil etme gücüyle olmuştur. Bazı objektif zeminler doğduğunda oraya subjektif müdahale, yani bilinç veya örgüte kavuşturma yapılmıştır. Asgari düzeyde de, çok yetersiz de olsa bunlar birleşik olarak PKK'nin stratejisine ve taktiğine güç vermiştir. Sınırlı bilinç ve örgüt çabaları, aslında birçok tıkayıcı ögeye rağmen taktiği işletiyor ve tabi ki, taktik işledi mi strateji de can buluyor. Özellikle gerillaya bütün olumsuz dayatmalara rağmen, halka bütün olumsuz dayatmalara rağmen çıkış yaptırabilmemiz sanıldığından daha fazla gelişmeye veya çözüm gücüne doğru yol açarken, aslında kazanmanın PKK'nin çizgisi, ideolojik-politik doğrultusu ve taktik-taktik planlaması olduğu gerçeği görülmelidir. Önümüzdeki yıllara kesinlikle hakim olacak çizgilerden birisi budur. Gittikçe öne çıkan devrimci çizgi PKK öncülüğünde ifadesini buluyor. Bütün belirtiler çok açıkça gösteriyor ki, gelişmeler durdurulamayacağı gibi sınırlandırılmaz da, önü açıktır. Birçok yan etken her geçen gün artan bir biçimde bu gelişmelere hız kazandıracaktır.

Önümüzdeki dönemde denilebilir ki uluslararası süreç, PKK'nin devrim sürecine büyük güç katacaktır. Karşımızdaki muazzam anti-demokratik veya hiç bir gerekçeyle insanlığın kabul edemeyeceği ucube cumhuriyet kendini yenilemezse, dayatmamız altında reformize etmezse, tamamen kaybedecektir. Uluslararası gelişmeler, bölgesel gelişmeler bu konuda bütünüyle PKK'nin devrimsel sürecine, onun gittikçe somutlaşmasına, can, güç kazanmasına artan bir hızla etkiye bulunacaktır. Elbette ki bu TC'nin aleyhindedir.

İkincisi, PKK'nin Kürdistan halkının temelinde büyük bir güç kazan-

"...Bize göre mevcut birçok sosyalist partinin tıkanmasının asıl nedeni, kadro çözümlemesini tam geliştirememesi, devrimi kendi elemanında-kadrosunda başaramamasıdır. Bir örgüt kendi içinde devrimi gerçekleştiremez ve bunu kadrosunda sağlamazsa, o örgüt bürokratlaşmaktan kurtulamaz, devleti de ele geçirir ve o devleti bürokratlaştırır ve o da eğer söz konusu olan sosyalizm ise ciddi bir sapmaya yol açar, demokrasi ise diktatörlüğe yol açar. PKK'nin iç çözümlemesi veya kadro çözümlemesi son tahlilde reel sosyalizmin de bir tıkanıklığını başından mahkum etmek, kendi içinde ona izin vermemek, işlemeyen bir demokrasiyi, örgüt gücü üzerinde hızla diktatörlüğe eğilimlerini kabul etmemek, sosyalist ve demokratik niteliğine dayatılan sınıf dışı etkileri ortadan kaldırmaktır. Kürdistan söz konusu olduğunda buna feodal etki de dahildir; oğalık özellikleri ve burjuvalaşma da biraz kemalist etkili olduğu için, kemalizm de dahildir. Bunların ikisi de aslında devrimin karşıtıdır; dolayısıyla devrimle karşı devrimin bir çekişmesidir. PKK'nin içinde sürüp giden mücadele dünya çapında da vardır. Sosyalist partiler bu mücadeleyi başından dikkatle yürütmedikleri için, bürokratik öğütler olmaktan kurtulamadı..."

engelle karşı karşıyadır. Irak'ı tümünden kaybetti. Irak'ın ister Saddam sonrası olsun, ister şimdi olsun konumu bütünü ile yararlanacağımız bir durumdadır. Bu, bizim için çok iyidir. Saddam'la Kürt işbirlikçilerinin fazla demokratik, eşit, özgür temelde olmasa da geliştirecekleri her türlü ilişki Türkiye aleyhinedir. Neden? Çünkü Saddam var, gitse de, yerine gelecek düzenleme kolay kolay Türkiye'nin himayesine girecek değildir. En azından şimdi Türkiye karşıtı bir konum vardır. KDP gibi, Yekiti gibi güçlerin tepedeki önderlikleri, Bağdat'a bağlandılar mı, bizim için tehlike olmaktan çıkarlar. 30 yıldır Türk işbirlikçiliğini, ajanlığını yapıyordu, bunlar. Şimdi oraya bağlandıkları için engel olmaktan çıkacaklar. İki türlü engel vardı hudutta; kendileri engeldi, Irak ordusu engeldi. Bu otonomi görüşmeleri nedeniyle Irak ordusu engel olmaktan çıkmıştır. Otonomci güçler, önderlik engel olmaktan çıkmıştır, hem de Türkiye'nin katkısı sayesinde. Bu, çelişkili bir mantığın en feci sonuçlarını kendisi için vermesidir. Oldukça şoven bir Türk gazetecisi bunu şöyle değerlendiriyor: *"Bir Kürt devletine herhalde biz ebelik yapacağız veya bu bizim rejimin yolaçaacağı bir durumdur. Fakat TC'nin bundan başka bir seçeneği yok. Gelinek nokta bu."*

Demek ki, bölge çapında Türk özel savaşına destek olmaya yol açan durumlar hızla aşıyor. Körfez krizinin aşılması, yine İsrail-Arap çelişkinin belli bir uzlaşmaya girmesi Türkiye'yi tam bir çıkmaza sokmuştur. Dış politikada artık Türkiye neye dayanacak? Diyor ki, "biz demokrasiyiz. Türkiye artık Ortadoğu'da demokrasinin öncülüğüne oynayacaktır." Demokrasiye bakalım, hizaya gelelim! Tam tersine, en çok sınıfta kalacağı, en çok sonunu getirecek bir sorun, demokrasidir. Demokrasi silahına sığınarak özel savaşı yürütemez. Tam tersine bu silah onu en can alıcı yerinden vuracak duruma gelmiştir. Uluslararası alan, bu silahın artık TC'nin elinde kullanılmayacağı, aleyhinde kullanılacağı gösteriyor. Yani TC anti-demokratikliğini uluslararası gelişmeye borçluydu. Ama uluslararası gelişmeler, TC gibi

varlığını kabul etmemede birlik noktası içine girmişlerdir.

Türkiye'yi ABD'ye kiralamak da çare değildir

Türkiye'nin bölgeye demokrasi satması mümkün müdür? Daha düne kadar halkların her türlü ulusal-toplumsal kurtuluş isteklerine karşı anti-demokratizmin, faşizmin ve gericiğin jandarmalığını yapıyordu. Onun için, demokrasi demesi büyük bir sahtekarlıktır ve kimsenin de bunu yutacağını sanmam. Yutmazlar. Evet geriye, kendi içinde demokrasi silahına sarılması kalıyor ama, bırakalım bu silahı kullanmasını, o ancak demokrasi denilen olayı katleder. Başından itibaren demokrasinin olmaması için dışını tırnaklarına takan TC, ne kadar demokratikleşebilir, demokrasi silahını ne kadar kullanabilir? Tam tersine bu silah tarafından ancak ve ancak vurulabilir. Bütün bunlar da gösteriyor ki, özel savaşın iç ve dış dayanakları da tükenmiştir. Son bir yıl içinde bazı dayanakları vardı. Özellikle Kürdistan'a kan kusturmak ve neredeyse tasfiye etmek istedi. Boşaltmak istedi. Ama bugün bu şans da elinden kaçmıştır. Irak'taki gelişmeler ve bölgedeki gelişmeler nedeni ile kaçmıştır. En önemlisi de uluslararası alandaki hızlı gelişmeler nedeni ile kaçmıştır. İşte Özal'ın zorlanması, Türkiye Cumhuriyeti'ni Amerika'ya rehine etmesi veya kiralaması bu anlamda çok iyi anlaşılıyor. Amerika bu kiralık cumhuriyeti ne kadar kabul edebilir? Şimdi aslında karşılığında çok ağır bir fatura ödemesi gerekiyor. Özellikle onun insan hakları politikası, demokrasi politikası yalnız bu kiralama nedeniyle işlemez duruma gelecektir. Bunu biliyor. Onun için diyor ki, insan haklarını, demokrasiyi hızla geliştir. Bu bir çelişki, ABD ile TC arasındaki bir çelişki. Bir sürü başka çelişkileri var zaten. ABD bu kiralama olayı ile Ortadoğu halklarına karşı olmak ister mi? Her yerde biraz demokrasinin gelişmesi olacaktır. Türkiye hep bunlara karşı, Ermeniyeye, Yunana, Kıbrıs'a, Bulgarıya, İran'a, Irak'a karşı. Bu kiralık konumu nedeniyle ABD'ye karşı olmak durumunda ka-

Emirlikleri ne kadar kurtarabilirler? Kurtarsalardı kendilerini kurtarabilirlerdi, kendilerini bile yaşatamıyorlar. Bu nedenle de görüyoruz ki, Amerika'nın elindeki Türkiye'nin de pek fazla kurtuluş şansı yok. ABD'den destek alan özel savaşın fazla uzun ömürlü desteklenemeyeceği açık.

Kürdistan devrimi her bakımdan gelişmeye mahkumdur

Bizim devrimsel olanaklarımız artmış mıdır? Bundan sonraki süreç bu devrimsel gelişmeler daha fazla yayılabilir mi? Buna evet diyoruz. Hiç bir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde evet diyoruz. TC gerçeği her bakımdan aşılımaya mahkum iken, bizim devrim de her bakımdan gelişmeye mahkum. Şimdi çok çelişkilidir, ama, bizim öncü örgüt veya öncülerimiz ne oranda devrimsel gelişmeye kapalıysalar, objektif koşullar da devrimi o denli zorluyor. Aslında PKK'nin son yıllardaki gelişmeleri altında biraz da bu var. Yani bizim genelde stratejik-taktik ayarlamamız kadar, tarihin çok önemli bir aşamasında ortaya çıkan fırsatlar da PKK'yi devrimi geliştirmeye zorluyordu.

Öncü konusuna biraz değineceğiz ama, çok kısaca belirtelim ki bizim öncü adeta "yerim dardır, oynamam" dercesine oynamamak için her şeyi yaptı. Devrimde rolünü oynamamak için, aynen TC gibi kendini kötürüm kılmak için ne lazımsa onu yaptı. Ama koşullar ne kadar TC'nin aleyhindeyse ve onun için gelişme-çıkış yolu ne kadar kapanmışsa, bizim için o denli tersi söz konusu. Her geçen gün, her artan olanak devrimsel gelişmenin hizmetinde oluyor. Öncümüz ne kadar iyi rol oynayamasa da geneldeki doğrultu, objektif taban genişlemesi -bölgesel gelişmeler, eskiden Kürdistan'ı çarmıha geren tecrit çemberinin yırtılması- lehte işlev görüyor. Devrim İran üzerinden güç kazanıyor, Suriye üzerinden güç kazanıyor, Yunanistan üzerinden güç kazanıyor. Bu objektif bir olgu, öyle ki bu objektif duruma sıradan bir doku-ruşta bulunulursa muazzam gelişmeler sağlanabilir. Kadromuz istediği

Unutmayalım ki, Kürdistan toplumunun kemalizmle iğdiş edilmiş çelişkili yapısının PKK'ye vuruşu öyle salt mahalli bir olay değildir. Bunu tarihi ve güncel değerlendirmeler içinde ele aldığımızda, çok ciddi bir insanlık problemi olduğunu, ulusal olduğu kadar sosyal bir problem olduğunu göreceğiz. Dolayısıyla mahalli değil evrensel özellikte, tarihi özellikte bir dayatma olduğunu göreceğiz. Bunu çözmek demek sadece mahalli bir kördüğümü çözmek demek değildir. Sadece Kürt geriliğini veya çürümüşlüğü, her bakımdan bitirilişini çözmek demek değildir. Sadece kemalizmi de çözmek demek değildir. Tarihi olduğu kadar güncelliği, ulusal olduğu kadar uluslararasılığı ve en önemlisi de geleceği en sağlam bir şekilde çözümlenmeyi sağlamak demektir. Yapılan mücadelenin anlamı budur.

ması vardır. Kuzey'de, Güney'de bütün sınıf ve tabakalardan güç kazanması sürecine girmesi söz konusudur. '90'lardan itibaren kitleselleşme ve giderek şehirlerde yayılma, kırsal alan, köylülük, şehir esnafı, işçi, gençlik kesiminin dalga dalga katılması durumuyla yüzyüzedir. Demek ki, halkın kendisinin güç katması artan bir tempoyla devam edecek, hem de önünde durulamaz biçimlere kavuşarak sürüp gidecektir. En önemlisi ve daha çok da devrimde sonuç alıcı yumruğun, sonuç alıcı tutumun ifadesi olarak öncünün kendisini düzenlemesi bundan sonra kesinleşecek veya artık oynanmayacak bir durumda vücut bulması, somutluk kazanması söz konusu olacaktır. Yani PKK'nin şimdiye kadar daha çok ideolojik-politik doğrultusuyla, stratejik-taktik yönelimleriyle kazandığı gelişmeyi kesin zafere götürmenin vazgeçilmez aracı olarak, doğru bir parti örgütlenmesine, doğru bir kadroya ulaşması adımı eşlik edecektir. Artık PKK'yi yaramaz kadronun elinden kurtarmak, büyük bir inatla, oldukça gerici özelliklerle, tutum ve davranışlarla işlerin önünü tıkayan öğelerden kurtarmak zorunludur. Aslında bu, bir anlamda sınıf çatışmasıdır. Hatta ulusal etkiler çatışmasıdır. Bu, PKK'nin ideolojik-politik doğrultusuna kadro düzeyinde cevap verip vermeme, özümseyip özümsememe, gerçekten PKK'nin doğrultusuna sahip çıkıp çıkmama, ona ulaşmış olmama sorunudur. Bu konuda verilen mücadeleyi küçümsemek gerekir. Bu mücadeleyi herşeyden önce de doğru tanımlamak ve gerekeni yapmak büyük önem taşıyor.

PKK'nin en canalcı sorunu, öncü rolü oynaması gerekenlerin rollerine sahip çıkmasıdır

PKK'nin öncülüğünü yapmak isteyenler açısından sorun gerçekten ortaya çok kısaca konulduğu gibi, genelde bir durum değerlendirmesindeki noksanlıktan kaynaklanıyor, bir sosyalizm anlayışındaki eksiklikten kaynaklanıyor veya yanlışlıktan kaynaklanıyor. Bölgesel bir durum değerlendirmesinin yanlışlığından kaynaklanıyor. Bütün bunlar doğru yapılmıştır. Yine sorun Kürdistan halkının, Türkiye halkının, hatta bölge halklarının desteğini sağlayıp sağlamamasından kaynaklanıyor. Bütün bunlar yine olumlu yönde halledilmiştir. Çizgi olarak ideolojisi-politikası, stratejisi, taktik adımlarının da yerli yerinde belirle-nip belirlenmemesinden veya gelişip gelişmemesinden kaynaklanıyor. Bu konuda da gelişme olumludur. PKK'nin en can alıcı sorunu gerçekten gelip öncü rol, kadro rolü oynaması gerekenlerin, önder komuta rolü oynaması gerekenlerin parti içi ilişkilerinde, iç ilişkilerinde, yaşam tarzlarında düğümlenmiş kal-

mıştır. Biz burayı ne basite alıyoruz, ne de öyle aşılamaz bir durum olarak değerlendiriyoruz. Bizim son yıllarda büyük bir çabayla yürütmek istediğimiz mücadele de buydu. Özellikle parti içi çözümlerlerde ve büyük bir tartışma olduğu kadar büyük bir çözüm gücünde ve çekişmede ifadesini bulan mücadelenin tarihi anlamı budur.

Bu mücadeleyi sadece PKK içi bir mücadele olarak da değerlendirmek gerekir. Bize göre mevcut birçok sosyalist partinin tıkanmasının asıl nedeni, kadro çözümlemesini tam geliştirememesi, devrimi kendi elemanında-kadrosunda başaramamasıdır. Bir örgüt kendi içinde devrimi gerçekleştiremez ve bunu kadrosuna dek sağlama almazsa, o örgüt bürokratlaşmaktan kurtulamaz, devleti de ele geçirse o devleti bürokratlaştırır ve o da eğer söz konusu olan sosyalizm ise ciddi bir sapmaya yol açar, demokrasi ise diktatörlüğe yol açar. PKK'nin iç çözümlemesi veya kadro çözümlemesi son tahlilde reel sosyalizmin de bir tıkanıklığını başından mahkum etmek, kendi içinde ona izin vermemek, işlemeyen bir demokrasiyi, örgüt gücü üzerinde hızla diktatörlleşme eğilimlerini kabul etmemek, sosyalist ve demokratik niteliğine dayatılan sınıf dışı etkileri ortadan kaldırmaktır. Kürdistan söz konusu olduğunda buna feodal etki de dahildir; ağalık özellikleri ve burjuvalaşma da biraz kemalist etkili olduğu için, kemalizm de dahildir. Bunların ikisi de aslında devrimin karıştıdır; dolayısıyla devrimle karşı-devrimin bir çekişmesidir. PKK'nin içinde sürüp giden mücadele dünya çapında da vardır. Sosyalist partiler bu mücadeleyi başından dikkatle yürütemedikleri için, bürokratik aygıtlar olmaktan kurtulamadı. Proletarya diktatörlüğü adı altında da en tehlikeli tekeli bürokratik diktatörlüklerin gelişmesi önlenemedi veya öyle bir gelişmeye uğramaktan kurtulamadılar.

İşte PKK'de bir de bu anlamda çok önemli bir soruna çözüm getirilmek isteniliyor. Kendi içinde partiyi bürokratikleşmeye, anti-demokratikleşmeye götürerek bütün eğilimlere karşı, kişiliklere karşı muazzam bir mücadele verilmiştir. Gerçekten bunu şimdi çok daha iyi görüp değerlendirebiliyoruz. Aşiret havalıyla, kemalist üslupla, ağalık üslubuyla, lümpenlik, serserilik tarzında yığıncı kendini dayatmaları şimdi değerlendiriyoruz. Bunlar neyin nesi? Bunlar bir çatışmaya yol açtılar. Bunlar çok önemli çabaların sınırlı bazı ürünlerini gaspetmek istediler. Kolay şef olmak istediler, kolay bürokrat olmak istediler, kolay devrimin memurları olmak istediler, küçük ağacıklar olmak istediler. Lümpen, serseriler olarak parti içinde yaşamak istediler. Demek ki, bunlara karşı çok güzel bir mücade-

le verilmiş oluyor. Herhalde en iyi tarihi mücadelelerimizden biri de budur. Unutmayalım ki, Kürdistan toplumunun kemalizmle iğdiş edilmiş çelişkili yapısının PKK'ye vuruşu öyle salt mahalli bir olay değildir. Bunu tarihi ve güncel değerlendirmeler içinde ele aldığımızda, çok ciddi bir insanlık problemi olduğunu, ulusal olduğu kadar sosyal bir problem olduğunu göreceğiz. Dolayısıyla mahalli değil evrensel özellikte, tarihi özellikte bir dayatma olduğunu göreceğiz. Bunu çözmek demek sadece mahalli bir kördüğümü çözmek demek değildir. Sadece Kürt geriliğini veya çürümüşlüğü, her bakımdan bitirilişini çözmek demek değildir. Sadece kemalizmi de çözmek demek değildir. Tarihi olduğu kadar güncelliği, ulusal olduğu kadar uluslararasılığı ve en önemlisi de geleceği en sağlam bir şekilde çözümlenmeyi sağlamak demektir. Yapılan mücadelenin anlamı budur.

Bizim, çözümlerleri yeterince değerlendiremediniz, derken kastettiğimiz biraz da budur. Unutmayalım ki, bu temelde bir öncü çözümlemesi olmazsa, ne uluslararası gelişmeler değerlendirilebilir ne de mevcut sosyal ve ulusal yapı değerlendirmesi yapılabilir. Ve en kötüsü de taşınan etkiler kalıntılar düzeyinde de olsa bizim tipin, devrimci değerleri yayma ve egemen kılması bir yana, bir partiyi kendi şahsında tüketmesi kaçınılmaz olur. Bu konuda bazı örnekleri sıraladık, incellerseniz görürsünüz. Kendi şahıslarında kaç defa devrimi veya partiyi tasfiye edenler çıkıyor. Şimdi de onun için söyledim. Kendini çözemeyen insanlar her türlü gericiğin taşıyıcılarıdır. Potansiyel olarak önemli oranda bu konumu yaşadığınızı bilmelisiniz. Bunu bir çözümleme gücüne ve tecrübeye dayanarak söylüyorum.

Sizin PKK'leşme niyetlerinize yüksek bir ilgiyle karşılık veriyoruz, hele hele militanlaşma çabalarınıza büyük bir destek sunuyoruz. Ama kendinizin de potansiyel olarak neyle yüklü olduğunuzu göreceksiniz. Ne tür sosyalizmle yüklüsünüz, ne tür demokratizmle yüklüsünüz? Sosyal bir gerçeklik olarak ne ile yüklüsünüz? Hangi sosyal realiteyi taşıyorsunuz? Bunun kültürel-ahlaki boyutu nedir? Bu konuda olumlu temelde halledilmiş, çözümlenmiş bir kişilik var mı? Nereden aldınız? Aile ocağından mı, sömürgeci kurum-kuruluşlarından mı, emperyalizmin metropollerinden mi, ortaçağın köhne-miş ocaklarından mı aldınız bu etkileri? Size şekil veren ne, taşıdıklarınız ne? Bunlar önemli olduğu ve birçok sosyalist partide, demokratik partide doğru ele alınmadığı için, bu partiler daha sonra despotizmin, şeffağın, anti-demokratizmin kaleleri haline geldiler. İşte bizim verdiğimiz büyük kavga bunu öncünün aşması içindir. İyi niyet başka, gerçekleşen başka. Sosyalizm, demokrasi özlemlerinizi başka, ilişkileriniz başka. Ama biz bundan hareketle kesinlikle hiç kimsede art niyet, kasıt aramıyoruz. Zaten gerçekleşen deneyimlerde de bu sonuçlara art niyetlerin yol açmadığı, tam tersine iyi niyetlerin, iyi hayallerin yol açtığı, görülen gerçektir. Dolayısıyla partinin bünyesinde de bizim son yıllarda yürüttüğümüz çözümleme, bu temelde arınma ve netleştirme birçok yönüyle yalnız ulusal ölçülerde değil, uluslararası ölçülerde de değerlendirilmeyi gerektirir. Ve halen görüyoruz ki, öncü sorunu bütün bu çalışmaya ve mücadeleye rağmen halledilmekten uzaktır.

Gericilikte ısrar etmek, TC'nin özel savaşı gibi bir özel savaşın PKK içinde sürüp gitmesi demektir

Ben devrim için en büyük tehkeyi, PKK'nin oldukça gelişen doğrultusunun önünde en büyük tehkeyi özel savaş olarak görmüyorum. Özel savaşın kendisi bizim için bir gelişme nedeni. Onun hergün geliştirdiği biçimler uluslararası alanı ve ulusal alanı ayağa kaldırıyor; tehlike orada değil, tehlike öncünün kendi içinde. Şimdi işleri durduran, işleri tıkayan ve aynı zamanda ne ettiği, ne kazandırdığı belli olmadan bir günde örgüte hükmetmek isteyen, bir bölgeye, bir mıntıkaya bir günde ağalığını dayatan; ciddi bir gelişme nasıl sağlanır, nasıl planlanır, örgüt çalışması neyi ister, bunları hiç dikkate almadan, hiçbir şey yapmadan bir günde zır-zop kendini dayatan örnekler az değildir. Hele bir de iyi niyetli ve karasevdi oldular mı bunlarla ne yapacağız? Kürdistan kişiliğinin dünyada bu temelde en kof, en problemlili ve enkaz haline gelen kişilik olduğu göz önüne getirildiğinde biz ne yapacağız? Görülüyor ki, bu öyle sandığınız gibi basit bir mücadele değil, bu, aynen TC'nin kendisini yenileyip yenileyemeyeceği gibi ağır bir meseledir. Sizin için, şu soruyu soruyorum kendi kendime; acaba bu mevcut bireyler veya özellikle tıkamakta, gelişmekte ısrar eden bireyler de TC

vaşımında olanlar var. Örgüt çalışmasında olanlar var, niye yapamadınız diyorum. Kendinizden hemen korkun, herşeyden hemen vazgeçin demiyorum ama, korkarım bir enkazsınız, korkarım yeniden kendini üretme kabiliyeti olmayan, yaşamın, yeniden üremesinin imkanları artık kalmamış birisiniz. Ağır bir değerlendirmeye sahip edemez, doğrulara, yaşam değerlerine sahip çıkamazsanız, dilinizi bile kıpırdatmazsanız, yüreğiniz bile çarpmazsa, sizde yürek var mı, dil var mı sorusunu sormak hakkımızdır. Bu konuda tıkanan kim, dili tutulan kim, rotayı tutturamayan kimdir. Kendini gerçekten bir kötürüm durumuna sokan kimdir. Öncü böyle olabilir mi? Dolayısıyla sorunu ortaya koyarken aslında ciddi bir durumdan bahsediyoruz. Benim için toplumun çerçevesi, toplumun çeperleri meselesidir ama, ona öncüyle cevap olmaya çalışıyoruz. Şu çok önemli bir meseledir: Öncü, subjektif bir öge, devrimin subjektif şartıdır ki, bunlar evrensel doğrulardır. Subjektif şart devrim için gerekli, yani öncü gereklidir. Öncü de eşittir bilinç ve örgütlenme olayı ve bu da eşittir bilinç ve örgütlenme olayı ve bu da eşittir devrimin doğrultusu. Şimdiye kadar bütünüyle doğrultu ve doğru doğrultuya güç veren

"...Önümüzdeki dönem hiç şüphesiz böyle bir öncülük yeterliliği ile kazanılabileceği gibi, öncülüğün de bu kazanımı en çok bu iki araca yüklenerek gerçekleştirmesi söz konusudur. Yani öncü, gerillayı oluşturur, geliştirir, işletirken, zaferin temel şartını yerine getirecek halkın geniş siyasal eylemliliğini örgütleyip koruyarak zaferin temel bir ayağı olan bu araca rolünü işletirse zaferdeki rolünü oynayabilir. Sadece kendi içinde iyi öncü oldum demekle bu rol oynamaz. Başta gerillaya, serihildana, ittifaklara, diplomasiye ve sosyal yaşama yansıması gerekir. Öncü, bu konularda yeterlilik kadar başarıyı tutturana kadar çaba yeterliliğini de sağlarsa zaferdeki vazgeçilmez rolünü oynayabilir..."

gibi artık kendilerini yenileme veya hatta reformize etme yeteneğine sahip değiller mi? Bırakalım devrimleşmeyi, reformcu olsalardı da belki bir kıymetleri olurdu. Çünkü, reformcu olduk diyenler ikinci gün özel savaşın emrindedir. Özel savaşın emrine girmeden bir reformcu olabilir misiniz, sorusunu soruyorum.

Belki bazı tutkularınız olabilir ama, tutkular ayrı, gerçekler ayrı, devrimin dili, devrimin üslubu, devrimin vuruş tarzı ayrıdır. Serseri, lümpen olmanın anlamı yok, ajanlık taslamanın, jandarmalık taslamanın da bir anlamı yoktur. Devrim apayrı bir olaydır. Dili, üslubu, duygusu, düşüncesi, yürüyüş tarzı ayrıdır. Bu konuda kendinizi gözden geçirecek, mümkünse çözeceksiniz. Gericilikte ısrar etmek TC'nin özel savaşı gibi bir özel savaşın PKK içinde sürüp gitmesi demektir. Biz buna özel savaşın dolaylı etkileri dedik. Zindanda, Botan'da, yurtdışında nasıl gelişti bu? Bu inanamadığımız fakat, gerçekleşen bir durumdu. Ve hepsi de iyi niyetliydi ama, bununla birşey kurtarılamadığı gibi en iflah olmazlar başımıza bela kesildi veya buna yol açıldı. Tartıştık, günlerdir tartışıyoruz.

Yani başınızda elinizi sallasanız halledeceğiniz meseleler var. Siz niye biraz saygılı davranıp da o gelişmeye sahip çıkamıyorsunuz, çıkamıyorsunuz? On yıldır silahlı sa-

objektif zemin işleniyor, gelişmeye yol açıyor, ama onu tam da vuracak ve kesin zafere götürecek -ki, mutlaka gerekli- öncünün bilinç-örgütçülük düzeyi büyük problem. Bunlar var içinde, her tarafa çekistirme var, eskiyi her yönüyle hortlatma var, düşmanı konuşturma var. Özel savaşın kendisi olma, hatta özel savaş birimlerinin, öğelerinin yapmadığı tahribatı hem de önderlik adına, hem de bizden de, partiden de güç olarak yapma var. Şimdi bunları görmeyip de biz hangi devrimci öncüden bahsedeceğiz? Bütün bu noktalarda çok öfkeliyiz. Dinin müminleri bile bu kadar sorumsuz olamaz, onlar yine de yücedirler. Siz ki sosyalizmi esas alanlar, doğrultuyla oynadığınızda, doğrultunun önü kesildiğinde, olanaklar elverdiğinde kullanmasını bile bilmez, asgari korumayı, asgari yürütme bile bilmezseniz ne geziyorsunuz öncünün içinde, öncü koşullarında? Nedir bu yaşantınızın anlamı?

Belki başka modeller sizi etkilemiş olabilir. Sanıyorum, doğruyu koyuyoruz, öncü rolünü size yakıştırmak istiyoruz. Ben daha bu durum gerillaya nasıl olumsuz yansıması, halka nasıl yansıması; bunlardan bahsetmiyorum. Zaten her gün tartışıyoruz. Halkımız ayakta. Birkaç önderin gerçekten ufak bir dokuşu gerillayı her alanda fişkırtabilir. Her yerde serihildanlar var. Ama kadro oynuyor. Öncüyü halletmeye

çalışıyoruz. Dediğim gibi mesele yalnız gerilla taktiğini, serihildan taktiğini kurtarmak değildir. Bir bütün olarak sosyalizme, demokrasiye soluk aldırma anlamına geliyor. Ben kendim eğer sizin kişiliğinizden bu kadar korkuyorsam, değerlerle nerede ne kadar oynayabilir, diyorsam sizin için işler ağır demektir. Bakın çevrenize ne kadar soluk aldırıyor-sunuz, ne kadar gelişmelere yol aldırıyorsunuz? Bakın mevcut değerleri bile ne kadar koruyabiliyorsunuz? Yaşamı ne kadar çekici kılabilirsiniz? Buna cevap verin. Buna cevap vermeden, önderlikmiş, öncülükmüş, hatta sosyalistlik, demokratiklikmiş bunlardan bahsetmeyelim. Oldukça garipsediğimiz gelişmelerdir bunlar. Katkı sunamamak, çözüm

niteliğini bu temelde çözüme ve geliştirmeye kavuşturmakla mümkündür. Öncü teorisi böyle olduğu gibi uygulaması da bu temelde sağlanmadan, çok iyi niyetli veya çok doğru bir yığın özlemlerinizi, görüşlerinizi olsa da hayata geçirme şansı olmaz. Öncü gerçeği teorik olduğu kadar pratik olarak da halledilmeden, şimdiye kadar adına mücadeleler, savaşlar dediğiniz her şey boşa gider, hatta yaşamınız boşa gider. Onun için öncü sorunu belli bir çözüm gücüne mutlaka kavuşturmanız gerekir. Demek ki önümüzdeki dönemi her bakımdan elverişli iç ve dış koşullarda zaferle taçlandırarak istiyorsak, bu öncü denilen sorunu devrimde zaferi mümkün kılacak -sadece taktik düzeyde

lendirme ve en az kayıpla azami kazançlara dönüştürme şansı eldedir. Güncel gelişmeleri süratlendirmek, önemli kazanımlara dönüştürmek hiç bir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde artan olanaklara sahiptir. Öncü hiç şüphesiz sadece yakıcı güncel görevler için düşünülmüyor. Öncü devrimin bütün aşamaları ve hatta sonrası için de önemli işlevi olan bir olgudur. Yani öncü sorunu taktik bir sorun değildir. Acil olduğu kadar uzun vadeli. Devrimsel dönemde olduğu kadar devrim sonrası dönem için de geçerlidir. Ve bunlar planlama, özellikle dar, sürekli bir planlama için bir yönüyle anlam taşır.

Ciddi bir planlama sağlam bir öncüyü esas alır. Bu temelde öncü

olarak yaşam PKK'nin kontrolü altına girdiği için, kitlelerin sosyal-ekonomik yaşamına da uygun taktiklerle müdahalede bulunmak gerekiyor. İşte bütün bu hususlar ne kadar iyi bir öngörüye, yani planlamaya-tasarıya dönüştürülürse o denli az kayıplı veya daha iyi öngörülü bir önderlik görevi yerine getirilir. Elbette bu yoğun bir çabayla gerçekleşir. Bu ise onun çalışma tarzı, vuruş tarzı, temposudur ve tamamen öncünün sorumluluğudur. Yani modern öncülük rolü oynanmak isteniliyor, bu konuda rolünü kavramak, rolünün gereklerini yerine getirmek gerçek anlamda zaferi kazandıracak bir örgütün bir öncülüğü sıfatını taşımak demektir. Biz buna oldukça önem veriyoruz. Şimdiye kadarki bütün planlama gruplarımız sözde bunu kabul etmekle birlikte pratikte fazla başarılı olamadıklarını gösterdiler ve çokça eleştirdik. Yine belli bir eleştiri yapmalıyız. Yani, öncünün gerillaya ve diğer birçok temel mücadele alanlarına ilişkin rolünü oynamasını eleştirmeliyiz. Eğer bundan sonra iddialı yürüyeceksek -planlama grubunu zafere götürebilecek çabalardan söz ediyoruz-, işleri bu temelde başarılı götürmek istiyorsak, bu çabaya katılımı, bunu mümkün kılacak bir duruma getirmemiz gerekiyor.

Hiçbir şey halkımızın onurlu yaşam beklentisi önünde engel olamaz

Görürsünüz ki, gelişmeleri ilerletmek mümkün. Öyle çözümlenemez, altından kalkılamaz durumlar söz konusu değil. Fakat, üzerinden atlanarak, kenarından geçilerek veya çoğunuzun hayal hanesinde sandığı gibi yaklaşımlarda da sorunlar aşılmıyor. Geçmiş planlamalar veya pratiğe yürümenin tecrübelerinden çıkardığımız dersleri çok özlü olarak böyle dile getiriyoruz. Sanıyorum bu konuda kendisini yakalaması, süreç egemen kılacak duruma getirmesi gereken durumdasınız veya çoğunuzun durumu budur. Çok yanlışlıklar yaklaşımlar ne bir kaddedir, ne de vazgeçilmez bir kişilik özelliğidir. Kabul etmiyoruz. Bunu ısrarla vurguladım.

Ben hiçbir şeyin, halkımızın da artık vazgeçilmez bir beklentisi haline gelen bir onurlu yaşamın önüne kendini engel olarak diktirebileceğini sanmıyorum. Ne buna hakkı ve, ne de gücü vardır ve ne de gereği vardır. Eğer bunlar bütünüyle böyleyse, o zaman sizin kendinizi gelişmelerin emrinde iyi işleyen bir mekanizmanın en azından küçük de olsa bir vidasına dönüştürmemeniz düşünülemez. Ben enkaz teorisini, onların tıkanma teorisini anlarım, bunları en çok da biz koyduk ama, diğer yandan biz işleyen bir mekanizmayız. Şimdiye kadar yaşamı da, kendi kişiliğimizde, kendi örgütümüzde en kahramanca direnişlere de mal olsa o temelde yaratan bir hareketiz. Dolayısıyla çözüm gücünün varlığını görmemeyi, görüp de gerekeni yapmamayı şiddetle mahkum ediyoruz ve kimsenin bizi böyle uğraştırmaması gerektiğini söylüyoruz. Hiç kimse bize geçmiş yaşamın etkilerini, lümpenliği dayatmamalıdır. Bu dayatma, iyi niyetli ve safca da olsa sonuç itibariyle anlamlı değildir. Biz artık tarihin çarkını kendi lehimize ve iyi hızlandıran bir biçimde döndürmek istiyoruz. İkide bir önüne girip çat diye bu çarkı kırmak istemiyoruz. Kendimize saygımızın bir gereği budur. Oldukça bağlı olduğunuzu sanıyorum. Yani soylu yaşam değerlerine bağ-

lılığın gereği de budur.

Bütün bunlardan şu çıkmıyor: Örgütün kölesi olun. Hayır, en geniş inisiyatifin sahibi olun, deniliyor. Ama bir yerlerde gelişmenin bütünlüğü içerisinde, onu yıkmayacak, ona gerçekten katkı olabilecek bir yürütücüsü olun. Bunun kadar doğru ve yerinde bir saptama olamaz. Sizden başka şeyler de istenilemez. Nasıl yaşarsanız yaşayın, nasıl yerseniz yiye, bunlar bizi fazla enterese etmez. Bizi daha çok devrimin bu tarzda ele alınması ilgilendirir. Bu temelde yüce bağlılık-yaratıcılık, olmazsa olmaz kabilinden sonuç alma ilgilendiriyor. Bunun dışında yaşam olanağı yoktur. Belki şimdiye kadar yaşadık diyebilirsiniz ama, ben yaşamadığımı veya yaşamayacağımı ve yaşatmayacağımı görüyorum. Milyonların önderlik altında yüklediği yaşam tutkuları ve kadro gücü olarak sizin yüklediğiniz yaşamınızı götürme açısından bir de kendi açımdan böyledir. Ben de bir özgürlükçüyüm, özgürlük tutkuları var, o açıdan bunları böyle belirtiyorum. Bunların bundan sonra çözümlenmesi için fazla neden görmüyorum. Bu konuda hepinizin yerli yerince bir rol oynamaması için bir neden görmüyorum. Hatta partiye sizin bir çekişmeniz, bir savaşınız varsa, onun da doğru biçimlenmesini esas alın, diyorum. Kendinize çok güvenebilirsiniz, partiye çok iyi savaşmak isteyebilirsiniz. Bunda da ricam şuydu: Yöntemi iyi belirleyin. Eğer sizin dayattığınız bir tasfiyecilikse, örgütün de kendisini savunabileceği; sizin dayattığınız bir körkütük bağılıksa partinin bu bağılılığı kabul etmediği; görevlere son derece lakayt kalmaksa, bunun da bir suç teşkil ettiği açıktır. Bütün bunların örgütlenmeye karşı direnme olduğunu belirtiyorum. Lütfen diyorum, müsaade edin de, hiç olmazsa örgüt kendi kanunlarını veya yaşamın kanunlarını yürütmeye kendini savunsun. Eğer ille, "bir canım var, örgüt gitsin bu kal-sın" dersin, senin canının yaşayıp yaşamadığı -can olup olmadığı da belli değil- önemli değil, ama milyonların umudu ortada. İnsan böyle yapar mı? Ben de milyonlara özgürlük istiyorum, tarihe özgürlük istiyorum, bir halka özgürlük istiyorum. Ama sen körkütük kalmışsan, zavallı kalmışsan, zavallıysan, burada ne arıyorsun derler adama. Burası halkların iradesini ayağa kaldırıyor, tarihle hesaplaşıyor, onurun savaşımını veriyor. Bu kadar zavallıysan, serseriysen ne arıyorsun burada? Kendine biçim vermemişsen, bir ufak ihtiyacı gidermiyorsan veya belaysan, ne geziyorsun? Bütün yaramazlıklarına özgürlük, bütün kölelik kalıntılarına özgürlük, örgüt işletmemeye, örgütü yürütmemeye özgürlük diyorsunuz! Bu, çok kötü bir özgürlük talebidir. Yani, kendi karnınızı bile doyuramayacak, hatta sizi koruyamayacak bir özgürlük talebi ve özgürlük olamaz. O kendini yitirmişliği, haddini bilmezliği, hatta kendine saygılı olamamanın özgürlüğüdür ki, ben böyle özgürlüğe inanmıyorum. Özellikle bundan sonra buna yaşam hakkı tanımamak, fazla yara-bereye yol açmadan, bu tipin özgürlük anlayışına izin vermemek gerektiğini düşünüyorum. Bu tipin hiçbir özgürlük tutkusu yoktur. Bu büyük yanlışlığı biz de halka yansıtırsak, bu köleliğe özgürlüktür, ihanete özgürlüktür, bağımlılığa özgürlüktür, her türlü düşkünlüğe özgürlüktür. Ben bunları lanetliyorum, parti içine taşırılmışlıklarını da lanetliyorum. Birbirimizi iyi tanıyacağız, tanıdıkça doğru temelde yürümeye çalışıp, başaracağız.

2 Ağustos 1991

"...Ben hiçbir şeyin, halkımızın da artık vazgeçilmez bir beklentisi haline gelen bir onurlu yaşamın önüne kendini engel olarak diktirebileceğini sanmıyorum. Ne buna hakkı ve, ne de gücü vardır ve ne de gereği vardır. Eğer bunlar bütünüyle böyleyse, o zaman sizin kendinizi gelişmelerin emrinde iyi işleyen bir mekanizmanın en azından küçük de olsa bir vidasına dönüştürmemeniz düşünülemez. Ben enkaz teorisini, onların tıkanma teorisini anlarım, düşürülmüşlüğü anlarım, bunları en çok da biz koyduk ama, diğer yandan biz işleyen bir mekanizmayız. Şimdiye kadar yaşamı da, kendi kişiliğimizde, kendi örgütümüzde en kahramanca direnişlere de mal olsa o temelde yaratan bir hareketiz. Dolayısıyla çözüm gücünün varlığını görmemeyi, görüp de gerekeni yapmamayı şiddetle mahkum ediyoruz ve kimsenin bizi böyle uğraştırmaması gerektiğini söylüyoruz. Hiç kimse bize geçmiş yaşamın etkilerini, lümpenliği dayatmamalıdır. Bu dayatma, iyi niyetli ve safca da olsa sonuç itibariyle anlamlı değildir. Biz artık tarihin çarkını kendi lehimize ve iyi hızlandıran bir biçimde döndürmek istiyoruz. İkide bir önüne girip çat diye bu çarkı kırmak istemiyoruz. Kendimize saygımızın bir gereği budur..."

gücü olamamak, tam tersine engel olmak ve yine de varım demek! İnsan kendini aldatır da bu kadar aldatmaz.

İsrarla şunu vurguladım: Mevcut düzen ve aile sizi kötü yetiştirmiş olabilir. Şimdiye kadar parti dışı yaşantınız olabilir. Ama unutmayın ki, buraya gelişinizde veya belli bir yoğunlaşmayla yüz yüze kaldığınızda artık doğruya geleceksiniz. Bu konuda eğer tarihi, önemli görevlerin sahibi olacağım diyorsanız, mutlak anlamda bazı temel esaslar dahilinde yürümeyi adınız gibi belleyeceksiniz. Bunlar bizim için yaşam demektir. Bu konuda bırak engel olma konumunu, kendinizi yağ gibi işleyen bir ifadeye kavuşturacaksınız. Öncülük böyle bir olaydır. Bununla çok oynandığı için vurgulamaya çalışıyorum, bunu kendi kişiliğinizde halletmeniz gerekir. Halledilmezse örgüt üzerine genellemeler yapmak, genel eleştirilerle yetinmek bir fiştir. Kendinizdeki çözüm gücü ne kadardır, kendinizi çevrenizi yürütme gücü ne kadar? Örgüt içinde uyum gerekir, çatışma-mücadele bile olsa, onun sınıfsal, ulusal anlamı gerekir. Kimden yana tavır alıyorsunuz, neyin mücadelesini veriyorsunuz, hangi ulusal çıkar, hangi toplumsal çıkar, hangi insani çıkarlar esas alınan ve ne kadar gerçekleşiyor? Dağıtıyor musunuz, ilerletiyor musunuz? Bu konularda bizi ikna edeceksiniz.

Öncülük sorununun çözümü zaferin temel şartıdır

Görülüyor ki öncü sorunu halen PKK'nin en çok üzerinde durduğu bir sorundur. Özellikle kadro çözümlenmesi, kadronun bilinç ve örgütlenme durumunu doğrultuya cevap veren, doğrultuyu yönetecek, doğrultuyu yürütecek tarza ulaştırmak, biçimine kavuşturmak ciddi bir sorun olarak önümüzdedir. Burada ki bu temel çalışmamızın da amacı çözüme katkıda bulunmaktır. Diğer bütün çözümler de gerçekten buna bağlıdır. Gerillayı geliştirmek, serihildan geliştirmek, iç-dış bütün ilişki alanlarını geliştirmek öncünün

değil, stratejik düzeyde, sadece ulusal değil, uluslararası düzeyde de mümkün kılacak- düzeyde getirmede çabalarımızı yeterli kılacağız. Gerek muhteva kazanmayı gerekse biçimlenmeyi, bütün bu gelişmelere elverecek, yönetecek, yürütecek, denetleyecek kadar yeterli, güçlü, başarılı kılacağız.

Öncü sorununa çok kısaca böyle yaklaşıyoruz. Bununla bağlantılı temelde gerilla ve halkın da bizzat kabağan eylemliliği söz konusudur. Bu gelişmelerin sorunları vardır. Önümüzdeki dönem hiç şüphesiz böyle bir öncülük yeterliliği ile kazanılabileceği gibi, öncülüğün de bu kazanımı en çok bu iki araca yüklenerek gerçekleştirmesi söz konusudur. Yani öncü, gerillayı oluşturur, geliştirir, işletirken, zaferin temel şartını yerine getirecek halkın geniş siyasal eylemliliğini örgütleyip koruyarak zaferin temel bir ayağı olan bu araca rolünü işletirse zaferdeki rolünü oynayabilir. Sadece kendi içinde iyi öncü oldum demekle bu rol oynamaz. Başta gerillaya, serihildana, ittifaklara, diplomasiye ve sosyal yaşama yansımaları gerekir. Öncü, bu konularda yeterlilik kadar başarıyı tutturun bir düzeyi, bir çabayı gösterirse, bunun kararlılık düzeyi kadar çaba yeterliliğini de sağlarsa zaferdeki vazgeçilmez rolünü oynayabilir. Önümüzdeki dönemin yetkin bir planlamayla çok önemli bir taktik evresini kazanmaya çalışırken, öncüye ilişkin temel sorunları ve onun doğru çözüm yolunu böyle belirtebiliriz.

Ciddi bir planlama sağlam bir öncüyü esas alır

Bununla bağlantılı olarak daha acil güncel eylem, örgüt sorunlarımız söz konusudur. Hiç şüphesiz bunlar en yakıcı görevler için büyük bir aciliyetle cevap vermemiz gereken sorunlardır. Özellikle planlama söz konusu olduğunda, daha çok kısa bir dönemi en başarılı bir biçimde kazanmayı amaçlar. Denilebilir ki ilk defa böyle içinden geçilen süreci anlamlı bir değer-

surununa biraz ağırlık verdik. Fakat planlamada asıl ağırlık vereceğimiz husus içinden geçtiğimiz dönemin özelliğidir. Buna biz önemli bir taktik dönem diyebiliriz, hatta PKK'nin stratejisinde önemli bir gelişmenin sağlanacağı bir taktik dönem diyoruz. '92'ye kadarki süreci iyi kestirmeye çalışıyoruz. Bunun için, ortaya konulduğu gibi uluslararası ve bölgesel gelişmeler, Türkiye ve Kürdistan'ın durumu hayli kazandıncı niteliktedir. PKK öncülüğü de çözüm gücünü yakalamada ilerlemiştir. Son yılların büyük çözümlenme ve tecrübesine dayanarak sorunlara göğüs gerebilecek noktaya gelebilmiştir. Hatta, TC'ye alternatif olabilecek kadar iddia ve pratiklerin sahibi olmaya doğru gidiyor. Mevcut sorunları hızla aşabilecek yeteneğe az çok kavuşuyor. Bireysel düzeyde bu herkes için aynı olmasa da, örgüt öncülüğü düzeyinde giderek kendini hakim kılmış bir durumdur. Dolayısıyla daha çok planlamanın diğer yönleri önem kazanıyor. Planlamanın sağlam bir öncüyü esas alarak temel kitle eylemliliğini düzenlemesi dayatıcı oluyor. Buna daha çok ağırlık verme önem taşıyor. Gerilla söz konusu olduğunda tabii ki derinliğine-genişliğine yayılması, hareketleri, taktikleri, hatta çalışma ve vuruş tarzına kadar yeniden bir netleşmeye ve gittikçe ayrıntılı bir planlamaya doğru gitmeye ihtiyaç gösteriyor. Serihildanlar da güncel bir olay olduğu için özellikle örgütsel ve eylemsel biçimlerine daha yaratıcı yaklaşma ve parti güçlerinin artık şehirlerde veya serihildanlarda çok daha iyi bir komuta rolünü oynaması önem kazanıyor. Bu konuda yapılacak hatalar, içine düşülecek eksiklikler gerçekten büyük kayıplara yol açabilir. Fakat, yerine getirilebilecek görevlerin de, büyük kazanımlara yol açabileceği bir canalcı süreçtir. Diğer alanlarda da benzer bir düzenlemeye ihtiyaç var. Hatta buna diplomasiyi de eklemek mümkündür. Kültür cephesi, ittifaklar meselesi vardır. Başta Türkiye solu olmak üzere, Ortadoğu'da bazı köklü ittifakları daha da derinleştirmek gerekir. Hatta bir bütün

PKK Zindan Direniş Konferansı belgelerinden özeleştiriler...

Sakine Cansız:

“Bu komple saldırıda yenilmemenin, ayakta durmanın tek yolu devrimi kişilikte en ihtilalci biçimde yaşamaktır”

Zindan Direniş Konferansı'nın anlam ve önemi, yüklenmiş olduğu sorumluluk, 10 yıllık tutsak yaşamımızın sorgulanması olayıdır. Bu sürece kendimi de oturtarak doğru bir sonuca varmak, zaaf ve olumsuzluklarımızı doğru tanımlamak ve mahkum etmekle mümkündür. Bu önemli ve ağır bir sorumluluğu gerektiriyor. Zindan direniş tarihini ortaya çıkaran gerçekliğimizin; harcanan emeğin, kan ve can bedeli kazanılan değerlerin gerçek hakkını vererek, ama hata, zaaf ve suçları da dürüstçe ve aynı kararlılıkla mahkum ederek bu sorumluluğun gerekleri ad da olsa yerine getirilmiş olacaktır.

Süreci bir bütün olarak bu doğrultuda ele alıp irdeleme görevini Konferans gördü. Bu nedenle geniş değerlendirmelere girmeyeceğim. Ancak öz olarak şunu belirtebilirim: Zindan Direniş Konferansı, genelde parti tarihimiz ve mücadele tarihimizin bir kesitini oluşturan zindan alanına ışık tutup, geleceğe önemli bir tecrübe ve deneyim birikimi sunmada bir köprü olacaktır. Buna esas olarak anlam kazandıracak olan da bizlerin pratiği olacaktır.

Konferansın açığa çıkardığı ve mahkum ettiği; olumsuz sürecin ve olayların başını çeken parti karıştı pratikler ve öncelikle M. Şener haininde ifadesini bulan sahte, komplocu, tasfiyeci, provokatör önderliktir. Böylesine boyutlu sorunları olan bir sürece birey olarak benim de katılmam bir şanstır. Şahsımda bir süreç ve neredeyse bir tarih sorgulandı. Korumasını, kurtarılmasını ve yüceltilmesi gereken değerlere feda edilen küçük, sıradan yaşam ve anlayışlarda mahkum edilen ve kesilip atılması gereken yanları görek süreci yürütmek çok daha önemli bir şanstır.

Belirtmeliyim ki, zindan yaşamım boyunca yaşanan tüm olumsuzlukların ve şehitlerimizdir. Olumsuzluklar ise, parti yaşam ve anlayışı dışı, proletarya dışı anlayışlara aittir. Özeleştirime yaklaşımımın esprisi bu olacaktır.

Bir süreden beri parti ve mücadele tarihimizin beyni ve kalbi konumundaki Akademi sahasındayım. Parti Önderliği'nin denetiminde altındaki bu sahada hiç de affetmeyeceğim bir politik körlük, duygusal ve parti anlayışından uzak yönemsizliğin sahibi oldum. Bu konumumla bütün bir yapıyı karşıma aldım. Niyetler bu değildiyse de ortaya çıkan objektif durum buydu, bu oldu. Özellikle Parti Önderliği'nin ilkel-eğitici yaklaşımına karşı tutucu bir duygusalılığı yoğun olarak yaşadım. Dönemi, alanın özelliklerini ve beklentileri hesaba katmadan hareket ettim. Bu ciddi bir yetmezlik.

Bilindiği gibi bugün mücadelemiz çok önemli bir tarihsel görkemlilikle, sadece TC'yi değil, genelde Ortadoğu'yu ve tüm emperyalist politikaları sarsarak bölge siyasal sürecine inisiyatif kurmakta, bunu her geçen gün güçlendirmektedir. Bu, bir sonuçtur! Bu sonucu yaratan ve direkt etkileyen güç Parti Önderliği'nde somutlaşan PKK felsefesidir. O'nun her olumlu gelişmeyi an an yakalayan tarzıdır.

Düşmanın en çok saldırdığı ve hedef aldığı kurum da budur. En basitten en karmaşık saldırıya kadar tümünde bu ortak nokta vardır. Son ortaya çıkan tasfiyeci-komp-

locu çıkışın da esas hedefi Parti Önderliği'dir. Bu da, düşman cephesinin verdiği bir sonuçtur. Tüm parti içi sapışlarda bu ortak özellik yatıyordu. Ama bu sonuncusu ortaya çıkış zeminini oldukça zorluyor, diretiyor!..

Bugüne kadar parti hareketimiz birçok komplocu, tasfiyeci, provokatif saldırılarla karşılaşmıştır. Fakat son tasfiyecilik oldukça sinsi ve tehlikeli oynamaktadır. Objektif olarak TC'ye, bölge gericiğine, işbirlikçi hain yapılarla ve emperyalizme dayanan bir karakter sergilemektedir. Böyle bir ihanet olayı ve saldırganlığın 10 yıllık zindan sürecimizin olumsuzlukları üzerinde beslenmesi; o süreci kendisine dayanak yapması ve sahte önderliğini bütün bunlar üzerinde şekillendirmeye çalışması, bizi bu olaya yaklaşımda daha duyarlı ve sorumlu kılmaktadır. Hangi olumsuzluklarımız bu ihanete katkı sundu? Hangi kişilik yapılanmamız bu sahte önderliğe cesaret verdi? Bütün bunların yanısı 10-12 yıllık pratiğimizin içinde yatmaktadır. Kendisine “PKK Diriliş Kanadı” diyen ve soysuzca bir saldırganlıkla önderlik şahsında devrimimizi hedefleyen; çıkış kaynağı zindan pratiğimizin olumsuzluklarının bir bileşkesi olan tasfiyeci tip ve onda ifadesini bulan ihanet cephesini doğru tarzda incelemek de bu soruların gerçek yanıtını verecektir.

Vurgulamalıyım ki, M. Şener ihanetinin gelişmesinde tüm partili tutsak yoldaşların payı olmuştur. Ama ben öncelikle kendi payımı doğru yakalamaya, onu hiç bir subjektivizme düşmeden tanımlamaya çalışacağım. Hangi kişilik özelliklerimle buna ödün verdim? Bu kişilik özelliklerimin sınıf temeli nedir? Partiyi her sahada ne kadar iç ve dış düşmandan koruyabildim? Önderliğe bağlılığı yaşamda nasıl maddileştirdim? PKK çizgisinin ne kadar uygulayıcısı olabildim?

Bunlara yanıt getirmek önemlidir. Kendimi çözümleyebildiğim oranda ihanetin şahsımda oynadığı oyunlarını boşa çıkarabilir ve partili yanlarımızı güçlendirebilirim. Hedefim budur.

Bilindiği gibi tutsaklığımdan 1988 yılına kadar düşmanın çıplak zoruyla içiçe ve tecritlik konumunu yaşadık. Bundan sonraki süreç nasıldı diye baktığımda, bütün bir sürecimi gölgeleyen ve neredeyse siyasal yaşamıma son veren bir pratiğin ihanete malzeme olan yanlarını görüyorum ve dehşete düşüyorum. Bir hainde somutlaşan emeklerin partiyi gittiğini, değere dönüşüğünü sanarak yaşamışım. Buna nasıl ulaştım? İyi niyet ve parti dışı anlayışlarla yaşadığım ve üzerinde hayli yoğunlaştığım bu sürecin mücadeleye, zindan direniş tarihine aktığını sanma gaffetine nasıl düşebildim?

Bu noktadan biraz geriye giderek kendimi çözümlemeye çalışacağım.

Sömürgeci katliamın yarattığı yıldırganlığın fideğinde büyüyen, inkarcı, mülteci bir toplumsal yerel şekillenmenin odağı durumundaki Dêrsim'de harekete katıldım. Sınıf olarak da bu ulusal-sınıfsal şekillenişin içinde yerettiği memur-işçi bir ailenin bireyi olarak ulusal-siyasal-sınıfsal bir temel kişilik şekillenmesiyle partili yaşama katıldım.

Diyebilirim ki; bilinçli veya bilinçsiz, bütün devrimci yaşamım boyunca bir yandan düşmanla, diğer yandan düşmanın bendeki andığım özellikleriyle savaşarak parti hattını tutturmaya çalıştım. Bunu ne kadar tutturabildim? Kendimde partiyi ne kadar yaşamsal kılabilirdim? Dönüp baktığımda, bu olay şahsında gördüğüm; partili yaşamda ilkeli ve sağlam bir yürüyüşün layıkıyla sahibi olmayışımıdır.

Tüm devrimci sürecimi sorgularken açık düşmana karşı teke tek dövüşte bu güne kadar yenilmeyeceğim gerçeğimi de görüyorum. Burada ayrıntılara girmek istemiyorum. Bu yanıma tartıya vurmuyorum. Ancak, kişilik savaşımında bu yengiyi yakalamayı, onu doruklandırmayı beceremediğimi, bunda zaafa uğradığımı söyleyebilirim.

Büyük bir politik yetmezlik içinde Şener ihanetine sunmuş olduğum katkıyı başka türlü nasıl izah edebilirim? Bu alçağın tüm insani ve siyasi duygularımı TC'ye, emperyalizme ve işbirlikçi hain güçlere peşkeş çekmesi durumunu da göz önüne getirdiğimde, partili konumdan ne denli geri olduğumu, parti ve devrim çıkarlarını kişiliğimde yeterince koruyamadığımı ve ölümüne bağlılığımın oldukça yavan kaldığını büyük bir öfke ve acı duyarak görüyorum.

Düşman her açığımı çok sinsice ve alçakça kullanıyor. Bir yandan açıktan hedef aldığı noktalara yöneliyor, öte yandan yetmez, yanlışlı devrimciliğimizi en kötü silah olarak bize yöneliyor. Bu komple saldırıda yenilmemenin, ayakta durmanın tek yolu devrimi kişilikte en ihtilalci biçimde yaşamaktır. Belirttiğim gibi, bu çok yönlü ihtilalciliği bir sanat haline getiremedim. Şimdi bunu çok daha iyi anlıyorum. Ve sürecimi genel hatlarıyla değerlendirebiliyorum. Bu, sancılı ve karmaşık bir tarzda gelişen süreçtir. Kopuşun sancılı oluşu ve yarattığı derin etkiyi yaşadıkça, geçmiş yanlışlı, apolitik ve tutucu küçük-burjuva duygusalığımdan uzaklaşmayı da o denli derin yaşamayı öğreniyorum.

Yaşanan bu sancı ve acıda küçük-burjuvazinin kaybetme korkusu, sevgi ve bağlılık anlayışı ölüyor! Bu kopuş, aynı zamanda küçük-burjuva siyasallığının partili yaşamıma bir kene gibi yapışması sürecinin de bitişi demektir! Bu, ihanetçi sesin de aldatici yankısının kesilip gitmesidir. Olayın gelişimine böyle bakıyorum.

Bütün bu yaşananlardan sonra, “Bu nasıl bir devrimciliktir?” denilecektir. Kuşkusuz parti hattında güçlü ve sağlam yürüyüşün her bakımdan sahibi olabilseydim, Şener ihanetinin çıkışında kullanılan bir malzeme olmazdım. Evet, düşman zaafılarını basamak yaparak partili, direnişçi yanlarımızla çok kötü oynamak istedi. PKK'deki büyük özgürlük silahını bu şekilde vurmak istedi. Parti Önderliği'nin en çok önem verdiği ve büyük çabalarla yarattığı bir yüceliği böyle bir yöntemle gölgelemek istedi. İhanetin saldırı noktaları iyi incelenirse, kadının özgürleşmesi olayını çok soysuzca çarpıttığı görülecektir. Şahsımda yıllardır benim de en çok değer verdiğim ve yakalamaya çalıştığım bir boyuta kılıç sallıyor!

Burada şu ortaya çıkıyor: Yetmez özelliklerimin yanı sıra parti içi mücadeleyi kendi kuralları içinde ve

ama parti silahıyla yetkince yürütemememdir. Düşmana karşı mücadele ile parti içi mücadeleyi birbirinden ayrı görme yanlışlığıdır. Beni bu yanlışlığa iten, politikaya saflık derecesindeki yaklaşımıdır. İhanetin, kaçışın en yakın yanından vuracağını, vurabileceğini hesaplayamamak, yaşanan sürecin mümkün yürüdüğünü sanarak mücadeleden boyutunu hesaplamamak yanlışlığıdır. Bu alandaki çatışmayı kaba bir direnişçilikle mücadelemiz lehine çevirdiğimizi sanarak içindeki gedikleri görmemek, onları farkında olmadan büyötmektir.

Görüleceği gibi her biri tek başına bile ele alındığında ciddi sonuçlara götürebilen özelliklerin sahibiyim.

Yine, duygusallığımın siyasal ilkelere üretken bağıni tutturamayışım ya da buna ulaşmış olarak görme, inandırma mantığım sadece düşünsel muğlaklığı değil, bu olayda bendeki devrimci değerlerin gaspedilerek ihanete bir sermaye olarak kullanıldığını fark etmemeyi de getirdi. İhanetin sinsice fethetme karakteri ve benim politikaya çıplak gözle bakamayışım ısrarla ve inatla esas gündemden uzaklaşmaya kadar götürdü. Bu sahada olma şansını yakalama yerine, ihanetin bilinçli, planlı saldırısında kendimi adeta kalkan yapmam, bunu çok iyi niyetle, inatla yapmam benim bir değil birçok özelliğimi birden ele vermeye yetiyor.

Bir devrimcinin başına gelebilecek en kötü bir durumu yaşamakla karşı karşı kaldığım bir süreç yaşadım. Özgürleşmiş, pürüzsüz, ciddi zaafı olmayan, düşman karşısında onurunu koruyan bir konum ve büyük bir güven benim tesellim oluyordu.

Bu kadar yanlışlı yaklaşımın kendi içinde yaşadığı çelişkileri ve çözümsüzlüğü belli yanlarıyla farke diyor, fakat yine de çözümsüzlüğü kendime temel alıyordum. Tüm bunları kavramlarla ifade etmekte oldukça zorlanıyorum. Adeta iki ayrı insan ve zıt sınıf özellikleriyle yoğun bir çatışmanın içinde yaşıyordum. Biri cezaevi sürecini yaşamış kişi, diğeri de dışarıya çıktıktan sonra Akademi ortamına gelen kişi; içerdeki, o bütün zindan süreci boyunca yaşananları, “direnişler, değerler, emekler” elden gidiyor kaygısıyla “bizim direnişimiz, bizim sürecimiz...” savunmacılığına saplandı... Dışardaki buna tabi kaldı. Dışardaki, “ihanet ayrı zindan süreci ayrı, onu dışarıya yarattı” diyeretti. Sonuçta birbirini savunan iki yandı bunlar. Savunduğum, en ayrıntılarına kadar anlatmaya çalıştığım sürecin ise partili bir süreç olduğundan emin olarak yaklaştım. Inkarcı temelde yaklaşan bazı anlayışların tersine, bir parti değerinin sahipliğini yaptım. Sabırla, olgunlukla ve politiklikle izledim. Oysa sürece benden daha iyi ve daha yanlışsız yaklaşanlar ve sahiplenener vardı. Parti Önderliği başta olmak üzere sürece hakkını vererek yaklaşacak arkadaşlara aldırmaaksızın hemen her konuda tartışmaya girdim.

Uzun bir süre tartışmanın, üzerinde yoğunlukla durmanın ana noktasını bu savunmacılık, sahiplenmecilik aldı. Bir süre sonra ise, dar bir çerçeveye oturtulan ve adeta her şeyin sorumlusu olarak görülen Şener-Sakine ilişkisi etrafında dola-

şıldı. Bu yaklaşım beni, bu defa bu noktada savunmacı konuma düşürdü. İhanetin kullandığı bir ilişki biçimi tümüyle kişiliğimi ihanetin bir yandaşı haline getirdi. Bunun bir de çok yönemsiz ve ihtiyatsız bir şekilde yapılması çok daha ağır etki yarattı. Moralsizlik içinde ve adeta çaresiz kalarak anlatmaya çalıştığım her şey yine dönüp-dolaşıp yeni tartışmalara yolaçtı. Yanılgıları artırdı, ön yargılı yaklaşımları pekiştirdi.

Evet, insan duygularının kutsallığının ihanete bu denli malzeme yapılmak istenmesi bana çok korkunç geliyordu. Ben, hiç bir zaman insani sevgiyi yoldaşlık bağlarından ve mücadeleden koparmadım. Hatta ideolojik-siyasi temeli güçlü özgür birlikteliği yaratmada özgün bir adım olarak değerlendirdim ve oldukça önem verdim. İlişkiye yaklaşımım böyleydi ve bunun dışında bir yakıştırmayı kabul etmiyordum. İhanetin esas hedefi ve dayandığı temeli bir yana bırakarak bu ilişki noktasında direten anlayışları da soğukkanlı karşılayamamam bütün yapı içinde de bir tepkiye yol açtı. Sakine bütün devrimci-partili yanlarından arındırılarak ele alındı ve çok bayağı bir tip çizildi. İhanette bu ilişki arasındaki bağ çok basit açıklamalara indirgendi. Bu çıkış noktasıyla benim savunma noktam birleşince, gücümüzü, enerjimizi yöneteceğimiz esas yönü kaçıırıyorduk.

Burada, PKK militanlığını sıradan devrimcilikten ayırmak gerekiyordu. İlişki siyasal bir temele dayanıyordu. Uzun süre parti saflarında olan ve zindan sürecinde belli bir direnişçi kimliğiyle anılan bir kişi olarak her siyasal adımı çok iyi hesaplamak zorundaydım. Tartışmalı bir kişilikte yoğunlaştırdığım emek ve sevgimi duygusal ve bol güvenle değil, bir sanat inceliğiyle işlemeliydim. Bu bütün kaba, işe yaramaz ve çürük yanları açığa çıkartıcı bir tarz olurdu. Sevgi olayında proleter militan çözümleme böyle olur.

Parti militanı ve koruyucusu olduğumu sanıyordum. Fakat bu olayda olduğu gibi, militan koruyuculuğu başaramıyorum. Ortaya çıkan sonuçta baktığımda, siyasal yaşamımı ciddi olarak tehlikeye koyan bir yetmezliği taşıyorum. Provokasyon çok yönlü ve sinsice bu yetmez yanımdan vurup, benim şahsımda bazı değerlerle oynayacaktı.

Tüm bunların yarattığı ruh hali karmaşasında kendimi çözümleyebildiğim oranda yansıdım. Bu yansıma çok yetersiz kalyordu. Hatta daha çok yanlış değerlendirmelere yol açıyordu. Sabırla, olgunlukla ve Parti Önderliği'nin sunduğu desteği temel alarak olayın üzerine gidip çözeceğime ve ihaneti en uygun savaş araçlarıyla yargılayacağıma, ihanetin benden çaldıklarını kurtarma ve bu hırsızlığa yol açan bendeki yetmezliği savunmaya yöneldim.

İşte, tam da provokatörün istediği bir tarzda olguya yaklaşım göstererek kendimi parti ortamına dayatıp, ısrarla, “beni bu halimle kabul edin” diyordum. Ve tüm uyarılara rağmen bu gaffetten uyanmak istemedim. “Sevgim” dedim, “emeğim” dedim ve her dedikçe de adeta Şener'i objektif olarak besledim. Yarattığım ya da neden olduğum böyle bir ortamda neredeyse Şener'le ilişimde subjektif bağ aranmaya kadar götürüldü. Oysa bu

durumum işi böyle ciddi bir noktaya götürecek düzeyde değildi. Sorun kendi bağlantısı içinde ele alınıp eleştirilebilirdi. Kaldı ki, bu hain farklı düzeylerde ve biçimlerde birçok arkadaşın da desteğini -belirtilen tarzda- almıştır. Onların duygu, düşünce ve iyi niyetlerine, bağlılıklarına el atarak bu konumunu sürdürmüştür.

Bütün bu çatışmalı ortamlarda çıkardığım sonuç şu oluyordu: Şener kaçışla ihanete düştü. Hem de devrimimize düşman, halkımızın davasını sömürgecilere ve emperyalistlere pazarlayanlara kaçmıştı. Ka-ba taslak bunu söylüyor ve olayın boyutunu henüz tam olarak kavramıyordum.

Nasıl ki, kendimi süreçlere göre böldüm, aynı şekilde Şener hainini de iki ayrı kişilik olarak gördüm. Biri, zindanda kalan, devrimci değerlerimi ve duygularımı paylaştığım M. Şener, diğeri ise, büyük provokatör-tasfiyeci tipti. İlkine, kendi yaklaşımını temel alarak savunmacı bir tarzda sahip çıktım. İlkinde aldatan, değerlerle bu denli sinsilikle oynayan yan aramadım, kabullenmek istemedim. İkincisinin somut durumu yetiyordu. Ve ben bu kadarını yeterli görüyordum. İhanetini ben-den gizlemiş olduğuna inanmıyordusam da somut durumunu tanımlayabiliyordum, bunda tereddüt etmedim. Fakat açık olan bir şey vardı ki; o da, politik körlüğümdü. Parti, halk ve devrim gerçekliğini, mücadelenin karşısında pusuya yatan düşmandan ayrı tutuyordum. Savaş siyasetinin acımasızlığını duygusal bir yaklaşımla değerlendirerek ihanetin bende konuşmasını, tartışmasını sağlıyordum. Diğer yandan savaş siyasetinin gereği ihanete tavır alıyordum. Bu bir ikilemdir. Ve benim açmazım olarak yaşandı. Yani adeta devrim ile karşı-devrimin sahası konumundaydım. Bunun siyasal ifadesi; bir yanımla devrimi, öteki yanımla da ihaneti yaşıyordum. Bir yanda çözümlenmiş partili devrimcilik ve partinin sınıf karakteri, öte yanda kendini oldukça dayatan küçük-burjuva sınıf özellikleri.

Bunlar anlayış düzeyinde bir ikilemi yaşatmıyorduydu da partili yanları ihanete karşı atağa kaldırmada belli bir boşluğu yaşattı. İhanet çok sinsi bir şekilde bu boşluğa ve onu yaratan tutucu duygusallık ve inatçılığımıza sökün etti. İhanetle açık savaş yürütme yerine parti ortamıyla cephedenin savaşa girişmişim. Evet, farkında olmadan yaşadığım gerçeklik buydu. Tüm bunlara karşın, partili olmanın emrediciliği her an bu yönlerimle savaşıyor beni daha ciddi ve devrimci duyarlılıkla ihanete karşı savaştırmaya yöneltti.

Böyle bir sonuca yönelişte Parti Önderliği'nin yoğun çabalarının etkisi büyüktür. Kuşkusuz bu, iç savaşta düşmana inisiyatif kurmanın da başlangıcıdır. Çabamı yoğunlaştırarak daha olumlu sonuçlara gideceğim.

Baştan beri ikilemin sınıf, politika ve savaş ayırımına varabilseydim ve bunu yoğun bir savaşıma dönüştürebilseydim, bugün daha güçlü bir şekilde bu sahanın önemini değerlendirebilirdi, ihanetin sınıf temelini, dayanaklarını daha iyi ortaya koyar ve alana beklenen düzeyde olmasa da katkılar sunabilirdim.

Daha önceki yaklaşımda soruna hep olgusal baktım. Siyasal bütünlük içinde değerlendirmeye alamadım. Devrimin eriştiği siyasal düzey içinde çözümleyici olamadım. Bunun esas nedeni, daha grup aşamasındayken, şekillenmemiş politik kişilikle tutsaklık sürecini uzun süre yaşamam ve mücadele sürecinin boyutunu yeterince yakalayamamam gerçeğidir. Parti Önderliği bu durumu genel anlamda şöyle ifade eder:

"Sizinki, ideolojik kişiliktir, politik kişilik değildir. Grup dönemini yaşıyorsunuz."

Bu belirleme gerçekliği ifade ediyor. İdeolojik devrimciliğin safliğini, duygusal devrimciliğini, savaşla bütünleşmemiş politikacılığını ve savaşın ayrıntılarını görememe-yi ifade ediyor. Yine aynı konuşmasında; *"Anı anına neler kurtarıyor, anlamalısınız. Binbir sorun var. Kurt gibi bir savaş gerçeği var. Çok eminim, bu savaş biraz durursa sanmıyorum kimserin ayakta kalacağını... Özel savaşçılar çok müthiş çalışıyor. Nedenini, nasıldığını ve çaresini hep düşünmek gerekir..."* diyor.

Devrimimizin gerçekliği bu kadar açıkken, ben ne yaptım? "Kurt gibi" çalışan provokatörün önüne kendimi adeta donanımsız çıkardım. Özel savaş nedir, nasıl çalışır, savaş tekniğini nasıl kullanır, bunları yeterince bilince çıkarmadım, kendimi savaş gerçekliğimizin acımasızlığı ortamında buldum. Gerçekten de bu savaşta biraz duraksamak, kişinin ayakta kalmasını oldukça zorlaştırır. Bu noktada kendimi ifade edersem; mevcut savaşa güç getiremeyen bir politik gerilik ve açmazı yaşadım. Olgusal devrimcilikle, siyasal devrimciliğin ayrımı burada açığa çıkıyor.

Partili devrimcilik bilimsel devrimciliktir. Ve hep yenilenmeyi emreder. Diyalektik materyalist bakış açısı egemendir. Bundan hareketle, parti siyasetinde inatçılık değil, devrimci gelişmenin sahibi olmayı hedeflemek ve yaşamı gelişmenin diyalektiği ile bütünleştirmek zorunluluktur. Eskinin sökülüp atılması bu anlamda yapılması gereken başlıca görevdir. Parti içi gelişmede tutucu davranmak özünde reel sosyalizmin kişilik özelliğini yaşamaktır. En büyük çözüm gücü olan partili yaşamın içinde bir bütün olarak erimemek, partiye karşı küçük-burjuva sınıfın direnmesidir.

Kişiliğimde etkin olan bir özelliğin de inatçılık olduğunu vurgulamalıyım. Esasen yukarıda formüle etmeye çalıştığım bu kişilik özelliğimin tasfiye olayına yaklaşımında kendini göstermesi, bu konudaki mücadelemi darbelemekle kalmadı, beni yanlış yöne çekti. Öyle ki, yaklaşımlardaki olumlu yanları da tersinden aldım. Bunda küçük-burjuva gururunun incinmesi olayı vardı. İnatçılık bununla birleşince konumumu her yönüyle alabildiğine tartışmaya açtım. Tartışmalarda temel yaklaşımım inatçı, duygusal, sol-sekter, tepkici, yönlemsiz ve üslupsuzdu. Diyebilirim ki, her tartışma böyle bir çerçeve kazandı. Bu da ikna yolunu tıkadı. Beni Şener ihanetinin doğal bir savunucusu konumuna düşürdü. Objektif olarak böyle bir imaja yol açtım.

Tartışmaların bu seyri kendi içinde iknadan çok çatışmayı yaşadı. Her tartışmada parti üslubundan kendimi dışladım. Ve böylece ne esas olan yanlarımı yansıtabildim ve ne de bunun moral gücüne ulaştım. Bu durumum tahrikçi bir ortam yarattı. Arkadaş yapısı da çoğunlukla aynı yönlemsizliğe düşerek beni bazı olgular etrafında çatıştırmaya aldı. Partili yönüm dikkate alınmadan her söz ve davranışta Şener haini arandı. Ben de sürekli olarak savunmacı bir pozisyona girdim. Dolayısıyla arkadaşların iyi niyetli çabaları yerini bulmadı.

Bendeki diğer bir özellik ise, oldukça ideal bir bakış açısıyla olay ve olgulara yönelmemdir. Bu özellik Şener ihanetinin zindanda kendisini liderliğe hazırladığı ve benim göremediğim sorununda da rol oynamıştır. Esasen Şener, kendisine vermiş olduğum sevgi, ilgi ve değerler toplamını kendinde somutlaştırarak liderlik çıkışının kariz-

ması yaptı ve öyle anlaşıyor ki, çok sahte bir yöntemle beni kendisine daha çok bağlama ve kalan değerleri de vantuz gibi emmek için çok yoğun bir çaba içine girerken, ben, çok ideal, tutku düzeyinde bir sevgi ve bağlılıkla mücadelemizi büyüten, ona güç katan bir ilişkiyi kutsallaştırıyordum. En ideal ilişki ve yoldaşlık biçimi olduğuna inanarak bunu yoğunlaştırıyordum.

Bendeki mükemmelliği arama özelliği ihanet tarafından yetkince kullanılmıştır. Bunca değerlerin salt benimle sınırlı bir gelişme göstermesi maddenin diyalektiğine aykırıdır, ihanet de aynı tarzda karşılık vererek benim bu zaafımı yakalamış ve ona ustaca yönelmiştir. Gerçekte ise, benim kendisine verdiğim değeri hiç bir şekilde hedeflediğim tarzda ve olgunlukta kullanmamıştır. Değerlere ve sevgiye layık olmamıştır. Daha da ötesi, bunca hırsızlığı, uğruna yaşamımı adadığım partime ve her türlü değerlerin üstünde tuttuğum Parti Önderliği'ne, devrimimize karşı alçakça kullanmada silah edinmiştir.

Tüm bunlar gösteriyor ki, Şener tasfiyeciliği bütün insani değerleri metalaştırmıştır. Tam bir burjuva pragmatist mantık saplantısı egemendir. Bir devrimcinin bu yaklaşım mantığını farkedememesi önemli bir zaafıdır. Hele hele devrimci değerlerle yoğunlaştırdığım insani özelliklerimi böylesi bir kafa yapısına sunmam tam bir siyasal körlüktür. Çok ideal bir ilişki tarzı olarak görmem, uzun vadeli, hatta sonsuz bir rol biçmem mücadelenin doğal sonuçlarını neredeyse yadsımaya kadar götürdü beni, ihaneti, aldatılmışlığı bir türlü kabul etmemek, o süreci hep yaşanan o yoğunlukla değerlendirmek gibi bir yanılgıya yol açtı.

Bu durum bir örnektir. Şener tasfiyeciliği çevresindeki her şeyi kendi içinde yöntemini tutturarak koparmayı temel özellik yapmıştır. Kimi olaya gözyaşıyla, kimine uysallıkla, kimine hırçınlıkla, kimine militan ölçülerle, kimine despotça yaklaşarak, kendisini besleyecek olanları yanına alarak, tavır alanları ise vurarak veya yıpratarak sonuç almayı önüne koymuştur. Sahte önderlik hikayesi bu yöntem üzerinde bina edilmiştir.

Bu tasfiye olayında ele alınması gereken birçok olay ve gelişme vardır. Ancak ben sadece bana ilişkin yanına genel hatlarıyla değinmeye çalışıyorum. Bu olay bazında soruna temellik eden, partili yaşam pratikleriyle çelişen kimi yetmezliklerimi çözümlemeye çalıştım.

Diyebilirim ki, bu çatışma ve sarsıntı süresini biraz daha soğukkanlı ve sorumluluk bilinciyle hareket ederek kısaltabilirdim. Bu mümkündü. Ancak bazı olgular etrafında dönüp-dolaşmam ve içinde bulunduğum ortamın hassasiyetini kavrayamamam çözümü güçleştirdi ve zamana yaydı. Oysa bu sahada tartışmalar çözümsüzlüğü değil, çözümü dayatıyor. Bu alana taşırılan cezaevi üslubu ve tartışma yönteminin bunda önemli etkisi oldu. Benim apolitik ve yüzeysel yaklaşımım, arkadaşlardaki Şener'i Sakine'de arama çabaları en olumsuz iki uç yandı.

Sonuç olarak; baştan beri anlatmaya çalıştığım bu olay ve sonuçlarının siyasal yaşamımda açtığı büyük yara, ancak güçlü bir politikleşmeyle ve andığım özelliklerimden hızla uzaklaşmayla sağalmaya yüz tutabilir. Kolektif bir irade ve eylem gücü olan parti yaşamıyla etle-tirnak gibi bütünleşmeyi mutlaka sağlatacak bir çözümleme süreci yaşadık. Bu başlangıcı pratikte güçlendirmek tek hedefim olacaktır.

Olayın genel bir siyasal değer-

lendirmesini yaparsam, hem tasfiyeciliğin mücadelemiz karşısındaki konumu açıklığa kavuşur, hem de özeleştirim daha iyi anlaşılır.

Bilindiği gibi, ulusal kurtuluş mücadelemiz bugün her dönemden daha zorlu ve anlamlı bir süreci yaşamaktadır. Parti ideolojisi ve siyaseti sadece PKK kadro ve militanlarında değil, kitlelerde vücut bulan bir halk gerçekliği konumuna ulaşmıştır. Yani, artık PKK, halklaşmış bir savaş örgütü konumundadır. Geçmişin bir sürü sorunu aşmış, bölge siyasal dengeleri içine oturmuş, sadece Kürdistan'da değil, dünyanın dört bir yanında örgütsel, siyasal boyutu hesaplanan muazzam bir güce ulaşmıştır.

Tüm bu gelişmeler, TC üzerinde halk olarak ulusal, siyasal otoritemizin sağlanmasına yol açmıştır. TC'nin 70 yıllık imha-inkar politikası, 7 yıllık savaş gerçeğimiz karşısında iflas etmiştir. Düşman bunun intikamını almak için ne gerekiyorsa onu yapıyor. Parti Önderliğimiz şahsında, başta gerillamız olmak üzere savaş ve halk gerçekliğimizi vurup imha etmenin amansız, pervasız, hummalı saldırganlığını yaşamaktadır. Bir bütün olarak ulusal-toplumsal gerçekliğimizin adı PKK olmuş ve her şey Parti Önderliği'nde somutlaşan, ifade bulan bir gerçeklik halini almıştır.

Düşman da bu temelde hedef saptırma çabalarına gitmektedir. Bunlardan hareketle tasfiye, komplo ve provokasyon çabalarının her dönem Parti Önderliği şahsında yoğunluk kazanmasına bir anlam verilebilir. Bunun anlam ve önemini kavramak oldukça önem kazanıyor ve gereklidir.

Bütün siyasal partilerde olduğu gibi leninist partilerde ve özelde de PKK'de yaşanan gerçek; parti içi mücadelenin en incinden en karmaşasına kadar süreklilik kazanarak sürmesidir. Bu, doğanın temel diyalektik kuralıdır. Bu kural işlemsiz ideolojik-politik hattın tutturulup netleşmesi ve bu temelde güçlü örgüt ve mücadele yaratmayı düşünen olanaksızdır. Her şeyde olduğu gibi, TC'ye karşı mücadelede de yoğun bir iç savaş yaşayarak büyüyen bir PKK gerçekliği olduğunu bir an olsun unutamayız.

Parti saflarında yürütülen mücadelenin çetin geçmesinin en temel nedeni, sömürgeciliğin toplumsal bünye içinde derinlemesine ve genişlemesine güçlü kurumsallaşmasıdır. Lenin önderliğindeki Sovyet Komünist Partisi'nin bile bu denli hızlı ve bolca komplo, tasfiye ve provokasyonları yaşamadığı ve çıkanların da genellikle hizipleşme temelinde sınıf nitelikli tasfiye olduğu görülmüştür.

PKK'de hemen her yıl bir provokasyon, tasfiye ve komplo ya da üçünün bileşiminin bir arada çıktığı ve hepsinin de temelinde komploculuğun esası oluşturduğu yaşanan gerçekliktir.

Şener tasfiyeciliğinin de esasını bu oluşturuyor. Güçlü bir ilke devrimciliğini yaşayan ve Parti Önderliği'nde en somut ifadesini bulan PKK gerçekliği, iç mücadelede devrimin örgüt araçlarını da yetkince işlettiği için, bu çıkışların daha başından imhaya uğramaları yaşanmaktadır. Tarihsel düşmana karşı yürütülen mücadelenin daha bir şiddetlisi komplo hareketlerine karşı yürütülerek sağlıklı bir parti ortamı ve silahıyla düşman üzerinde sonuç alıcı gelişmelerle gidilmektedir. Bu bizde bir olgu halini almıştır artık.

Bilindiği gibi parti tarihimizde peşpeşe komplo hareketleri yaşanmıştır. Çok kısa parti tarihimiz içinde bunca komplonun çıkış ve hedefleri baştan sona Parti Önderliği'nin fiziki imhasına göre programlan-

mıştır. Yine sonuçları itibarıyla bakıldığında ya TC'nin kucağında, ya da emperyalistlerin korumasına alınmıştır. Hepsinde de ortak olan bir diğer özellik, başta parti adına mücadeleyi bir "engel"den, bir "bela"dan kurtarma(!) maskesiyle çıkmıştır. Böylesine programlanmaların, direkt TC ve gerisindeki emperyalizmin politik hedefleri doğrultusunda organizeli bir istihbarat örgütü şeklinde işlev görmeleri söz konusudur. Kullanılan propaganda malzemeleri, taktikler, örgütsel yönelimler, tümünde de pragmatist, kozmopolit ve oldukça basit istihbarat oyunlarıyla çerçevelidir. Ama hepsi de sonuç almaktan uzak kalmışlardır. Adeta bir satranç oyununda ardarda darbe yiyen, boşa çıkan piyonların geri sürülmesi gibidir.

Şener tasfiyesindeki çıkış, anlaşılan o ki, kendinden önceki çıkışlardan dersler çıkarmış, önceki çıkışları iyi incelemiştir. Subjektif olmasa da objektif gerçeklik böyledir.

Düşmanı vurabilmenin başarı yolu, sadece güçlü donanım ve örgütlenmeden geçmiyor. Bunlar kadar düşmanı da çok iyi tanımak yöntemini esas alan M. Şener haini, partinin düşmana karşı uyguladığı savaş taktiklerini çarpıtarak partiye karşı kullanmıştır.

Özetle ifade edersem; özgürlük sorunu, kadın sorunu, demokrasi sorunu, ittifak sorunu vb. konularda parti anlayışını ters yüz ederek, partinin düşmanını vuran bu silahlarıyla partiyi vurmaya çalışmıştır. Bunu öylesine bir detayla yapmıştır ki, Parti Önderliği'ni hedeflerken parti karşısına zindan direnişini kullanarak sahte bir önderlikle çıkmış, Parti Önderliği'nin düşmanı vurmada kullandığı özgür kadın silahını, beni de içine alarak kullanmaya çalışmıştır.

Bunlar bir yana, ihanet, dönemin politik sorunlarını yetkince kullanarak parti politikasını tipik istihbarat yöntemleriyle çıkmaza sokmaya çalışmıştır.

Mücadelenin içinden geçtiği süreci ustaca değerlendirerek varlığını uzun ömürlü kılmaya çalışmıştır. Türevlerinden farklı olarak bölgeden fiziki olarak kopmama özel önem göstermiştir. Elbette ki bu tavır bölgedeki gelişmelerle organik bağ olmaksızın olanaksızdır. Zaten komplosu açığa çıkar çıkmaz soluğu KDP'de almıştır.

Birkaç cümleyle de olsa KDP'nin durumuna değinmekte yarar vardır. Anlaşılması açısından bu gereklidir. KDP vb. ilkel-milliyetçi güçlerin 40 yıllık tasfiyeci karakterleri, partinin gelişip güçlenmesi karşısında objektif olarak tükeniş sürecine girmiştir. Bir yandan KDP böyle bir çözümsüzlüğü yaşarken, TC'nin de yukarıda vurguladığımız çözümsüzlüğü ve emperyalizmin bölgede "istikrar" arayışları bütünleşerek KDP'nin misyonu işbirlikçi-tasfiyecilikten, açık işbirliği ve istihbarat örgütüne büründü.

TC bugüne kadar işbirlikçi Kürt örgütlerini bu kadar açık muhatap almamıştı. Ortaya çıkan bu sonuç TC'nin de çaresizliğini gösteriyor. Yine, KDP ve Kürdistanı Cephe'nin bir istihbarat örgütü konumuna düşmesi politik çıkarları gereğidir. Sınıf karakteri böyle bir durumu yaşamalarına oldukça imkan sunuyor.

O halde, oynanan oyun PKK'nin imhası olarak açıklık kazanmıştır. Bu oyunun içinde Şener tasfiyeciliğinin de yer etmiş olması, PKK'nin çıkarlarına olmadığı açıktır. Bir istihbarat örgütü içinde barınmak ve onu yatak edinerek siyasallık sürdürmek, gerçek anlamda siyasallıktan oldukça uzak ve istihbarat örgütünün bir ajanı olmaktan öte bir şey olmamaktır. Ankara-KDP-Kürdistanı Cephe hattının yoğunca işlediği, TC ordusunun parti güçlerine

Devamı 22. sayfada

Mustafa Gezgör:

“Düşman, açık zoruyla imha edemediği zindan sürecimizle, ince yöntemlerle savaşıarak oynamayı başardı”

Özeleştirir raporuma başlarken, başta Parti Önderliği olmak üzere, partiye, ERNK ve ARGK'ye, zindanlarda tutsak olduğumuz yıllarda düşmanla savaşıarak bizlere coşku dolu bir devrimci mücadele hazırladıkları için, minnet duygularımı belirtmeyi borç biliyorum.

Bu temelden hareketle zindan sürecini ele alırken özeleştiril olup, tüm olumsuzlukların partiye, tüm olumsuzlukların ise bana ait olduğunu, içinden geldiğim sınıflı toplum özelliklerinin kişiliğimde dile geldiğini belirterek, bunları sorgulayıp yargılayarak mahkum edeceğimi ve yenilenecek yıllardır özlemini duyduğum devrim kavgasına katılıp, sabır ve olgunlukla partili bir kişiliğe ulaşmak azminde olduğumu ifade etmek isterim.

12 yıllık tutsaklık sürecinden sonra parti sahasına geldim. Vurgulamalıyım ki, böylesi bir tarzda partiye yeniden katılmam benim için oldukça olumsuz bir konum arz etmektedir. Taşıdığım ve yaşadığım olumsuzluklarımı, Parti Önderliği'nin sunduğu değerli katkılar ve çözümlerle daha bir kavrayıp bilince çıkardım. Olumsuzluklarımı en sert şekilde yargılayıp mahkum edeceğim. Bu konuda partinin de desteğine ihtiyaç duyduğumu belirtiyim. Bu desteğin en anlamlı ifadesi olan Parti Önderliği'nin, gerek tek tek her birimize ve gerekse de genelde zindan sürecimize yönelik çözümlerleri ve bu temelde yöneldiğimiz Konferans süreci benim için de partileşmede ve devrimin görevlerine sarılmada olumlu bir başlangıç olacaktır.

1975 yılında harekete katıldım. Amatörce bir çalışma tarzıyla ve ideolojik devrimciliği aşmadan 1979 yılında yakalandım. Sorguda parti değerlerini korudum, çözülmedim. 3 parçadan oluşan toplam 36 yıl cezaya çarptırıldım. Tutsaklık sürecim boyunca Diyarbakır askeri cezaevleri, Diyarbakır sivil, Mardin, Adıyaman, Malatya Özel Tıp, Eskişehir Özel Tıp, Aydın Özel Tıp ve Buca (İzmir) cezaevlerinde yattım.

Küçük-burjuva, feodal sınıf yapılarının temellik ettiği, kemalizmin etkili olduğu, sömürgeci kurumlaşmanın her bakımdan egemen olduğu, ulusal toplumsal dejenerasyonun yaygınca yaşandığı bir çevrede kişiliğim şekillendi. Böylesi bir kişilikle harekete katıldım. Kişilik özelliklerimin diğer bir yönünü küçük-burjuva isyancılığı, kavgacı, disiplini gelmez, tepkici, üslupsuz ve yöntemsiz öğeler oluşturdu. Bu özelliklerimle uzun yıllar parti içinde yaşadım. Ve halen de önemli izlerini taşımaktayım.

Tutsaklık sürecim, parti tarihimin önemli bir aşamasında yaşandı. Zindan sürecimin kısmen tavizli, esasen de direniş olduğunu ve kaba hatlarıyla parti değerlerini korumak olduğunu belirtebilirim. 12 Eylül yıllarında, partimiz zindanda imha edilmekle yüz yüzeydi. Bu sürecin aşılmasında, imha politikasının boşa çıkarılmasında başta Parti Önderliği olmak üzere, partiye ve devrime olan güven temeldi. Ne var ki, düşman açık zoruyla imha edemediği zindan sürecimizle, ince yöntemlerle savaşıarak oynamayı başardı. 1984 yılına kadar yaşanan direnişler ile sonrası direnişler arasında her bakımdan önemli farklar görülebilir.

1984 yılına kadar vahşetle sonuç almaya çalışan düşman, Maz-

lum, Kemal, Hayri ve Ferhat'ların önderlik ettiği güçlü ve tarihsel direnişlerle çaresiz kaldı. Daha sonra özel savaş politikalarının pasifikasyon, rehabilitasyon tarzında ve incelleme uygulanması sonucu direnişler ve partili yaşam saptırılmaya çalışıldı. Bu konuda da belli oranda başarı sağladığı söylenebilir.

Yetmez, yarılgılı, zaaf ve hatalarla dolu bir devrimcilikle düşman politikalarının ayrıntıları kavranmadığı için, objektif olarak düşmanın politikalarına hizmet ettim. Genelde içinde bulunduğumuz politik körlük bende de yoğunca yaşandı. Savaşta önemli bir öge olan inisiyatif sorunu '84 sonrası direnişlerimizde düşmana kaptırıldı. Buna yol açan en büyük neden, direnişlerde siyasal hedefleri esas almadığımız gerçeğidir. "1 Ağustos Genelgesi" buna en iyi örnektir. Direnişlerimiz giderek sosyal, ekonomik, kültürel vb. talepler esasında maddeleşerek sıkıştı. Direniş gerekçelerimiz bu talepler oluverdi.

Biz direnerek talepleri alıyor ve bunu güçlü bir siyasal direniş olarak addetme yanlışını yaşıyorduk. Oysa bunlar doğal insani taleplerdi. Siyasallığa büyük olanaklar sunmasına rağmen, siyasal talepler değildi ve dönemin parti gelişmesine, savaş ve devrim ihtiyaçlarına siyasal katkılar vermekten esasen uzak, dolaylı katkılardı. Düşman, yanlışlarımızdan da hareketle uyguladığı özel savaş taktikleriyle, bizi sosyal, ekonomik vb. talepler etrafında kilitledi. Direnişlerin devrimin ihtiyaçlarını gözetenerek oluşmasını saptırdı. Sapan bizdik. Bu durum rehabetin gelişmesine, rehabilitenin yaygınlaşmasına zemin yarattı. Zindan koşullarının da sınırlılığı dikkate alınırsa, sınırlı da olsa cezaevlerine göre değişkenlik arzeden rahat, işkencesiz yaşama imkanına olan ihtiyaç, yılların getirdiği devrimin sıcaklığından uzaklık ve büyüyen partinin politik ihtiyaçlarını yetkince kavrayamayışımız düşman politikasını kavramamızı ve insani taleplerden siyasal hedeflere yönelmemizi engelleyerek saptırdı.

Böylece düşman, yıllarca uyguladığı vahşetle yapamadığını insani taleplerimizi kullanarak yapmaya koyuldu. Sinsice rehabilitasyonu işledi. Bizler farkında olmadan özel savaş yaşamımızı yönlendirdi.

Çok garip gelebilir ama gerçek buydu. Zindandaydık, partiden ve devrimin güncel siyasal sorunlarından kopukluk, parti yayınlarını çok sınırlı bir tarzda izleyebiliyorduk. Dünyayı düşmanın inisiyatifindeki pencereden izliyorduk. Dünyayla bağlantımız, ziyaretçilerimizin getirdiği sınırlı haberler -çoğu eylem haberleriydi-, TC'nin basın-yayın organları, TV, radyosu, kemalizmin ağır etkisini taşıyan Türk yazar ve çevirmenlerinin kitapları, teorik, felsefik vb. Kürdistan gerçeğinden uzak, güncel siyasal sorunları yanıtlamayan yabancı yazarların kitapları ve genel marksist klasikleriydi, dünyayı ve devrimi bunlarlayorumluyorduk. Yaşamda da biraz rahatın ucu gösterilip geri çekiliyordu ve biz zindanın o koşullarında "şeker gören çocuk" misali uzanıyorduk, direniyorduk.

İşte çizilen yaşamın çerçevesi buydu. Bizdeki eski yetmezlikler ve gelişen devrimimiz karşısında hala 1978'lerde kalmak gibi muazzam geriliğimiz de tüm bunlara katılınca, düşmanın çizdiği siyasal ortam ve maddi koşullar içinde günlük dev-

rimci yaşam programımızı yaptık, yaşadık ve direndik. Dışardan ilk bakışta yaşantımızın ana hatlarını ve ayrıntılarını kendimizin oluşturduğu yanlışına kapılabiliriz. Yaşamımız kabaca devrimciliği, ancak yaşam çizgimiz çıkış noktasından saptırılmıştı. Dolayısı ile gittiğimiz yer, esasen parti hattı değil, parti çizgisinden farkına varmadan uzaklaşmıştı.

'84'lere kadar yaşanan direnişlerle, sonrası direnişler ve zindan yaşamının farkı bu temeldedir. Birine parti çizgisinin ilkeli militan hakimiyeti damgasını vururken, diğerine çizgiden sinsice uzaklaştırılmanın inisiyatif kurduğu görülür.

Bu tarzda sürdürülen yaşam, giderek kendi içinde yozlaşmayı besleyen, devrimin yakıcılığından uzaklaşan bir rota tutturdu. Ve direnişler de ekonomizmin-reformizmin adeta uygun birer yatağı haline evrilmeye yöneldi. Bunun önu alınmazsa, giderek inanç ve iradeye de sinsice musallat olacağı açıktır. Birçok komünist partisinin başına gelen kötü son da bu ve benzeri süreçler belirleyici olmuştur. 2. Enternasyonal devrimciliği ve reel sosyalizmin durumu örnektir.

Zindanlarda böylesi bir yaşamın tam anlamıyla olmasa da kurumlaşmaya yönelmesinin reformizm ve her türden kaçınıklıkla ihanet ve sapmalara gideceği açık bir gerçek. Nitekim sınırlı da olsa böylesi bir hatta yürümenin sonuçları, kendisini M. Şener haininin çıkışında ifadelendirdi.

Kuşku yok ki, devrimin güncel siyasal ihtiyaçlarından kopuş, geriden seyretmeye ve objektif olarak düşman tarafından yedeklenmeye yol açar. Biraz da yaşanan bu olmuştur. Bundan başka, siyasallığının esasını insani taleplerin oluşturduğu zindan yaşamında bürokratik, liberal anlayışların da gelişeceği ve düşmana olan tarihsel intikam anlayışının yerini, sosyalist hümanizmden sapmış küçük-burjuva hümanizminin alacağı ve bunun da inanç ve iradeye şu veya bu oranda etki edeceği ortadadır, zindanda yaşanan gerçeğin bir yüzü de bu olmuştur. Örgüt adına örgüt bürokrasisinin reel sosyalist bir temelde gelişmesi, ben merkezci anlayışların boy verip yoğun bir kariyerizmin şekillenmesi görülmüş ve bu anlayışların da etkisiyle birçok arkadaş -eksiklikleri, hataları olsa da- katı bir tarzda siyasal olarak cezalandırılmışlardır. Öyle ki, Parti Önderliği'ne bile özgürce rapor-mektup yazılması engellenmiş, zindan örgütlenmeleri kendilerini oldukça özerk bir konumda görüp, parti örgütü ve devrimin yakıcılığı içinde eriyememişlerdir.

İşte parti bünyemizin beyin sahasında gerçekleşen Zindan Direniş Konferansı'nın başardığı en büyük görev, çizgiden bu sapmanın önüne geçmek olmuştur. Parti Önderimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşın muazzam çözüm gücü olmasaydı, hiç şüphesiz bu kavrayışa ulaşmam sağlanamazdı. Acı olan odur ki, Akademi sahasında Parti Önderliği'nin derin çözümlerlerini ilk etapta kavrayamayarak darlığı yaşadım ve küçük-burjuva özelliklerimi konuşturma gaffetine düştüm.

Devrimimizin ulaştığı böylesi bir yakıcı süreçte parti ve halk tarihimizin önemli bir sahasını edinmiş ve görkemli direnişlerin yaşandığı zindanlarda, doğal-insani ve ekonomik

taleplerin siyasal hedeflerin kapsamını daraltarak uç verme biçiminde de olsa reformizm-ekonomizmi yaşatması büyük bir tehliktir. Ve açıktır ki direnişle her bakımdan oynamak isteyen düşman, Özel Harp Dairesi gibi en yetkin kurumla genelde mücadelemize karşı olduğu gibi, zindanlarda da mücadeleyi sağa yatırmanın akıl almaz hesaplarını yapmaktadır.

Zindan yaşamımızın böylesi bir yönelişe sınırlı da olsa girmesi, açıktır ki sınıf dışı özelliklerden tam anlamıyla arınmamış ve parti hattını yetkince tutturamamış olunması nedeniyledir.

Andığım zindan yaşam pratiğimiz içinde her yoldaşın olduğu gibi benim de payım vardır. Bir defa; küçük-burjuva sınıf özelliklerimi taşıyıp edemeden tutsaklık sürecim başladı. Her ne kadar devrimden başka yaşamımın hiç bir anlam ve hedefi yoksa da, taşıdığım küçük-burjuva, feodal sınıf yapısı kendi içinde güncel görevlere parti siyasallığıyla yetkince sarılmamayı, süreci yerinde ve doğru değerlendirememeyi getirdi. Yaşamıma egemen olan küçük-burjuva bakış açısı oldu. İşkencesiz-baskısız ortamda rahata olan özlem depreşti. Buna yol açan bir diğer öge ise, partili siyasallığı kendime yedirememenin -siyasal- körlüğü oldu. Döneme kendi çapımda da olsa hükmetmeye ve devrimin yüklediği güncel görevleri yerine getirmeye çalıştığıma, "12 Eylül faşizmini boşa çıkardım. Bundan sonra ne olabilir? Parti Önderliği'ne, partiye, devrime bağlıyım, güveniyorum-güveniliyorum" gibi, oldukça sakat anlayışlarla hareket ettim.

Düşünmem ve bilmem gereken, her koşul ve şart altında giderek büyüyen devrimci görevlerin ağırlığını hissetmem yerine, bundan çok, görevini yapmış adamın rahatlığı gibi çok tali sorunlarla uğraşmam çoğunlukla kendi sektör, üslupsuz anlayışlarımı konuşturarak, küçük-burjuva ve feodal darlık içinde olmanın ve inatçı davranışlarım, devrimden hem sola hem de sağa savrulmamın temeli oldu.

Andığım özellikler, küçük-burjuvazinin tipik rahatlığına düşkün, solumsuz, inatçı yönleridir. Bunun yanı sıra zindanda TC ile savaşıp kazandığımız yolundaki anlayış, bende de güçlüydü. "Direndik kazandık" olarak Parti Önderliği'nce formüle edilen ve eleştiriye tabi tutulan bu anlayış, esasen tutsaklık gerçeğinin de farkında olmamanın ifadesidir. "Direndik kazandık" anlayışı benim de yoğunca yaşadığım bir anlayıştı. Oysa Parti Önderliği'nin formüle ettiği zindan yaşamımızın "tutsak devrimcilik" olduğu gerçeği ortadaydı.

Evet, biz "tutsak devrimci"lerdik ve zindandaki mücadelemiz de tutsakların mücadelesiydi. Tutsakların düşman elinde öyle her defasında ucuz zafer kazanamayacağı gerçeği bilinir. Bunu derken zafer kazanan direnişleri reddetmiyorum. Bir Mazlum'un, Ferhat'ların, 14 Temmuz'ların zafer kazanan direnişler olduğunu belirtiyim. Bu zaferler düşmanın ihanet politikasına karşı, can bedeli, parti, ideoloji ve çizgi devrimciliğinin korunması, yaşatılması, düşmana kaptırılmaması, devrime güç katan özellikleri taşımasıdır. 1984 sonrası ise, bu özellikleri sınırlı veya göstermeyen direnişler ve yaşam vardır. Dolayısıyla "diren-

dik kazandık" anlayışı ham, ayakları yere basmayan bir apolitikliktir.

Bu direnişlere yaklaşımdaki anlayışlarımızın genelde PKK'nin örgüt, savaş, siyaset, ilke ve bir bütün olarak çizgisiyle örtüşmediği açıktır. Kuşkusuz '84 sonrası sürece böylesi yaklaşımın sınıf temelleri vardır. Biraz irdelendiğinde küçük-burjuva sınıf kaynaklı siyasal vurdum duymazlık olduğu, düşmanı küçümseyen siyasal içerik arzettiği ve aşırı abartılı kişisel güven duyma olduğu görülecektir. Küçük-burjuva isyancılığının bende önemli bir özellik oluşturmasını, olay ve olgulara yaklaşımda, bu ruh halimin siyasal sürecime yansımaları görüyorum. Fakat bu isyancılığın proleter bir karakter edinmedikçe, eni sonu yenilgiden kurtulamayacağı da açıktır. Bende bu özelliklerin, grup döneminde partiye katılmış birçok arkadaşta da yer ettiğini vurgulamalıyım.

Harekete katıldığımdan bu yana, hep düşmanı küçümseyen, örgüt ciddiyetinden uzak ve siyasallaşmayı küçümseyen bir devrimcilikle parti saflarında yaşadım. Devrimin sorunlarını esasen silahlı mücadelede gördüm, fakat bunun herşey olduğu yanlışıyla yaşadım. Silahlı mücadelenin esas alınması ne kadar doğruysa, siyasallıktan ve örgütten yoksun bir silahlı mücadelenin kör isyancılık olduğu ve anlamsızlığı da bilinir. Bu, devrimi öncü partiden yoksunlaştırma ve politik hattını tıkatma gerçeğidir. Ve adı da küçük-burjuva isyancılığının yıkıcılığıdır. Ama her zaman devrimden soyut bir silahlı mücadelenin-kavganın pratiğinde koştum durdum. Böylece örgüt ve siyaset olayından objektif olarak koptum. Mücadele içinde gücüm oranında pratik konularda yer alarak örgüt ve siyasal gelişmeye yönelmediğim için geri bir devrimciliğin de sahibi oldum. Bende bu durum irdelenirse ve sınıf temelleriyle konursa, bunun narodnizmin yıkma anlayışı, küçük-burjuva anarşizmi olduğu görülecektir. Bu durum bütün mücadele sürecime damgasını vurmuştur. Oldukça uzun bir süre önce farkına yetkince vardığım bu yönümü çözmeyi ve parti ölçülerine ulaşmayı hedeflediysem de gerek zindanın koşulları ve gerekse de tepkici, sektör, asabi, isyancı özelliklerim buna engel oldu.

Andığım özelliklerden dolayı zindan yaşamım salt kaba direnişçilik oldu çoğunlukla. Düşmanın zoruna karşı boyun eğmedim ama, direniş sanatını da parti ölçülerine göre sergileyemedim. Gözü kör, politik öngörülerden yoksun, devrimciliği kabaca kurtarmanın yaşandığı sürecimde, düşmanın özel savaş politikaları karşısında çözümsüz kaldım. Bunun özünde yenilgili bir direnişçilik olduğu açıktır. Özünde sağcılığı taşıyan bu direnişçiliğin parti direnişçiliğiyle ilgisi yoktur. Parti Önderliği'nin "tutsak direnişçilik" ve "direndik kazandık" formülasyonlarının bende de nasıl bir küçük-burjuva direnişçiliği-solculuğu ve içinde reformizmi yoğun bir tarzda geliştirdiğini, bugün çok daha iyi kavramaktayım. Düşmana karşı siyasal kazanımlar sağlayacak, partiye katkı sunacak bir direnişçiliğin pratikçisi olamadım.

Zindan yaşamımın önemli bir bölümünü örgüt olayı oluşturmaktadır. Vahşet yıllarında ve özelde kaldığım cezaevlerinde düşman örgütsel var-

Devamı 22. sayfada

A. ÖCALAN:

"Acıları azaltmak için, kör şiddet politikasını ısrarla uygulayanlardan, halk hesap sorsun!"

Milliyet gazetesi adına gazeteci Soner Gürel'in PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'la 27 Eylül 1991 tarihinde yaptığı röportajı, bu sayımızdan başlayarak yayınlıyoruz. Görüleceği gibi röportaj 20 Ekim erken genel seçimleri öncesinde yapılmıştır. İçeriğinde yer alan görüşler ve verdiği önemli mesajlar nedeniyle zaman aşımına uğramadığı görülmektedir. Önemli tartışmalara yol açacak olan görüşleri kamuoyuna sunmakla gecikmiş de olsa önemli bir görevi yerine getirdiğimiz kanısındayız.

Serxwebûn

A. ÖCALAN: Aslında sık sık böyle kapsamlı röportajlar yapmak durumunda olmasak da, kamuoyunun artan sorularına karşılık vermede bunu bir görev telakki edip, sizlerle bu görüşmeyi gerçekleştirmeye çalıştık. Daha önce de Milliyet gazetesiyle birkaç röportaj gerçekleştirdik.

PKK olayı gerçekten önemli bir aşamada bulunuyor. Geleneksel birçok partinin tarihinde olduğu gibi dar bir görevin özgün hareketi olmaktan öteye, günümüzde hemen her gün basın-yayının en çok işlediği konulardan biri haline gelmiş. Milyonların uğraştığı ve anında tavır aldığı bir konuma yükselmiştir. Şimdiye kadar yerli-yabancı birçok gazeteci ve yazarla yaptığımız röportajlarda, önemli bulduğumuz sorular karşısında çok çarpıcı bir biçimde gerçekleri aralamaya çalıştık. Maalesef, Türkiye kamuoyunu yönlendiren başta basın ve diğer yayın kuruluşları uzun süre konuyu dediğim biçimde ele almadılar. "Terörist", "marksist-leninist" vb. sıfatlar içine hapsedip, dar yaklaşımlarla yetindiler. Tabi ki bu yetmedi. Şimdi gelişmeler bunu dayatıcı kılıyor. Eğer böylesine röportajlar kamuoyunun bir ihtiyacı haline gelmişse, kendini bu ölçüde hissettirmişse her türlü saptırmadan ve yüzeysel yaklaşımlardan uzak durmak gerekir. Madem siyaset halk için yapıyor, madem iyi şeyler isteniyor, o halde ona hizmet etmeyi bilmek siz basın ve siyasi faaliyet içine girmiş olanların da görevidir. Bizim bu konuda oldukça tutarlı olduğumuza inanıyorum. Tekrar vurgulayayım, böylesine bir görevi (röportajları-bn) halka karşı bir açıklama, bir rapor sunma biçiminde değerlendirdik, böyle yaklaşıyoruz. Bir de yaşadığımız günlerde bazı gelişmeleri kamuoyuna yansıtmakta yarar görüyoruz.

Artan son eylemler var. Yine bizim tabanımızın etkilediği HEP'in SHP ile seçim ittifakı var. Refah Partisi'nin Kürdistan'daki kolunun ayrılması var; yeni bir partinin hazırlıklarının yapıldığına dair haberler var. Yine sınır ötesi hareketlerden her gün canlı olarak bahsedilmesi hususu var. Bunun yanında Güney Kürdistan'dan Ankara ve Diyarbakır'a gelen konuklar var. Ayrıca Mesut Yılmaz hükümetinin durumu var. Özellikle onun başa gelmesiyle birlikte muhafazakarlar yerine eski MHP'lilerin ittifak seçilmesinin hızlandırdığı terörist saldırılar söz konusudur. Bu saldırılar çok sayıda. Ne kadarını biliyorsunuz, bilemem

ama, 12 Eylül öncesini hatırlatan ve hatta ondan daha saldırgan bazı katletmeler var. Bu da önemli bir gelişmedir. Vedat AYDIN'la başlayan böylesi katliamlar şimdi neredeyse her köye kadar yayılmış durumda. Bir de Özal'ın durumu, yani Çankaya meselesi var. Bekaa'yı vurabiliriz biçiminde tehditler var. Bu arada sanırım uluslararası gelişmeler vardır. Sovyetler'deki darbe ve bununla bağlantılı olarak Türk kökenli halkların durumu bence öne çıkıyor. Tabi ki başta Azerbaycan ve Ermenistan meselesi. Görülüyor ki, böylesine çok canlıcı gelişmeler var.

Bunlara ilişkin cevaplarımız olur. En önemlisi Türkiye'nin iç durumu. Bana göre, Türkiye çok tıkanmış bir durumla karşı karşıyadır. Halk yığınlarının bu çemberin içinde nasıl bu kadar rahat yaşayabildiklerine şaşıyorum. Daha dün Romanya'da Çavuşesku'yu deviren İliesku'yu savunmak için Bükreş'e gelen maden işçileri bugün kapısına dayanmışlar, başbakanı indirmişler ve kendisinin de adeta kellesini ister bir konuma gelmişler. Aynı maden işçileri ve yüzbinlerce halk şunu söylüyor: "Fiatlarda artış, ücretlerde dondurma var." Romen halkı çok kısa bir sürede bu tavır gösterebiliyor. Türkiye'de hayat pahalılığı, ücretlerin sürekli düşüşü sınır tanımaz bir biçimdedir ve fakat ciddi bir muhalefetin olmaması düşündürücüdür. Hiç şüphesiz bunun özel savaşla, halkın çok özel aygıtlarla, propaganda yöntemleriyle sindirilmesiyle bağlantısı vardır. Sanmıyorum ki, Türkiye halkı kadar dayanılmaz yaşam koşulları karşısında bu kadar sindirilmiş, teröriste edilmiş bir halk daha olsun. Bunların hepsini özenle vurgulayacağım.

Seçim sistemi halk aleyhtardır, demokratik değildir

Tabi buna cevap için seçimler gündeme geliyor. Seçimler üzerine söylenecek çok şey var. Seçimlerin düzenleniş mantığı, yasal çerçevesi başlı başına halk aleyhtarı bir durumu ifade ediyor. Ciddi bir muhalefetin yansımalarına fırsat tanımıyor. Öyle taktikler geliştiriliyor ki, neredeyse yüzde yirmibeşi yakalayabilen birisi rahatlıkla çoğunluğu bile alabilecek. Bu durum gerçek bir sıklığı ve halka karşı artıynetli hesapları gösteriyor. Ama buna rağmen bir seçime yine gidilecek.

Demokratik bir seçim olduğunu söylemek zordur. Öyleyse anlamı nedir, denilecektir. 12 Eylül'ün gelişinden beri bu tip düzenlemeler yapıldı. Sorun, 12 Eylül'ün kalıntıları sürdürme çabalarıdır. '84 ve '87 seçimleri askeri üniformaların yerine yavaş yavaş sivil kıyafetleri geçirmek için düzenlenmişti. O dönem biz seçimi '88 sonrası için bekliyorduk, ama erkene alındı. Özel savaş kendi mantığını o kadar akıllıca uyguluyor ki, bir sene öne aldı. Sosyal-demokrat partiye yönelik birtakım taktik oyunlarla ve Doğru Yol'u etkisizleştirmenin manevralarıyla bir dönem kurtardı. Aynı şey bir anlamda '84 için de geçerliydi. Şimdi de aynı mantık yürütülmek isteniyor. Son derece baskın türü bir seçim. Dediğim gibi çok daraltılmış ve halka dayatılmış bir seçim yasasıyla, adeta yangından mal kaçırarcasına ANAP şahsında 12 Eylül'ün ömrü biraz daha uzatılmak isteniyor.

Demirel ve İnönü'nün muhalefetleri ne kadar demokratiktir, ne kadar 12 Eylül'ün etkilerine karşıdır, gerçekten tartışmaya değer. Böyle iddiaları varsa da, öyle anlaşılıyor ki 12 Eylül'ün politikalarını kendileri de götürmek durumunda. Onu adeta kanıksamış bir duruma getirilmişler. Bütün bunlar şunu gösteriyor ki, seçim, her ne kadar bir çözüm yolu olarak düşünülüyorsa da kendi içinde ciddi tıkanıklığı barındıran bir seçimdir. Konuyu bu yönüyle görmek gerekiyor.

S. GÜREL: Bir şey sorabilir miyim? Bu seçim konuşmalarında partilerin Güneydoğu sorununa hiç bir çözüm getiremeyeceğini, SHP de olsa ANAP da olsa demokratik seçim yasası olmadığı için bunların çözüm gücü olamayacağını... O halde bundan sonra yeni bir seçim mi olur veya SHP Güneydoğu sorununa ilişkin bir çözüm getiremez mi?

A. ÖCALAN: Ona değineceğim. Bana göre de, eğer Türkiye sorununa da bir çözüm getirilmek isteniyorsa yeni bir seçimin geliştirilmesi kaçınılmazdır. Hem de temel sorunlar etrafında. O ayrı bir konu. Şu anda geliştirilmek isteneni açmaya çalışıyoruz. Ayrıca basına da yansıyan şöyle bir durum var. Bu seçimlerin baskın türü seçim olmasının altında bir mantık yatıyor. Değerlendirmeye göre, "PKK, HEP kanalıyla Güneydoğu Anadolu'da otoritesini kurmuş, halkın ezici çoğunluğunu yedeğine almış ve diğerlerini ezip geçmiştir." Buradan hareketle HEP'i seçimlere sokturmama ve seçimleri de erkene alma kararı alyorlar. Eğer seçimlerin biraz demokratik olması istenseydi, HEP'i katma biçiminde bir kanun maddesi rahatlıkla düşünülebilirdi. Tabi buna da imkan verilmiyor. Seçimlerin erkene alınmasının altında yatan mantık, PKK'nin tabanının politikaya yansımamasının sağlanmasıdır ve erkene alınışı da sözde bunun için geliştirilmiş bir tedbirdir.

Özal demokratsa, demokratlığını kanıtlasın

S. GÜREL: Peki efendim, HEP bu kadar amatör müydü, hiç bir şey yapamadı?

A. ÖCALAN: Aslında HEP ne kadar PKK'nin tabanını temsil eder duruma geldi, parlamentoya ne kadar yansıtılabilir; bunun anlaşılmasına fırsat verilmedi. İlgili bazı değerlendirmelerde değinmiştim. Özal siyasi çözüm istiyor, denildi. Bazıları bunu bize ısrarla söylediler. Sayın Birand ve Cıvaoglu'nun benzer soruları vardı. Biz sorunun siyasi platforma götürülmesi için kendimi-

zi açık tutuyoruz ve samimiyiz. Eğer gerçekten demokratik bir tahammülleri varsa, HEP'in gelişimi bu açıdan önemlidir ve biz onlara bir çözüm şansı vermek istedik. Bu çok açık. Gerek Kürdistan'da yürütülen savaş ve gerekse Çankaya'nın verdiği karşılık ne oldu? Şüphesiz ucuz hayaller peşinde değilim; artan baskılar karşısında madem Türkiye halkının da seçeneği siyasi çözümdür, biz de ona elden geldiğince katkı yapalım diye bir çabayı çeşitli düzeylerde geliştirmeye çalıştık. Ama baktık ki, liberal denilen Mesut Yılmaz hükümeti eski MHP militanlarını yedeğine alarak daha gelir gelmez çok sayıda bombalamalara girişti ve Vedat AYDIN gibi oldukça tanınan ve Diyarbakır gibi merkezi bir yerde sevilen HEP'in bir yöneticisini çok vahşice katletti. Bu ardısıra çok yaygınlaştırdı. Çok kişiyi evinden alıp katletmeyle yüzyüze bıraktılar. Bu, MHP'nin 12 Eylül öncesinde tanıdığımız taktikleriydi. Eskiden MHP adına yapıyordu, bu sefer devlet kanadı altında devletin imkanlarıyla yapıyorlar. Bu çok açık bir gerçek.

Burada, aslında demokrasiye ve siyasi çözüme tahammülü olmayan bir konumda oldukları çok açık görüldü. Neden yaptılar, niçin yapıldı, pek anlam veremedik. Hiç şüphesiz Türkiye'nin hem ordu yapısı ve hem de siyasi yapısı içinde oldukça örgütlenmiş ve kanun tanımayan, kendini kanunların üstünde gören bir teşkilat vardır. Buna resmi dilde Özel Harp Dairesi diyorlar, ama daha dallı-budaklı bir şeydir. İşte bu örgüt, PKK'ye karşı sözümona bir savaş yürütüyor. Onun için her yöntem, her taktik mübahdır. Bu anlayışın Özal'la bağlantısı nedir veya Özal bu işin ne kadar önemli bir adamıdır, bizzat yürütücüsüdür, ne kadar tesiri altındadır, onu bilemem ama, bana göre bu gelişmelerden pek habersiz olamaz. Bu çok önemli.

Şunu sormak istiyorum. Özal demokratsa demokratlığını kanıtlasın. Kendi yönetimi altında o kadar terörist eylem oluyor. Bakın ben PKK militanları vurulmasın demiyorum. Her gün vuruyor, her gün nasıl "leşlerini akbabalara yem ettirdiği"ni de söylüyor. Ben buna bir şey demiyorum. Gerçekten legal, kanunî bir kuruluş sorumlusunu devlet güçlerine vahşice ezdirtmenin izahı çok güçtür. Başka ülkelerde bu tek olay bile hükümeti götürmeye yeter. Ama ses bile çıkmadı; çıkmadığı gibi bir yığın çok sorumsuz yaklaşımlar gösterdiler. Böyle yüzlerce cinayet var. Uludere'de kendi ANAP teşkilatı içinde yer alan o dört kişinin katliamı olayı var. Hilal ANAP Belediye Başkanı'nı da kat-

lettiler. Neymiş, biraz PKK'lilerle ilişkisi varmış! Bunun gibi sayısız örnek var.

Bütün bunlar böyle gelişince, değerlendirmede zorluk çekmedik. Bunlar terörle sahte demokratiği içiçe uyguluyorlar, yanılmıyoruz dedik. Bildiğiniz gibi, ardından HEP'i daha da dışalama, tasfiye etme çabasına yöneldiler. Halbuki HEP'e kanun çıkarıp mali yardımı geliştirmek isteyen de kendisi ve geliştirdi. O halde değişen ne idi? Değişen şu idi: Gerçek demokratik bir çözümü dayattık ve çok iyi biliyorduk ki ANAP anlayış olarak, uygulama olarak buna açık değil. ANAP 12 Eylül'ün anti-demokratik bir kalıntısı. Bunu seçimler meselesine açıklık getirmek için belirliyorum. Seçimlerin neden anti-demokratik bir yaklaşımla geliştirildiğini ve temel sorunların çözümüne katkı getirmek için değil, o sorunları örtbas etmek, kötü bir tarzda tasfiye etmek gibi bir amaçla bağlantılı olduğunu vurgulamak için söylüyorum. Bunun yanında Türkiye'nin diğer ağır sorunları da var. Ama söyleyeyim, temel sorun aslında budur.

S. GÜREL: Bu temel sorunda Başkan, PKK'nin seçimde tavrı ne olacaktır?

A. ÖCALAN: Ona geleceğim. Bence onu soruların geliştirilmesi sürecinde ele alalım. Başta sorduğunuz soruya da bu vesileyle bağlantılı olduğu için kısaca değineceğim. PKK'nin Kürt halkına, hatta Türk halkına ne kazandırıp kaybettirdiğine bu bağlamda biraz cevap vermek mümkün.

Her şeyden önce şunu da söyleyeyim; PKK'nin sizden daha fazla benim yetersiz bulduğum, yanlış bulduğum birçok gerçeği var.

Bir parti gelmiş olduğu toplumun çelişkilerini de olduğu gibi içinde barındırır

S. GÜREL: Birkaç somut örnek verebilir misiniz efendim, yanlışlara ilişkin?

A. ÖCALAN: Bunu şu anlamda söylemek istiyorum. Örgütte açıklık, aleniyet ilkesine çok değer veriyorum. Tabi kendi örgütümüzün yanlışlıklarını birden bire işleyişimiz bazıları yadırgatabilir, ama bunu bir gelenek, bir kural haline getirmişiz.

S. GÜREL: Bu bir genel ilke olmuş herhalde efendim!

A. ÖCALAN: Gayet tabi. Sorunları açık tartışmaktan çekinmemek gerektiği kanısındayım. İç sorundur, gizli kalsın demek, reel sosyalizmin bir kez en kötü yönlerinden birisiydi. PKK'de, PKK'nin sosyalizm anlayışında buna fazla yer yok. Biz çok açık çalışıyoruz, gerçeklerimizi çok açık ilan ediyoruz. Onu vurguluyorum. Kaldı ki, Serxwebûn gazetesindeki konuşmalarında bunlar çok açık konulmuştur. Yetersizlikler-yanlışlıklar üzerine çok sert eleştiriler vardır. Kadroların gerilaya yaklaşımı, halka yaklaşımı, eyleme yaklaşımı ve bunun gibi birçok soruna ilişkin yaklaşımını sert eleştiriyorum, dozajı da yüksektir.

Ağır suçlar işliyor, hatta kendilerini imha ettirecek ağır hatalar yapıyorlar. Bunları bile bu kadar açıkça belirtmemin nedeni şu: Bir parti gelmiş olduğu toplumun çelişkilerini de olduğu gibi içinde barındırır. Savaşın, mücadelenin değişik

bir biçimi o partinin içinde de söz konusudur. Şunu çok açıkça belirtiyorum: PKK'nin içinden çıkıp da PKK'nin ve önderlik gerçeğinin canına okumak isteyenler, TC'nin resmi cepheden savaşılan kuvvetlerinden daha insafli davranmamışlardır. Bu, bir sınıf savaşıdır veya sosyal çelişkilerin kendini parti içinde de yansımasıdır. Bu, eylemlere yansıdığı gibi yaşama da yansır. Ama şunu söyleyeyim ki, eskiye nazaran düzelmeye var, PKK'yi çizgisine oturtma var. Bunda ilerleme kesin.

Milli imha politikasına karşı çıkılmadan insan olunamaz

S. GÜREL: *PKK hakkında Türk solunun şöyle bir eleştirisi var. Yani Türk solunda, Türk aydınında. Devrimci bir hareket değil, aşırı milliyetçi bir hareket...*

A. ÖCALAN: Hayır hayır, tam tersine. PKK'nin milliyetçi bir örgüt olması şurda kalsın, diyebilirim ki gelmiş geçmiş bütün milliyetçi, reformist ve enternasyonalist örgütler içinde milliyet eksenini-boyutunu en aza indirgeyen bir harekettir. Eğer Kürtlerin sorununu "milli sorun" çerçevesinde ele alıp çözüm istiyorsa bunun nedeni, belli bir millilik yaşanmadan, milli imha politikasına karşı çıkılmadan insan olunamayacağına bildiği içindir.

Türk milliyetçiliği çok aşırıdır, inanılmaz boyutlarda hem de. Bunun tarihi dersleri var. Ben bazı ilgili değerlendirmelerde açıklamaya çalıştım. Özellikle Rafet Ballı'yla, ilgili görüşmede bunlar uzun uzun anlatılmıştır, tekrarlamak istemiyorum.

PKK'nin ırkçı temeli, PKK'nin milliyetçi temeli diye epey değerlendirmeler var. Ona biraz açıklık getirmek isteyeceğim. İnsaf diyorum. Biz daha doğru dürüst dilimizle kitap yazamıyoruz, bir türkü söyleyemiyoruz. Irkçılık nerede? Ama Türk insanı da bu iddiaları dinleyebiliyor, yani demiyor ki, bu adamların doğru dürüst adlarını telaffuz etme yetenekleri bile bırakılmamış, ırkçılık nerede, bırak ırkçılığı milliyetçilik nerede? Kürt milliyetçiliği nerede? Bunu da bırakın, Kürt ulus telaffuzu nerede? Hatta kendine biraz saygınlıklı bir biçimde "Kürdüm" diyecek insan nerede? Bu kadar tasfiye edilmiş bir milli gerçeği, bu kadar lime lime olmuş bir ulus gerçeğini kalkıp da ırkçılık veya milliyetçilikle suçlamak, bana gözükkara bir şovenizmin yansıması olarak görünüyor.

Türk şovenizmi bu konuda çok ölçsüz. Bugün altı kanalda TV yayını var deniyor. Ayrıca bu kadar radyo istasyonu var, bu kadar basın var, bu kadar kitap çıkarılıyor. Haydi diyelim bunlar Türk halkının hakkıdır. Şimdi biz Kürtlere birkaç müzik kaseti dinletelim, birkaç türkü söyletelim, bu yazsın-çizsinler, tarihi araştırsınlar, dillerini geliştirebilsinler ve biraz siyasi gelişme yoluna girsinler deyince, bu nasıl ırkçılık oluyor ve bu temelde nasıl tartışma yürütülebiliyor? Bu gözükkara bir şovenizmdir. Faşizmin lügatinde bile bu çeşitlilikle bir temel bulmak zordur.

Kürtlerin varlığının 10 milyonu aşkın olduğunu en üst resmi düzey söylüyor. Eğer bu bir gerçektir ve eğer bir ulus biçiminde değerlendiriliyorsanız, peki bu ulusu ulus edecek siyaseti, ekonomisi, kültürü, dili ve yaşamın kendisi nerede, nasıldır? Biraz vicdan sahibi olmak gerekir. PKK'nin bu gerçekleri diline dolması, bu gerçeklere biraz hayat hakkı istemesi ırkçılık-milliyetçilik olması bir yana, bence bir insan soykırımına karşı durmaktır. İnsan soyunun milli niteliğine saygı duyulmalıdır. Bunu da gerçekten sınırlı yaptığımıza inanıyorum. Hatta dün-

yada en az milliyetçilik yapıyoruz demeyeceğim, yurtseverlik diyelim buna, Kürt gerçeğine işlerlik kazandırmaya diyelim, bu bile yeterli dozajda değildir. Hatta bizde önemli oranda işler Türkçe ile icra edilir. Biz bir gün bile Türk düşmanlığı yapalım demedik. Aramızda bu kadar Türk var. Hiç bir Türk kendini aramızda yabancı bile hissetmemiştir. Milliyetçi örgüt böyle mi olur? Olduğu gibi Türkçe tarzı yaşıyorlar, konuşuyorlar. Türktürler ve çok sayıdadırlar. PKK aşırı milliyetçi olsa, ırkçı olsa bunlardan bir tekinin bile aramızda kalması mümkün mü? Hatta PKK'yi en kahramanca savunanlar **Haki KARER**'ler, **Kemal PİR**'ler ve bunun gibi çokça Türk idi. Demek istediğim, PKK hakkındaki bu iddia bir saptırmadır, çok haksız bir eleştiridir. PKK'nin bu noktada yapmak istediği; bir soykırım politikasının sonuçlarını kabul etmemedir, soykırım politikasını gözden geçirmedir, bir halkın milli niteliklerine saygılı olmaya çağırır. Bunu böyle açıklayabiliriz.

Türk halkını da Kürt halkını da aldatmamak, bu halklara yapabileceğimiz en büyük iyiliktir

S. GÜREL: *Sayın Başkan, tekrar başa dönebilir miyim ben?*

A. ÖCALAN: O noktaya geliyorum. Dediğim gibi, PKK'de Kürt halkına ve kendine zarar veren tutumlar olmuştur. Hatta ben şunu cesaretle söyledim: TC'nin çeşitli düzeylerdeki güçlerinin bize verdiği zarardan daha büyüğünü biz kendimize verdik. Bilinçsizlikten, örgütsüzlükten, politikayı, askerliği bilmekten! Bizim birçoklarımız, şu meşhur bindiği dalı kesen adama benziyor. Bunu önlemeye çalışıyoruz. Bunu önlemeye çalışıyoruz. Dediğim gibi, bu konuda ilerleme vardır.

Biz Kürt halkına da Türk halkına da ve hatta komşu halklara da önemli değerler verdiğimizde, daha da vereceğimize inanıyoruz. Bundan hiç bir zaman ve asla şüphemiz olmadı. Her şeyden önemlisi de şudur: Halkları kendi gerçekleri temelinde ele almak, kendi gerçekleri temelinde eğitmek, örgütlemek, demokratik mücadelelerine katkıda bulunmak halklara yapılacak en büyük katkısıdır. Biz bunu yaptık. Türk halkını da Kürt halkını da aldatmamak, bu halklara yapabileceğimiz en büyük iyiliktir. Halkları gerçekleri saptırma temelinde yönetmek, halkları kendi gerçekleri, kendi tarihi, kendi emeği, kendi çıkarları dışında şartlandırmak, bu temelde siyaset yapmak, siyasi parti kurmak, hatta devlet yönetmek asıl en büyük suçu veya en büyük zararı işlemek anlamına gelir.

Türkiye'de ille halka, halklara zarar vermekten bahsedeceksek, şu sorular etrafında cevap aramak gerekir: Halkları kim aldatıyor; halklararası ilişkileri kim zehirlemiş; kim gerçekten terörü iliklerine kadar yaşıyor; zindan, işkence kimin icadıdır, kim yüzbinleri zindana aldı; ayrıca bu kadar yoksulluk, açlık, hayat pahalılığı, artan işsizlik, ücretlerin düşürülmesi, kaşıklık verilip kepçeyle alınması, yer üstü-yer altı zenginliklerinin yağmalanması, yağmalanmadık hiç bir tarihi-turistik değerin bırakılmaması kimin eseridir? Bütün bunlar ağır suçlardır. Bu suçları işleyenler kimlerdir? Suçlu kimdir, zararı nasıl veriyor sorusunu biraz insafli bir biçimde sormak gerekiyor.

Halkların ülkelerini yaşanmaz hale getiren, halkların topraklarıyla

ilişkilerine, halkların üretim yapmak, halkların kültürlerini yaymak, halkların insanca yaşamak haklarına en büyük engeli koyan kim? Bunun partileri, bu partilerin siyasetleri, bu siyasetlerin temsilcileri kimdir sorusunu, özellikle bu seçimler de gündeme girmişken, tartışmalar saptırılmak ve halklar tarihte olduğu gibi günümüzde de aldatılmak istenmiyorsa, gerçekten halka ve halklara zarar verdirilmek istenmiyorsa doğru sormak ve cevaplarını çok net vermek büyük önem taşır. Ben zaten buna çok önem verdiğim için görüşmelerin yararlı olduğuna inanıyorum.

Halka gerçekleri mutlaka vermek gerekiyor. Kürt halkını inkar etmek, gerçekleri saptırmak Türk halkına da özellikle bundan böyle asla yarar getirmeyecektir, zarar verecektir. Ben geçen gün 2000'e Doğru'ya şunu söylemiştim: Bazıları onu kötü değerlendiriyor, güya tehdit ettiğimi söylüyor! Yeniden belirtiyorum, peki bu son altı-yedi ayda acaba ne kadar Türk askeri, polisi ve korucu vuruldu, biliyor musunuz? Serxwebûn'dan izlenildiğinde, her hafta 150 kişiden az değildir. Ama tek bir kişisi bile söylenmiyor. Hududa yakın bir karakoldan birkaç tanesi vuruldu mu söylüyorlar. Bunu da şunu göstermek için: Hududun dışından gelip vurdular, gittiler! Bu bir saptırmadır. Hududun çok çok içerisinde, 500 km içerisinde bu kadar eylem var; niye bunlar açıklanmıyor? Kim kimden neyi gizliyor? Bu arada şunu da söyledim: Bu altı-yedi ayda bini aşkın, ki bana göre daha fazladır...

S. GÜREL: *1100 civarında, bu kadar verilmişti.*

A. ÖCALAN: Yani bizim saptamaları bile toplarsak, bu seneki altı-yedi ayda 1500'ü geçer herhalde. Ve haftalık bilanço değil on, yüzleri aşar...

S. GÜREL: *Artık herhalde efendim baştaki yanlışlıklar yapılmıyor. Savaş artık çok değişik biçimde yürütülüyor. Biliyorsunuz, başta çocuk katliamları, kadın katliamları oldu.*

A. ÖCALAN: Hayır hayır, onu yapmıyoruz.

S. GÜREL: *Herhalde sizin de tasvip etmediğiniz...*

A. ÖCALAN: Gayet tabi. Biz savaşı yasalarına göre yürütmeye büyük özen gösteriyoruz. Yani kuvvetimiz çok sınırlı olduğu halde, erzağımız çok sınırlı olduğu halde ve karşımızda savaşılanlar da özel savaştan her türlü hilelerini kullandıkları halde, biz mümkün olduğu ölçüde çocukların, kadınların, ihtiyarların, yani savaşıyla direkt ilişkileri olmayanların zarar görmemesi için tedbir alıyoruz.

S. GÜREL: *Peki, geçen gün bir eve bomba atıldı. Hakkari tarafındaki bir köyde iki çocuğu öldürüldü köy korucusunun, kendisi de öldü. Yani burada sizin yaptırımınız var mı efendim?*

A. ÖCALAN: Bizim anlayışla ilgisi yoktur. Bu tipleri mahkum ediyoruz tabi. Bunu yapanlar kendilerine de zarar veriyorlar, bize de zarar veriyorlar.

Bize karşı bir kelle için bir maaşa göz koyanların yaşamaya hakkı olmaması gerekir

S. GÜREL: *Bundan sonraki eylemler nereye doğru yönelecek efendim?*

A. ÖCALAN: Eylemlerin zaten savaş yasalarına göre yürütüldüğü açık. Korucuları silahsızlandırmaya çalışıyoruz. İsteseek günde elli taneisini öldürürüz. Git o silahları aldığın yere teslim et, bu silahları bize karşı kullanma, diyoruz. Bundan daha insancıl bir yaklaşım olabilir mi? Sila-

hı almış, parayı yiyor; bizi vurmak için. Bu durumda onu vurmamız bizim hakkımızdır. Basına yansımıştır, görün. Yüzlercesine bize karşı savaşma, o maaşı alma, bu maaş kelle karşılığı maaştır ve sonu ölümdür, deniliyor. Tabi cahil, o noktaya getirilmiş, aç bırakılmış. Biz rica ediyoruz. Bazen arkadaşlar yarısını rehine alıyorlar, gidin verin silahlarınızı deyip, sonradan serbest bırakıyorlar. Ben son zamanlarda, bırakın bu politikayı dedim. Öyle ısrarla silah bırakmayanların, eğer direnirlerse, silahlarıyla birlikte canlarını da almak gerekir. Çünkü savaş yasalarıyla bu kadar oynamak doğru değil. Bize karşı bir kelle için bir maaşa göz koyanların yaşamaya hakkı olmaması gerekir.

S. GÜREL: *Koruculara dağıtılan silahları aldınız mı?*

A. ÖCALAN: Alacağız, bundan sonra daha iyi alacağız. Bu konuda halkın zarar görmemesi için -korucu aileleri imha ediliyor denildi ya, bunu önlemek için- af çıkardık; bu yıl af yılıdır. Yediğiniz, vurduğunuz size kalsın, ama bundan sonra yapmayın dedik. Bunu da değerlendiremezlerse bunları vurmak, silahsızlandırmak artık hakkımızdır. Dağıtacağız.

Devlet bu konuda da çok kötü yapıyor. Yüz binlik ordularla saldırıya geçiyor. Özel timler var, polis var, jandarması var, her türlü emniyet-istihbarat güçleri var; bunlar yetmiyormuş gibi bu cahil köy insanlarını üzerimize saldırtıyor.

S. GÜREL: *Taktik herhalde.*

A. ÖCALAN: Bu iti ite kıldırma taktiği oluyormuş! Bunu eskiden açık söylemişler. O Dêrsim katliamında bu taktiğe ağırlık vermişler.

S. GÜREL: *Yani Kürdü Kürde kıldırma.*

A. ÖCALAN: Tabi tabi, Kürdü Kürde kıldırma. Savaşı Vietnamlaştırma deniliyor ya! Bunlar kötü politika. Halkın kendi içinde böylesine parçalanıp birbirine kırdırılması bir özel savaş taktiği, bizim taktiğimiz değil. Biz askerlerle çatışalım. Bizim beş kişilik bir müfreze-mize, onlar beş bin kişilik güçle karşılık veriyorlar. Uçakları ve helikopterleri de var. O halde ne diye halkı bu işin içine katıyorlar? Bunun savaş ahlakıyla ne alakası var? Özel savaşın kirli işleri dediğim nokta burada. Lav silahları var, son olarak Apaçi helikopterleri de aldılar, yani her türlü teknikle saldırma üstünlüğü elinde. Bizimki biraraya getirdiğimiz 15-20 yaşlarındaki gençlerin götürdüğü bir savaş. Bu kadar üstünlük elindeyken, ısrarla bu halkı üzerimize saldırtma çok artıyetli ve hiç bir gerekçeyle izah edilemeyecek bir savaş taktiğidir. Aslında biz daha sert karşılık vermeliydik buna, vermedik. Ama ısrar ederlerse ilerde olur. Bu tehdit falan da değil. Özel savaş kendini bu kadar sınırsız götürürse, karşı tarafın da şiddet eğilimi gelişir. Yani geçmişte birkaç korucu ailesi kazara gittiye, şimdi adamlar çıkar Kızılay meydanına ya da Kapalıçarşı'ya -kleşler ulaşmıştır oralara, hatta roket de ulaşmıştır- vurur yüz kişi birden, gider.

Bir tek fişegi bile olmayan bir kişi savaşı sıfırdan bu noktaya getirdikten sonra, özel savaşla sonuç alacaklarına inanıyorlarsa yanılıyorlar

S. GÜREL: *Şu anda büyük şehirlerde var mı böyle?*

A. ÖCALAN: Sorun değil. Tabi her an vurabiliriz. Yani siz vurmaya-cağımızı mı sanıyorsunuz? Vurmak isteseek günde bin öldürülebilir. Eğer biz de savaş yasalarıyla çe-

lişirsek, Türk halkını ikiye bölelim, nefes alamaz duruma getirelim dersek, bu mümkün. Dediğim gibi o zaman tıpkı Beyrut'da olduğu gibi her gün bomba patlar, patlayıcı patlar. Orada yüz kişi gitsin, burada yüz kişi gitsin, bu da bir taktik aslında. Fakat biz meşru görmüyoruz, bunu da açıkça söyleyeyim. Ama Türkiye'de özel savaşın sorumluları bizi zorluyor buna.

S. GÜREL: *Bunu mesaj olarak alabilir miyiz? Yani ilerde dikkat etsinler.*

A. ÖCALAN: Gayet tabi. Siz sanıyor musunuz ki, biz savaşı bu duruma getirdikten sonra geliştiremeyiz. Ben onu daha 1988'de Sayın Bırand'a söylemiştim. Bir tek fişegi bile olmayan bir kişi savaşı sıfırdan bu noktaya getirdikten sonra, eğer terörle sonuç alacaklarına inanıyorlarsa yanılıyorlar. Biz daha fazlasını geliştiririz.

S. GÜREL: *Peki gücünüz var mı o kadar efendim? Yani mesela bizim gücümüz var...*

A. ÖCALAN: Şunu gördünüz son zamanlarda: Uçaklar yalnız bir kampımıza 150 sefer yaptı. Bizden alınan 8 kişilik bir kayıptı, kendilerinin ise 500'ü aşkın bir kayıptı.

S. GÜREL: *Sayın Başkan son sınır ötesi hareket size önemli bir kayıp verdirdi mi?*

A. ÖCALAN: Hayır hayır, hiç. Tam tersine dediğim gibi, bütün bu saldırıları bizim için deneyim zenginliğidir ve güçlenmeye yol açıyor. Haberiniz yoksa, incelememişseniz bu sizin gazetecilerin gaffetinden ileri geliyor. Gidin dolaşın Kürt bölgelerini, Kürdistan'ı. Ne kadar askeri birim var, acaba sizin ordu size gerçeği söylüyor mu? Gidin görün, denetim kimde daha fazladır? Kim daha rahat hareket edebiliyor? Dörtte üç de değil, yüzde doksan!

S. GÜREL: *Sayın Başkanım, bir şey sorabilir miyim? Biz bu bölgeyi çok gezen insanlarız. Yani bizim bu soruları basit sormamızın nedeni, bunların karşılığını sizden almamız, sizden yazmamız. Yoksa biz kendi görüşlerimizi yazamıyoruz.*

A. ÖCALAN: Ben kamuoyunun anlayışla yaklaşması için söylüyorum. Gerçekler kamuoyundan gizlendiği için söylüyorum. Yani işte "ordumuz saldırır, her şeyi halleder" deniliyor. Yedi yıldır saldırı, öncesi-nin' de yedi yılı vardır, bitmedi. Bu sekizinci yılın ilk yedi ayının bilançosu 1000'den fazladır. Bu politikada ısrar edilirse -özellikle seçimler vesilesiyle halka sunuyorum- gelecek yıl içinde 10.000 askerin, polisin, bilmem ne yetkilisinin gitmesi isten bile değildir. Sorumlusu kim?

S. GÜREL: *Sayın Cumhurbaşkanı ya da ordu çılgınlık yapabilir mi acaba? Yani işte son günlerde bu Bekaa Vadisi'ne saldıracakları, İsrail'de planladıkları...*

A. ÖCALAN: Planlasınlar. Gelsin İsrail. Birleşsinler gelsinler. Biz tedbir almışız. Seçime 20 gün kaldı, biz bütünyle yer altına geçtik. Aslında beni şimdi burada görürsün, yarın nerede olacağım belli değil. Varını yoğunu toparlasın gelsin. Kaldı ki vurdu da bizi, hergün vuruyor: Beş kişi on kişi. Ama beş kişi gidiyorsa, günde on kişi katılıyor. Biz halkız. Beş kişi gidiyor, günde elli kişi katılıyor.

Çok büyük bir haksızlık olmasaydı, mücadelemiz bu kadar gelişmezdi

S. GÜREL: *PKK'nin ne kadar silahlı militan sayısı var? Yani tahminen ne kadar silahlı gücünüz var?*

A. ÖCALAN: Sayısız! Yalnız Botan'da 5000'i aşıyor. Hedefimiz bütün bölgeleri en yakında bu noktaya getirmek. Bunun önünde ciddi bir

engel de yok. Yani düzenin resmi sorumluları kendini aldatmasın. Bu savaş geliyor. Geliştiği çok açıktır. Biz savaşa bayılmıyoruz, fakat bize sınır tanımaz bir özel savaş dayatılıyorsa biz kendimizi savunuruz. Benim baştan beri yaptığım bir nefsi savunmadır. Yani her türlü insani değer, ulusal değerlerin ayak altında çiğnenmesini insani-demokratik vicdanım kabul etmedi. Ben bu temelde yola çıktım. Tektim yıllarca. Halen devlete 50-60 bin borcum vardır, '70'ler hesabıyla. Tek bir fişğim yoktu. Benimle olan tek bir kişi yoktu. Bugün "yallah" desem milyonları ölümüne ayağa kaldırabilirim. Nereye gitsem kitleler ayağa kalkar. Yani şunu demeye getiriyorum: Bu işler bu noktadan buraya geldi. Çok büyük bir haksızlık olmasaydı, bu mümkün olamazdı. Bunu anlamayan, halkına bu konuda gerçeği anlatmayan biz değiliz. Biz savaşı büyük bir orduyla başlatmadık, savaşı milyonlarla finanse etmedik. Hiç bir devlet bize tek bir fişek vermedi. Ama Türkiye'ye, Türk ordusuna NATO dahil yardım etmeyen kalmadı. Şimdi Sovyet bloku da dahil. İşte her gün geliyorlar, davetler yapılıyor, hepsi de diyor sonuna kadar ilişki geliştirelim. Mübarek olsun! Gelişirsinler. Batı-Doğu hepsi arkasında.

Evet, silahları kim nereden alıyor, nasıl finanse ediyor, hepsi belli. Demek istediğim, savaşı geliştiren kim? En basit insani hakkını ileri süren kim? Bunlar önemli, hele halkları aldatmamak açısından önemli. Yarın savaşın sorumlusu kimdir, Türk halkına bu kadar kayıp verdiren kimdir, Kürt halkına bu kadar kayıp verdiren kimdir, sorularının karşılığı olan suça ben kendimi buluşturmak için, suçlunun kim olduğunu daha şimdiden tekrar tekrar açıklamak için söylüyorum.

Savaşı geliştirmekten çekinmem. Geliştireceğim kadar geliştirmişim. Ölsem de gam yemem. Bana göre benim görevim '77'lerde biterdi. Yani Kürt kelimesini doğru ortaya atmam da benim için yeterdi. Bugün bu noktaya kadar getirebildim. Bu noktadan sonra ölsem de gam yemem. Güney'de de, Kuzey'de de, Doğu'da da, Batı'da da bu noktaya getirebildim. Fakat savaşın tırmanmasından halklar çok zarar görür, halkların evlatları zarar görür. Türkiye'de siyasetin başına oturanlar, halkla ilişkisi olmayanlar halkın aldatılması işiyle, halkı her türlü yoksulluğa mahkum etmeye, halkları böyle kirlî savaşlara alet etme işiyle uğraşmayı çok usta özel savaş politikacılığı sanıyorlar.

Hayat pahalılığının yüzde elli nedeni Kürdistan'daki savaştır

Bu temelde söyleyeyim, Türkiye'nin iç ve dış politikaları yönlendiriyor. Bu en azından kötü bir yönlendirme. Halkın çıkarlarıyla alakası yok. Bu hayat pahalılığının yüzde elli nedeni Kürdistan'daki savaştır. Bu savaşa ayda kaç trilyon gittiğini biliyor musunuz? Biraz bu hesabı niye yapmıyorsunuz? Bunu özellikle basına söylüyorum. Aylık hesabı yapın. Kaç trilyon tutuyor? Yalnız helikopterlerin benzin parasına ne kadar gidiyor? O dağlara yiyecek taşımak için her gün benzin parası gidiyor. Bunun lastiği var, yıpranma payı var. Daha da fazlasını söyleyeyim, ne kadar fişek harcanyor? Dökülen kandan bahsetmiyorum. Maddi anlamda masraftan bahsediyorum. Ordu o kadar yığınak yaptı. Sadece taşımasını düşünün. Sarınırım gördünüz, gerçek bir savaş yaşanıyor. Bu savaşın aylık bilançosu nedir? Nasıl enflasyona yansıyor? Tek bir araştırmacı maalesef

buna ilişkin bir cevap vermemiştir. Hayat pahalılığı, enflasyon halkın canını bu kadar yakıyorsa, siz neden bunun nedenine inmiyorsunuz? Nedir enflasyonun kaynağı?

S. GÜREL: Sayın Başkanım burda bir soru daha sorabilir miyim?

A. ÖCALAN: Gerçekleri açıklamaktan korkuyor musunuz?

S. GÜREL: Hayır, ben hiç bir şeyden..., benim için insan önemlidir!

A. ÖCALAN: PKK'nin "verdiği zararlar"ı her gün basında izlemek mümkün. Fakat TC ordusunun enflasyona katkısını araştırmak mı çok tehlikeli bir iştir? İlgî göstermek...

S. GÜREL: Hayır tehlikeli olduğunu söylemiyorum. İki taraf da profesyonel bir orduya sahip.

A. ÖCALAN: Hayır hayır! Derme-çatma söyleyeyim, çelikten bir ordunuz filan demiyorum.

S. GÜREL: Ama bir savaş var efendim!

A. ÖCALAN: Savaş vardır. Demek istediğim, savaşın dayanakları, meyveleri, savaşın bilançosu, maddi açıdan, manevi açıdan, halkın acıları açısından doğru konulmalıdır. İşte bu, zararın ne olduğunu, karın ne olduğunu gerçekten çok iyi gösterir.

S. GÜREL: Peki siyasi çözüm konusunu ele alırken de "biz bir adım attık" dediniz.

A. ÖCALAN: Ha, attık, HEP olayı!

S. GÜREL: Evet, HEP olayı. HEP'e eğer özgür bir seçime katılabilme olanağı tanınsaydı, bu şeyleri başlatır mıydı?

A. ÖCALAN: Biz arkasını getirmesini biliriz. Gazetelere yansıyan değerlendirmelerde şunları açıklıkla söyledim.

Siyasi mücadele ortamı boğuntuya getirildi mi, terör karşılıklı olarak tırmanır

S. GÜREL: Özellikle bu işi tırmandırmak için mi HEP'i seçime sokmadı acaba. Yani siyasi çözüm istemiyor mu?

A. ÖCALAN: Hayır tam tersine tırmanma, politik yöntemin tıkanmasıyla birlikte geliyor. Siyasi çalışma, siyasi mücadele ortamı boğuntuya getirildi mi terör karşılıklı olarak tırmanıyor. Bunu unutmayın. Biz taktik oyunlarla herhalde savaştan çekilecek durumda değiliz. Bu bir taktik mesele yapıldı. Geleceğim o sorulara. Talabani kanalıyla bize açık mesajlar yolladılar. "Savaş bir yıl tehir edemezler mi" sorusunu yönelttiler. Hem de tek taraflı. İleride Talabani'yi gördüğümde de buna bazı karşılıklar vermeye çalışacağım. Kendisi direkt cesaret edemiyor. Böyle Kürt bilmem nelerini yollamasınlar, tek kelimeyle ayıptır. Ben başka ağır kelimeler kullanmak istemiyorum. Bunun dili bellidir. Karşıda savaşan bir düşmandır. Savaşanlarımızın büyük inançları vardır, bunlar hergün hayatlarını çırılçıplak ortaya koyan insanlardır. Bunların öylem ve amaçlarına saygılı olmak gerekir. Bu bir ateşkes olabilir. Görüyorsunuz Yugoslavya'da federal ordu var, öte yandan Hırvat milisleri var ve ateşkes yapıyorlar. Büyük ordudur, istese bir kaşık suda boğabilirdi.

S. GÜREL: Ateşkes sizde uyulur mu, sizin tarafınızdan...

A. ÖCALAN: Biz uyarız tabi. Onlar ateşkes gelselerdi biz yarıydık.

S. GÜREL: Masada ne görüşülecek o zaman?

A. ÖCALAN: Ateşkes olmadan siyasi şeyler fazla görüşülmez.

Türk askerleri ordu içinde mahvediliyor, eziliyorlar

S. GÜREL: Peki ne getirilebilir yani, sizin tarafınızdan?

A. ÖCALAN: Biz 2000'ne Doğru'ya söylediklerimizde de şart-mart ileri sürmedik. Mehmetçiğe saygılı olmak gerekir, askerlerimiz esir oldu diye kıyamet kopardılar, "vay onurumuza gidiyor" filan dediler. Şunu söyleyeyim, sizler on yıldır bizim binlerce arkadaşımızı esir aldınız ve her türlü işkence, imha politikasını izlediniz. Oniki yıldır çürüdüler. Gerçekten karşılıklı olarak savaşıyorduk ve bunlar da bu savaşın sonuçları olarak esirdiler, değil mi? Bunlara her türlü işkence müstahaktır deyip, bizim esir aldıklarımız için farklı yaklaşımlar göstermek olmaz. Arkadaşlar 7 Türk askerini aldılar. Kaldı ki kendileriyle ortak bir yaşam içine çekmişler. Öyle zindanları yok, işkencesi yok, hergün sohbetleri var, yedikleri yemekleri veriyorlar, tartışıyorlar ve sadece sahiplerinin gelmesini istiyorlar. Çünkü şunu da öğrendik, devlete verirken "siz iyi direnmediniz" deyip içeri atacaklar, mahkum edecekler. Biz, şimdi bunu mesele yaptık. Aslında askerler direnmedi de değil. Kürdistan'da bulunmaları, karakolda olmaları -ki savaş alanıdır orası, hergün savaşa çıkıyorlar, bize karşı savaşıyorlar- suçtur. Onları yakalamak ve her türlü cezayı vermek savaş yasaları gereğidir. Biz bunu da yapmadık. Ya ne yaptık? Elimize sağ geçer geçmez en ufak bir fiske vurmada, onurlarını kırmadan uygun kanallarla sizi ailelerinize ulaştırmaya çalışacağız dedik. Geçen gün Siirt'te olmuş, gazeteye de yansımış, askerler savaşmak istemiyorlar. Orduda bunlar mahvediliyor. Buna çok sayıda örnek var. Biz, Anadolu halk çocuklarının bu biçimde kötü bir yargılamaya maruz kalmalarını da kabul etmeyiz. Yarın binlercesi haklı olarak savaşmak istemeyecek ve zaten şimdiden savaşmak istemeyenler çok. Elbette kime karşı savaşıyorlar! Şimdi bunları teslim etmek kötü bir örnek olur. Ve bir de bunlar esir. Bizim ele geçirdiğimiz tutsaktır. "Vay işte biz PKK gibi bir örgüt mü muhatap alacağız, esir diye telaffuz etmek devletimizin şanı düşer" tavrına giriyorlar. Devletin şanı binlerce, onbinlerce insani zindanlara doldurup her türlü işkenceyi yaparken düşmüyor da, PKK'nin tutsak ettiği ve asla onurlarıyla oynamadığı, işkence etmediği bazı insanları almak için ilişki kurmak mı bu devletin onurunu düşürüyor? Çok garip gerçekten! Çok utanç verici bir durum ve güzel bir şey. Gelsin, askerlerine bir şey yapmayacağına dair söz versin, biz verelim. Resmi bir temsilciyi göndersin. Bu ayıp bir şey midir?

S. GÜREL: Bir öneri getirebilir miyiz size, bu askerler konusunda? Biz aslında sizin hem Türk halkına iyi niyetinizi, hem Milliyet'e olan yakınlığınızı çok iyi biliyoruz. 7 askeri bize verin.

A. ÖCALAN: Askerler meselesini halkların çıkarlarına en uygun bir biçimde sonuçlandırmaya çalışacağız.

S. GÜREL: Sayın Başkanım, ben bunu tekrar içtenlikle söylüyorum. Yani gerçekten çok ciddi bir şekilde istiyoruz. Yani çok taneli bir şekilde Türkiye'ye gideceğiz. Hem sizin tüm mesajlarınız iletilecek...

Bize hiç kimse baskı altında iş yaptıramaz; tehditten, şantajdan nefret ederiz

A. ÖCALAN: Bu konuda şunları açık söyleyeyim, askerler meselesini en uygun biçimde çözüme götüreceğiz. Ama devreye bazı ne idüğü belirsiz Kürtleri sokarak veya tehdit savurarak bu iş olmaz. Tehdit etmeselerdi, genel saldırı düzenlemeselerdi, ne idüğü belirsiz Kürtleri

Ankara'ya-Diyarbakır'a çağırmasalardı bu iş daha rahat yürüyebilirdi. Şimdi de bırakılmazsa şöyle yaparız, şöyle bombalarız diye tehditlere devam ediyorlar, o zaman devam etsinler. Bu konuda bizim şöyle bir özelliğimiz var: Tehditten, şantajdan nefret ederiz. Şimdi ortada böyle bir durum var. Diğer konularda da böyleydi aslında. "Kökünü kazırız" dedi. Bir ara Türkiyeli temsilciler siyasi yaklaşım göstereceklerini söylediler. Vedat AYDIN'ın katledilmesinden sonra Özal Diyarbakır'a geldi ve kökünü kazıyacağız mesajını verdi. Ardından zor-terör tırmandırıldı, insan katletmeler başladı. Kökü kazıma bu mudur? Bu yöntemle kimin kökü kazılıyor? Demek istediğim bu tür yöntemler tırmandırıldı. Daha önce elimize çok sayıda asker geçmişti, kendileri bilirler bazılarını bıraktık. Onlarca asker bıraktık. Bunu basına hiç malzeme bile yapmadık.

Askerleri bırakacağız ama, ya siz bizim arkadaşlarımızı verecek misiniz?

S. GÜREL: Peki Sayın Başkanım, sizden anladığım kadariyle yakında bırakacaksınız.

A. ÖCALAN: Ortada doğru olmayan yaklaşımlar var. Yalnız resmi temsilcilere değil.

S. GÜREL: En başta onlar sizi korkutuyordur. İşte bunları bırakacağız ama polis, asker vurur...

A. ÖCALAN: Yalnız o da değil, daha başka şeyler var. Yani bizi baskı altına almışlar da, biz de baskıdan çekindiğimiz için bırakmışız havası yaratılmak isteniyor. Bu durum var ortada. Bize hiç kimse baskı altında iş yaptıramaz. Amerika turistler nasıl bırakıldı. Alman turistler işte nasıl bırakıldı. Biz bunları ciddi mesele yapmadık. O zaman da Alman turistler meselesinde Genscher-Talabani'ye rica-minnet etti, yine ABD rica-minnet etti. Gidin bize aracılık edin dediler. Bizim uşakları dinleyecek halimiz yoktur. Bu duruma esef ettik. Daha sonra biz kendi yasalarımız çerçevesinde durumu hallettik, basit bir mesele olarak gördük, bıraktık. Bu önemli. Şimdi ortada Türkiye'nin tehditleri var. Bekaa'yı bombalayacağız diyorlar, iki ay içinde sınır ötesine şu kadar saldırdılar. Yine 2000'e Doğru'da çıktı, güya bir albay Muş'ta söylemiş: "Siz göreceksiniz iki ay içinde ya biz Apo'nun anasını ne yapacağız, ya o bizimkini". Şimdi bu nedir? Bu tip sorunlar var. Mesele 7 asker falan değildir. Çok daha karmaşık mücadele sorunları var. Devletin elinde de bizim arkadaşlarımız var. Biliyorsunuz anayasa bile çiğneniyor, aslında 125'e göre de adam bırakıldı. Ama hiç bir yasa tanımadan PKK'li savaştıkları içeride. Peki ben size sorayım, siz bunları bana teslim edecek misiniz? Kendi yasalarına göre aykırı bir durumu ifade ediyor, gidin söyleyin: Kendi yasalarına saygılı olma temelinde bu insanları versinler. Zaten oniki yıl geçti, hepsi çürümüş, insanlıktan çıkarılmışlar.

S. GÜREL: Sanıyorum bu onbeş güne kadar onları bırakacaklar. Konuyu ele almışlar.

A. ÖCALAN: Şunu demek istiyorum...

S. GÜREL: Şimdi bizim söylemek istediğimiz, sizin bu askerlere iyi niyetle yaklaştığınızı herkes biliyor. Bu insanların konumlarına zarar verilmediğini...

A. ÖCALAN: Bu bizim bir politikamızı da yansıtır. Bizim Türkiye'nin ordu bünyesindeki askerlere,

yani savaşın zoraki dayatması altında olanlara ilişkin tavrımız bellidir. Kesinlikle dar bir fanatizm biçiminde yaklaşmayacağımızı, bunları yanimızda gerektiğinde tek bir gün tutsak etmeyeceğimizi de gösteriyor. Kısa bir açıklama yaparız. Bir halk çocuğudur, gerçekten Kürt halkına da, kendi halkına da, ailesine de yararlı olmak istiyorsa nasıl davranması gerektiğine dair tutum bellidir. Zarar vermek istiyorsa da bellidir. Benim bu konuda şahsi kuşkuum var, şimdi biz bunları normal koşullarda bıraktığımız zaman sınırdan girişte bunları askerler alacaklar.

S. GÜREL: Bu çocukları...

A. ÖCALAN: Hayır, hayır onları askerlere teslim etmemek lazım.

S. GÜREL: Bunları kime teslim edeceksiniz? Gelin bunu tespit edelim ve savunalım bunu, söz verelim.

A. ÖCALAN: Siz herhangi bir gücü temsil etmiyorsunuz. Basını temsil ediyorsunuz.

S. GÜREL: Kamuoyunu temsil ediyoruz...

A. ÖCALAN: Hayır, hayır resmi anlamda diyorum, resmi hukuki açıdan diyorum. Doğru, halka da teslim ederiz. O bir yoldur. Fakat bu adamlara iki söz söylemek gerekir.

Askerleri vurmamaya özen gösteriyoruz, ama parayla savaşanlara acımayacağız

S. GÜREL: Efendim, yani şimdi bizim aracılığımızla söyleyebilirsiniz.

A. ÖCALAN: Bence şimdi bunu söylemek yeterli. Bir de çıkıp bombalama-mombalama yapmasınlar. Benim olduğum yeri yapabilirler, ama özellikle o askerlerin bulunduğu yeri bombalamasınlar, ölebilirler çünkü. Biz o askerleri bırakırız. Genel bir politikamızdır, biz askerleri uzun süre zindanda tutma durumunda değiliz. Biz, özel savaşı kontrolden çıkarmak istemiyoruz. Kontradır, işi-gücü bizi vurmak olan özel eğitilmiş, özel amaçlı biridir, böylesini kim olursa olsun üzerimize geldiğinde cezalandırırız, çok kötü bir ceza görebilir. Parayla savaşı bu biçimde kabul edenleri uyarıyorum. Muthiş acı görürler karşılığında. Mümkünse, kimse parayla ve milliyetçilik hesaplarıyla kendi kendini aldatıp bize yönelik özel savaşa katılmasın, karşılığı çok serttir. Ordu bünyesindeki askerlere de şunu söyleyeyim: Elden geldiğince vurmamaya ve mümkün olduğu ölçüde onları savaşın kapsamına genişçe almamaya özen gösteriyoruz. Sembolik olarak da bu askerlere uygulayacağımız politika, aslında bir bütün olarak Türk ordusuna yönelik politikamızın bir parçasıdır. Biz, askerlerin bu savaşa fazla katılmalarına, ezdirilmelerine, öldürülmelerine gerçekten yer vermek veya bu konuda çok ısrarlı bir politikayı geliştirmek, uygulamak istemiyoruz. Mümkün olduğu ölçüde az bir kayıpla işin altından çıkmak istiyoruz. Özel olarak asker vurma gibi bir politikamız yok. Ordunun subay kadrosu bu konuda biraz vicdansız.

Askerler çok kötü savaşı Türkiye'de, çok kötü dayak yiyorlar. Ne kadar intihar etti, acaba bilebiliyor musunuz? Ne kadar gönülsüzdür, acaba bilebiliyor musunuz? Bunu biraz kamuoyu duysun. Bence, siz de bunu biraz anlayışla karşılayın. Türkiye kamuoyu bunu duysun. Kendi evlatları zoraki bir savaşa sürülüyorlar. Kendi evlatları baskı altında. Kendi evlatları inanmadıkları bir savaştan çok kötü piyonları olarak kullanılıyorlar ve savaşa hiç ilgisi olmayanlar onlar adına bambaşka yerde bambaşka biçimde yaşıyorlar. Bunlara yazık diyorum.

Devamı 22. sayfa

Acıları azaltmak için, kör şiddet...

Baştarafı 21. sayfada

Kamuoyu biraz görsün bunu. Kamuoyu işte bir de bu seçimler münasebetiyle bu gerçekleri görsün.

Bu askerleri bu biçimde savaşa sürdüren kimdir? Bu askerleri bu kadar acıya sürdüren kimdir? Bir de bizden ölenler var. Bizimkiler de can ve en donanımsız insanlar. Bunların duydukları acıları da kamuoyu görsün. Bu politikadan sorumlu olanlardan hiç olmazsa seçimler vasıtasıyla hesap sorsun. Acı istemiyorsa bu gereklidir. Dedim ya, bu sene 1500 gittiyse gelecek yıl 10.000'den aşağı olmayacak. Acılar büyür. Bunu önlemek için özel savaş kıskırtıcılığını yapanlardan hesap sorsun. Bu 7 askerin durumunu da ille anlamak istiyorsanız, bu çerçevede anlaşılmalı. Acıları azaltalım; azaltmak için, ısrarla kör şiddet politikasını uygulamak isteyenlerden halk biraz hesap sorsun.

Niçin bu savaş? Bu savaşla ne-reye varmak istiyorsunuz? Kürt halkı soykırımla bitirilmek isteniliyorsa, bu mümkünse ve bu taktiği Türk halkı onaylıyorsa, kendisi suçludur. Kürtleri soykırımdan geçirmekle, milli varlıklarını tanımamakla, her türlü insani gelişmelerinin önüne geçmekle eğer doğru bir iş yapıldığına Türk halkı inanıyorsa, destekliyorsa insanın, desteklesin. Biz de kendimizi soykırıma uğratmayacağız, insani gelişmeden alıkoymayacağız ve ölse de kendimizi savunmaya devam edeceğiz. Yok eğer Türk halkı bu politikaya karşıysa, bunlar da bir halk, bir ulus, varsın siyasi, ekonomik, kültürel yönden gelişsinler diyorsa, bu istenen ve iyi olan yaklaşımdır.

Türk halkı cehaleti kabul etmemeli, bir görüş ve karar sahibi olabilmelidir

Hemen şunu da söyleyeyim: Şöyle üniter devlet, şöyle merkezi devlet laflarını ağızlarına dolamışlar. Bu üniter devlet, merkezi devlet sizin olsun. Elinizde sapı kalıncaya kadar kalsın. Benim istediğim halka özgürlük. Yani siyasi olarak gelişim. Hangi coğrafya sınırı diyor. Coğ-

rafya sınırı da bu biçimde kalsın. Fakat Kürtlerin yaşadığı yerler var, o yaşadığı yerlerin imarı, kültürü, bu insanların siyaset yapmaları gerekir. Kendi kaderlerini seçimle de olsa tayin etmeleri gerekir. Bunun için yasa güvencesi, anayasa güvencesi gerekir. Şimdi bunlar son derece makul istemlerdir. Bu istemlere düzen, bu partiler ne karşılık vermek istiyor? Türk halkının kendisi bu kadar cehaleti kabul etmemeli. Bir görüş sahibi olabilmeli. Bir karar sahibi olabilmeli. Şimdi biraz acılardan bahsediyorsunuz. Bu acılar bu sorulara doğru karşılıklar vermeye götürebilmeli. Bu daha iyi bir gelişmeye yol açar. Gücümüz var, ordumuz şöyle kuvvetli, silahımız-teknoijimiz bu kadardır, şöyle eze-riz, böyle kökünü kuruturuz demeye devam etseler de, biz yine de bu askerlere birşey yapmayacağız. Ama düşünsün diyoruz. Bu kötü bir durum. Çok gücün olmuş! Biz bu gücü nasıl elde ettiklerini de biliyoruz. Amerika'ya şöyle yaltaklan, Avrupa'ya şöyle yaltaklan, tarihte şöyle despot ol, insanları şöyle amansız ez, beylik yap, sultanlık yap, paşalık yap! İğrenç! Bu gücün tarihten günümüze kadar halkların zararına nasıl tutulduğunu biliyoruz. Ama buna rağmen yine diyoruz ki, biraz insaf!

Madem şimdi halka sesleniyor-lar, hepsi halktan oy istiyorlarsa, o zaman biraz halkların taleplerine kulak kabartsınlar. Bu yok ortada. Bunu sağlamak gerekiyor. Bu bir insani görevdir. Bu yalnız benim değil, insanım diyen herkesin görevidir. Yarın savaşın kıskacına hepiniz alınırsınız. Acılar var ortada, o acılar sizin de acılarınızdır. Siz de birer vicdan sahibisiniz. Duymak gerekir. Ben gazetecide de vicdan ararım. Meslek icabıdır, bizi ilgilen-dirmez demek, pek doğru insanlık anlayışı değildir. Mutlaka olayların haklı-haksızlık babında bir tarafı-destekçisi olun, bizi şöyle alkışlayın demiyorum ama, bir yargınız olmalı. Burada adalet yok, burada haksızlık fazla. Biz bunu istiyoruz. Halktan da biraz bunu istiyoruz. Bu çok makul bir görüştür diyorum. Söyleyeyim, birkaç ay sonra göreceksiniz bu görüşler genişçe tartışılacak ve kabul de görecektir, ama şimdiden zarar görenler var. Bunların zararını

önlemek istiyoruz. Kürt halkının da zararını önlemek istiyoruz, Türk halkının da. Siyasiler bu konuda dürüst olsunlar. Seçim bir oyun olmaktan, bir baskı seçimi olmaktan çıksın; temel sorunların açığa çıkarıldığı bir

seçim olsun. Sorunun çözüm yolları açık tutulsun. Siyasilerin görevi budur. Bizi oyalamak, bizi seçimlerin dışına taşımak, bizi devlet içinde, SHP içinde eritmek -ki ona da geleceğim- mümkün değil. Bazıları bizi

taktik yaparak eriteceklerini sanıyorlarsa, İnönü de eğer böyle düşünüyorsa, hemen belirteyim, yanılıyor.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Düşman, açık zoruyla imha edemediği zindan sürecimizle...

Baştarafı 18. sayfada

liğimizi dağıtmıştı. Örgütlülük yaratmak için sınırlı da olsa bulunduğum cezaevlerinde çaba gösterdim. Fakat bunun oldukça yetersiz bir örgütçülük olduğunu vurgulamalıyım. Örgüt sorunu esasen 1984 sonrası Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde çok sancılı ve tasfiyeci bir tarzda gündemleşti. Örgüt adına hemen hemen her türden anlayışlarla örgütsüzlük olayı yaşandı. Liberalizm, kariyerizm, feodal-bölgesel komplocu anlayışlar, küçük-burjuva entrikacılığı ve daha birçok olumsuzluğun yanı sıra tüm bunlara F'nin "darbe" olayı da eklenince tam bir kaos ortamı yaşandı. Çözüm yolu olarak yine bir o kadar tehlikeli tasfiyeler gelişti, gerçekleşti. Böylece çözümsüzlük içerisinde bir çözüm yolu bulunmuş oldu. Bu da çözümsüzlüğün kendisiydi.

Tabi bunun çözümsüzlük olduğunu, parti önderlik sahasına geldikten sonra kavrayabiliyorum. Daha önce, en militan çözüm yolu gibi geliyordu bana. Oysa şimdi olay ve bir bütün olarak süreci sorguladığımda ne kadar yanılgılı ve parti çözüm yolundan uzak olduğunu görebilmekteyim. Düşmana mı hizmet ettik, partiye mi? Sorulması ve yanıtlanması gereken soru budur.

Bugün açığa çıkan bir Şener tasfiyeciliği olayı vardır. Bu tasfiyecilik kendini "zindan direniş önderi" olarak ortaya sunmuştur. Ve aldığı kan da çok sorumsuz bir politikacılığımızın-örgütçülüğümüzün sonucunu çalmasına izin verdiğimiz şehitlerimizin kanıdır. Oysa zindan şehitlerimiz bizlere onurlu bir yaşam ve partimize tarihsel bir kavşakta büyük güç sundular. Halk tarihimize kahramanlık destanlarını yazdılar. Son nefeslerinde Başkan APO'muzun adını anarak şehit düştüler. Hem de "Biz APO'da ve PKK'de zaferi görüyoruz", "Abdullah arkadaşın politik düzeyini ve temposunu

tutturamadık", "Mezarıma borçlu yaza-zın" diyerek.

M. Şener haini ise, bir yandan "zindan direniş liderliği"ne soyunurken ve şehitlerin mirasına sahiplenmeye çalışırken, diğer yandan **Hayri'lerin, Kemal'lerin** Parti Önderliği'ni esas alarak şehit düşmelerine karşı, Parti Önderliği'ni katletmenin büyük komplosunu oynadı. Şehitlerimiz tarihsel bir kavşakta, partiyi kurtarmak için şahadete ulaşırlarken, M. Şener haini de, devrimimizin özgürlük tutkusunu halklaştırdığı bir tarihsel kavşakta, ihanetiyle düşmana hizmet sunmaya adandı.

Şehitlerimizin mirasını koruyamayarak işlediğimiz günah affedilecek gibi değildir. Bu omurgasız hain bunlarla da kalmayarak kendisini "Lenin", Parti Önderliği'ni de "Plehanov"a benzetmek gibi bir tavra girdi.

M. Şener örgüt kaosu ortamında dönemin koşullarını iyi değerlendirecek çıkış yaptı. Süreç içinde inisiyatif ele geçirdi. Tasfiyelerin yaşanmasında önemli rol üstlendi.

Burada, bir hain de olsa tüm hata ve yetmezliklerimizi M. Şener'e bağlamak en basit deyimle oportünizm olur. Esas olan partililerin politika ve örgüte güç getirememesi, PKK kişiliği ve çizgi devrimciliğine ulaşmamasıdır. Bizlerin yetmezliği Şener'i ayağa kaldırmış ve karizmasını güçlendirmiştir. Şener tasfiyeciliğinin çıkışında bilinçli bir özel savaş örgütü faaliyeti olmayabilir de. Ama tüm emareler ona bir özel savaş militanı kimliğini kazandırıyor. Niyet ne olursa olsun, emperyalizm ve TC'ye istihbarat ajanlığı yapan ve düşmanla soysuzca -feodal çıkarları uğruna- anlaşarak katliam planlayan KDP'ye sığınıp, TC ile birleşerek partiye saldırması Özel Harp Dairesi'nin militanı olmaktan da aşırdır.

Şener ihanetinin ardında, yukarıda andığım yetmez devrimciliğimizin temelleri vardır. Kişi olarak benim de sorumluluk düzeyim ora-

nında payım vardır. Bugün parti gözüyle olaya baktığımda, geri-ilkel bir partililiğimin Şener ihanetine destek sunduğunu görüyorum ve kahroluyorum.

Sonuç olarak; 12 yıllık zindan sürecim, yetmez, yanılgılı ve birçok hatanın yer ettiği bir devrimcilik olarak gerçekleşti. Parti Önderliği'nin "Mücadele nerede, siz neredesiniz" tespitinde ifadesini bulan bu gerçek ışığında sürecime baktığımda yaşadığım, düşmanın bendeki özellikleri olmuştur. Partilileşemediğimi görmekteyim. Düşmanın kaba gücüyle tasfiye edemediği devrimciliğimi, ben içimdeki düşmanın özelliklerini yene-meyerek, tasfiyeciliği yaşayarak yenilgili devrimciliğe düştüm. 15 Ağustos tarihsel atılımını, yetmez devrimciliğime ve hatalarıma karşı atılıma dönüştüremeyerek, partilileşemedim.

Burada bir kez daha gördüm ki, ölümüne bağlı olduğum Parti Önderliği, hiç bir sömürge halkın tarihinde eşine rastlanmayan bir liderliktir. Kürdistan devriminin biricik mimarı ve ölümsüz liderliğidir. Bu bilinç ve kararlılıkla Parti Önderliği'nin çabalarını, O'nun militan bir takipçisi olarak yanıtlamayı görev biliyorum. Sabır ve olgunlukla bu görevi yerine getireceğim.

Bundan hareketle, başta Parti Önderliği olmak üzere, partiye, devrim şehitlerine, dağ ve zindan direnişçilerine, Kürdistan halkına ve siz değerli yoldaşlara söz veriyorum. Başkan Apo'nun liderliğinde şehitlerin ışıklı yolunun şaşmaz takipçisi olacağım.

**- Kahrolsun ihanet!
- Yaşasın Başkan APO liderliğinde zafere giden Kürdistan devrimi!
- Yaşasın PKK Zindan Direniş Konferansı!**

Devrimci selam ve saygılarımla

3 Eylül 1991

Bu komple saldırıda yenilmemenin, ayakta durmanın...

Baştarafı 16. sayfada

günlerce süren hava-kara operasyonunun yaşandığı bir ortamda ve zamanda bu düşman cephesinden kopmadan, ısrarla kendisine "PKK Diriliş Kanadı" adını takan ihanetin hikayesi tamamen sır olmaktan çıkmıştır.

Kendim ihanet olayının çıkış kaynağını, gittiği yeri, genel politik ortamı değerlendirdiğimde, ihanetin bağlarını bu tarzda ortaya koymaya çalıştım. Buna karşı tavrım da açık ve nettir. En sıradan bir partili tavrıda, bu olaya karşı mücadelenin düşmana karşı mücadeleden ayrılmasıdır ki, baştan beri bu kaçışın adı benim için ihanetti. İhanetin düşmanla buluşmadan yol alamayacağı da açıktır. Bu konuda diyebilirim ki, hiç bir zaman ikircikliliğe düşmedim. Ama politik darlık ve

parti üslup ve yöntemini tutturamadan kaynaklanan yaklaşımım olayı bütünlük içinde ifade etmemi engelledi. Fakat sonuç olarak ortaya çıkan şeydu: Şener, yanılgı ve zaafımda dile geldi.

Özeleştirimin bir bütün olarak özetini yaparsam; ihanet karşısında, partimizin devrimci geleneğini yansıtamamış ve parti hattını tutturamayan bir yapı sergiledim. Parti içinde geçen yılların hangi zorluklarla karşılaştığını ve bende somutlaşan emeğin değerini karşılamamış, zindan direniş şehitlerinin son sözlerinde dile getirdikleri Parti Önderliği'ne bağlılığı yaşatamamış, gerillanın özgürlük sanatına layık olamamış, Kürdistan kadınının özgürleşmesi olayını yetkince ve doğru tarzda temsil edememiş ve düşmana karşı intikam yeminimi göğslemiş olarak süreci yaşadım.

Bütün bunlar, parti içi sınıf mücadelesinin ana halkasını yakalamada önemli ip uçlarıydı ve ben bunları yakalamada zorlandım.

Son söz olarak;

Parti içi ihanete karşı mücadeleyi, açık düşmandan ayırmayacağıma, Önderliğe olan bağlılığın, Kürdistan Devrimi'ne ilkeli bağlılıktan geçtiğine inanarak düşmana olan intikam yeminimi tekrarlıyor ve parti militan hattını tutturacağıma ve bundan sonra her zaman partiyi iç ve dış düşmandan koruyacağıma, bunda siyasal uyanıklılığı göstereceğime dair başta Parti Önderliği'ne, partiye, zindandaki yoldaşlarımıza, gerillamıza, şehitlerimize, Kürdistan halkına, dünya insanlığına, tüm Akademi öğrencilerine ve siz delege yoldaşlara söz veriyorum.

Devrimci saygılarımla

SERXWEBÛN

Abone fişi

Adı, Soyadı: .....

Adres: .....

6 Aylık

Almanya içi:

DM 18 ☐

Almanya dışı:

DM 20 ☐

1 Yıllık

Almanya içi:

DM 36 ☐

Almanya dışı:

DM 40 ☐

Abone hesap numarası:

Stadtparkasse - Köln

Konto Nr.: 27 93 29 53

BLZ: 370 501 98

Yazışma adresi:

SERXWEBÛN

Postfach 10 16 83

5000 Köln 1

Not: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine postalayınız.

V.i.s.d.P:

H. Barcedoğmuş
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma Adresi:

Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası:

Stadtparkasse - Köln
Konto Nr.: 27 93 29 53
BLZ: 370 501 98

Avustralya 3.50 \$
Avusturya 22.50 s.
Belçika 75.00 bfr.
Danimarka 10.00 dkr.
Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hlf
İngiltere 0.90 £
İsveç 7.50 skr.
İsviçre 3.00 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Baştarafı 24. sayfada

Milan köyü yakınlarındaki Şex Ömer dağlarında ARGK gerillaları ile düşman güçleri arasında çıkan çarpışmada 1 asteğmenle 3 er öldürüldü, 2 assubayla çok sayıda er de yaralandı.

63- 16 Ekim 1991. Sêrt'in Êlih(Batman) ilçesine bağlı Warakanis(Kasımlı) köyüne girmek isteyen gerillalarla köyde bulunan çeteler arasında çıkan çarpışmada 2 çete öldürüldü, bazıları da yaralandı.

64- 17 Ekim 1991. Dih'in Nivîlan (Çizmeli) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan ve aralıklı olarak iki gün süren çarpışmalarda düşman güçlerinden 1 asteğmen ile 6 er öldü, 2 assubayla en az 10 er de yaralandı.

65- 17 Ekim 1991. Çewlik şehir merkezini basan gerillalar, Bingöl Merkez Yenişehir Karakolu, Jandarma Lokali vd. sömürgeci askeri ve idari kurumlara ait binalara saldırı düzenledi. Gerilla baskını sırasında 1 yarbay, 1 assubay, 1 üsteğmen ve en az 4 polis ve asker yaralandı.

Gerilla baskınına fırsat bilen sömürgeci polisler, bir karakolda görevli Mehmet İncedursun adlı bekçiye katlettiler. HEP milletvekili adayı İbrahim İncedursun'un amcasının oğlu olan Mehmet İncedursun'un sömürgeci tarafından katledilmesi halkın büyük tepkisine yol açtı. 18 Ekim günü Mehmet İncedursun için düzenlenen cenaze töreni, sömürgeciliği protesto eylemine dönüştü ve törene binlerce yurtsever katıldı.

66- 17 Ekim 1991. Mûş il merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerillaların sömürgecilere ait kurumlara saldırıları sırasında 8 düşman askeri ve 1 polis öldürüldü, ayrıca birçoğu da yaralandı.

67- 17 Ekim 1991. Qağızman (Kağızman)'a bağlı Gümüştepe köyünü basan ARGK gerillaları, iki korucunun evini yaktı, birinin silahına da el koydu.

68- 17 Ekim 1991. Gürrgum'a bağlı Göksun ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerillaların roketatarlı ve otomatik silahlı saldırıları sonucunda Emniyet Müdürlüğü binası ağır hasar gördü, 1 bekçi ile 4 assubay da yaralandı.

69- 17 Ekim 1991. İstanbul'da hava kuvvetlerine ait bir aracı taşıyan ARGK'nin şehir gerillaları, 2'si assubay 4 kişiyi öldürdüler.

70- 17 Ekim 1991. Berwarî (Pervari)'nin Harkorkezîr(Doğanca) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla düşman ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 1 çete öldürüldü, bazı çete ve askerler de yaralandı.

71- 17 Ekim 1991. Cizra Botan-Şirnex karayolunu Qesrik Boğazı mevkiinde kesen ARGK gerillaları yoldan geçen araçlarda kimlik kontrolü yaptı. Yol denetiminden sonra şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar, 2 yükleyici, 1 taş kırma makinası ve 2 kamyonu yaktı.

72- 17 Ekim 1991. Sêrt merkezine bağlı Halênzêr (Bağtepe) köyü yakınlarında sömürgeci ordu birlikleriyle ARGK gerillaları arasında çıkan çarpışmada 1 üsteğmen, 2 assubay ve 12 er öldürüldü, bazıları da yaralandı. 5 ARGK gerillası da şehit düştü.

73- 17 Ekim 1991. Serhedan'ın Têkor(Digor) ilçesine bağlı Celal köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 2 korucunun silahlarına el koydu. Gerillalara ateşle karşılık vermek isteyen bir korucu da yaralandı.

74- 18-19 Ekim 1991. Licê yakınlarındaki dağlarda ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında günlerce devam eden

büyük bir çarpışma çıktı. Ancak çarpışmanın sonuçları hakkında kesin bilgi elde edilemedi.

75- 18 Ekim 1991. Dêrsim'e bağlı Nazmiye(Nazimiye) ilçesinin Paş (Akkuş) ile Yêlbeğiyan köyleri arasında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada en az 4 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

76- 18 Ekim 1991. Çolamerg'e bağlı Şemzinan(Şemdinli) ilçesi yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında büyük bir çarpışma çıktı. Ancak alanın yasak bölge ilan edilmesi nedeniyle çarpışmanın sonuçları hakkında kesin bilgi alınamadı.

77- 19 Ekim 1991. Serhedan'a bağlı Başan(Aralık) ilçesi ARGK gerillalarınca basıldı. Özellikle polis karakolu, polis lojmanları gibi sömürgecilerin askeri kurumlarına yönelik gerçekleştirilen gerilla saldırısında binalar büyük hasara uğratıldı. Düşmanın kayıpları hakkında ise kesin bir sayı saptanamadı.

78- 19 Ekim 1991. Dêrsim'e bağlı Pülür(Ovacık) ilçesi yakınlarında sömürgecilerle gerillalar arasında çıkan bir çarpışmada bir ARGK gerillası şehit düştü. Düşmanın kayıpları ise öğrenilemedi.

79- 20 Ekim 1991. Nisêbîn'e bağlı Kürdisê köyü yoluna ARGK gerillalarının yerleştiği mayına çarpan askeri araçta bulunan 4 düşman askeri öldü, diğerleri de yaralandı.

80- 20 Ekim 1991. Kerboran'a bağlı Çêlikê Eliyê Remo(Çelik) köyüne bağlı Zêvîkê (Çavuşlu) mezarında imamlık maskesiyle düşmana ajanlık yapan Ramazan Ayyıldız ölümle cezalandırıldı.

81- 20 Ekim 1991. Bêdlîs il merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Seçim günü meydana gelen bu gerilla baskını sırasında şehir merkezinde bulunan askeri karakollar vd. sömürgeci kurum ve kuruluşlar önemli oranda tahrip edildi. Ayrıca şehir halkına yönelik bildiriler dağıtılıp propaganda konuşmaları yapıldı. Karakollara yönelik baskın sonucunda ne kadar düşman gücünün öldüğü veya yaralandığı konusunda kesin bilgi alınamadı.

82- 20 Ekim 1991. Sêrt merkezine bağlı Susikê(Yokuşbağlar) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 40 civarında düşman askeri öldürüldü. 5 ARGK gerillası da şehit düştü.

Düşman güçleri, ARGK gerillaları karşısında aldıkları ağır bozgunun acısını halktan çıkarmaya çalışarak Susikê köyünde rastgele ateş etmeye başladılar. Bunun sonucunda 6 yaşındaki **Nezahat Kızıl** adlı kız çocuğu yaşamını yitirdi.

83- 21 Ekim 1991. Amed şehir merkezinde Mardinkapı Polis Karakolu'nun taşınması sırasında ARGK şehir gerillaları tarafından düzenlenen saldırıda 2 polis öldürüldü, 2'si de yaralandı. Gerilla baskınından sonra sömürgeci güçler, arabalarıyla yoldan geçmekte olan 2 yurtsever katlettiler, 1'i ağır olmak üzere 2'sini de yaraladılar.

84- 21 Ekim 1991. Dêrsim'in Pilemorî(Pülümür) ilçesine bağlı Dar-solan (Derindere) köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci güçleri arasında meydana gelen çarpışmada 17 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

85- 21 Ekim 1991. Qilaban'a bağlı Delekan köyü yakınlarında gerillalarca pusuya düşürülen özel tim aracındaki 4 özel tim elemanı öldürüldü, 3'ü yaralandı.

86- 22 Ekim 1991. Bêdlîs'e bağlı Reşadiye ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Düşman he-

deflerine yönelik gerilla saldırıları sırasında 4 düşman askeri öldürüldü, 7'si de yaralandı. Ayrıca sömürgeci devlet kuruluşlarına ait binaların birçoğu büyük hasar gördü.

87- 22 Ekim 1991. Amed'e bağlı Pasûr(Kulp) ilçesine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, sömürgecilere ait askeri binalara saldırdı. Gerilla baskını sırasında düşmanın kayıpları konusunda net bilgi sağlanamadı.

88- 22 Ekim 1991. Têkor ilçesi yakınlarında gerillalarla düşman güçleri arasında çıkan çarpışmada 1 assubay ile 1 asker öldürüldü.

89- 22 Ekim 1991. Gercews'e bağlı Kanika(Yaka) köyünü basan gerillalar, 3'ü korucu olmak üzere toplam 5 kişiyi birlikte götürerek, köyde kalan korucular silahlarını bırakıncaya kadar bunları yanlarında tutacaklarını söylediler.

90- 23 Ekim 1991. Daha önce Mûş yakınlarında çıkan bir çarpışmada şehit düşen ARGK gerillalarından **Saim Coşkun**'un cenazesi, sömürgecilerin tüm engellemelerine rağmen, Mazra(Elazığ)'nın Dep (Karakoçan) ilçesinde binlerce kişinin katıldığı büyük bir törenle toprağa verildi.

91- 23 Ekim 1991. Midyad'ın Zaxuran(Başyurt) köyüne bağlı Gundikê Porsî mezrasından bir işbirlikçi çete, Midyad şehir merkezinde cezalandırıldı.

92- 23 Ekim 1991. Hezex'e bağlı Gelikur(Çukurdere) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının kurdukları pusuya düşen düşman birliğinden 10 asker öldü, 7'si yaralandı. Pusuya düşürülen düşman birliğine ait silah ve diğer malzemelere gerillalar tarafından el konuldu.

93- 23 Ekim 1991. Tûx yakınlarında düşmana cephaneye taşıyan bir trene gerçekleştirilen gerilla saldırısında 1 asker öldü, 15'i de ağır yaralandı. Ayrıca cephaneye yüklü trende ağır hasar meydana geldi.

94- 23 Ekim 1991. Erzirom (Erzurum)'a bağlı Tatos(Tekman) ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Gerilla baskınında ilçede bulunan tüm sömürgeci idari ve askeri kurumlar ateşlendi. Sömürgecilere ait binalarda ağır hasar meydana geldi.

95- 23 Ekim 1991. Tatos'a bağlı Çimenözü köyünü basan ARGK gerillaları, işbirlikçi hain muhtarın evine saldırdı. Gerilla saldırısında muhtar İbrahim Kılıç ağır yaralandı, kardeşi öldü.

96- 23 Ekim 1991. Gêxî(Kiği) ilçesi Cûnek(Yayladere) bucağı yakınlarında çıkan ve aralıklı olarak üç gün süren çarpışmada 13 düşman askeri öldürüldü, 2 sivil de yaşamını yitirdi.

97- 24 Ekim 1991. Amed'e bağlı Bismil ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. İlçede bulunan karakol ile polis ve özel timlere ait lojmanların hedeflendiği gerilla saldırısı sırasında çok sayıda polis ve özel tim mensubu öldürüldü, bazıları da yaralandı. Binalar da büyük hasara uğradı.

98- 24 Ekim 1991. Çolamerg'e bağlı Elk(Beytüşşebap) ilçesinin Evrêk(Gökçe) köyü yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 4 asker öldürüldü, 8'i de yaralandı.

99- 24 Ekim 1991. Serhedan'ın Têkor ilçesi yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 3 asker öldürüldü. Metin adlı ARGK gerillası da şehit düştü.

100- 24 Ekim 1991. Qilaban'a bağlı Şiwet(Ballıkaya) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının kurdukları pusuya düşen jandarma komando timinden 1 assubay ile 6 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı

Gerillalar düşman silahlarını da ele geçirdi.

101- 24 Ekim 1991. Sêrt'in Ciwanikan(Gökçebağ) kasabasında yapımı yeni biten karakol binası ARGK gerillalarınca bombalanarak imha edildi.

102- 25 Ekim 1991. Adana'da Cemilo lakaplı, aslen Mêrdînli Cemil Öztürk adlı bir ajan, gerillalar tarafından ölümle cezalandırıldı.

103- 25 Ekim 1991. ARGK gerilla birlikleri Çolamerg'in Çel ilçesi sınırları dahilindeki Çayırılı Bölüğü ile Çınarlı ve Mevzitepe karakolları ve Tepebaşı mıntıkasındaki bu bölük ve karakolların çevresindeki 18 mevziyi tümünden imha etti. Gerilla baskınında bölük, karakol binaları ve mevzilerde 40'tan fazla düşman askeri öldürüldü, 3 asker de esir alındı.

Ayrıca düşmana ait 2 adet MG-3, 1 adet bombaatar, 2 adet Sovyet yapımı BKC, çok sayıda G-3 piyade tüfeği, 2 adet telsiz ve bol miktarda cephaneye ele geçirildi. 4 ARGK gerillası da şehit düştü.

104- 25 Ekim 1991. Amed'in Hezro ilçesinde 3 bini aşkın yurtsever, sömürgecileri ve son dönemlerde iyice arttırılan kontr-gerilla saldırılarını protesto etmek amacıyla yürüyüşe geçerek karakolu kuşattı. 24 Eylül gecesi Hezro'ya bağlı Xerdenhol köyündeki evinden kontr-gerilla tarafından alınan ve bir daha kendisinden hiç haber alınmayan Hüseyin Gündem adlı yurtseverin nerede ve ne durumda olduğu, yaşayıp yaşamadığı, yaşıyorsa nerede olduğunun açıklanmasını talep eden kitleler, bunu öğrenmeden karakol etrafındaki kuşatmayı kaldırmayacaklarını belirterek oturma eylemine geçtiler.

Halkın bu kararlılığı karşısında sömürgeci yetkililer, akşam saatlerinde bir açıklamada bulunarak Hüseyin Gündem'in durumunu araştıracaklarını ve üç gün içinde kesin yanıt vereceklerini söylediler. Bu açıklama üzerine karakol etrafındaki kuşatma ve oturma eylemine son veren kitleler, sömürgecilerin sözlerinde durmamaları halinde eylemlerine devam edeceklerini vurguladılar.

105- 25 Ekim 1991. Gêxî'nin Çermê bucağı yakınlarında ARGK gerillalarının kurdukları pusuya düşen düşman birliğinden 3 subay ve 4 er öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

106- 26 Ekim 1991. Serhedan'ın Qamûşan(Sarıkamış) ilçesi ne bağlı Golantep(Beşyol) köyünde 17 Eylül günü çıkan bir çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası **İbrahim ASLAN(Numan)** 'ın cenazesi, düşmanın gömdüğü yerden çıkarılarak doğum yeri olan Wan'da binlerce kişinin katıldığı görkemli bir törenle toprağa verildi.

107- 26 Ekim 1991. Hezex'e bağlı Werzik(Bostanlı) köyü ARGK gerillaları tarafından basıldı. Baskını ihbar alarak köye doğru yola çıkan düşman güçleri, köy yakınlarında gerillaların kurdukları pusuya düştüler. Gerilla pususu sonucunda 6 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

108- 26 Ekim 1991. Nisêbîn ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. İlçede bulunan polis ve jandarma karakollarına roketatar ve otomatik silahlarla düzenlenen gerilla saldırısında binalar büyük hasar görürken, düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi elde edilemedi.

109- 27 Ekim 1991. Gêxî'ye bağlı Çermê bucağı yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada en az 2 düşman askeri öldü, birçoğu da yaralandı. Çarpışmada 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

110- 27 Ekim 1991. Dêrsim'e bağlı Xozad ilçesinin kırsal kesimin-

de ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada 3 subay, 1 assubay ve 5 asker öldürüldü. 1 ARGK gerillası da şehit düştü.

111- 28 Ekim 1991. Bêdlîs'in Tûx ilçesine bağlı Sakê(Kırkbulak) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları 3 çeteyi ölümle cezalandırdılar. 4 çetenin de evinin yakıldığı gerilla baskınında PTT'ye ait 4 araç ateşe verilerek imha edildi. Bu köydeki tüm çeteler silahlarını bırakıncaya kadar 3 çete de gerillalar tarafından birlikte götürüldü.

Baskını haber alarak köye doğru yola çıkan sömürgeci birlikler, gerillaların kurduğu pusuya düştüler. Gerilla pususunda 17 asker öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

112- 28 Ekim 1991. Nisêbîn ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından yine basıldı. Polis ve jandarma karakollarının yanısıra ilçede bulunan tüm sömürgeci kurum ve kuruluşlara ait binalara saldırı gerçekleştirildi. Gerilla saldırısında birçok bina ağır hasar gördü. Ancak düşmanın ölü ve yaralı kayıpları konusunda somut bilgi alınamadı.

113- 28 Ekim 1991. Berwarî yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında şiddetli çarpışmalar meydana geldi. Çarpışmaların sonucu kesin olarak öğrenilemedi.

114- 29 Ekim 1991. Mêrdîn'e bağlı Dêrika Çiyayê Mazi(Derik) ilçesinin Taşit ile Şiftek köyleri arasındaki bir mevkiide ellerindeki mayının kazayla patlaması sonucunda 3 ARGK gerillası şehit düştü. Şehit gerillalardan **Mikail AKKOÇ** için Amed şehir merkezinde görkemli bir cenaze töreni düzenlendi.

115- Ekim ayı ortalarında Amed'in Pîran(Dicle) ilçesine bağlı Döver köyünü basan ARGK gerillaları 8 korucunun silahlarına el koydu.

116- 26 Ekim 1991. Bêdlîs'e bağlı Tûx ilçesi yakınlarında ARGK gerilla birliğinin kurduğu pusuya düşen sömürgeci ordu güçlerinden 4 asker öldü, 3 asker de ağır yaralandı. Ayrıca düşmanla birlikte hareket eden korucu çetelerden de 1'si öldü.

117- 27 Ekim 1991. Tûx'a bağlı bir köye baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 8 korucunun silahlarına el koyarak silahsızlandırdı. Gerillalar, köyde bulunan tüm korucular silahlarını bırakıncaya kadar 3 korucuyu yanlarında tutacaklarını söyleyerek, bu korucuları birlikte götürdüler.

118- 29 Ekim 1991. Tûx ilçe merkezinde sömürgeci tarafından düzenlenen "29 Ekim Cumhuriyet Bayramı" gösterileri boykot edildi. Kutlamaların başlamasından kısa bir süre önce Tûx'ta bulunan tüm okullardaki öğrenciler boykot ilan ederek okullara gitmediler ve törenlere katılmadılar.

119- 29 Ekim 1991. Bir grup ARGK gerillası Silvan Yatılı Bölge Okulu müdürünün evini bastı. Sömürgeci asimilasyon politikasının uygulanmasında önemli yeri olan Yatılı Bölge Okulu'nun müdürü düşmana ajanlık yapıyordu. Ancak ARGK gerillalarının evini bastığı akşam saatlerinde evde olmadığı için cezası infaz edilemedi.

120- 30 Ekim 1991. ARGK gerillaları, Amed'in Pasûr ilçesinde bulunan jandarma karakolunun cephaneliğine roketle saldırı düzenledi. Ancak roketin hedefe isabet etmeyerek bayrak direğine çarparak patlaması sonucu, karakoldan dışarıya kaçışan sömürgeci askerler yaygın bir gerilla ateşiyle karşılaştılar. Düşmandan çok sayıda ölen ve yaralanan oldu.

Sonbahar atılımımız düşmanın özel savaşını boşa çıkardı

1- 13 Eylül 1991. Dih(Eruh)'ın Aval(Tünekpınar) köyü karakolunun mevzilerine ARGK gerillalarının döşediği mayınların patlaması sonucu 1 düşman askeri öldü, 12'si de çeşitli yerlerinden yaralandı.

2- 13 Eylül 1991. Sêrt-Dih karayolu gerillalar tarafından kesilerek birkaç saat süreyle denetim altına alındı.

3- 17 Eylül 1991. Dih'in Memiran(Görendoruk) köyündeki düşman karakolu ARGK gerillaları tarafından basıldı. Baskın sırasında çıkan çarpışmada 4 düşman askeri öldürüldü.

4- 23 Eylül 1991. Hezex(İdil)'e bağlı Xirabê Rappin köyünden tüm uyanlara rağmen, silah bırakmaktan ısrar eden bir çete, ilçe merkezinde ölümlerle cezalandırıldı. Aynı köyden 20 korucu gerillaların uyanları ve halkın ambargo uygulamaları sonucu 21 Eylül günü silahlarını bırakmıştı.

5- 26 Eylül 1991. Dih'in Elbas köyü karakolunda görevli jandarma birliği bir operasyon dönüsünde görevli bulundukları karakola yakın bir mevkide ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü. Pusuda 10 düşman askeri öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

6- 27 Ekim 1991. Dêrsim'in Mêzger(Mazgirt) ilçe merkezi ARGK birlikleri tarafından basıldı. Baskın sırasında sömürgecilere ait resmi kurumlar tahrip edildi. Baskın sırasında ve sonrasında iki gün boyunca devam eden çarpışmalarda 2 düşman askerinin öldüğü kesinleşti. 1 ARGK gerillası da yaralandı.

7- 28 Eylül 1991. Çewlik(Bingöl)'in Kanîreş (Karlova) ilçesine bağlı Çêrmê(Yedisu) bucağına baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 10 çetenin silahlarına el koydu.

8- 28 Eylül 1991. Şîrnex'e bağlı Gilindor(Kemerli) köyünde ARGK birlikleri ile düşman güçleri arasında meydana gelen çarpışmada 3 çete öldürüldü. Sömürgecilere ait bir askeri helikopter de düşürülerek içindekilerle birlikte imha edildi.

9- 28 Eylül 1991. Dih'e bağlı Aslanbaylar Karakolu'nda görevli askerler ARGK gerillalarını pusuya düşürüldü. Gerilla pususunda 7 düşman askeri öldürüldü, bazıları ağır olmak üzere 6 düşman askeri de yaralandı.

10- 28 Eylül 1991. Midyad'ın Qertemin köyü yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çarpışma çıktı. Çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı. Ancak buna ilişkin kesin sayı saptanamadı.

11- 28 Eylül 1991. Pirrîn(Adıyaman) merkeze bağlı Şerefan(Şerefilî) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları işbirlikçi çetelere ait evleri ateşe tuttular. Çetelere ait bir otobüs de ateşe verilerek yakıldı.

12- 29 Eylül 1991. Sêrt'e bağlı Misric(Kurtalan) ilçesi ARGK gerilla birlikleri tarafından basıldı. İki saate yakın bir süre ilçeyi denetim altında bulunduran gerillalar, hükümet konağı, kaymakam evi, emniyet Amirliği gibi sömürgecilerin askeri ve idari kurumlarını roketatar vd. silahlarla tahrip ettiler.

13- 30 Eylül 1991. Şîrnex'e bağlı Cefanê(Cevizdüzü) köyü korucularını taşıyan bir traktöre saldırı düzenleyen ARGK gerillaları 2 çeteyi öldürdü, bazıları da yaraladı.

14- 30 Eylül 1991. Şîrnex-Dih karayolunda seyretmekte olan bir düşman askeri konvoyuna saldırı düzenleyen ARGK gerillalar, 3 düşman askerini öldürdü, 1'i yüzbaşı 2 subay ile 6 eri de yaraladılar. Eylem sırasında bir ARGK gerillası da

yaralandı.

15- Eylül ayının son günlerinde Tûx(Tatvan)'un Gernê köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köyde bulunan 8 çetenin silahlarına el koydu.

16- Eylül ayı sonlarında Tûx'un Salih köyünü basan gerillalar, tüm uyanlara rağmen düşmanlıkta ısrar eden iki işbirlikçiyi ölümlerle cezalandırdı ve 10 çetenin silahlarına el koydu.

17- Eylül ayı sonlarında Bêdlîs'in Motki ilçesinde Şîrîn adlı bir ajan ölümlerle cezalandırıldı.

18- Eylül sonlarında Tûx'tan batıya doğru gitmekte olan bir posta trenine Tûx yakınlarında ARGK gerillaları tarafından düzenlenen sabotaj ve baskında çok sayıda vagon tahrip edildi, tren makinisti ile 1 polis de yaralandı.

19- 1 Ekim 1991. Dilûk(Antep) ile Gûrrum(Maraş) il sınırındaki Karabıyıklı dağlarının Mağaratepe mevkiinde 3 araçlık bir düşman askeri konvoyuna pusu kuran ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında meydana gelen çarpışmalarda çok sayıda düşman askeri yaralandı ve öldü. Bunlardan 1 özel tim mensubu ile 1 askerin kesin olarak öldüğü, içlerinde kontrgerilla uzmanı Emniyet Şube Müdürü Reşat Altay ile komiser Mehmet Pekdemir'in de bulunduğu düşman güçlerinin de yaralandıkları kesinlik kazandı.

1 Ekim günü başlayan ve aralıklarla üç gün devam eden çarpışmalarda ARGK komutanlarından Hasan VURAL (Abbas) ile Sait ATEŞ şehit düştüler. Şehit Abbas yoldaşın cenazesi Narlı'da törenle toprağa verildi.

20- 1 Ekim 1991. Mûş'un Derxas(Hasköy) ilçesine bağlı Zîxak (Karakütük) köyü yakınlarında ARGK gerilla birlikleriyle sömürgeci ordu birlikleri arasında meydana gelen çarpışmada düşmana ölü ve yaralı olarak büyük kayıp verildi. Çarpışmalarda iki ARGK gerillası da şehit düştü.

Şehit düşen ARGK gerillalarından Bêdlîs'in Norşîn(Güroyamak) ilçesine bağlı Boryan(Oduncular) köyünden Seyfettullah YARGI için Norşîn'de iki günlük yas ilan edildi. Esnafın kepenkleri kapattığı, öğrencilerin okulları boykot ettiği iki günlük yas süresince ilçedeki resmi daireler de açılmadı. Şehit ARGK gerillası Seyfettullah YARGI'nın cenazesi binlerce kişinin katıldığı büyük bir törenle toprağa verildi.

21- 1 Ekim 1991. Çewlik'in Aznapert(Adaklı) ilçesi ARGK gerilla birliklerince basıldı. İlçedeki sömürgeci askeri ve idari merkezlere gerillalar tarafından düzenlenen saldırı sırasında çıkan çarpışmada sömürgeci güçlerden 1 asteğmen, 1 assubay ve 10 er öldürüldü, birçoğu da yaralandı.

22- 1 Ekim 1991. Çewlik'in Dara Hênê(Genç) ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Saldırıda ilçedeki resmi kurumlar ve özellikle de adliye binası önemli oranda tahrip edildi. Baskın esnasında sömürgeci güçlerle çıkan çarpışmada 1 subay, 9 er ve 1 polis öldü, birçoğu da yaralandı.

23- 2 Ekim 1991. Elk(Beytüşşebap) ilçe merkezine 1 km. mesafedeki yatılı bölge okulu yakınlarında ARGK birlikleri ile sömürgeci ordu güçleri arasında meydana gelen çarpışmada 11 düşman askeri öldürüldü, bazıları ağır olmak üzere 30 asker de yaralandı.

24- 2 Ekim 1991. Amed'in Çermük(Çermik) ilçesi yakınlarında 24 Eylül günü çıkan çarpışmada şe-

hit düşen ARGK gerillalarından Ethem Bülent DOĞAN'ın cenazesi Meledî(Malatya)'nin Hekimhan ilçesine bağlı Koşa köyünde kitlesel bir törenle toprağa verildi.

25- 2 Ekim 1991. Şîrnex'in Derşev(Alkemer) köyü karakolunun mevzilerine ARGK gerillalarınca yerleştirilen mayınların patlaması sonucu 4 asker öldü, bazıları da yaralandı.

26- 2 Ekim 1991. Sêrt'in Berwarî(Pervari) ilçesine bağlı Newala Beşê köyünde biri PTT, diğeri de TEK'e ait 2 araç gerillalarca yakıldı.

27- Sêrt'in Xîzêr(Şîrvan) ilçesine bağlı Derkîn(Nallıkaya) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, daha önce uyarıldıkları halde silah bırakmayan çetelere ait 7 evi yakıtı, 1 çeteyi de ölümlerle cezalandırdı.

28- 28 Eylül günü Çewlik-Germav(Hamamlar) mevkiinde çıkan çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası Habîp BEYAZTAŞ için, doğum yeri olan Hezro'da binlerce kişinin katıldığı büyük bir cenaze töreni düzenlendi. İlçe esnafının kepenklerini kapatarak katıldığı büyük törene, çevre ilçelerden ve özellikle de Farqîn'den çok sayıda yurtsever katıldı.

29- 3 Ekim 1991. Dih'e bağlı Hêşînkân(Özlüpelit) köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, silah bırakmamakta ısrar eden çetelere ait bazı evleri yakıtı.

30- 3 Ekim 1991. Sêrt'in Qûbîn(Beşîri) ilçesine bağlı Ridwanê köyünü basan ARGK gerillaları, eski ANAP milletvekili işbirlikçi Şeyh Kutbettin Hamidi'ye ait akaryakıt deposunu bombalayarak imha ettiler, evini de yaktılar. Ayrıca Şeyh'in yakın akrabalarından olan işbirlikçi muhtar Zeki Konak da ölümlerle cezalandırıldı.

31- 3 Ekim 1991. Mêrdîn'in Nîsêbîn ilçesine bağlı Kertwînê(Durucu) köyü yoluna gerillalarca döşenen mayına çarpan askeri araçta bulunan 13 asker öldü, birçoğu da yaralandı.

32- 3 Ekim 1991. Nîsêbîn-Midyad karayolu üzerinde bulunan yol yapım şantiyesinde nöbet tutan sömürgeci güçlere yönelik gerilla baskınında 1 asker ve 3 çete öldürüldü, bazıları da yaralandı.

33- 4 Ekim 1991. Kerboran (Dargeçit) ilçe merkezine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, TC'ye ait resmi binalara roketatar ve otomatik silahlarla saldırdı. Gerilla saldırısı sonucunda ilçede bulunan hükümet konağı, kaymakam konutu ve lise önemli oranda tahrip oldu.

34- 4 Ekim 1991. Mêrdîn'e bağlı Dêrika Çiyayê Mazî(Derik) yakınlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü ve yaralandı. Çatışma sırasında Bismil'in Dêrîş (Soyut) köyünden Ferîd ALPAY (Mustafa) adlı gerillayla bir ARGK gerillası daha şehit düştü.

5 Ekim günü, şehit ARGK gerillası Ferîd ALPAY için kendi köyünde yüzlerce yurtseverin katıldığı kitlesel bir cenaze töreni düzenlendi.

35- 5 Ekim 1991. Qûbîn'e bağlı Beşpınar bucağına baskın düzenleyen ARGK gerillaları, işbirlikçi ajan Salih Ertaş'ı ölümlerle cezalandırdı.

36- 5 Ekim 1991. İdir(İğdır)-Başan(Aralık) karayolunda bulunan Devlet Su İşleri'ne ait bir şantiyeyi basan ARGK gerillaları, şantiyede bulunan kamyon, greyder, binek otosu vb. 20 aracı ateşe vererek yakıtı.

37- 5 Ekim 1991. Heskiîf(Hasankıy) ilçe merkezini basan ARGK gerillaları, askeri karakol ile askeri birliklerin konumlandığı tüm binala-

ra roketatar ve otomatik silahlarla saldırdı. Gerilla saldırısı sırasında düşmanın kayıpları tam saptanamamakla birlikte, yapılan resmi açıklamada 1 askerin öldüğü iddia edildi. Ayrıca saldırıya uğrayan binalar da önemli oranda tahrip oldu.

38- 5 Ekim 1991. Şîrnex şehir merkezindeki su deposu yakınlarına gerillalar tarafından döşenen mayına çarpan bir polis otosu havaya uçtu, 1 komiser ve 2 polis yaralandı.

39- 6 Ekim 1991. Bêdlîs'e bağlı Reşadiye ilçesi gerillalar tarafından basıldı. Gerilla baskınında ilçede bulunan jandarma karakolu içindekilerle birlikte tüm denetim imha edilirken, resmi kurumların büyük kısmı da önemli oranda tahrip oldu.

40- 6 Ekim 1991. Serhedan (Kars)'ın Melezgîn(Selim) ilçesi yakınlarında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada üç ARGK gerillası şehit düştü. Düşmanın kayıpları kesin olarak öğrenilemedi.

Şehit ARGK gerillalarından İdir'e bağlı Panîkê(Özdemir) köyünden olanı için, 8 Ekim günü İdir şehir merkezinde kitlesel bir cenaze töreni düzenlendi. Şehit gerillanın cenazesi daha sonra ERNK bayrağına sarılı olarak kendi köyünde toprağa verildi.

41- 6 Ekim 1991. Amed'e bağlı Pasûr(Kulp) ilçesinin Hêlîn (Narlıca) köyü yakınlarında ARGK gerillalarının kurduğu pusuya düşen 3 cemselik düşman konvoyu içindekilerle birlikte imha edildi. Gerilla pususu sonucunda 50 dolayında düşman askeri öldü ve yaralandı.

42- 7 Ekim 1991. Çolamerg (Hakkari)'in Çel(Çukurca) ilçesine bağlı Eriş(Çayırli) köyü yakınlarında bulunan Çukurca Hudut Taburu ülerine baskın düzenleyen ARGK gerillaları, 1 yüzbaşı ile 28 eri öldürdü, çok sayıda düşman askerini de yaraladı.

43- 7 Ekim 1991. Serhedan-Qazizman(Kağızman) karayolunu keserek denetim altına alan ARGK gerillalar yolcuların kimliklerini kontrol ettiler. Kimlik kontrolü sırasında yolcular arasında bulunan düşman subayı üsteğmen Hakan Özkaner ile 1 çavuş, denetim sonrasında ölümlerle cezalandırıldı.

44- 8 Ekim 1991. İdir'in Mûçe (Gülpınar) köyü yakınlarında 23 Eylül günü çıkan çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası Halîs ÖDÜK'ün cenazesi, ailesinin yoğun uğraşları sonucu alınarak İdir'in Panîq köyünde kitlesel bir törenle toprağa verildi.

45- 9 Ekim 1991. Mêrdîn merkeze bağlı Kurkêçeto(Aytepe) köyünde Süleyman ve Halime Balin adlı karı-koca, düşmana ajanlık yaptıkları için ARGK gerillalarınca ölümlerle cezalandırıldı.

46- 10 Ekim 1991. Çewlik'e bağlı Dara Hênê(Genç) ilçesinin Güzeldere mıntıkasında Orman işletmeleri'ne ait bir jeep yakıldı, orada görevli memurların silahlarına da gerillalarca el konuldu.

47- Ekim ayı başlarında Çewlik'in Bongilan(Solhan) ilçesi yakınlarındaki radyolink istasyonu gerilla tarafından basıldı. Tesisiste görevli bekçilerin silahlarına el koyan gerillalar, daha sonra tesisleri ateşe vererek imha etti.

48- 11 Ekim 1991. Sêrt'in DYP'li eski belediye başkanı Mahmut Calapoğlu, şehir merkezindeki evinde ölümlerle cezalandırıldı. Kasaplar Deresi'nin mimarı olan işbirlikçi Calapoğlu'nun oğlu da eylem sırasında öldü.

49- 11 Ekim 1991. Sêrt şehir

merkezinde Nadir Erdem adındaki bir ajan ölümlerle cezalandırıldı.

50- 11 Ekim 1991. Dilûk(Antep)'a bağlı Ereban(Araban) ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Baskın sırasında ilçede bulunan sömürgeci kurum ve kuruluşları hedefleyen gerillalarla sömürgeci güçler arasında çarpışma çıktı. ARGK gerillalarının kayıp vermediği çarpışmalarda düşmanın kayıpları konusunda kesin bilgi alınamadı. Gerilla baskınında cezaevi, Endüstri Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesi'nde hasar meydana geldi.

51- 13 Ekim 1991. Mûş'a bağlı Gimgim(Varto) ilçe merkezi ARGK gerillaları tarafından basıldı. İlçede bulunan karakol, hükümet konağı, ANAP ilçe merkezi ile Halk Eğitim Merkezi binaları gerillaların roketatar ve otomatik silah ateşiyle tahrip edildi.

52- 13 Ekim 1991. Çewlik-Germav mıntıkasında 28 Eylül günü çıkan bir çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası Vecheddin TİMURTAŞ(Dr. Şoreş)'in cenazesi sömürgecilerin tüm engellemelerine rağmen, ailesinin yoğun çabaları sonucu alınarak Licê'nin Licok (Çavundur) köyünde binlerce yurtseverin katıldığı büyük bir törenle toprağa verildi.

53- 14 Ekim 1991. Qilaban(Uludere) merkezinde özel timlere yönelik gerçekleştirilen bir gerilla saldırısında 1 tim elemanı öldürüldü, 2'si ağır olmak üzere birçoğu da yaralandı.

54- 14 Ekim 1991. Farqîn (Silvan)'e bağlı Baqûz(Onbaşılar) nahiyesinin Kîfrê mezarına baskın düzenleyen ARGK gerillaları, köyde bulunan iki korucunun silahlarına el koydu, bazı korucuların da evleri yakıldı.

55- 14 Ekim 1991. Şîrnex yakınlarındaki Gabar dağında ARGK gerillalarıyla sömürgeci ordu birlikleri arasında çıkan çarpışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü, bir de helikopter düşürüldü.

56- 15 Ekim 1991. Çewlik-Mazra karayolu, Yado çeşmesi mevkiinde ARGK gerillaları tarafından kesildi. Gerillaların yolcuların kimliklerini kontrol etmesinden sonra, aynı yoldan geçmekte olan 3 araçlık bir düşman askeri konvoyuna saldırı düzenlendi. Saldırı sonucunda 4 düşman askeri öldürüldü, 1 üsteğmen, 1 assubay çavuş ve 1 asker de yaralandı.

57- 15 Ekim 1991. Dara Hênê'den Mûş yönüne gitmekte olan trene düzenlenen gerilla saldırısında vagonlarda önemli hasar meydana geldi, 1 sivil de yaşamını yitirdi.

58- 16 Ekim 1991. Qilaban'da, seçim propagandaları yapmakta olan bir ANAP konvoyunun arkasında seyreden bir araçta bulunan özel tim elemanlarından 2'si öldürüldü diğerleri ise yaralandı.

59- 16 Ekim 1991. Çolamerg (Hakkari)'e bağlı Çemkê Bedê(Çimenli) köyündeki çetelere yönelik taciz eylemi yapıldı.

60- 16 Ekim 1991. Çewlik'in Kanîreş(Karlova) ilçesine bağlı Navrî köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, işbirlikçi ve çete başı köy muhtarlarıyla 4 çetenin evlerini yakıtı. Gerilla baskınında 10 çetenin silahlarına da el konuldu.

61- 16 Ekim 1991. Licê'ye bağlı Oyuklu köyü korucuları maaş almaya giderken yolda denetim yapan ARGK gerillaları tarafından durduruldular. Silah bırakmamakta ısrar eden bu çetelerden 3'ü öldürüldü, 5'i de yaralandı.

62- 16 Ekim 1991. Dih'a bağlı

Devamı 23. sayfada